

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA KRANJ

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Jezersko

OSNUTEK - dopolnjen

2022 - 2031

Štev.: 03-05/22

Načrt sprejel:
Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
V Ljubljani, dne

KAZALO VSEBINE

0.	UVOD.....	10
1.	SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	12
1.1.	OPIS NARAVNIH RAZMER	12
1.1.1.	<i>Lega</i>	12
1.1.2.	<i>Relief.....</i>	13
1.1.3.	<i>Podnebne značilnosti.....</i>	14
1.1.4.	<i>Hidrološke razmere</i>	14
1.1.5.	<i>Matična podlaga in tla</i>	15
1.1.6.	<i>Krajinski tipi, gozdnatost</i>	15
1.1.7.	<i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	17
1.1.8.	<i>Živalski svet.....</i>	19
1.2.	POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	24
1.3.	ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	25
1.4.	DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	26
1.5.	GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	27
1.5.1.	<i>Lovstvo.....</i>	27
1.5.2.	<i>Kmetijstvo.....</i>	28
1.5.3.	<i>Poselitev.....</i>	29
1.5.4.	<i>Infrastruktura.....</i>	29
1.5.5.	<i>Ostale gospodarske dejavnosti.....</i>	29
1.6.	POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	30
1.7.	UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	30
1.8.	ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE.....	30
2.	PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	31
2.1.	EKOLOŠKE FUNKCIJE	32
2.2.	SOCIALNE FUNKCIJE	39
2.3.	PROIZVODNE FUNKCIJE	42
3.	OPIS STANJA GOZDOV	44
3.1.	GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	44
3.2.	LESNA ZALOGA	46
3.3.	PRIRASTEK.....	48
3.4.	RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	48
3.5.	TIPI SESTOJEV	50
3.6.	OHRANJENOST GOZDOV	50
3.7.	KAKOVOST DREVJA.....	51
3.8.	POŠKODOVANOST DREVJA	51
3.9.	OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA.....	51
3.10.	ODMRLO DREVJE	53
4.	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	55
4.1.	KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	55
4.2.	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	55
4.2.1.	<i>Posek</i>	55
4.2.2.	<i>Gojitvena in varstvena dela.....</i>	61
4.2.3.	<i>Gradnja gozdnih prometnic.....</i>	62
4.2.4.	<i>Dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov</i>	65
4.2.5.	<i>Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012–2021</i>	65
4.2.6.	<i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012–2021</i>	65
5.	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	67
5.1.	RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	67
5.1.1.	<i>Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev.....</i>	69
5.1.2.	<i>Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov</i>	70
5.1.3.	<i>Temeljni razvojni problemi</i>	71
6.	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	72
6.1.	SPLOŠNI CILJI	72
6.2.	USMERITVE	73

6.2.1.	Splošne usmeritve	73
6.2.2.	Gojitvene in varstvene usmeritve.....	74
6.2.3.	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	77
6.2.4.	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	94
6.2.5.	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	95
6.2.6.	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	98
6.2.7.	Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	98
6.2.8.	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	103
6.3.	UKREPI	107
6.3.1.	Možni posek.....	107
6.3.2.	Potrebna gojitvena in varstvena dela	108
6.3.3.	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	109
6.3.4.	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	109
6.3.5.	Gradnja gozdnih prometnic.....	111
7.	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN	
	SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	113
8.	OKVIRNA EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	
	GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	115
9.	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	118
9.1.	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	118
9.2.	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	120
9.2.1.	Rastiščnogojitveni razred: 075 VISOKOGORSKO BUKOVJE (AdF).....	120
9.2.2.	Rastiščnogojitveni razred: 110 TOPLOLJUBNO BUKOVJE (CF).....	128
9.2.3.	Rastiščnogojitveni razred: 084 ZMerno KISLOLJUBNO BUKOVJE (LF)	135
9.2.4.	Rastiščnogojitveni razred: 085 KISLOLJUBNO BUKOVJE (BF).....	144
9.2.5.	Rastiščnogojitveni razred: 091 JELOVO BUKOVJE NA KARBONATIH (AF)	152
9.2.6.	Rastiščnogojitveni razred: 086 JELOVO BUKOVJE NA SILIKATIH (AFS).....	159
9.2.7.	Rastiščnogojitveni razred: 164 JELOVJE (DA)	166
9.2.8.	Rastiščnogojitveni razred: 165 SMREKOVJE (ADP, BP).....	173
9.2.9.	Rastiščnogojitveni razred: 220 GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM	179
9.2.10.	Rastiščnogojitveni razred: 210 GOZDNI REZERVATI	186
9.2.11.	Rastiščnogojitveni razred: 200 VAROVALNI GOZDOVI	190
10.	LITERATURA	198
11.	NAČRT SO IZDELALI	201
12.	PRILOGE.....	202
12.1.	PRILOGE 1: TABELARNI PREGLEDI ZA GGE, RGR IN OBLIKE LASTNIŠTEV	203
12.1.1.	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	203
12.1.2.	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda.....	203
12.1.3.	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	240
12.2.	PRILOGA 2: SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	246
12.3.	PRILOGA 3: SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	249
12.4.	PRIKAZ PREOBLIKOVANJA ODSEKOV Z NOVIM NAČRTOM GGE	250
12.5.	CENA GOZDNEGA DELA IN CENA LESA PRI IZRAČUNU EKONOMSKE PRESOJE	251
12.7.	PRILOGA 4: OPISI GOZDA (OBRAZEC E4)	253
13.	PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	253

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	12
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti	16
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	16
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	17
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	24
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)	24
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave	24
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	25
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	26
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč	27
Preglednica 12/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	31
Preglednica 13/N-PSCI: Območja Natura 2000 in evropsko pomembne vrste in habitatni tipi	33
Preglednica 14/KHT: Habitatni tipi	34
Preglednica 15/KVP: Kvalifikacijske vrste	35
Preglednica 16: Naravne vrednote v gozdnem prostoru	40
Preglednica 17: Objekti kulturne dediščine v gozdnem prostoru	41
Preglednica 18/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po last. kategorijah (v ha)	44
Preglednica 19/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	44
Preglednica 20/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih*	46
Preglednica 21/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	47
Preglednica 22/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	47
Preglednica 23-PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	48
Preglednica 24/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	48
Preglednica 25/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	49
Preglednica 26/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	49
Preglednica 27/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	49
Preglednica 28/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	50
Preglednica 29/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	50
Preglednica 30/K: Kakovost drevja	51
Preglednica 31/PŠD: Poškodovanost drevja	51
Preglednica 34/OD: Odmrlo drevje v GGE (število dreves na ha)*	53
Preglednica 35/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	56
Preglednica 36/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	57
Preglednica 37: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	57
Preglednica 38/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	58
Preglednica 39/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	58
Preglednica 40/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	59
Preglednica 41/PDR: Posek po debelinskih razredih	60
Preglednica 42/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE	61
Preglednica 43: Obseg opravljenih del na gozdnih vlakih po odsekih	62
Preglednica 44/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2010–2019 po namenu	65
Preglednica 45/RGF: razvoj površine gozda v zadnjih 50 letih	67
Preglednica 46/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002–2022	67
Preglednica 47/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022	67
Preglednica 48/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	68
Preglednica 49/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva	68
Preglednica 50/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	69
Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m ³)	107
Preglednica 52/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	108
Preglednica 50/D-FU: Evidentirane potrebe po gradnji gozdnih cest	111
Preglednica 54/EP1: Prikaz prihodka od lesa	115
Preglednica 55/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti-skupaj	115
Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti – zasebni	116
Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti-državni	116
Preglednica 58/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti-lokalnih skupnosti	117

<i>Preglednica 59/D-GHT: Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ter vrste Nature 2000</i>	118
<i>Preglednica 60/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	120
<i>Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	121
<i>Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	121
<i>Preglednica 63/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	122
<i>Preglednica 64/ K: Kakovost drevja</i>	122
<i>Preglednica 65/PSD: Poškodovanost drevja</i>	123
<i>Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	123
<i>Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	124
<i>Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022</i>	124
<i>Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	124
<i>Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	127
<i>Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	127
<i>Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	127
<i>Preglednica 60/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	128
<i>Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	128
<i>Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	129
<i>Preglednica 63/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	129
<i>Preglednica 64/ K: Kakovost drevja</i>	130
<i>Preglednica 65/PSD: Poškodovanost drevja</i>	130
<i>Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	131
<i>Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	131
<i>Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022</i>	131
<i>Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	131
<i>Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	133
<i>Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	134
<i>Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	134
<i>Preglednica 60/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	135
<i>Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	136
<i>Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	136
<i>Preglednica 63/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	137
<i>Preglednica 64/ K: Kakovost drevja</i>	137
<i>Preglednica 65/PSD: Poškodovanost drevja</i>	139
<i>Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	139
<i>Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2021</i>	139
<i>Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022</i>	140
<i>Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	140
<i>Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	142
<i>Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	142
<i>Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	142
<i>Preglednica 60/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	144
<i>Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	144
<i>Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	145
<i>Preglednica 63/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	145
<i>Preglednica 64/ K: Kakovost drevja</i>	146
<i>Preglednica 65/PSD: Poškodovanost drevja</i>	146
<i>Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	147
<i>Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	147
<i>Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022</i>	147
<i>Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	148
<i>Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	150
<i>Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	150
<i>Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	150
<i>Preglednica 60/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	152
<i>Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	153
<i>Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	153

<i>Preglednica 63/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	153
<i>Preglednica 64/ K: Kakovost drevja</i>	154
<i>Preglednica 65/PSD: Poškodovanost drevja</i>	154
<i>Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	155
<i>Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	155
<i>Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022</i>	155
<i>Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	156
<i>Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	158
<i>Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	158
<i>Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	158
<i>Preglednica 60/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	159
<i>Preglednica 61/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	160
<i>Preglednica 62/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	160
<i>Preglednica 63/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	161
<i>Preglednica 64/ K: Kakovost drevja</i>	161
<i>Preglednica 65/PSD: Poškodovanost drevja</i>	161
<i>Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	162
<i>Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	162
<i>Preglednica 68/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022</i>	162
<i>Preglednica 69/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	163
<i>Preglednica 70/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	165
<i>Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	165
<i>Preglednica 72/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	165
<i>Preglednica 73/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	166
<i>Preglednica 74/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	166
<i>Preglednica 75/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	167
<i>Preglednica 76/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	167
<i>Preglednica 77/ K: Kakovost drevja</i>	168
<i>Preglednica 78/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	168
<i>Preglednica 79/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	169
<i>Preglednica 80/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022</i>	169
<i>Preglednica 81/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	169
<i>Preglednica 82/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	171
<i>Preglednica 83/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	171
<i>Preglednica 84/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	172
<i>Preglednica 85/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	173
<i>Preglednica 86/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	174
<i>Preglednica 87/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	174
<i>Preglednica 88/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	174
<i>Preglednica 89/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	175
<i>Preglednica 90/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	175
<i>Preglednica 91/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020</i>	175
<i>Preglednica 102/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	176
<i>Preglednica 93/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	177
<i>Preglednica 94/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	178
<i>Preglednica 95/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	178
<i>Preglednica 96/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	179
<i>Preglednica 97/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	180
<i>Preglednica 98/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah</i>	180
<i>Preglednica 99/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah</i>	180
<i>Preglednica 100/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR</i>	181
<i>Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	182
<i>Preglednica 102/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	182
<i>Preglednica 103/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	184
<i>Preglednica 104/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	184
<i>Preglednica 105/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	185

<i>Preglednica 106/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	186
<i>Preglednica 107/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	186
<i>Preglednica 108/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah.....</i>	187
<i>Preglednica 109/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....</i>	187
<i>Preglednica 110/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	188
<i>Preglednica 111/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR</i>	190
<i>Preglednica 112/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek</i>	191
<i>Preglednica 113/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah.....</i>	191
<i>Preglednica 114/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....</i>	192
<i>Preglednica 115/ K: Kakovost drevja</i>	192
<i>Preglednica 116/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....</i>	193
<i>Preglednica 117/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022</i>	193
<i>Preglednica 118/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....</i>	193
<i>Preglednica 119/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem.....</i>	194
<i>Preglednica 120/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka</i>	196
<i>Preglednica 121/MPVP: Možni posek po vrstah poseka</i>	197
<i>Preglednica 122/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela</i>	197

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, F2, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD, D-PGR, PDV, PDR, D-GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4 (Opisi gozda)

KAZALO GRAFIKONOV

<i>Grafikon 1: Primerjava gostote številčnega odvzema parkljaste divjadi (število na 100 ha) med GGE Jezersko in Gorenjskim LUO.....</i>	20
<i>Grafikon 2: Primerjava gostote odvzema biomase parkljaste divjadi (kg na 100 ha) med GGE Jezersko in Gorenjskim LUO</i>	21
<i>Grafikon 3: Dinamika odvzema malih zveri in poljskega zajca v lovišču Jezersko</i>	23
<i>Grafikon 4: Površine po pravilnih razdaljah.....</i>	25
<i>Grafikon 5: Površine potencialno najugodnejših načinov spravila (znotraj za spravilo odprtega območja).....</i>	26
<i>Grafikon 6: Gibanje števila prebivalcev (Vir: SURS)</i>	27
<i>Grafikon 6: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih veljavnosti načrta</i>	60
<i>Grafikon 7: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja</i>	61
<i>Grafikon 8: Gradnja gozdnih vlak po letih v metrih</i>	64
<i>Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev za enomerne sestoje</i>	69
<i>Grafikon 10: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov</i>	122
<i>Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev</i>	125
<i>Grafikon 10: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov</i>	129
<i>Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev</i>	132
<i>Grafikon 10: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov</i>	137
<i>Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev</i>	140
<i>Grafikon 10: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov</i>	145

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	148
Grafikon 10: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov	153
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	156
Grafikon 10: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov	160
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	163
Grafikon 12: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov	167
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	170
Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	176
Grafikon 15: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov	180
Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	183
Grafikon 15: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov	187
Grafikon 17: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov	192
Grafikon 18: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	195

KAZALO KART

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote.....	13
Karta 2: Krajinski tipi	17
Karta 3: Pregledna karta lovišč.....	28
Karta 4: Karta organiziranosti javne gozdarske službe	30

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.415,09	2.517,31	325,38	5.257,78
Delež (%)	45,9	47,9	6,2	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek				
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.		
Skupaj GGE												
Večnamenski gozdovi	4.256,98	358,8	70,3	429,0	6,47	1,40	7,87	16,9	16,0	16,8	91,3	
GPN z načrtovanim posekom	202,23	324,5	79,1	403,5	6,50	1,60	8,10	17,8	13,8	17,0	84,6	
GPN brez načrtovanega poseka	38,17	371,4	184,6	556,0	6,05	2,41	8,46					
Varovalni gozdovi	760,40	183,0	114,4	297,4	2,29	1,54	3,84	6,1	7,1	6,5	50,2	
Skupaj vsi gozdovi	5.257,78	332,1	77,8	409,9	5,87	1,44	7,30	15,9	13,8	15,5	87,1	
Zasebni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	1.954,53	401,0	64,0	465,0	7,02	1,25	8,27	16,9	16,5	16,8	94,6	
GPN z načrtovanim posekom	145,60	318,3	76,2	394,5	6,33	1,51	7,84	17,6	13,6	16,8	84,8	
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00					
Varovalni gozdovi	314,96	193,5	130,0	323,6	2,41	1,76	4,17	7,5	8,0	7,7	59,4	
Skupaj vsi gozdovi	2.415,09	369,0	73,3	442,3	6,38	1,33	7,71	16,3	14,3	15,9	91,5	
Državni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	2.139,48	326,9	66,9	393,8	6,12	1,37	7,48	17,0	15,6	16,7	88,0	
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	
GPN brez načrtovanega poseka	38,17	371,4	184,6	556,0	6,05	2,41	8,46					
Varovalni gozdovi	339,66	193,1	95,5	288,6	2,43	1,29	3,72	4,6	5,5	4,9	37,8	
Skupaj vsi gozdovi	2.517,31	309,5	72,6	382,0	5,62	1,37	6,99	15,6	13,2	15,1	82,8	
Gozdovi lokalnih skupnosti												
Večnamenski gozdovi	162,97	271,5	189,5	461,0	4,64	3,69	8,34	16,4	16,3	16,4	90,5	
GPN z načrtovanim posekom	56,63	340,3	86,3	426,6	6,94	1,84	8,78	18,1	14,4	17,4	84,4	
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00					
Varovalni gozdovi	105,78	119,1	128,6	247,7	1,49	1,72	3,21	7,5	8,2	7,8	60,7	
Skupaj vsi gozdovi	325,38	233,9	151,7	385,7	4,02	2,73	6,75	15,4	13,9	14,8	84,5	

Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	2,91	0,30	0,00	3,21
Priprava tal	ha	3,37	3,45	0,91	7,73
Sadnja	ha	12,01	6,39	1,76	20,16
Obžetev	ha	140,78	168,51	10,94	320,23
Nega mladja	ha	28,26	44,92	1,06	74,24
Nega gošče	ha	60,45	47,88	0,48	108,81
Nega letvenjaka	ha	58,73	67,36	3,94	130,03
Nega ml. Drogovnjaka	ha	19,70	37,09	0,37	57,16
Zaščita s premazom	ha	111,66	207,27	10,94	329,87
Varstvo pred erozijo	dni	250	300	50	600
Varstvo pred žuželkami	dni	75	110	15	200

Opomba: gojitvena dela so prikazana upoštevajoč ponovitve!

0. UVOD

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Jezersko je sedmi načrt za gozdove gozdnogospodarske enote Jezersko oziroma četrti za enoto v sedanji obliki in vsebini.

Pretekli gozdnogospodarski načrti za gozdnogospodarsko enoto Jezersko:

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra I, z veljavnostjo od 1. 1. 1960 do 31. 12. 1969.

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra II, z veljavnostjo od 1. 1. 1961 do 31. 12. 1970.

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra I, z veljavnostjo od 1. 1. 1970 do 31. 12. 1979.

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra II, z veljavnostjo od 1. 1. 1971 do 31. 12. 1980.

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra I, z veljavnostjo od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1990.

Gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra II, z veljavnostjo od 1. 1. 1982 do 31. 12. 1991.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Jezersko, z veljavnostjo od 1. 1. 1992 do 31. 12. 2001.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Jezersko, z veljavnostjo od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2011.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Jezersko, z veljavnostjo od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2021.

Gozdnogospodarski načrti za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra I so zajemali pretežno državne gozdove na sedanjem območju gozdnogospodarske enote Kokra in gozdnogospodarske enote Jezersko. Gozdnogospodarski načrti za gozdnogospodarsko enoto Jezersko – Kokra II pa so zajemali pretežno zasebne gozdove na sedanjem območju gozdnogospodarske enote Kokra in gozdnogospodarske enote Jezersko. Ti načrti niso vključevali gozdnega prostora nad zgornjo gozdno mejo. Ta prostor je bil prvič vključen v načrt šele leta 1992, in sicer v gozdnogospodarskem načrtu za gozdnogospodarsko enoto Jezersko, z veljavnostjo od 1. 1. 1992 do 31. 12. 2001.

GGN GGE Jezersko 2022-2031 je izdelan na podlagi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) in Priročnika za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot ter ob upoštevanju Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, št. 67/02, 110/07 – spr. in dop.), Nacionalnega gozdnega programa (Uradni list RS, št. 111/07), Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Uradni list RS, št. 71/04, 95/04, 37/05, 87/05, 73/08, 63/10, 54/14, 60/15, 86/16 in 31/19), Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 UPB-2, 61/06 – Zdru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 82/20) ter Pravilnika o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16).

Načrt velja od 1.1.2022 do 31.12.2031.

V načrtu se pojavljajo naslednje okrajšave:

- ARSO – agencija Republike Slovenije za okolje,

- EPO – ekološko pomembno območje,
- GGE – gozdnogospodarska enota,
- GGN – gozdnogospodarski načrt,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- GPN – gozd s posebnim namenom,
- GRT – gozdni rastiščni tip,
- KC – kamionska cesta (v preglednicah),
- KE – krajevna enota,
- KD – kulturna dediščina,
- KO – katastrska občina,
- LD – lovska družina,
- LZ – lesna zaloga (v preglednicah),
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- NV – naravna vrednota,
- ODD – oddelek,
- ODS – odsek,
- OE – območna enota,
- P – prirastek (v preglednicah),
- RGR – rastiščnogojitveni razred,
- Rk – rastiščni koeficient (po Koširju),
- SAC – posebno varstveno območje (na podlagi direktive o habitatih),
- SPA – posebno varstveno območje (na podlagi direktive o pticah),
- SVP – stalna vzorčna ploskev,
- VO – vodovarstveno območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- ZO – zavarovano območje,
- ZOG – Zakon o gozdovih,
- ZON – Zakon o ohranjanju narave,
- ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Jezersko je po operativnem programu - Program upravljanja območij Natura 2000 načrt rabe naravnih dobrin, ki je lahko neposredno potreben za varstvo območij Natura 2000 in sicer za območje SI3000264 Kamniško – Savinjske Alpe (SCI), SI5000024 Grintovci (SPA) in SI3000285 Karavanke (SCI).

1. SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1. Opis naravnih razmer

1.1.1. Lega

GGE Jezersko leži v severovzhodnem delu gozdnogospodarskega območja Kranj (Karta 1).

Meja enote poteka na zahodu od Storžiča (2132 m n. m.) po Škarjevem robu do Velikega Javornika (1715 m n. m.), preko Malega Javornika (1685 m n. m.), Stegovnika (1684 m n. m.), Ruša (1614 m n. m.) in Velikega vrha (1633 m n. m.) do Pečovnika (1631 m n. m.).

Na severu meji s sosednjo državo Avstrijo. Državna meja poteka od Pečovnika preko Virnikovega Grintovca (1654 m n. m.) do Pristovškega Storžiča (1638 m n. m.).

Tudi na vzhodu meji večji del z Avstrijo, meja pa poteka od Pristovškega Storžiča preko mejnega prehoda Jezerski vrh (1216 m n. m.), čez Goli vrh (1763 m n. m.), Malo in Veliko Babo (2125 m n. m.) do Jezerskega sedla (2165 m n. m.). Nato se meja povzpne čez Koroško in Kranjsko Rinko na Skuto (2532 m n. m.) ter po Dolgem Hrbtu na Grintovec (2558 m n. m.).

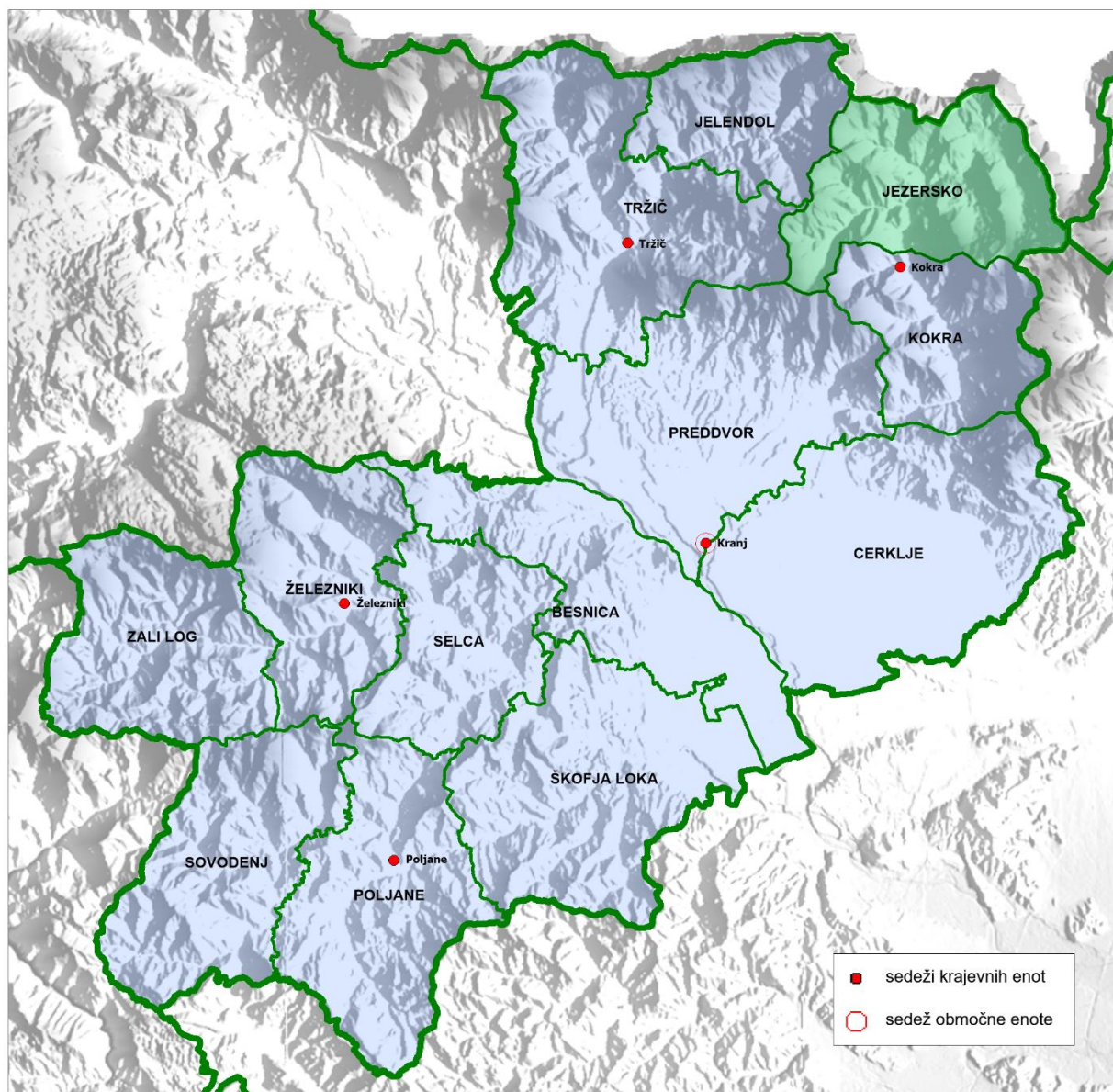
Na jugu meji z GGE Kokra. Meja poteka z Grintovca na Kočno, od koder se preko Viševskega hriba (1455 m n. m.) spusti v dolino Kokre do starega mejnega kamna med deželama Koroško in Kranjsko na Fužinah. Nato se meja dvigne preko Hribarja (912 m n. m.) na Kozji vrh (1628 m n. m.) in teče dalje preko Turnov (1434 m n. m.), Licjanovca (1733 m n. m.), Malega Grintovca (1813 m n. m.) in Bašeljskega sedla (1630 m n. m.) na vrh Storžiča.

Enota obsega celotno občino Jezersko oziroma območje katastrskih občin Spodnje Jezersko in Zgornje Jezersko.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
JEZERSKO				5.257,78	
	2076	ZGORNJE JEZERSKO		2.818,46	
	2077	SPODNJE JEZERSKO		2.439,32	
		Skupaj		5.257,78	

* Pod opombo se vpiše del katastrske občine (gozd in negozd skupaj), in sicer le v primeru, če GGE ne zajema cele k.o.

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

Detajlna karta v merilu 1:50.000 je prikazana v kartnem delu GGN (Karta št.1: Pregledna karta).

1.1.2. Relief

Obravnavano območje v geografskem smislu pripada Kamniško–Savinjskim Alpam in Vzhodnim Karavankam in je tako v pogledu reliefa kot tudi podnebnih značilnosti, hidroloških razmer, matične podlage in tal zelo raznoliko.

Enoto bi v grobem lahko razdelili na tri večja gravitacijska območja:

- Jezersko kotlino z Ravensko in Makekovo Kočno,
- Podstoržič z Zabukovcem in
- Komatevro.

Enoti daje obeležje jezerska kotlina, ki jo na jugu obkrožajo vrhovi centralnega masiva Kamniško–Savinjskih Alp. Najbolj zahodno se dviga čokata Kočna, ob njej pa je Grintovec, ki z 2558 metri

nadmorske višine predstavlja tudi najvišjo točko v enoti. Temu sledijo Skuta, Rinki in Babi. Pod temi gorami sta se izoblikovali dolini Makekove in Ravenske Kočne, ki se iz jezerske kotline zajedata v centralni masiv Kamniško–Savinjskih Alp. Ker so apneni dolomitni skladi masiva nagnjeni proti jugu, so južna pobočja znatno položnejša kot severna. Severne strani imajo odsekane plasti, pobočja so strma, močno razčlenjena in ponekod tvorijo prave skalne stene.

Na severni in zahodni strani kotline so predvsem mehkejša kamnine iz karbona, v katerih je izoblikovano pretežno nižje gorovje in hribovje z blažjimi pobočji in zaobljenimi vrhovi.

Iz Jezerskega se nam proti jugozahodu kaže lep pogled na piramido Storžiča. Dolino Zabukovca in Podstoržiča z južne strani zapirajo strma pobočja Kozjega vrha, s severne strani pa pobočja Bukovca.

Na severni strani Bukovca pa do Avstrijske meje se odpira Komatevra. Tu prevladuje silikatna matična podlaga z blažjimi nagibi in veliko talno vlažnostjo. Kjer pa na površje pridejo karbonatne kamnine, so pobočja strma in kamnita (Ruš, Stegovnik, Veliki vrh, Virnikov Grintovec).

Med Storžičem in Kočno, kjer poteka prelomnica, si je utrla pot reka Kokra. V njeni strugi je s 660 metri nadmorske višine tudi najnižja točka v enoti.

1.1.3. Podnebne značilnosti

Nižji deli Jezerskega imajo podnebje nižjega gorskega sveta (povprečna temperatura najhladnejšega meseca pod $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ in najtoplejšega nad $10\text{ }^{\circ}\text{C}$), gorati obod pa podnebje višjega gorskega sveta s povprečno temperaturo najtoplejšega meseca pod $10\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Ogrin D., 1996). Značilna je velika namočenost (od 1800 do 2600 mm padavin letno) z zmerno sredozemskim padavinskim režimom. Primarni višek padavin je v jeseni (november), sekundarni zgodaj poleti (junij), najmanj padavin je običajno konec zime in v začetku pomladi (Lokalno podnebje in topoklimatska karta Jezerskega – Ogrin, Vysoudil, Koželj 2016).

Na grebenih Kamniško-Savinjskih Alp (in verjetno tudi Karavank) prevladujejo glede na podatke za Krvavec (n. v. 1740 m; 1991–2009) severozahodni, severni in vzhodni vetrovi, ki dosežajo po modelu Aiolos povprečne letne hitrosti 10 m nad tlemi od 4 do 6 m/s (Rakovec in sod. 2009, str. 102). Vetrovi so močnejši na sedlih in v drugih vrzelih gorskih pregrad. Sama Jezerska kotlina je slabše prevetrena. Po podatkih za meteorološko postajo Zgornje Jezersko (n. v. 894 m; 1961–1984) je delež brezvetrja kar 48 %; če je vetrovno pa prevladujeta severovzhodnik in jugozahodnik, ki sledita usmerjenosti reliefa. Močnejši vetrovi so pogostejši ob spremembah vremena, povezani so s prehodi vremenskih front, ciklonov in ciklogenezo v severnem Sredozemlju. Časovno in prostorsko so omejeni, spremljajo lahko tudi nevihte. Velike hitrosti lahko ob južnem vzhodu Karavank doseže tudi severni fen (karavanški fen, karavanška burja). Močnejši severni fen se v povprečju pojavlja enkrat do dvakrat letno, večinoma v hladni polovici leta in dosega hitrosti in sunkovitost burje. Nastane ob splošnih severnih ali severozahodnih vetrovih nad nami, ko se zrak pretaka čez Alpe. V sunkih lahko doseže hitrosti tudi nad 20 m/s in podira drevje, odkriva strehe ipd. Zaradi stekanja zraka je najmočnejši v dolinah, ki so pravokotne na gorske grebene, med njimi tudi v dolini Kokre in na Jezerskem. (isti vir).

1.1.4. Hidrološke razmere

Območje GGE Jezersko je zelo bogato z vodo. Obsežni gozdni kompleksi in nepropustna matična podlaga na eni strani ter ugodna razporeditev padavin in visoki gorski masivi na drugi strani privedejo do tega, da je Jezersko veliko vodozbirno območje z bogatim in široko razvejanim hidrografskim omrežjem. Osnovo tega omrežja predstavljajo reke Kokra, Jezernica in Reka.

Glavna reka je Kokra, ki izvira visoko pod Pečovnikom in ki v nadaljnjem toku dobi številne pritoke. Poleg številnih manjših pritokov se ji na Spodnjem Jezerskem pridruži močna Jezernica, ki izvira na Anclovem, pri Podlogu pa Reka, ki izvira pod Storžičem.

V enoti je tudi lepo umetno Planšarsko jezero s površino okrog 1,8 ha.

1.1.5. Matična podlaga in tla

a) Matična podlaga

Območje Jezerskega se odlikuje po zelo pestri kamninski sestavi. Zastopane so kamnine iz starega, srednjega in novega veka.

Posebna značilnost za ta okoliš pa so kamnine iz najstarejših geoloških dob. Najstarejše kamnine na tem območju so iz devonske dobe. Zastopani so predvsem apnenci. V okolici Jezerskega vrha, vzhodno od Gradišnika, na Virnikovem Grintavcu in Rušu prevladuje skladovit, deloma pa pasovit sivkast in roženast apnenec. Med Komatevno in Virnikovo planino pa prevladuje masiven grebenski apnenec, ki gradi tudi vrh Stegovnika in severno pobočje Ruša.

Omenimo naj še najmlajše kamnine, ki izvirajo iz kvartarja. Iz pleistocena so to ledeniške morene, iz holocena pa izvirajo pobočni grušči, deluvij in aluvij. Obsežne morenske nanose imamo na Zgornjem Jezerskem, v Ravenski in Makekovi Kočni. Veliko je tudi pobočnega grušča, ki pokriva podnožja ali spodnje dele pobočij vseh večjih vrhov tega okoliša.

Bolj pomembna kot to, iz katere dobe je določena kamnina, je za nas njena kemična sestava. Tako kamnine v grobem lahko delimo na karbonatne (bazične) in silikatne (kisle). Območje na levem bregu Jezernice oziroma Kokre je pretežno iz karbonatnih kamnin: predeli pod Kočno, severni podaljški Grintovca od Babe, preko Golega vrha do Malinška, Virnikov Grintovec. Karbonatni so tudi Stegovnik, Ruš, vrhnji deli Bukovca, del Podstoržiča, Macesnovec in Kozji vrh. Silikatne kamnine gradijo pretežno ves hriboviti svet severno in zahodno od Zgornjega Jezerskega. Pretežno silikatna so tudi naslednja območja: vse območje Komatevne do Pečovnika, spodnji deli severnih in vzhodnih pobočij Bukovca do Podloga, levi breg Reke od Podstoržiča do Dola in precejšen del hribovitega sveta med Makekovo in Anclovo dolino – Javornik in Visoki vrh do Štularjeve planine. (Povzeto po Smole, 1971).

Če povzamemo: približno dve tretjini površine prekriva karbonatna matična podlaga, eno tretjino pa silikatna.

b) Tla

Tla so rezultat vzajemnega delovanja matične podlage, klime, reliefa, vegetacije, časa in tudi človeka.

Velik vpliv na tla ima matična podlaga. Glede na splošne lastnosti, ki so odločilne za nastanek tal, lahko matično podlago razdelimo na dve skupini: na karbonatne in silikatne kamnine.

Značilno za karbonatne kamnine je, da v procesih tvorbe tal v povezavi z ostro alpsko klimo tega območja nastajajo na njih plitva, manj razvita, precej skeletna in slabše produktivna gozdna tla – rendzine, ki jih poraščajo pretežno manj donosni gozdni sestoji oziroma gozdne združbe. Le na posameznih mestih (uleknine, položnejši teren) so razvita rjava pokarbonatna tla. Tla na karbonatni matični podlagi so zato večinoma zelo občutljiva na nepravilne človekove posege. Večje razgalitve se hitro maščujejo s povečano erozijo in zmanjšano rodovitnostjo tal.

Nasprotno pa so tla, nastala na silikatnih substratih, precej globoka, visoko donosna, sveža in jih poraščajo gospodarsko visoko vredni naravni ali umetno ustvarjeni gozdni sestoji. Ta tla so manj podvržena regresijskim procesom kot tla na karbonatni podlagi, se pa ob pregrobih posegih rada zatravijo.

1.1.6. Krajinski tipi, gozdnatost

Skupna površina GGE Jezersko znaša 6.880,67 ha, od tega zavzemajo gozdovi 5.257,78 ha, kar predstavlja 76,4 % gozdnatost. V enoti prevladuje gorska gozdnata krajina (85,9 % površine enote). V kotlini se pojavlja še gozdnata krajina (skupno 14,1 % površine enote).

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

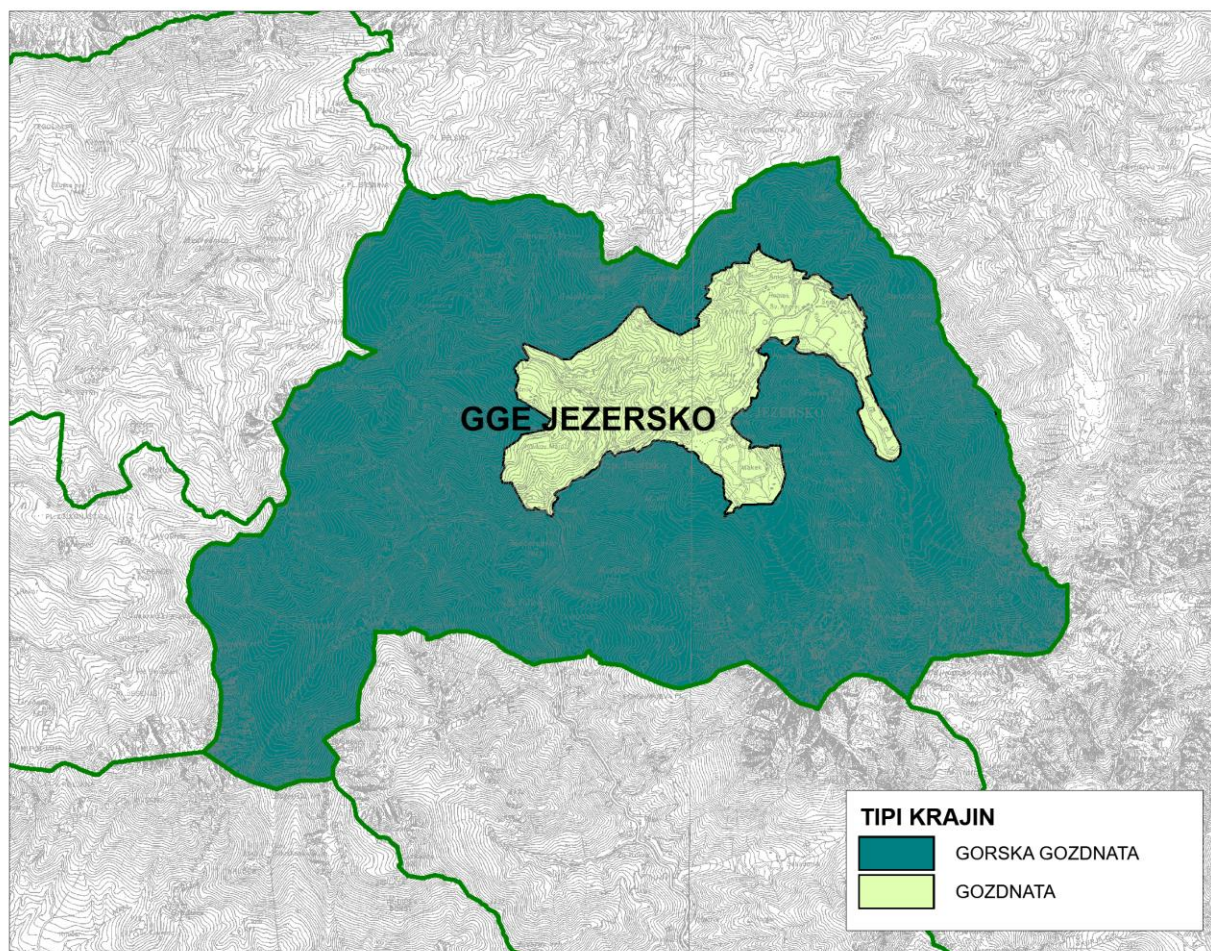
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti

Vrsta krajine	Celotna površina (ha)	Delež (%)	Površina gozda (ha)	Gozdnatost (%)
Gorska gozdnata krajina	5.908,39	85,87	4.701,19	89,41
Gozdna krajina	972,26	14,13	556,95	10,59
Skupaj	6.880,67	100	5.257,78	76

Površina gozdnega prostora, ki zajema gozd, ostala gozdna zemljišča in negozdne površine v gozdnem prostoru (npr. pobočni grušči), znaša v enoti 5.767,30 ha. Med ostalimi gozdnimi zemljišči je največ rušja (4,73 %), med negozdnimi površinami v gozdnem prostoru pa prevladujejo skalovja in površine pod gozdno mejo (75,05 ha). Z gozdom se zarašča 17,57 ha površin, od tega 17,11 ha v gozdnem prostoru, 0,46 ha pa izven gozda.

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	6880,67	100
Gozd	5257,78	76,41
Ostala gozdna zemljišča	327,51	4,76
- daljnovodi	2,19	0,03
- rušje	325,32	4,73
Negozdne površine v gozdnem prostoru	182,01	2,64
- pobočni grušč	52,53	0,76
- skalovja in površine pod gozdno mejo	75,05	1,10
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	31,04	0,45
- zaraščajoče površine	17,11	0,25
- infrastrukturni objekti	2,76	0,03
- drugo (vodotoki..)	3,04	0,04
Negozdni prostor	1113,37	16,19
- zaraščajoče površine	0,46	0,01

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7. Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
26	podgorska bukovja na silikatih	196,25	3,7
751	kisloljubno bukovje z rebrenjačo	196,25	3,7
27	gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešani	2.066,06	39,3
634	alpsko bukovje s črnim telohom	1.462,99	27,8
683	predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	594,95	11,3
685	predalpsko-alpsko subalpinsko bukovje	8,12	0,2
28	gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	1165,7	22,2
781	kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	1165,7	22,2
29	jelova-bukovja	924,24	17,6

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

642	<i>Predalpsko-dinarsko jelovo-bukovje</i>	924,24	17,6
30	<i>javorovja, velikojesenovja in lipovja</i>	47,86	0,9
601	<i>pobočno velikojesenovje</i>	47,86	0,9
31	<i>toploljubna bukovja</i>	232,56	4,4
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	232,56	4,4
35	<i>jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah</i>	0,27	0,0
671	<i>smrekovje na karbonatnem skalovju</i>	0,27	0,0
36	<i>jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah</i>	273,45	5,2
771	<i>jelovje s praprotmi</i>	267,44	5,1
801	<i>Smrekovje s trikrpim mahom</i>	6,01	0,1
39	<i>ruševja</i>	154,82	2,9
702	<i>alpsko ruševje</i>	153,24	2,9
	Skupaj	5.257,78	100

Gozdne združbe so bile na ravni odseka določene s pomočjo podrobnih fitocenoloških kart v merilu 1:10.000 in dodatnim preverjanjem pri terenskih opisih. Fitocenološki popisi so del obsežnih terenskih kartiranj vegetacije ter so kot del elaborata Gozdnih združb in rastiščnogojitvenih tipov v gozdnogospodarski enoti Jezersko bile opravljene leta 1971 (Marinček, 1971). Že v prejšnjem načrtu (GGN GGE Jezersko 2011-2020) so bile fizične fitocenološke karte digitalizirane in georeferencirane ter tako ustvarjeni vektorski sloji.

V kartnem delu načrta je prikazana karta rastišč v merilu 1:25 000 (Karta št. 3).

Najpomembnejše gozdne združbe:

- **Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico (*Luzulo-Fagetum*; 1.165,7 ha)**

Združba bukve z belkasto bekico naseljuje manj kisle silikatne kamnine. Dobimo jo na bolj toplih in strmih pobočjih. Prevladujejo močno skeletna in srednje globoka kislja rjava tla. Zaradi ugodne mešanice silikatne in karbonatne komponente so ta rastišča zelo produktivna in edafsko stabilnejša.

Drevesne vrste: bukev s primesjo jelke, na veliko površinah so bile osnovane monokulture smreke, redkeje macesna.

Zeliščni sloj sestavljajo zmerno acidofilne vrste: belkasta bekica (*Luzula albida*), gozdna šašuljica (*Calamagrostis arundinacea*), gozdna škržolica (*Hieracium silvaticum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) in vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*).

- **Alpsko bukovje s črnim telohom (*Anemone trifoliae-Fagetum* var. geogr. *Helleborus niger*; 1.463 ha)**

Združba je razširjena na strmih pobočjih, na vseh legah, vendar so pogostejše tople ekspozicije na nadmorskih višinah od 600 do okrog 1.400 m, kjer predstavlja klimatogeno vegetacijo.

Matično osnovo tvorijo dolomitizirani apnenci in dolomiti. Na tej podlagi so se razvila tla v razponu od plitvih in srednje globokih rendzin do slabo razvitih rjavih pokarbovatnih tal. Za rendzine je značilna velika skeletnost. Rjava pokarbovatna tla so ilovnata. Produktivna sposobnost tal je srednje visoka.

Najpomembnejše drevesne vrste so: bukev, smreka in jelka; v obliki z macesnom pa še macesen. Delež iglavcev znaša od 60 do 80 %.

Grmovni sloj je slabo razvit: skalna robida (*Rubus saxatilis*) in alpski šipek (*Rosa pendulina*).

Zeliščni sloj tvorijo: trilitna vetrnica (*Anemone trifolia*), črni teloh (*Helleborus niger*), ciklama (*Cyclamen europaeum*), beli šaš (*Carex alba*), jetrnik (*Hepatica nobilis*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), prstasti šaš (*Carex digitata*), deveterolistna mlaja (*Dentaria enneaphyllos*), pisana šašuljica (*Calamagrostis varia*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*).

- **Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico (*Ranunculo platanifolii-Fagetum*; 594,95 ha)**

Predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico porašča strma pobočja v gorskem svetu. Uspeva na vseh legah v nadmorskih višinah od 1.000 do 1.400 m. Matično osnovo tvorijo dolomiti in apnenci, na katerih so se razvile plitve skeletne rendzine, v ugodnejših razmerah tudi rjava pokarbovatna tla.

V drevesnem sloju je konkurenčno najmočnejša bukev, ki pogosto gradi čiste bukovje sestoje. V višjih legah sta ji primešana macesen in smreka.

Grmovna plast: navadni volčin (*Daphne mezereum*), planinsko kosteničevje (*Lonicera alpigena*), malinjak (*Rubus idaeus*), alpski šipek (*Rosa pendulina*).

Najbolj pogosta zelišča so goli lepen (*Adenostyles glabra*), platanolistna zlatica (*Ranunculus platanifolius*), zelena čmerika (*Veratrum lobelianum*), gozdna bekica (*Luzula sylvatica*), trilitna penuša (*Cardamine trifolia*), črni teloh (*Helleborus niger*), vretenčasti salomonov pečat (*Polygonatum verticillatum*)...

Na Jezerskem porašča pobočja od Babe do Zelenega vrha.

1.1.8. Živalski svet

V gozdnogospodarski enoti je prisotna predvsem divjad, ki je značilna za gorski in visokogorski svet. Nižinskih predelov, ki bi bili primerni tudi za malo divjad ni. V enoti tudi ni večjih primernih habitatov vodnih in obvodnih vrst divjadi. V nadaljevanju opisujemo prisotnost glavnih vrst divjadi in nekaterih zavarovanih prosto živečih živalskih vrst (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, U.I. RS št 46/04), za katere ugotavljamo, da so prisotne v prostoru gozdnogospodarske enote, ter značilnosti njihovih habitatov.

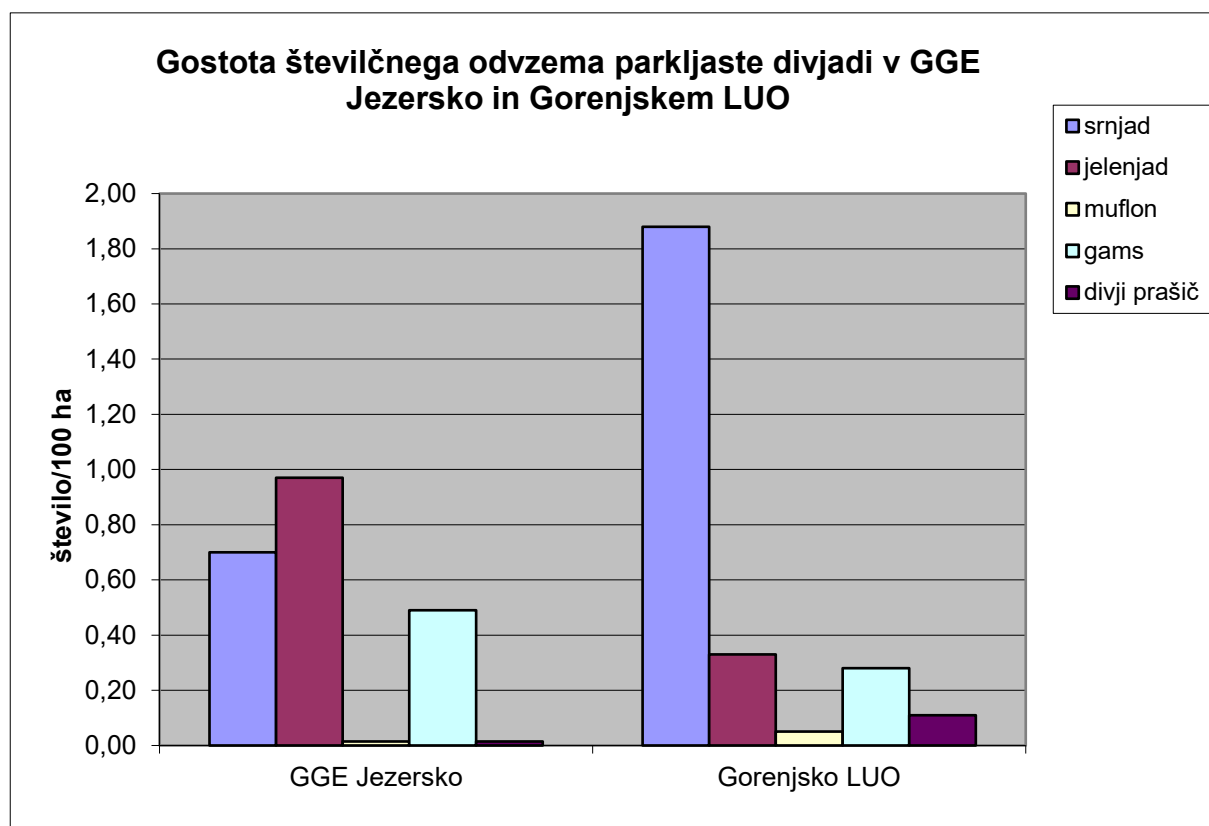
Iz družine jelenov (*Cervidae*) je zastopan navadni jelen (*Cervus elaphus* L.), ki je v enoti prisoten vse leto in to praktično od najnižjih leg pa do zgornje gozdne meje, v poletnem obdobju ga je pogosto opaziti tudi v pasu ruševja. V nekaterih delih enote prihaja v zimskem času do večjih koncentracij jelenjadi. Zaradi prehranskega ozkega grla in koncentracij je v zimskem času dovoljeno tudi dopolnilno zimsko krmljenje, tedaj se jelenjad v večjem številu zadržuje v bližini krmišč. Srna (*Capreolus capreolus* L.) v skromni številčnosti in redki gostoti naseljuje celotno območje gospodarske enote z izjemo najvišjih predelov. V večjem delu enote prevladujejo strnjeni gozdovi z manjšim deležem travnatih površin, majhna je tudi dolžina gozdnega roba med gozdnimi sestoji in kmetijskimi površinami. Glede na dejansko stanje mladih razvojnih faz gozda, ki je podobno modelnemu stanju sklepamo, da je v gozdovih zadosti grmovnega sloja, ki zagotavlja ustrezne prehranske razmere tako v zimskem kot poletnem obdobju. K boljšim prehranskim razmeram v poletnem obdobju prispevajo tudi nekateri travniki in pašniki, predvsem v nižjih legah enote, na katere obe vrsti radi izstopata na pašo. Ob posledicah naravnih ujm v

zadnjih letih (povečan obseg sečenj, presvetlitev gozdov, povečevanje obsega površin poraslih z grmovnim slojem) je v naslednjih letih v gozdovih pričakovati še izboljševanje življenjskih razmer za obe živalski vrsti.

Značilni predstavnik družine votlorogov (Bovidae) je gams (*Rupicapra rupicapra* L.). Prisoten je skoraj v celotni gospodarski enoti z izjemo njenih najnižjih delov, najgosteje na prehodu iz gozda v pas ruševja in skalovja. V gozdovih je prisoten na strmih in skalnatih predelih. Habitati so boljši v višjih predelih (ruševje, travnate površine, skalovje). V nekaterih predelih Kočne in Skute se občasno pojavlja tudi kozorog (*Capra ibex* L.)

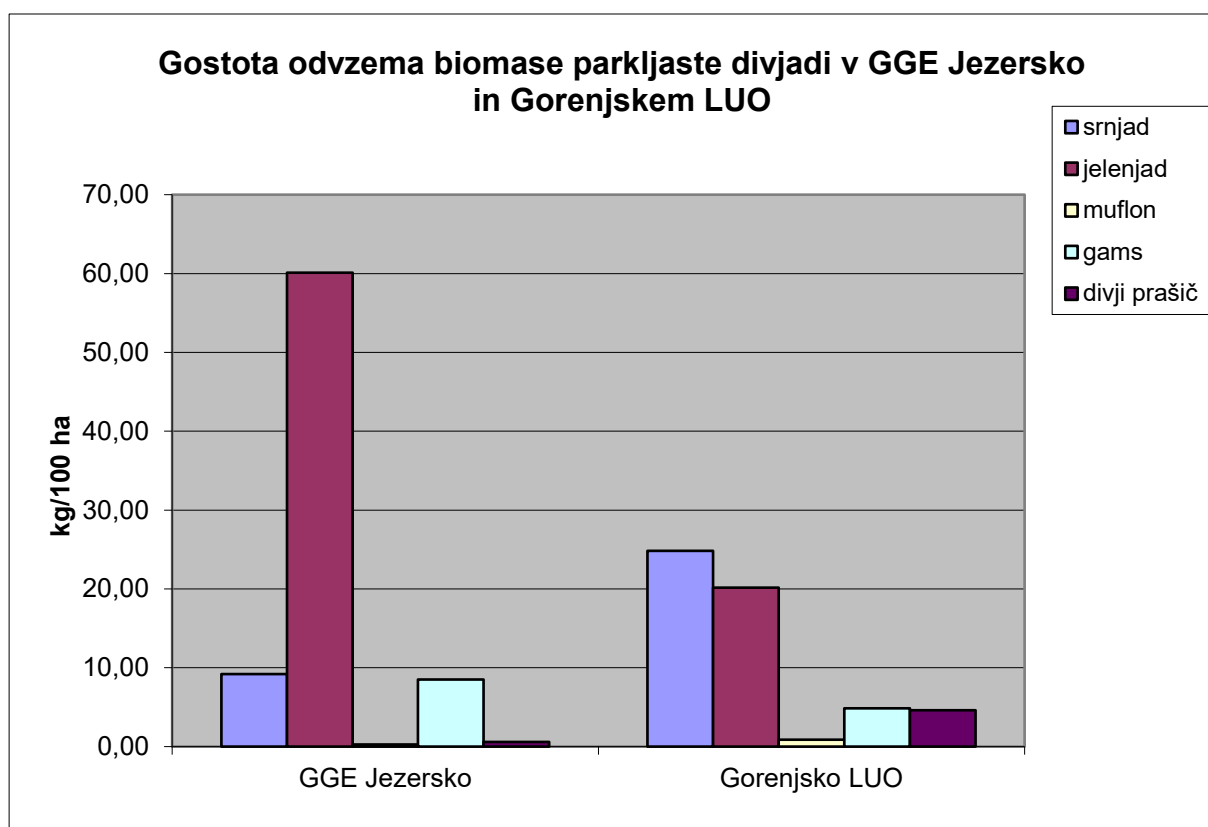
Družina svinje (Suide) je zastopana z divjim prašičem (*Sus scrofa* L.), ki pa se pojavlja zelo redko, pa še to večinoma v poletnih in jesenskih mesecih. Njegovi habitati so manj ustrezni, za pogostejše in številčnejše pojavljanje v enoti ni dovolj listavcev, manjka predvsem plodonosnega drevja, še posebno kostanja in hrasta.

Kako je parkljasta divjad posameznih vrst prisotna v prostoru GGE Jezersko prikazujemo z njihovim številčnim odvzemom in njegovo gostoto, kot tudi z odvzemom po biomasi in njeno gostoto na 100 ha površine. V preteklih desetih letih (povprečje 2011-2020) je bilo v GGE Jezersko v povprečju letno odvzeto 48 srnjadi, 67 jelenjadi, 34 gamsov, 1 muflon ter 1 divji prašič. Skupno povprečno letno število odvzete parkljaste divjadi je znašalo 151, njihova povprečna gostota odvzema pa je bila 2,19 živali na 100 ha površine. V tem istem obdobju je povprečna gostota odvzete parkljaste divjadi v Gorenjskem LUO znašala 2,65 živali/100 ha površine območja. Gostota odvzema v Gorenjskem LUO je bila okoli 21 % večja kot povprečno v GGE Jezersko. Če je v prostoru Gorenjskega LUO v odvzemu prevladovala srnjad v deležu 71 %, pa je v prostoru GGE Jezersko njen delež v odvzemu znašal 32 %. Podrobnejša primerjava gostote številčnega odvzema na 100 ha površine po vrstah je razvidna iz grafikona.

Grafikon 1: Primerjava gostote številčnega odvzema parkljaste divjadi (število na 100 ha) med GGE Jezersko in Gorenjskim LUO

Popolnoma drugačno sliko pa dobimo, če upoštevamo biomaso odvzete parkljaste divjadi. V preteklem obdobju 2011-2020 je bilo letno povprečno iz enote odvzetih 5.410 kg biomase parkljaste divjadi, kar predstavlja 78,64 kg/100 ha površine. V istem obdobju je bilo v Gorenjskem LUO odvzeto povprečno letno 127.953 kg biomase parkljaste divjadi, kar predstavlja 55,34 kg/100 ha površine. Gostota odvzete biomase parkljaste divjadi je v prostoru GGE Jezersko za okoli 42 % večja, kot znaša povprečje v Gorenjskem LUO. Pomembnejše razlike med obema prostorskima enotama nastopajo tudi v sestavi. Če v biomasu odvzete parkljaste divjadi v Gorenjskem LUO prevladuje srnjad s 44,8 %, sledi ji jelenjad s 36,5 %, nato gams z 8,8 %, divji prašič z 8,3 % in muflon z 1,6 %, pa v biomasu odvzete parkljaste divjadi v GGE Jezersko prevladuje jelenjad s 76,4 %, sledi ji srnjad z 11,7 %, nato gams (10,8 %), divji prašič (0,8 %) in nato muflon (0,3 %). Primerjava je prikazana v grafikonu.

Grafikon 2: Primerjava gostote odvzema biomase parkljaste divjadi (kg na 100 ha) med GGE Jezersko in Gorenjskim LUO

Od družine zajcev (Leporidae) v enoti živita obe vrsti. Poljski zajec (*Lepus europaeus* Pallas) je občasno opažen v nižjih predelih. V enoti ni dovolj njegovih najpomembnejših habitatov to je prepletenosti gozdov s kmetijskimi površinami, zato ga je le redko opaziti. Planinski zajec (*Lepus timidus* L.) je prebivalec višjih predelov.

Od veveric (Sciuridae) je razen v višjih predelih povsod prisotna navadna veverica (*Sciurus vulgaris* L.). Ocenjujemo, da so njeni habitati ustrezni. Navadni polh (*Glis glis* L.) iz družine polhov (Muscardinidae) je zastopan skromno. Njegova številčnost in prostorska razširjenost je namreč odvisna predvsem od zastopanosti in razširjenosti listavcev, ki pa jih v večjem delu enote ni zadosti oziroma so pogostejši v nižjih delih.

Zveri so zastopane s številnimi vrstami. Lisica (*Vulpes vulpes* L.) je edina v enoti stalno prisotna vrsta iz družine psov (Canidae). Habitati so ustrezni, prisotna je v celotni enoti. Njena številčnost (gostota) se je po uvedenem peroralnem cepljenju proti steklini povečevala. Naraščajočo gostoto

občasno (periodično) regulirajo druge kužne bolezni (garje), v zadnjih letih tudi pasja kuga. O prisotnosti zlatega šakala (*Canis aureus* L.) nimamo zanesljivih informacij. Prav tako nimamo informacij o prisotnosti vrst iz družine mačk (*Felidae*), to je risa (*Lynx lynx*) in divje mačke (*Felis silvestris* Schreber). V gospodarski enoti se občasno pojavi edini evropski predstavnik medvedov (*Ursidae*) - rjavi medved (*Ursus arctos* L.), pred nekaj leti je bil opažen volk (*Canis lupus* L.).

Družina kun (*Mustelidae*) je najbolj zastopana s kuno belico (*Martes foina* Erxleben), številčnost kune zlatice (*Martes martes* L.) je manjša kot je bila v preteklosti. Prisotne so tudi hermelin (*Mustela erminea* L.), mala podlasica (*Mustela nivalis* L.) in dihur (*Mustela putorius* L.). Jazbec (*Meles meles* L.) je redek, občasno je opažen v nižjih predelih enote, k njegovi pogostejši prisotnosti bi prispeval večji delež listavcev, večja dolžina gozdnega roba ter večji delež kmetijskih površin. Za vse našteje vrste iz družine kun, razen kune belice, je značilno tudi pomanjkanje zanesljivih podatkov, iz katerih bi zanesljivo lahko ugotavljali trend njihove številčnosti in prostorske razširjenosti kot tudi ocenjevali kakovost njihovih habitatov.

Poddružina koconogih – gozdnih kur (*Tetraoninae*) je v enoti zastopana s štirimi vrstami. Prisotni so divji petelin (*Tetrao urogallus* L.), jereb (*Tetrastes bonasia* L.), ruševac (*Lyrurus tetrax* L.) in belka (*Lagopus muta* Montin). Ocenjujemo, da se v zadnjem desetletju sestava habitatov koconogih kur v enoti ni pomembneje spremenila, povečalo pa se je vznemirjanje s strani obiskovalcev gozda in gorskega sveta. V nekaterih delih enote bi se zaradi močnejših sečenj in posledično večjega deleža inicialnih razvojnih faz gozda lahko izboljšali habitatni za jereba. Poljski kuri poljska jerebica (*Perdix perdix* L.) in fazan (*Phasianus colchicus* L.) v GGE nista prisotni.

V enoti primanjkuje pomembnejših habitatov vodnih in obvodnih vrst ptic zato so le te zastopane s skromnim številom vrst in njihovim skromnim številom. Obrežja potokov so sicer porasla z obvodno vegetacijo je pa pas obvodne vegetacije praviloma ozek. Pogosteje se pojavlja siva čaplja (*Ardea cinerea* L.), občasno raca mlakarica (*Anas platyrhynchos* L.). Sezonsko je na planinah in v vlažnih gozdovih prisotna sloka ali veliki kljunač (*Scolopax rusticola* L.). Ocenjujemo, da so golobi (*Columbidae*) prisotni le z eno vrsto in sicer z golobom grivarjem (*Columba palumbus* L.).

Iz družine kraguljev (*Accipitridae*) se pojavljajo planinski orel (*Aquila chrysaetos* L.), kragulj (*Accipiter gentilis* L.) in skobec (*Accipiter nisus* L.). V nižjih delih enote se pojavlja tudi navadna kanja (*Buteo buteo* L.), na osnovi njihove prisotnosti domnevamo, da jim življenjsko okolje ustreza.

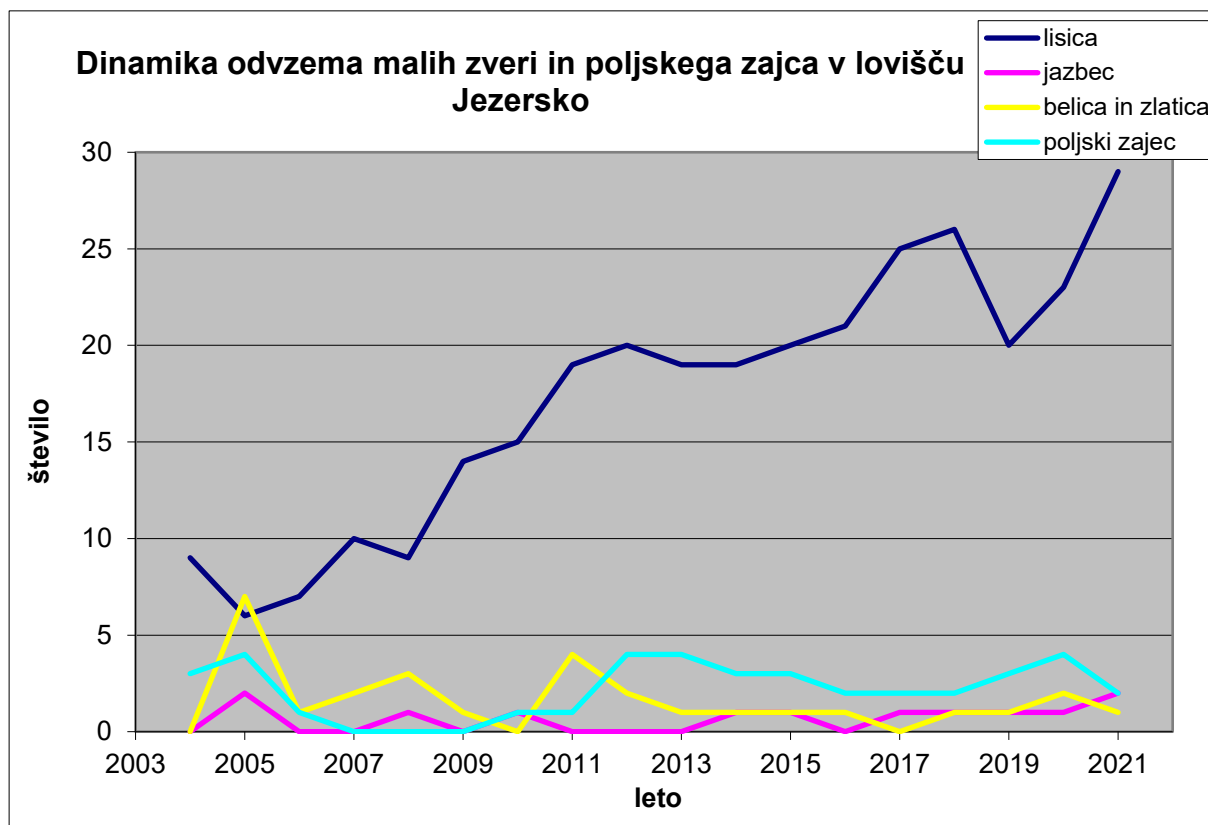
Družina sokolov (*Falconidae*) ima maloštevilne predstavnike. Ocenjujemo, da je občasno prisoten sokol selec (*Falco peregrinus* Tunstall), ostali sokoli so zelo redki.

Prisotnost sov (*Strigidae*) je manj poznana, kar je pri večini vrst tudi posledica njihovega (prikritega) načina življenja. Prisotna je tudi velika uharica (*Bubo bubo* L.).

Družina vranov (*Corvidae*) je po številu vrst precej številna z dokaj stabilnimi populacijami. V enoti prisotni lovni vrsti (divjad) sta šoja (*Garrulus glandarius* L.) in siva vrana (*Corvus corone cornix* L.). Pogost je tudi krokar (*Corvus corax* L.), prisotna sta še krekovt (*Nucifraga caryocatactes* L.) in v višjih predelih planinska kavka (*Pyrrhocorax graculus* L.).

Med izdelavo načrta so bile v enoti opažene številne vrste ptic pevk. Družina žoln (*Picidae*) je zastopana z več predstavniki, najpogostejša je zelena žolna, prisotna je tudi črna žolna in več vrst detlov. V ekstenzivno gospodarjenih gozdovih enote je veliko mrtvega drevja različnih debelinskih stopenj ter dreves z dupli, ki so pomembni za primarne in sekundarne duplarje. V manj ekstenzivno gospodarjenih gozdovih bliže prometnicam je mrtvega drevja in dreves z dupli manj.

Ker demografije in populacijske dinamike divjadi nekaterih drugih vrst, zaradi sistema evidentiranja odvzema, ki je prilagojen na lovišče kot najmanjšo prostorsko enoto, ni mogoče prikazati za prostor GGE Jezersko, jo za daljše obdobje prikazujemo za lovišče Jezersko, ki pokriva večji del enote Jezersko.

Grafikon 3: Dinamika odvzema malih zveri in poljskega zajca v lovišču Jezersko

Preglednica 1: Rekapitulacija kakovost habitatov in specifikacija ukrepov za pomembnejše živalske vrste:

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Srnjad Jelenjad	Fragmentiran gozdni prostor z zadostno površino travnišč. Ustrezni koridorji za prehod divjadi med posameznimi območji. Ustrezna dolžina gozdnega roba, zadosten delež grmišč in pomlajenih površin v gozdovih. Gozdovi s prisotnostjo plodonosnih drevesnih vrst (bukev).	Stabilna	Majhen obseg travnišč, še posebno izven osrednjega dela enote. Ustrezen delež sestojev, ki so v fazi pomlajevanja. Premajhen delež zunanjega gozdnega roba in grmišč. Obremenjenost gozdnega prostora ni velika, izstopa večja obremenjenost v času gobarske sezone. Paša je prisotna v manjšem obsegu, gozdna paša ni zaskrbljujoča.	Ohraniti kmetijske površine in jih vzdrževati, na vseh obstoječih preprečevati zaraščanje. Primerna višina načrtovanega odvzema in zagotavljanje realizacije odvzema.
Gams	Skalovje in naravna travnišča nad gozdno mejo, ruševje, strma, skalovita pobočja v gozdovih z bogato podrastjo in travo. Travnate površine v sredogorskem in gorskem gozdnem prostoru	Stabilna	V območju nad gozdno mejo velika obremenitev gorskega prostora z rekreacijo v toplem delu leta.	Preprečiti zaraščanje pašnih površin. Usmerjanje rekreativnih dejavnosti. Realizacija načrta odvzema.
Gozdne kure	Starejši presvetljeni, vrzelasti gozdovi s prisotnostjo	Stabilna	Pomanjkanje presvetljenih	Zagotavljati ustrezno strukturo sestojev in sukcesijskih stopenj, časovno

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
	jagodičevja in mravljišči. Primeren delež zgodnjih (pionirskih) sukcesijskih stopenj z grmovnimi vrstami		gozdnih površin s prisotnostjo jagodičevja. Pomanjkanje pionirskih sukcesijskih stopenj s pogostejšimi grmovnimi vrstami	prilagoditi dinamiko gozdarskih del. Zagotoviti usklajenost vseh rab na območjih rastišč. Usmerjanje rekreativnih dejavnosti.
Lisica Kuna belica, Kuna zlatica Jazbec	Zelo prilagodljive vrste	Stabilna-nihajoča	Habitati ustrezajo.	Zagotoviti ustrezno realizacijo načrta odvzema.
Poljski zajec	Območja v agrarni krajini z ustreznim razmerjem drevesnih in grmovnih vrst. Mozaik kmetijskih površin z gozdovi.	Stabilna-nihajoča	Pomanjkanje ustreznih kmetijskih površin.	Ohranjati obstoječe kmetijske površine. Ohranjati vrstno pester in strukturiran gozdni rob, ohranjati omejke in posamezne skupine dreves in grmovja
Sove	Starejši presvetljeni mešani sestoji s posameznimi osamljenimi drevesi. Primeren delež debelejšega (suhega) drevja primerne za dupla	Stabilna	Delež dreves primernih za dupla je ustrezen	Ohranjati zadostno število ustreznih dreves z dupli še posebno v intenzivno gospodarjenih gozdovih.

V enoti so po podatkih ZRSVN prisotni naslednji habitatni tipi vezani na gozdne površine:

- Ilirski bukovi gozdovi *Fagus sylvatica* L. (*Aremonio-Fagion*)
- Ruševje z vrstama *Pinus mugo* in *Rhododendron hirsutum* L. (*Mugo-Rhododendretum hirsutum*).
- Dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (*Genisto januensis-Pinetum*)

1.2. Površina in lastništvo gozdov

Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.415,09	2.517,31	325,38	5.257,78
Delež (%)	45,9	47,9	6,2	100,0

Približno polovica vseh gozdov GGE Jezersko je v zasebni lasti (45,9 %). Malenkost več je gozdov v lasti Republike Slovenije (47,9 %). Preostanek gozdov (6,2 %) je v lasti lokalnih skupnosti. Površine državnih gozdov so se povečale za 72,59 ha zaradi dokupa.

Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	62,9	62,9	0,7	0,7
1 do 5 ha	14,0	76,9	2,4	3,1
5 do 10 ha	5,0	81,9	3,2	6,3
10 do 30 ha	8,6	90,5	11,0	17,3
30 do 100 ha	6,3	96,8	30,5	47,8
nad 100 ha	3,2	100	52,2	100,0
Skupaj	100,0		100,0	

62,9 % posestnikov ima v lasti posesti manjše od 1ha s skupno površino le 0,7 % površine gozdov GGE. Na drugi strani pa 3,2 % posestnikov gospodarji z 52,2 % površin.

Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto-10	Delež (%) Leto	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	64,8	62,9	140	140
1 do 5 ha	12,5	14,0	31	171
5 do 10 ha	4,0	5,0	11	182
10 do 30 ha	9,2	8,6	19	201
30 do 100 ha	7,7	6,3	14	215
nad 100 ha	1,8	3,2	7	222

Skupaj je posestnikov manj kot pred 10 leti (pred 10 leti 273) - 222. Povprečna posest je velika 10,9 ha.

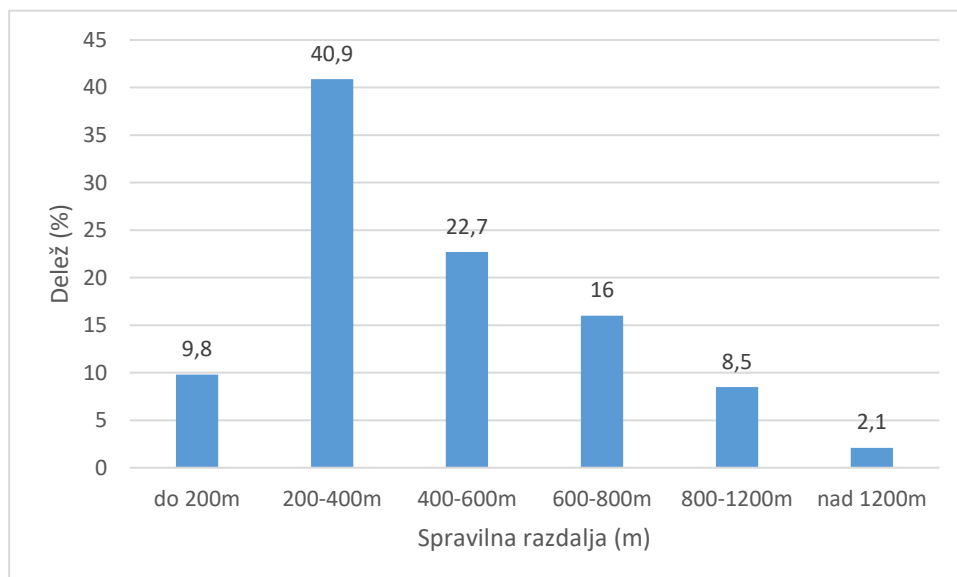
1.3. Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

77,32 % površine gozda (4.065,40 ha) je odprte za spravilna sredstva, kar pa ne pomeni, da so gozdovi dobro odprti. Veliko je namreč žičničničnega spravila oz. žičničničnega z ročnim predspravilom (1.341,2 ha).

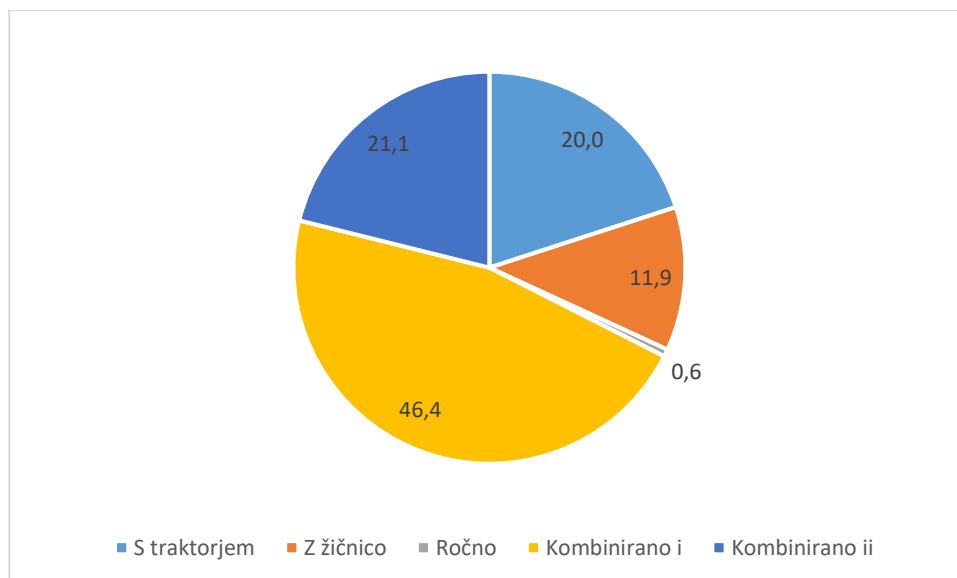
Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Načini spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	812,98	15,46	14,5	29,8	16,9	30,8	8	0
Z žičnico	482,49	9,18	25,2	55,3	15,8	0	3,7	0
Ročno	24,74	0,47	44,2	52,9	0	0	2,9	0
Kombinirano i	1.886,48	35,88	6,1	31,9	27,9	18	12,1	4
Kombinirano ii	858,71	16,33	4	62,3	21,2	7,3	4	1,2
Odprto	4.065,40	77,32	9,8	40,9	22,7	16	8,5	2,1
Ni odprto	1.154,21	21,95						
RGR 210	38,17	0,73						
Skupaj	5.257,78	100						

Prevladujejo spravilne razdalje med 200 in 800m.

Grafikon 4: Površine po spravilnih razdaljah

Grafikon 5: Površine potencialno najugodnejših načinov spravila (znotraj za spravilo odprtega območja)

Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	62,3	/	62,3	11,9
Javne ceste	18,8		18,8	3,6
Skupaj	81,1		81,1	15,5

Razdelitev na javne in gozdne ceste je bila narejena po evidenci Zavoda za Gozdove, Območna enota Kranj in podatkih GURS. Upoštevali smo produktivne javne ceste (Vir: Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture).

V GGE Jezersko so vse gozdne ceste produktivne z dolžino 62,30 km. Produktivna dolžina javnih cest je 18,8 km. Odprtost s produktivnimi cestami je 15,5 m/ha. Pri odprtosti pri izračunih se ne upošteva gozdnih rezervatov. Javne produktivne ceste smo povzeli po zbirnem katastru gospodarske infrastrukture, kot produktivno dolžino smo upoštevali dele cest, ki se nahajajo znotraj gozda oziroma v okolišnjem 50 metrskem pasu (regionalna cesta Kokra - Jezerski vrh ni upoštevana v izračunu).

Glede na Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest območij, ki niso odprta s cestami, v GGE Jezersko ni.

Skupna dolžina vlak znaša 284,1 km, kar pomeni odprtost 54,0 m/ha. V preteklem ureditvenem obdobju se je odprtost povečala za 11,8 m/ha.

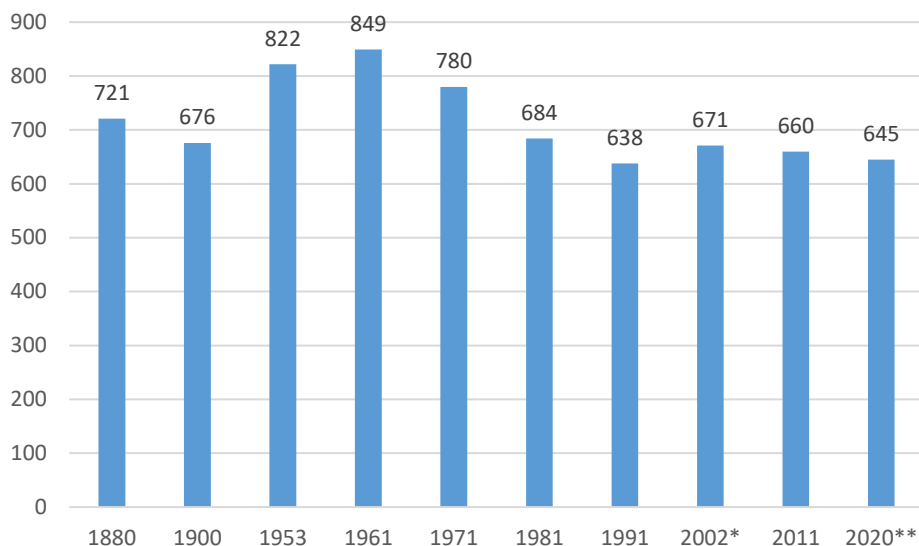
1.4. Družbeno gospodarske razmere

Občina Jezersko je del gorenjske statistične regije. Meri 69 km². Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 101. mesto.

V letu 2020 je v njej živel 650 prebivalcev od tega 325 moških in 325 žensk. Povprečna starost prebivalcev v občini znaša 42,16 let (Vir; Stat.si/obcine...).

Na kvadratnem kilometru površine občine je povprečno živel 9 prebivalcev, kar je bistveno manjša gostota naseljenosti kot je državno povprečje (104 prebivalci na km²).

Največja koncentracija prebivalstva je ob magistralni cesti Kranj – Jezerski vrh. Glavno naselje je Zgornje Jezersko, kjer je tudi največ prebivalcev, ostalo prebivalstvo pa je vezano na celke.

*po podatkih občine Jezersko, **po podatkih SURS

Grafikon 6: Gibanje števila prebivalcev (Vir: SURS)

Število prebivalcev v enoti je dokaj stabilno. Jezerjani ostajajo v enoti, čeprav večina prebivalstva ni zaposlena v kraju. Manj razveseljivo pa je stanje po posameznih kmetijah, saj ima kar polovica kmetij probleme z nasledniki.

1.5. Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

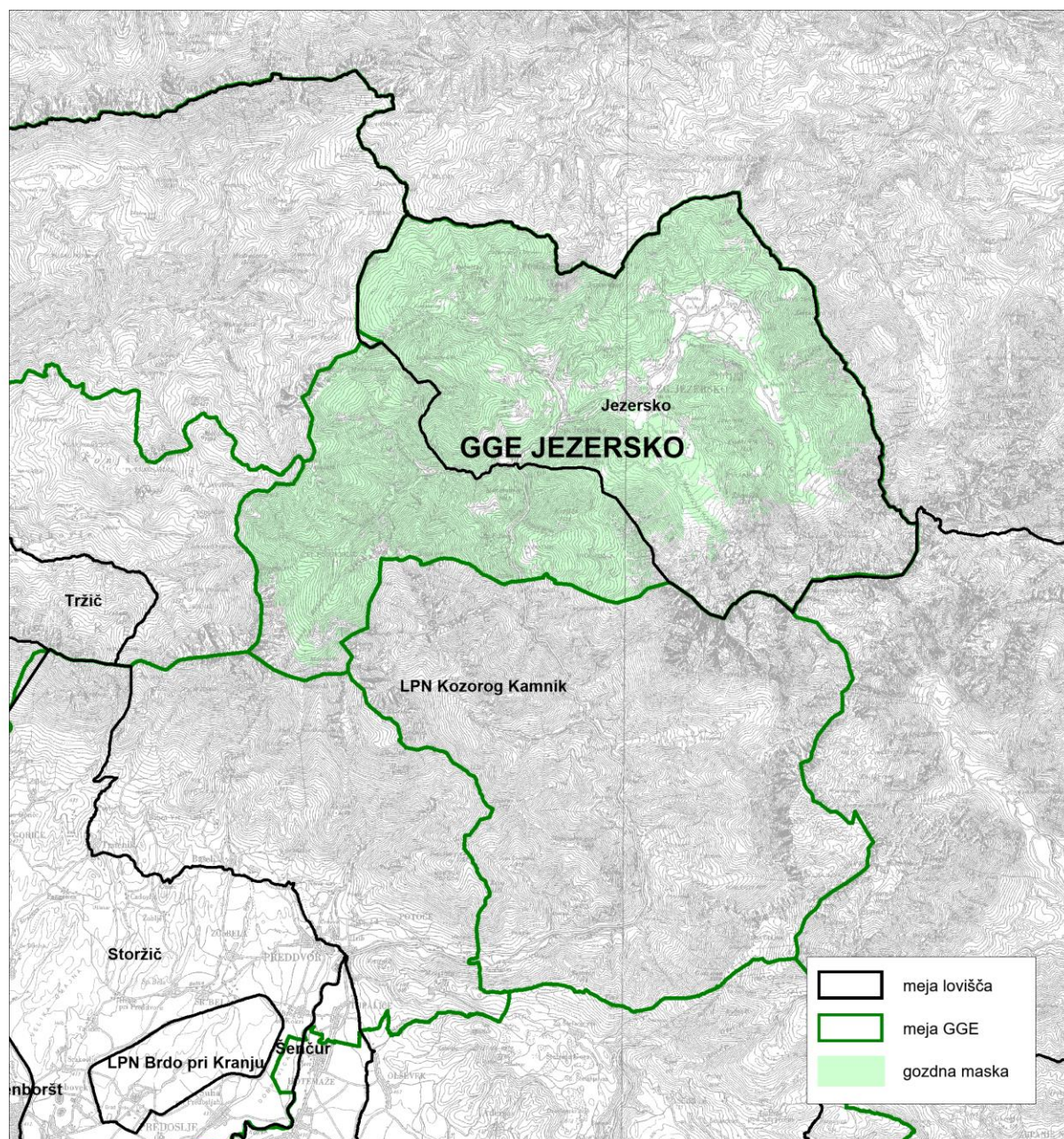
1.5.1. Lovstvo

Preglednica 10/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0221	LPN KOZOROG KAMNIK	1.927,37	
0222	JEZERSKO	3.330,41	
	Skupaj	5.257,78	

Območje GGE Jezersko spada v Gorenjsko lovskoupravljavsko območje. Večji del enote spada v lovišče Jezersko, JZ del pa spada v lovišče s posebnim namenom Kozorog Kamnik.

Desetletne in dvoletne načrte za Gorenjsko lovsko upravljavsko območje izdelujeta ZGS OE Kranj in OE Bled.

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2. Kmetijstvo

Velika gozdnatost in majhen delež poljedelskih površin pogojujeta razvoj gozdarstva. Glavni vir dohodka kmetij predstavlja gozd, od ostalih panog pa sta pomembna turizem in živinoreja, ki pa je bolj ekstenzivna. Na kmetijah prevladuje reja drobnice, katere številčnost je v občini Jezerško v letu 2022 znašala 767 glav živali (Vir: ARSKTRP). Gojijo avtohtono jezersko - solčavsko pasmo.

Od živali redijo še perutnino (278 živali), govedo (204 živali), koze (70 živali), kopitarje (34 živali) in prašiče (17 živali) (Vir: ARSKTRP).

V občini Jezerško na poljedelskih površinah (4,02 ha) gojijo piro, ozimno pšenico, ostale vrtnine so za samooskrbo domačinov in o njih ni uradnih podatkov (Vir: ARSKTRP).

V občini je tudi malo sadovnjakov (ekstenzivna in intenzivna raba), katerih skupna površina znaša 260 arov (Vir: ARSKTRP).

1.5.3. Poselitev

Glavno naselje je v centru Jezerskega ob glavni cesti. Gostota prebivalstva je 9,4 prebivalce na kvadratni kilometer (Vir: SURS). Tam so zrasli vikendi in individualne hiše. Novih zazidalnih površin ni veliko, kar bi v prihodnosti lahko predstavljalo oviro za nadaljnji razvoj. Center Jezerskega je postalo spalno naselje, saj se veliko ljudi vozi v mesta na delo ali pa so v pokoju. Drugi del poselitve je v celkih.

1.5.4. Infrastruktura

Enoto razpolavlja edina cestna povezava – mednarodna cesta proti mejnemu prehodu Jezerski vrh. Po tem koridorju so speljani tudi ostali glavni infrastrukturni vodi (telefon, elektrika).

Po enoti so speljane številne vzdrževane planinske poti (Storžič, Virnikov Grintavec, Ledine, Češka koča,...).

Na Jezerskem je izvir kisle vode (»jezerska slatina«), ki pa ni izkoriščen.

Glavno vodno zajetje za Jezersko je pod Anclovo dolino. Lokacija ni najboljša, saj je nad zajetjem Anclova kmetija, kjer se ukvarjajo tudi z živinorejo in kmečkim turizmom.

Vseh cest v enoti je 109,8 km, od tega 62,3 km gozdnih (po uradnih evidencah, ki jih vodi ZGS).

1.5.5. Ostale gospodarske dejavnosti

Turizem na Jezerskem se v zadnjih letih močno razvija. Povečuje se število nastanitev (preko 400 sob za oddajo), in turistična ponudba. V poletnem času je glavna dejavnost obiskovalcev pohodništvo v zimskem pa smučarski tek. Poleg teh glavnih aktivnosti so še popularne kolesarjenje, nabiranje gozdnih sadežev, alpinizem, kulinarika, turno smučanje,...

Jezerskeko je vstopilo tudi v združenje Bergsteiger Dorfer, ki združuje vasi, ki so se odločile za naravi in gorniku prijazen turizem. Vse več je tudi turističnih kmetij, ki postajajo glavna pridobitvena dejavnost. Dviga se tudi dodana vrednost nastanitev, pred kratkim je bil obnovljen 5 zvezdični hotel, kar tudi že nakazuje glavno usmeritev turizma na Jezerskem, butični turizem.

1.6. Požarno ogroženi gozdovi

Požarno ogroženost gozdov smo določili po metodologiji Pravidnika o varstvu gozdov. Večina gozdov GGE Jezersko - 60,0 % je srednje stopnje požarne ogroženosti, na 39,7 % gozdov je majhna stopnja požarne ogroženosti.

Velika stopnja ogroženosti je na 17,1 ha gozdov, kar predstavlja 0,3 % celotne površine gozdov v enoti.

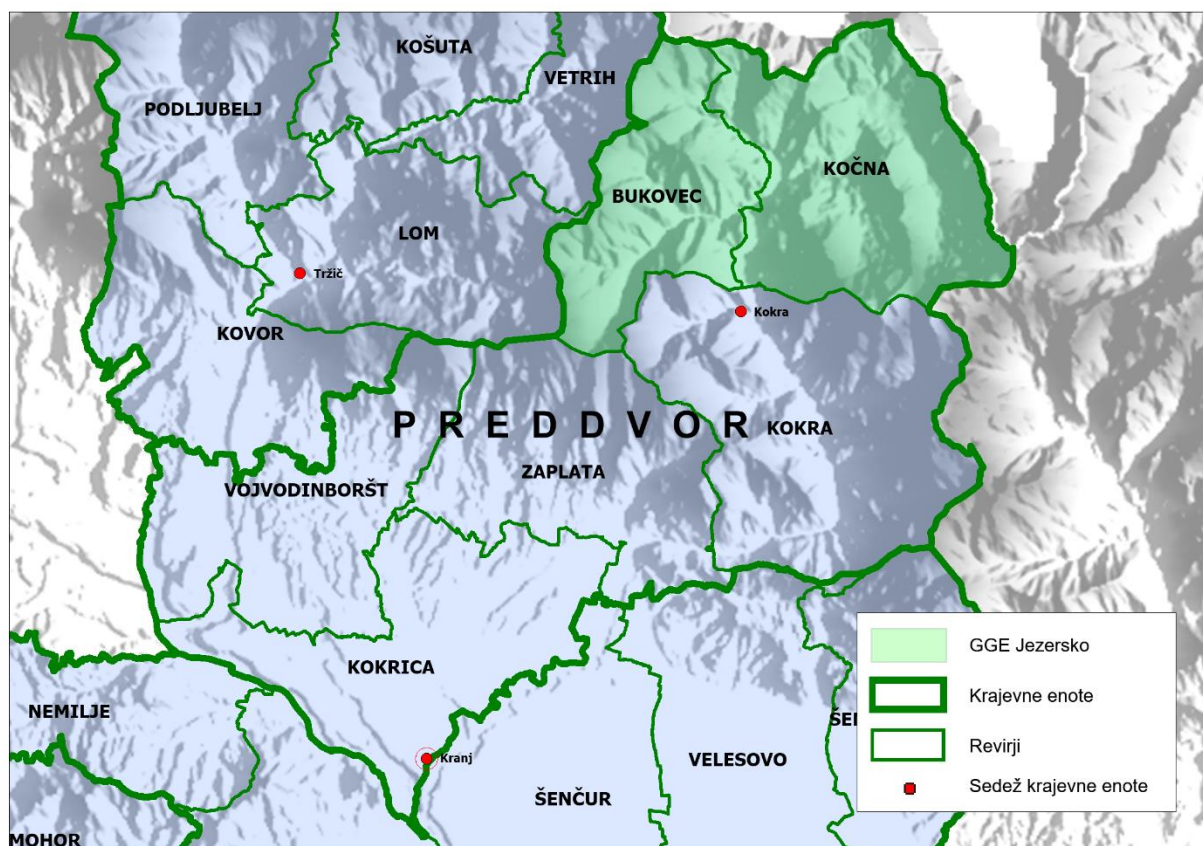
Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1:25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12).

1.7. Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Število in meje oddelkov in odsekov se glede na stanje pred desetimi leti niso spremenili. GGE Jezersko je razdeljena na 90 oddelkov s povprečno površino 58,42 ha in 231 odsekov s povprečno površino 22,76 ha.

1.8. Organiziranost javne gozdarske službe

Območje GGE Jezersko je v pristojnosti KE Preddvor. Enota je razdeljena na dva revirja: Bukovec in Kočna. Revir Bukovec obsega 2.389,51 ha in zavzema predele na desnem bregu reke Kokre, revir Kočna pa obsega 2.868,27 ha in zavzema predele na levem bregu reke Kokre.

Karta 4: Karta organiziranosti javne gozdarske službe

2. PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

V skladu s 3. členom ZOG in 22. členom Pravilnika o načrtih... gozd lahko opravlja sedemnajst (17) različnih funkcij razdeljenih v tri skupine (ekološke, socialne, proizvodne), ki se jih določi na podlagi meril za izločanje, določenih v priložniku za izdelavo načrtov, ki ga predpisuje 91. člen Pravilnika o načrtih,... Gozdne funkcije lahko določajo (1. stopnja poudarjenosti), vplivajo (2. stopnja poudarjenosti) ali pa le deloma vplivajo (3. stopnja poudarjenosti) na gospodarjenje z gozdom. Gozdne funkcije se določa gozdnim sestojem in ostalim negozdnim površinam, ki so funkcionalno povezane z gozdom (skupaj tvorijo gozdni prostor). Gozdne funkcije se prikazuje kot ploskovni, linijski ali točkovni sloj (karta 7).

V GGE Jezersko so prisotne tri ekološke funkcije poudarjene na 1. stopnji: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija in funkcija varovanje biotske raznovrstnosti. Najbolj zastopana je funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (2.443,26 ha; 42,36 % gozdnega prostora) po vsej enoti. Sledi ji funkcija varovanje biotske raznovrstnosti (1.186,77 ha; 20,58 % gozdnega prostora), ki se pojavlja predvsem na rastiščih gozdnih kur. Hidrološka funkcija na 1.st se pojavlja na vodovarstvenih območjih, na površini 412,10 ha.

Na 2. stopnji poudarjenosti ekoloških funkcij so zastopane: klimatska funkcija (2.355,49 ha), funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (4.580,53 ha), funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (1.749,82 ha), hidrološka funkcija (836,14 ha).

Socialnih funkcij s poudarjenostjo na 1. stopnji je manj v primerjavi z ostalimi funkcijami. Med njimi prevladuje estetska funkcija (1.658,77 ha), turistična funkcija (66,55 ha), funkcija varovanja naravnih vrednot (40,11 ha), raziskovalna funkcija (38,61 ha), rekreacijska funkcija (33,83 ha) in zaščitna funkcija (23,24 ha).

Na 2. stopnji poudarjenosti med socialnimi funkcijami prevladuje funkcija varovanja naravnih vrednot (1.617,57 ha), sledijo ji funkcija varovanja kulturne dediščine (248,32 ha), higiensko-zdravstvena funkcija (202,41 ha), zaščitna funkcija (191,58 ha), estetska funkcija (139,00) in rekreacijska funkcija (46,41 ha).

Od proizvodnih funkcij se na 1. stopnji poudarjenosti pojavlja samo lesnoproizvodna funkcija (4.085,24 ha). Na drugi stopnji sta poleg lesnoproizvodne funkcije (78,27 %), prisotni še lovnogospodarska funkcija (2.049,32 ha) in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin (1.426,44 ha).

Karta funkcij gozdov v merilu 1:25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 7).

Preglednica 11/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija*	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	2443,26	42,36	42,36	1749,82	30,34	30,34	1574,22	27,30	27,30	5767,30
Hidrološka funkcija	412,10	7,15	7,15	836,14	14,50	14,50	4519,06	78,36	78,36	5767,30
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	1186,77	20,58	20,58	4580,53	79,42	79,42	0,00	0,00	0,00	5767,30
Klimatska funkcija	0,00	0,00	0,00	2355,49	40,84	40,84	3411,81	59,16	59,16	5767,30
Zaščitna funkcija	23,24	10,82	0,40	191,58	89,18	3,32				214,82
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,00	0,00	202,41	3,51	3,51	5564,89	96,49	96,49	5767,30
Obrambna funkcija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Rekreacijska funkcija	33,83	0,59	0,59	46,41	0,81	0,81	5648,43	98,60	97,94	5728,67
Turistična funkcija	66,55	1,16	1,15		0,00	0,00	5700,75	99,51	98,85	5728,67
Poučna funkcija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5767,30	100,00	100,00	5767,30
Raziskovalna funkcija	38,61	100,00	0,67		0,00	0,00		0,00	0,00	38,61
Funkcija varovanja naravnih vrednot	40,11	0,70	0,70	1617,57	28,05	28,05	4109,62	71,26	71,26	5767,30
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0,00	0,00	0,00	249,86	100,00	4,31				249,86
Estetska funkcija	1658,77	92,27	28,76	139,00	7,73	2,41				1797,77
Lesnoproizvodna funkcija	4085,24	78,27	70,83	373,54	7,16	6,48	760,75	14,58	13,19	5219,53
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,00	0,00	1426,44	100,00	24,73				1426,44
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,00	0,00	2049,32	100,00	35,53				2049,32

* Površine funkcij so določene samo za ploskovne objekte (linijski in točkovni so izvzeti iz obravnave).

**Lesnoproizvodna funkcija obsega samo območje gozda.

Pri izdelavi slojev gozdnih funkcij se je v celoti upoštevalo Naravovarstvene smernice za izdelavo Gozdnogospodarskega načrta Jezersko 2022-2031, ki jih je leta 2021 izdelal Zavod RS za varstvo narave (Območna enota Kranj). Poleg tega se je v celoti vključilo tudi sloje pridobljene s strani Ministrstva za kulturo in objekte kulturne dediščine v gozdnem prostoru vključilo v sloje gozdnih funkcij. Pri izdelavi hidrološke in zaščitne funkcije ter funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev se je upoštevalo sloje (npr. ogrožena območja, hidrologija), ki so dostopni za spletnem portalu e-vode Ministrstva za okolje in prostor.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij na 1. ali 2. stopnji poudarjenosti so podrobno opredeljene v okviru poglavja 6 in na nivoju oddelka oziroma odseka v obrazcu E4 (Priloga 12.7).

2.1. Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo zlasti gozdovi, ki zagotavljajo odpornost tal na erozijske pojave, ki jih povzročata voda in veter, preprečujejo zemeljske in snežne plazove ter skalne podore. V enoti Jezersko je zaradi velikih strmin, prisotnosti površinske skalovitosti in kamnitosti ter prisotnosti naravnih nevarnosti (npr. snežni plazovi, skalni podori) okoli 11 % gozdnega prostora (760,33 ha) izločenega kot varovalni gozd z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Površin v gozdnem prostoru, ki imajo določeno prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je veliko več kot varovalnih gozdov, saj se pojavljajo na 2.443,26 ha površine, oziroma 42,36 % gozdnega prostora. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo odseki, ki so v veliki meri izločeni kot varovalni gozdovi. To so manjši predeli pod Stegovnikom, Rušom, Velkim vrhom, Žarkove peči, Rakeževe peči, območje pod Pristovškim Storžičem, Skubrovim vrhom, Turni, Visokim vrhom, Za Orlovcem ter večji predeli pod Storžičem, Macesnovcem, Virnikovim Grintavcem, pod Golim vrhom in celotno področje, ki se razteza čez Babe, Jezersko sedlo, Rinke, Mlinarjevo sedlo, Grintavec, Kočna do Viševskega hriba in naprej do Velikega vrha. Pokrivajo kar 2.443,26 ha površine oz. 42,36 % gozdnega prostora.

V primerjavi z GGN GGE Jezersko 2012-2021 je površin s prvo stopnjo poudarjenosti približno za 50 % več, kar je posledica bolj natančnih podlag za izločanje in novih podatkov glede naklona terena.

Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ima 1.749,82 ha gozdne površine. Glavni razlogi za določitev funkcije so strmi nakloni, nestabilna podlaga, plitva tla ter ekstremna rastišča. V primerjavi z GGN GGE Jezersko 2012-2021 je površin z drugo stopnjo poudarjenosti približno za 75 % več.

Tretjo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih sestojev in zemljišč imajo vsi ostali gozdovi (27,30 % gozdnega prostora).

Hidrološka funkcija

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode in na ožjih območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov. Predeli, kjer je hidrološka funkcija poudarjena na 1. stopnji, so na območju vodnega zajetja v Ravenski podkočni.

Hidrološka funkcija 2. stopnje poudarjenosti se pojavlja na območju 3. in 4. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode, na ožjih območjih vodnih zajetij ter na območjih, kjer prevladuje apnenčasta matična podlaga. Pokriva 836,14 ha površinegozdnega prostora.

V enoti je še precejšnje število (51) točkovnih objektov – vodnih izvirov s 1. stopnjo poudarjenosti ter vodotoki Kokra, Jezernica, Reka, Zabukovski potok, Murnov graben in Ankov graben z 2. stopnjo poudarjenosti.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

To funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki zagotavljajo življenjski prostor rastlinskim in živalskim združbam, katerih življenjski cikel je pomembno vezan na gozd ter gozdovi s habitati redkih ali ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo gozdovi na območju redkih gozdnih ekosistemov kamor sodi območje rezervatov Zadnje stene (odsek 15b) in Mali vrh (odsek 30b). Prvo stopnjo poudarjenosti ima tudi gozdni prostor pomemben za ruševca in divjega petelina. Ta območja predstavljajo 1.186,77 ha kar je 20,58 % gozdnega prostora.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti 2. stopnje poudarjenosti imajo gozdovi in gozdni prostor na območju Nature 2000 in EPO (ekološko pomembna območja), ki obsegajo celoten gozdni prostor GGE Jezersko. Velik del enote obsega območja Nature 2000 in sicer predstavlja 63 % gozdnega prostora enote.

Preglednica 12/N-PSCI: Območja Natura 2000 in evropsko pomembne vrste in habitatni tipi

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE Jezersko
SI3000264 Kamniško – Savinjske Alpe	POO	<u>Vrste:</u> Lepi čeveljc (<i>Cypripedium calceolus</i>) Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) Širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) <u>Gozdni habitatni tipi:</u> Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Anemonio – Fagion)) Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>) Jame, ki niso odprte za javnost
SI5000024 Grintovci	POV	<u>Vrste:</u> Črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) Ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>) Planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) Sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) Triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

		Kupčar (<i>Oenanthe hispanica</i>) Belka (<i>Lagopus mutus</i>)
SI3000285 Karavanke	POO	<u>Vrste:</u> Lepi čeveljc (<i>Cypripedium calceolus</i>) Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>) Alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>) <u>Gozdni habitatni tipi:</u> Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Anemonio – Fagion</i>)) Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo Rhododendretum hirsuti</i>) Lehnjakotvorni izviri (<i>Cratoneurion</i>) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)

Preglednica 13/KHT: Habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj POO	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
(4070) Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo Rhododendretum hirsuti</i>)	Celotno območje SAC nad gozdno mejo.	3502,14 ha	SI3000285 70,69 ha	Ugodno stanje
			SI3000264 120,64 ha	Stabilen trend
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Anemonio – Fagion</i>))	Večinoma pas varovalnih gozdov nad pasom gospodarskega gozda.	6693,82 ha	SI3000285 326,74 ha	U1 – neugodno stanje
			SI3000264 267,55 ha	Stabilen trend
(9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	Vzhodno od vrha Veliki vrh in Pečovnik	889,41 ha	208,42 ha	U1 – neugodno stanje Stabilen trend
Lehnjakotvorni izviri (<i>Cratoneurion</i>)	Ob cesti, zahodno od kmetije Sp. Virnik	2,99 ha	2,99 ha	U1 – neugodno stanje Stabilen trend
Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih	Pobočje južno od vrha Bukovec	368,88 ha	22,44 ha	U1 – neugodno stanje Padajoči trend

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Jame, ki niso odprte za javnost		14568,16 ha	1352,13 ha	U1 – neugodno stanje Neznan trend
---------------------------------	--	-------------	------------	--------------------------------------

Preglednica 14/KVP: Kvalifikacijske vrste

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POV /POO	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju*
Triprsti detel (<i>Picoidea tridactylus</i>)	Klimaksni iglasti sestoji z visokim deležem odmrlega drevja, večinoma v varovalnih gozdovih in gozdnih rezervatih.	Prebiva v zrelih iglasti, najpogosteje smrekovih gozdovih z velikim deležem odmrlega drevja. Duplo izteše v mehki les propadajočega drevesa. Hrani se z žuželkami, ličinkami in odraslimi lesnimi hrošči, ki jih išče pod lubjem. Je stalnica in redka gnezdilka v Sloveniji. Ogrožen je zaradi intenzivnega gospodarjenja z gozdovi (odstranjevanje odmrlega, propadajočega drevja).	POV 11.842,93 ha	177,31 ha	Trenutni podatki kažejo neznan trend populacije
Črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	Stari strnjeni sestoji z velikim deležem odmirajočega drevja.	Iglasti in jelovo-bukovi gozdovi s številnimi presvetlitvami in vrzelmi. Omejena je na starejše sestoje z dovolj velikim številom potencialnih gnezdišč (debelo drevje, predvsem bukve). Pomembna so predvsem drevesa, ki imajo ravno deblo in imajo na višini 4-10 metrov malo stranskih vej ter so na tej višini debela vsaj 35 cm. Potrebuje dovolj veliko mrtvo lesno maso, ki ji nudi potrebno količino hrane. Stalnica, gnezdi od marca do junija, izteše več gnezditvenih in nočitvenih dupel, največkrat v bukvi, smreki, jelki. Hrana: drevesne mravlje in larve saproksilnih insektov.	POV 25.135,87 ha	159,26 ha	Trenutni podatki kažejo neznan trend populacije
Ruševca (<i>Tetrao tetrix</i>)	Pas ruševca, robovi močvirij, barij in ostalih odprtih površin v gozdni krajini.	V Sloveniji leži pas zgornje gozdne meje približno med 1600 m in 1800m nadmorske višine. Značilno rastlinstvo ruševčevega življenjskega prostora je predvsem ruševca – odtod tudi njegovo ime – v katerem najde najboljše zavetje. Pomembni habitati za prehranjevanje (žuželke) so robovi močvirij in barij in zaradi vetroloma, snegoloma, plazov odprte površine v gozdni krajini. Poleg ruševca raste v okolju, značilnem za ruševca še več	POV 8744,87 ha	404,50 ha	Trenutni podatki kažejo na padajoči trend populacije.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POV /POO	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju*
		drugih grmovnih vrst, n.pr. alpski brin, pritlikava jerebika, modro kosteničevje, dlakavi sleč, slečnik in gola vrba, na zakisanih tleh pa še brusnica. S plodovi nekaterih izmed teh rastlin se rušavec hrani še takrat, ko zapade sneg.			
Belka (<i>Lagopus mutus</i>)	Travnate površine nad gozdno mejo.	Travnate površine nad gozdno mejo. Gnezdi v plitvih jamicah v visoki travi. Prehranjuje se z zelmi in plodovi.	POV 4280,07 ha	467,43 ha	Trenutni podatki kažejo na padajoči trend populacije.
Sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>)	Kot gnezdilno območje opredeljene skalne stene in pomoli; območje prehranjevanja - odprte površine travišč (zlasti nad zg. gozdno mejo).	Ekološki generalist. Pogoj za gnezditev sokola selca je prisotnost skalnih sten (morajo biti previsne, razgledne). Je stalnica, gnezdi od IV do VIII, mladiči gnezdomci. Za uspešno gnezditev potrebuje skalne stene z mirnimi conami.	POV 25.956,19 ha	701,06 ha	Dolgoročni trend populacije je naraščajoče.
Planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	Kot gnezdilno območje opredeljene skalne stene in pomoli; območje prehranjevanja - odprte površine travišč (zlasti nad zg. gozdno mejo).	V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Lahko je visoko 2 m in ima 1-1.5 m premera, gnezda na drevesih, ki so sicer redkejša, pa so še večja: 2-4 m visoka s premerom 2-3 m. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci (do velikosti srne), ptiči (do velikosti laboda) in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja (kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, množično planinarjenje).	POV 31.893,24 ha	701,82 ha	Stanje stabilno
Kupčar (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	Območja gnezdenja med kamne, v razpoko v skalah; območje prehranjevanja - odprte površine travišč in pašnikov	V Sloveniji gnezdi v goratih predelih, v Alpah in na visokih kraških planotah. Ustreza mu odprta kamnita pokrajina, kjer so obsežna travišča, na primer pašniki in travniki, ločena s kamnitimi zidovi, mnogokrat gnezdi tudi na resavah in barjih.	POV 4280,07 ha	467,43 ha	Neznani trend

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POV /POO	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju*
	(zlasti nad zg. gozdno mejo).				
Širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Odrasli mešani gozdovi.	Razširjenost: gozdnata gorska pokrajina. Stari gozdovi z bogatim podrastjem. Biologija: skriva se v drevesnih duplih in špranjah. Opombe: hrani se z žuželkami.	POO 11.295,12 ha	869,38 ha	U1 – neugodno stanje Neznani trend
Lepi čeveljc (<i>Cypripedium calceolus</i>)	Močno presvetljeni gozdovi na sončnih legah in bogatih tleh. Pogosto latentno prisotna v tleh, kjer čaka na zadosten dotok svetlobe.	Svetli gozdovi, robovi gozdov na zračnih tleh na karbonatni podlagi; zmerno suha polsenčna rastišča; na bolj senčnih rastiščih uspeva tudi na svežih bogatih tleh, sončna rastišča pa so bolj pusta in suha; (kolinski) montanski pas; značilen je za gozdove Cephalanthero-Fagenion, najdemo pa ga tudi v toploljubnih borovjih (Erico-Pinion).	POO 15.498,47 ha	SI3000264 863,28 ha	Stanje ugodno Stabilen trend
				SI3000285 1517,25 ha	
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Potoki znotraj gozdnega prostora.	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil некоč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, reje rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	POO 169,21 ha	27,71 ha	U1 – neugodno stanje Neznani trend
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	Zamočvirjeni gozdovi ob počasi tekočih potokih v gozdnem prostoru.	Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni.	POO 8478,77 ha	1717,44 ha	U1 – neugodno stanje Padajoči trend

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POV /POO	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju*
		Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala). Možnost izlova pripisujejo le na območjih z manjšimi populacijami vrste (primer je okolica Trsta).			
Alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	Ilirski bukovi gozdovi z dovolj velikim deležem odmrle sveže lesne biomase.	Hrošči se pojavljajo od srede julija do srede avgusta, na posekanem bukovem lesu (cepanice, poškodovana debla in veje). V posekan les odlagajo jajčeca. Če tega ni odlagajo samice jajčeca tudi v sveže poškodovan bukovi les in šture. Le iz slednjih se razvije nov zarod te vrste, v vseh drugih primerih, kot so cepanice in debla, do razvoja ne pride, ker je ta bukovi les porabljen v gospodarske namene in do razvoja ličink sploh ne pride. Hrošči se pojavljajo v pasu bukve med 600 in 1200 m nadmorske višine.	POO 1545,98 ha	75,75 ha	U1 – neugodno stanje Neznani trend
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha Quadripunctaria</i>)	Listnati presvetljeni gozdovi do 1000 m n.v. z vrstno bogatimi travniki.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem in vrstno bogatimi travniki v bližini gozdov. Za prehrano gosenic so potrebne v gozdu in gozdnem robu v jeseni zlasti rastline iz rodov <i>Lamium</i> , <i>Urtica</i> , <i>Epilobium</i> in spomladi zlasti <i>Corylus</i> , <i>Rubus</i> , <i>Lonicera</i> , <i>Salix</i> in <i>Quercus</i> . Za prehrano odraslih osebkov so julija in avgusta potrebne v gozdovih, gozdnih robovih, jasah in travnikih ob gozdovih cvetoče medonosne rastline, zlasti <i>Eupatorium</i> , <i>Origanum</i> , <i>Solidago</i> in <i>Cirsium</i> . Odrasli metulji potrebujejo v nočnem času temo za zavetje pred plenilci in za nemoteno razmnoževanje.	POO 387,96 ha	44,01 ha	Stanje ugodno

V 2. stopnjo poudarjenosti spadajo tudi mirne cone in zimovališča. Mirne cone za jelena so: dolina Komatevra, od Boderšnika do Rakeževe planine, Macesnovec in čez Kokro pod Kopišči. Zimovališče in hkrati mirne cone za gamsa pa so: med Stegovnikom in Rušom od Macesnovca preko Kopišč do

pod Viševskega hriba, Rjavca, pod Golim vrhom, od Boderšnika do Rakeževe planine, Pod Virnikovim Grintovcem in pod Velikim Vrhom.

Klimatska funkcija

V enoti klimatske funkcije na prvi stopnji poudarjenosti ni. Drugo stopnjo poudarjenosti klimatske funkcije opravljajo gozdovi na območjih vetrolomov ter gozdovi okoli naselja Zgornje Jezersko (2.355,49 ha). Tretjo stopnjo poudarjenosti klimatske funkcije imajo vsi ostali gozdovi.

2.2. Socialne funkcije

Zaščitna funkcija

V enoti je zaščitna funkcije na 1. stopnji poudarjenosti prisotna v dolini Kokre nad državno cesto Preddvor-Jezersko, na S pobočju nad Planšarskim jezerom, okoli hudourniških strug, v gozdovih pod Kočno. Gozd pretežno zaščitno funkcijo opravlja z zaščito pred skalnimi podori, hudourniki, v manjši meri pa predstavlja zaščito pred zemeljskimi plazovi in vetrom.

Pojavlja se na področju, kjer ščiti cesto Preddvor – Jezersko pred padajočim kamenjem, ki še posebej po neurjih in ob spomladanski odjugi pogosto prileti na vozišče. Zaradi večjih strmin se pogosto proži kamenje že s samo hojo skozi gozd, potrebna je previdnost pri poseku, saj se po sečnji in spravilu še hitreje in v večjih količinah lahko proži kamenje.

Zaščitne funkcije na prvi stopnji je 23,24 ha, na drugi pa 191,99 ha. Tretje poudarjenosti funkcije ne določamo.

Higiensko - zdravstvena funkcija

V enoti higijensko-zdravstvena funkcija na 1. stopnji poudarjenosti ni določena.

2. stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi v okolici naselja Zgornje Jezersko. 3. stopnjo poudarjenosti higijensko-zdravstvene funkcije opravljajo vsi ostali gozdovi.

Obrambna funkcija

Obrambna funkcija v enoti ni prisotna.

Rekreacijska funkcija

Od oblik rekreacije so najbolj pogoste pohodništvo, gobarjenje, kolesarjenje (cestno in gorsko), turno smučanje, smučarski teki. Območje gozdov je pogosto izhodiščna točka planinskih poti, ki se vijejo do alpskih vrhov nad zgornjo gozdno mejo. Prvo stopnjo poudarjenosti rekreacijske funkcije imajo gozdovi v okolici Zgornjega Jezerskega in Planšarskega jezera (33,83 ha). Drugo stopnjo poudarjenosti rekreacijske funkcije imajo tudi gozdovi v okolici pohodnih poti v Ravenski Kočni (46,41 ha). Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi razen gozdnih rezervatov.

V enoti imamo dve plezališči in 126 km kolesarskih oz. pohodnih poti.

Turistična funkcija

Gozdovi 1. stopnje poudarjenosti turistične funkcije se nahajajo v okolici Zgornjega Jezerskega, Planšarskega jezera in Anclovega (66,55 ha). Gozdov z 2. stopnjo poudarjenosti turistične funkcije

ni, vsi ostali gozdovi razen gozdnih rezervatov pa opravljajo 3. stopnjo poudarjenosti turistične funkcije.

V enoti je tudi 10,7 km sprehajalnih poti (sprehajalna tematska pot Jezersko – Ravenska Kočna ter sprehajalna pot Jezersko).

Poučna funkcija

V enoti je poučne funkcije na prvi stopnji ni. Ves gozdni prostor ima 3. stopnjo poudarjenosti poučne funkcije.

Raziskovalna funkcija

V enoti je funkcija na 1. stopnji poudarjena v odsekih 15b (gozdni rezervat Zadnje stence) in 30b (gozdni rezervat Mali vrh).

Funkcija varstva naravnih vrednot

Funkcija varovanja naravnih vrednot, ki ima prvo stopnje poudarjenosti, je prisotna na 40,11 ha gozdov. Dolžina vodotokov s poudarjenost funkcijo naravnih vrednot znaša 46,638 km.

2. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot je določena na 1.617,57 ha.

Preglednica 15: Naravne vrednote v gozdnem prostoru

IDENT. ŠT.	NARAVNA VREDNOTA	ZVRST	STATUS
136V	Kokra	HIDR, GEOMORF	državni
4479	Reka v dolini Kokre	HIDR	državni
691	Anko - slatinski vrelec	HIDR, GEOL	lokalni
45576	Partizanska jama v Stegovniku	GEOMORF	državni
45575	Brezno v Stegovniku	GEOMORF	državni
42299	Jama na Babi	GEOMORF	državni
48975	Spodnja jama nad Ankom	GEOMORF	državni
48976	Zgornja jama nad Ankom	GEOMORF	državni
49692	Jama v kamnolomu lehnjaka	GEOMORF	državni
49694	Razpoka nad Žmitkom	GEOMORF	državni
51525	Jama Vlaka	GEOMORF	
978V	Podni v Makekovi Kočni	EKOS	lokalni
1063	Robniške peči - naravno okno	GEOMORF	lokalni
1671V	Virnikov Grintavec	GEOL, GEOMORF	državni
1247	Spodnje Jezersko - nahajališče lehnjaka	GEOL	državni
3138	Zadnja stena	EKOS	lokalni
4933	Dolina reke Reke - slap 1	HIDR, GEOMORF	lokalni

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

IDENT. ŠT.	NARAVNA VREDNOTA	ZVRST	STATUS
5438	Dolina reke Reke - slap 2	HIDR, GEOMORF	lokalni
3166	Ankova slapova	GEOMORF, HIDR	državni
5324V	Ravska Kočna	GEOMORF	lokalni
5348	Spodnje Jezersko - nahajališče porfiroida	GEOL	lokalni
5349	Reka - nahajališče mineralov	GEOL	lokalni
5355V	Zgornje Jezersko - morene	GEOMORF, GEOL	lokalni
5365	Spodnje Jezersko - nahajališče devonskega apnenca 2	GEOL	lokalni
5425	Jezernica - izviri	HIDR	lokalni
1925	Jezersko - lipa v Robcih	DREV	lokalni
5243	Rezmanov lipovec	DREV	lokalni
1927	Robnikova lipa	DREV	državni
1064	Makekova tisa in lipa	DREV	državni
80203	Robnik - bukev	DREV	lokalni
5008	Spodnji Virnik - lipa	DREV	lokalni
5206	Zgornje Jezersko - lipa pri župniji	DREV	lokalni
5021	Makekova Kočna - balvan	GEOMORF	lokalni

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na območjih in v okolici objektov kulturne dediščine, kjer se ne sme izkoriščati gozdnih dobrin, ali so gozdovi upravljani izključno za varstveni namen, v enoti takih gozdov ni.

Drugo stopnjo poudarjenosti ima 249,86 ha gozdov v okolici objektov, ki so navedeni v preglednici 16. Manjši objekti (npr. spominska znamenja) so prikazani kot točke.

Splošne usmeritve za varovanje objektov kulturne dediščine so opisane v poglavju 6.2.3.

Preglednica 16: Objekti kulturne dediščine v gozdnem prostoru

Ešd	Ime	Režim	Podrežim	Odsek
881	Zgornje Jezersko - Kulturna krajina	dediščina	kulturna krajina	42B,42D,43A,43B,44A,44B,45A,45B,46A,46B,53B,54A,54B,54C,55A,55B,57A,57B,58,59A,59B,61A,61B,61C,62A,62B,63,64A,66A,66B,67,90A,90,90C
9420	Zgornje Jezersko - Ankova domačija	dediščina	stavbna dediščina	61A,90B

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Ešd	Ime	Režim	Podrežim	Odsek
9419	Zgornje Jezersko - Jenkova domačija	dediščina	stavbna dediščina	90B
24376	Zgornje Jezersko - Domačija Zgornje Jezersko 74	dediščina	stavbna dediščina	36,90A
25261	Zgornje Jezersko - Robnikova domačija	dediščina	stavbna dediščina	5B,6B,80A
882	Zgornje Jezersko - Makekova domačija	dediščina	stavbna dediščina	41
25255	Zgornje Jezersko - Mežnarija Zgornje Jezersko 100	dediščina	stavbna dediščina	90A
25278	Zgornje Jezersko - Partizanska bolnišnica Krtina	dediščina	stavbna dediščina	5B
8919	Zgornje Jezersko - Šenkova domačija	dediščina	stavbna dediščina	57A,90B
25256	Zgornje Jezersko - Karničarjeva domačija	dediščina	stavbna dediščina	72,90A
24547	Zgornje Jezersko - Znamenje ob cesti	dediščina	stavbna dediščina	90A
24548	Zgornje Jezersko - Vojaški bunker nad Jenkovo domačijo	dediščina	memorialna dediščina	90B
24549	Zgornje Jezersko - Spominsko znamenje Ignacu Murnu	dediščina	memorialna dediščina	57B,58
24558	Zgornje Jezersko - Kapelica ob poti k staremu Ožboltu	dediščina	stavbna dediščina	90A
24559	Zgornje Jezersko - Grob Stanka Grošlja	dediščina	memorialna dediščina	5B

Estetska funkcija

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi v neposredni bližini objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot. Skupna površina znaša 1.669,00 ha. Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na območjih kulturne krajine na skupni površini 138,35 ha. V enoti je 19 točkovnih objektov naravnih vrednot, kjer je estetska funkcija poudarjena na prvi stopnji.

2.3. Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

Lesnoproizvodna funkcija na 1. stopnji poudarjenosti je prisotna na površini 4.085,24 ha. Poudarjenost na 2. stopnji ima 139,00 ha gozdov. Tretjo stopnjo poudarjenosti ima 760,75 ha gozdov, večinoma so to varovalni gozdovi. Stopnje poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije določamo gozdnim površinam z izjemo predelov, ki so z Uredbo o varovalnih gozdnih in gozdnih rezervatih razglašeni kot gozdni rezervati ali so s soglasjem lastnikov določeni kot predeli prepuščeni naravnemu razvoju - ekocelice. V teh primerih lesnoproizvodne funkcije ne določamo.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Gozdovi z drugo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja gozdnih dobrin se nahajajo na območju 1.426,44 ha, njihov razlog za izločitev je rekreativno nabiranje gob in čebelja paša.

Lovnogospodarska funkcija

Prve stopnje poudarjenosti lovnogospodarske funkcije v enoti ni določene. Na drugi stopnji (2.049,32 ha) je funkcija določena po vsej površini LPN Kozorog z izjemo rezervatov Mali vrh in Zadnje stence.

3. OPIS STANJA GOZDOV

3.1. Gospodarske kategorije gozdov

Prevladujejo večnamenski gozdovi z 81,0 %. Varovalni gozdovi zavzemajo 14,5% enote. Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, se nahajajo predvsem v okolici naselja Jezersko in v dolini Ravenske Kočne, njihova površina je 202,23 ha ali 3,8 % površine. Gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, je 38,17 ha ali 0,7%. Ta gospodarska kategorija obsega dva odseka in sicer gozdna rezervata Mali vrh in Zadnje Stence.

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni, so opredeljeni na podlagi naslednjih predpisov:

- gozdovi na Zg. Jezerskem, v okolici naselja Jezersko s 3. točko odločbe Skupščine občine Kranj s št.321-06/1966-04 z datumom 10.11.1966 (Ur. vestnik Gorenjske, št. 18-174/66);
- gozdovi v Ravenski Kočni pa so bili za zavarovanje vodnega vira Anclovo opredeljeni z občinskim odlokom z dne 19.6.1991 (Ur. L. RS št. 6/1991, str. 227).

Vsi varovalni gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10).

Preglednica 17/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po last. kategorijah (v ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	1.954,53	2.139,48	162,97	4.256,98
Gpn, ukrepi so dovoljeni	145,60	0,00	56,63	202,23
Gpn, ukrepi niso dovoljen	0,00	38,17	0,00	38,17
Varovalni gozdovi	314,96	339,66	105,78	760,40
Skupaj	2.415,09	2.517,31	325,38	5.257,78

Preglednica 18/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
075-Visokogorsko bukovje (adf)	592 -predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	105,16	6,7
	623 -bazofilno črnoborovje	1,95	0,1
	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	765,12	48,7
	643 -predalpsko jelovo bukovje	25,08	1,6
	651 -gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	10,44	0,7
	671 -smrekovje na karbonatnem skalovju	8,95	0,6
	683 -predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlat	411,53	26,2
	702 -alpsko ruševje	0,34	0,0
	771 -jelovje s praprotni	29,13	1,9
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	212,46	13,5
Skupaj RGR		1.570,16	100,0
110-Toploljubno bukovje (cf)	592 -predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	45,06	62,3
	623 -bazofilno črnoborovje	1,08	1,5
	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	13,76	19,0
	651 -gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,43	0,6
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	11,98	16,6
	Skupaj RGR		72,31

OPIS STANJA GOZDOV

084-Zmerno kisloljubno bukovje (lf)	592 -predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	12,98	1,2
	623 -bazofilno črnoborovje	4,80	0,4
	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	109,12	9,8
	643 -predalpsko jelovo bukovje	21,06	1,9
	651 -gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	23,94	2,2
	683 -predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlat	37,35	3,4
	751 -kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9,54	0,9
	771 -jelovje s praprotmi	39,41	3,5
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	838,64	75,5
	801 -smrekovje s trikrpim bičnikom	13,95	1,3
Skupaj RGR		1.110,79	100,0
085-Kisloljubno bukovje (bf)	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	37,24	13,3
	751 -kisloljubno bukovje z rebrenjačo	159,16	56,9
	771 -jelovje s praprotmi	38,08	13,6
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	45,21	16,2
Skupaj RGR		279,69	100,0
091-Jelovo bukovje na karbonatih (af)	592 -predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	14,02	4,4
	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	15,18	4,7
	643 -predalpsko jelovo bukovje	273,47	85,5
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	13,98	4,4
	801 -smrekovje s trikrpim bičnikom	3,12	1,0
Skupaj RGR		319,77	100,0
086-Jelovo bukovje na silikatih (afs)	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	17,76	3,5
	643 -predalpsko jelovo bukovje	450,99	88,9
	671 -smrekovje na karbonatnem skalovju	0,88	0,2
	683 -predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlat	1,35	0,3
	685 -predalpsko-alpsko subalpinsko bukovje	1,10	0,2
	771 -jelovje s praprotmi	21,83	4,3
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	7,95	1,6
	801 -smrekovje s trikrpim bičnikom	5,40	1,1
Skupaj RGR		507,26	100,0
164-Jelovje (da)	592 -predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	2,08	1,1
	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	9,57	5,1
	643 -predalpsko jelovo bukovje	3,02	1,6
	651 -gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	9,76	5,2
	683 -predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlat	1,83	1,0
	751 -kisloljubno bukovje z rebrenjačo	2,81	1,5
	771 -jelovje s praprotmi	149,19	79,6
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	9,18	4,9
Skupaj RGR		187,44	100,0
165-Smrekovje (adp, bp)	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	0,42	0,2
	643 -predalpsko jelovo bukovje	20,86	9,9
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	31,87	15,2
	801 -smrekovje s trikrpim bičnikom	156,55	74,7
Skupaj RGR		209,70	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		4.257,12	100,0
220-Gozdovi s posebnim namenom	592 -predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	11,83	5,8
	623 -bazofilno črnoborovje	2,03	1,0
	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	114,97	56,8
	643 -predalpsko jelovo bukovje	11,03	5,5
	651 -gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	6,62	3,3

OPIS STANJA GOZDOV

	683 -predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlat	14,94	7,4
	751 -kisloljubno bukovje z rebrenjačo	13,23	6,5
	771 -jelovje s praprotmi	19,72	9,7
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	7,89	3,9
Skupaj RGR		202,26	100,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI		202,26	100,0
210-Gozdni rezervati	643 -predalpsko jelovo bukovje	38,17	100,0
Skupaj RGR		38,17	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		38,17	100,0
200-Varovalni gozdovi	592 -predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	52,91	7,0
	623 -bazofilno črnoborovje	19,07	2,5
	634 -alpsko bukovje s črnim telohom	294,02	38,7
	643 -predalpsko jelovo bukovje	69,98	9,2
	683 -predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlat	142,52	18,7
	685 -predalpsko-alpsko subalpinsko bukovje	7,75	1,0
	702 -alpsko ruševje	151,13	19,9
	771 -jelovje s praprotmi	0,75	0,1
	781 -kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto b	22,27	2,9
Skupaj RGR		760,40	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		760,40	100,0
Skupaj vsi gozdovi		5.257,95	100,0

3.2. Lesna zaloga

Preglednica 19/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih*

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	4,2	13,0	22,5	25,6	34,7	287,9	70,3
Jelka	3,3	10,9	23,0	25,9	36,9	6,7	1,6
Bor	4,3	13,9	20,3	25,6	35,9	1,1	0,3
Macesen	4,1	12,7	23,4	25,7	34,1	36,4	8,9
Ostali igl.	2,4	7,1	19,0	25,0	46,5	0,0	0,0
Bukev	8,4	19,4	25,0	22,7	24,5	72,1	17,6
Pl. lst.	11,0	20,3	23,8	19,7	25,2	4,2	1,0
Dr. tr. lst.	7,0	18,5	28,3	24,3	21,9	0,9	0,2
Meh. lst.	14,6	19,9	21,8	17,9	25,8	0,6	0,1
Iglavci	4,2	12,9	22,6	25,6	34,7	332,1	81,0
Listavci	8,6	19,4	25,0	22,5	24,5	77,8	19,0
Skupaj	5,0	14,1	23,0	25,0	32,9	409,9	100,0

*Sestava skupin drevesnih vrst: SMREKA (navadna smreka), JELKA (navadna jelka), BOR (črni in rdeči bor), MACESEN (navadni macesen), OSTALI IGLAVCI (zeleni bor, tisa), BUKEV (navadna bukev), HRAST (dob, graden), PLEMENITI LISTAVCI (oreh, gorski javor, veliki jesen, gorski brest, lipa, češnja), DRUGI TRDI LISTAVCI (kostanj, robinija, beli in črni gaber, mokovec, mali jesen), MEHKI LISTAVCI (vrbe, breza, jerebika, nagnoj, trepetlika, topoli, jelše).

Lesna zaloga v GGE Jezersko znaša 409,9 m³/ha. V prvem debelinskem razredu (10–19 cm) se nahaja najmanj, le 5 % lesne zaloge. Največji delež v lesni zalogi zavzemajo drevesa v petem debelinskem razredu (32,9 %). Drevje, debelejšje od 30 cm, zavzema 80,9% lesne zaloge.

V lesni zalogi prevladuje smreka s 70,3 %, kar je posledica sadnje smreke v preteklosti, predvsem na račun bukve. Od iglavcev ima opazen delež še macesen (8,9%), ki so ga v preteklosti v višjih legah sadili skupaj s smreko. Čeprav v enoti prevladujejo bukova rastišča, je delež bukve le 17,6%. Manjše deleže v lesni zalogi zavzemajo še jelka in plemeniti listavci.

Preglednica 20/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	1.750.622	894.048	780.433	76.141
	m ³ /ha	333,0	370,2	310,0	234,0
Listavci	m ³	409.105	177.088	182.649	49.368
	m ³ /ha	77,8	73,3	72,6	151,7
Skupaj	m³	2.159.727	1.071.136	963.082	125.509
	m ³ /ha	410,8	443,5	382,6	385,7

Lesna zaloga je najvišja v zasebnih gozdovih, in sicer 443,5 m³/ha, v državnih gozdovih pa lesna zaloga znaša 382,6 m³/ha.

Način ugotavljanja lesne zaloge

Lesno zalogo za gozdnogospodarsko enoto in za rastiščnogojitvene razrede smo določili z metodo stalnih vzorčnih ploskev (SVP) na sistematični mreži 500 m (smer vzhod–zahod) x 250 m (smer sever–jug). Izmerjenih je bilo 408 gozdnih SVP. Meritve na ploskvah so bile narejene v vseh RGR.

V vseh na terenu preverjenih sestojih se je lesno zalogo ocenjevalo okularno s kotnoštevno oz. Bitterlichovo metodo. Končno lesno zalogo na nivoju odsekov in RGR smo dobili s korekcijo okularno ocenjenih lesnih zalog sestojev z meritvami na SVP na nivoju stratuma. SVP smo stratificirali v štiri stratume, tako da smo dobili večje površine z več meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah znotraj stratuma in tako bolj zanesljive ocene.

Vzorčna napaka ocene lesne zaloge pri 5% tveganju na ravni GGE znaša 6,4 %. Napake na ravni posameznega stratuma so navedene v tabeli D-LZU.

Pri ugotavljanju tarif smo kot osnovo vzeli tarife preteklega načrta GGE in jih nismo popravljali. Tarife so prikazane v prilogi načrta (Preglednica D-TAR).

Preglednica 21/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina	Lesna zaloga (v m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	+E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	Visokogorsko bukovje	1.570,08	399	154	10,5
	Toploljubno bukovje	72,31			
	Gozdovi s posebnim namenom	202,23			
2	Zmerno kisloljubno bukovje	1.110,78	445	115	11,7
	Kisloljubno bukovje	279,66			
3	Jelovo bukovje na karbonatih	319,78	454	92	13,1
	Jelovo bukovje na silikatih	507,24			
	Jelovje	187,43			
	Smrekovje	209,70			
4	Gozdni rezervati	38,17	298	48	17,9
	Varovalni gozdovi	760,40			
	Skupaj	5.257,78	414	408	6,4

3.3. Prirastek

Preglednica 22-PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,63	1,10	1,44	1,34	1,36	5,86	80,3
Listavci	0,27	0,38	0,36	0,25	0,18	1,44	19,7
Skupaj:	0,90	1,48	1,80	1,59	1,54	7,30	100,0

Prirastek znaša 7,30 m³/ha/leto. V vseh petih debelinskih razredih je prirastek večji pri iglavcih kot pri listavcih in tudi skupno je prirastek iglavcev večji kot prirastek listavcev. Prirastek je največji v tretjem debelinskem razredu.

Preglednica 23/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	30.844	15.396	14.140	1.307
	m ³ /ha	5,86	6,38	5,62	4,02
Listavci	m ³	7.557	3.215	3.455	888
	m ³ /ha	1,44	1,33	1,37	2,73
Skupaj	m³	38.401	18.611	17.595	2.195
	m ³ /ha	7,30	7,71	6,99	6,75

Letni prirastek je najvišji v zasebnih gozdovih in znaša 7,71 m³/ha.

Način ugotavljanja prirastka

Pri izračunu prirastka smo upoštevali podatke pridobljene pri ponovnem popisu SVP. Podatke smo ustrezno uredili in izračunali prirastek po kontrolni metodi (Kušar, 2010; popravki Poljanec in Kušar, 2012). Izračun upošteva dvakrat merjena drevesa, posekana drevesa s petletnim prirastkom in delno vrast. Mortalitete izračun ne upošteva. Prirastni nizi so ostali enaki kot v prejšnjem načrtovalnem obdobju. Nizi po RGR so prikazani v prilogah tega načrta (Priloga 3).

3.4. Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Pri izdelavi sestojne karte smo za osnovo uporabili sestojno karto preteklega načrta enote, ki je bila izdelana leta 2012 na podlagi barvnih digitalnih ortofoto sponetkov (DOF). S pomočjo DOF iz leta 2020 in 2021 ter posnetkov LIDAR iz leta 2014 smo popravili staro sestojno karto in označili spremembe. Slednjih je bilo veliko; prvič zaradi novejših in bolj točnih podlag, drugič zaradi večjih ujm v preteklem desetletju, posegov v gozd in gozdni prostor (9,27 ha). Na terenu in s pomočjo revirnih gozdarjev smo spremembe preverili in ustrezno popravili.

Pri izločanju smo se držali pravila, da sestoji niso manjši od 0,5 ha, vendar pa smo v mlajših razvojnih fazah izločili tudi manjše površine. Poljanec (2005) glede velikosti izločanja sestojev navaja, da bi zaradi vpliva naravnih dejavnikov in različnega gozdnogojitvenega pomena sestojnih zgradb pri razmejevanju sestojev za potrebe gozdarskega načrtovanja kazalo namesto enotnega numeričnega kriterija za minimalno površino uporabiti kriterij, da se del gozda, ki ga opredelimo kot samostojni sestoj, ob odsotnosti zunanjih motenj v načrtovalnem obdobju bistveno ne spremeni.

Največji delež predstavljajo debeljaki (54,6 %). Njihova površina se je v primerjavi s prejšnjim desetletjem znižala za 7,0 %. Površina mladovij (17,1 %) se je povečala za 6,5 %, večinoma so nove površine mladovij nastale kot posledica vetrolomov in žarišč podlubnikov. Delež

drogovnjakov je 12,2 % in se je znižal za 2,2 %. Delež sestojev v obnovi je 16,1 % in se je nekoliko povečal.

Preglednica 24/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m ³ /ha		%	cm
Mladovje	897,46	17,1								17		
Drogovnjak	640,21	12,2	24,34	3,8	4,2	81,3	13,4	1,1	368,4	90	11,7	22
Debeljak	2.875,79	54,6	115,53	4,0	12,6	75,5	11,9	0,0	549,8	226	7,2	31
Sestoj v obnovi	844,32	16,1	182,28	21,6	14,6	69,1	15,5	0,8	393,5	76	17,3	25
Skupaj	5.257,78	100,0	322,15	6,1								

Opomba: Podatki v zadnjih treh stolpcih preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 25/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	163,70	1,33	0,07	17,47	8,30	124,74	0,00	4,47	0,52	1,55	322,15
%	50,81	0,41	0,02	5,42	2,58	38,72	0,00	1,39	0,16	0,48	100,00

Podmladek je prisoten v sestojih v obnovi in debeljkih, tudi v drogovnjkih v manjših količinah. Skupna površina podmladka znaša še 322,15 ha. Podmladka je največ v sestojih v obnovi (128,28 ha) ter debeljkih (115,53 ha). V podmladku prevladujeta predvsem smreka in bukev, z manjšimi deleži pa se pojavljajo macesen, drugi iglavci in plemeniti listavci. Druge vrste so prisotne v zelo majhnih količinah.

Preglednica 26/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	897,46	14,2	41,6	27,8	16,4	22,1	36,9	39,7	1,3	5,3	20,2	29,0	45,5
Drogovnjak	640,21	14,6	63,7	20,9	0,8	16,0	48,5	35,4	0,1	26,9	58,3	12,4	2,4
Debeljak	2.875,79					13,8	56,4	29,8	0,0	6,1	75,4	17,4	1,1
Sestoj v obnovi	844,32					25,6	54,5	19,8	0,1				
Skupaj	5.257,78												

Legenda:

Sestojna zasnova	Negovanost	Sklep
1 bogata	1 negovan sestoj	1 tesen
2 dobra	2 pomanjkljivo negovan	2 normalen
3 pomanjkljiva	3 nenegovan	3 rahel
4 slaba	4 nenegovan ogrožen sestoj	4 vrzelast do pretrgan

Zasnova mladovij je slabša kot pred 10 leti. Večina mladovij (približno 69,4 %) ima dobro do pomanjkljivo zasnovo, približno 14,2 % je mladovij z bogato zasnovo, preostanek pa so mladovja s slabo zasnovo, ki jih je 16,4 %. Dobra petina mladovij je negovanih, ostala so pomanjkljivo negovana (36,9 %) ali nenegovana (39,7 %). Kar 74,5 % mladovij ima rahel do vrzelasto-pretrgan sklep.

Zasnova drogovnjakov je boljša kot v mladovju, polovica drogovnjakov je pomanjkljivo negovanih. Sklep drogovnjakov je večinoma normalen.

V debeljkih in sestojih v obnovi zasnove ne določamo. Negovanost tako debeljakov kot sestojev v obnovi je večinoma pomanjkljiva. Sklep debeljakov je večinoma normalen.

3.5. Tipi sestojev

Preglednica 27/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Bukovi gozdovi	227,64	4,3
Drugi pretežno listnati gozdovi	64,12	1,2
Gozdovi bukve in jelke	5,44	0,1
Gozdovi bukve in smreke	931,69	17,7
Smrekovi gozdovi	2.341,13	44,6
Drugi pretežno iglasti gozdovi	783,47	14,9
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	904,29	17,2
Skupaj	5.257,78	100,0

Opomba:

1. Hrastovi gozdovi: hrast > 75 %
2. Gozdovi bukve in hrasta: bukev + hrast > 75 % in hrast 26 % =< 75 % in bukev 26 % =< 75 %
3. Bukovi gozdovi: bukev >75 %
4. Drugi pretežno listnati gozdovi: če niso izpolnjeni pogoji pod 1 - 3 in je listavcev > 75 %
5. Gozdovi bukve in smreke: smreka + bukev >75 % in smreka 26 % =< 75 % in bukev 26 % =< 75 %
6. Jelovi gozdovi: jelka > 75 %
7. Smrekovi gozdovi: smreka > 75 %
8. Borovi gozdovi: bor (razen rušja) > 75 %
9. Drugi pretežno iglasti gozdovi: če niso izpolnjeni pogoji pod 5 - 8 in je iglavcev > 75 %
10. Drugi gozdovi iglavcev in listavcev: vsi drugi gozdovi, pri katerih niso izpolnjeni pogoji pod 1 - 9

Na osnovi razvojne faze oz. zgradbe sestoja ter vrstne sestave sestoja (mešanosti) smo določili tipe sestojev. Podatke smo zbirali na terenu pri opisovanju sestojev ter s pomočjo revirnih gozdarjev. V GGE Jezersko je bilo izločenih 2.134 gozdnih sestojev. Povprečna površina sestoja je 2,59 ha. Naveč je smrekovih gozdov (44,6 %), sledijo gozdovi bukve in smreke (17,7 %), drugi gozdovi iglavcev in listavcev (17,2 %) in drugi pretežno iglasti gozdovi (14,9 %).

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 2).

3.6. Ohranjenost gozdov

Preglednica 28/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	955,97	22,5	1.655,60	38,9	1.245,15	29,2	400,26	9,4	4.256,98	81,0
Gpn, ukrepi so dovoljeni	9,62	4,8	34,60	17,1	158,01	78,1	0,00	0,0	202,23	3,8
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	31,57	82,7	0,00	0,0	0,00	0,0	6,60	17,3	38,17	0,7
Varovalni gozdovi	714,25	93,9	46,15	6,1	0,00	0,0	0,00	0,0	760,40	14,5
Skupaj vsi gozdovi	1.711,41	32,6	1.736,35	33,0	1.403,16	26,7	406,86	7,7	5.257,78	100,0

Legenda:

Ohranjenost gozdov

1. ohranjeni – delež tuje ali redko prisotne vrste je do 30 %,
2. spremenjeni – delež tuje ali redko prisotne vrste je 31 do 70 %,
3. močno spremenjeni – delež rastišču tuje ali redko prisotne vrste je 71 do 90 %,
4. izmenjani – delež redke ali rastišču tuje drevesne vrste je več kot 90 %.

Za izračun ohranjenosti drevesne sestave smo uporabili metodologijo po Bončina in sod. (2017). Kot osnova za trenutno drevesno sestavo na ravni odseka so nam služili agregirani podatki o deležih lesne zaloge posameznih skupin drevesnih vrst po sestojih. Naravno sestavo po GRT smo izračunali na osnovi vodilnega GRT v odseku. Izračunali smo evklidske razdalje med naravno in trenutno drevesno sestavo ter maksimalne evklidske razdalje. Izračunali smo indeks spremenjenosti (zaloga vrednosti 0 do 100), ki je osnova za izračun ohranjenosti (100 minus spremenjenost, enaka zaloga vrednosti). Dobljene vrednosti smo rangirali v štiri razrede.

V enoti je ohranjenih 32,6 % gozdov, 33,0 % gozdov je spremenjenih, 26,7 % gozdov je močno spremenjenih, 7,7 % gozdov pa je izmenjanih. Glede na kategorijo gozdov so najbolj ohranjeni varovalni gozdovi in rezervati. Med glavnimi razlogi za nizko ohranjenost gozdov je pospeševanje smreke v preteklosti (npr. sadnja smrekovih monokultur).

3.7. Kakovost drevja

Preglednica 29/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	2.590	1,0	21,3	60,3	15,9	1,5
Jelka	62	0,0	25,8	51,6	19,4	3,2
Bor	19	0,0	26,3	47,4	26,3	0,0
Macesen	363	12,4	35,3	44,1	7,4	0,8
Bukev	667	1,6	12,1	40,3	32,1	13,9
Pl. lst.	46	0,0	4,3	45,7	43,5	6,5
Dr. tr. lst.	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Meh. lst.	5	0,0	0,0	40,0	60,0	0,0
Skupaj iglavci	3.034	2,3	23,1	58,0	15,1	1,5
Skupaj listavci	720	1,5	11,5	40,4	33,1	13,5
Skupaj	3.754	2,2	20,9	54,6	18,5	3,8

Kakovost drevja smo ugotavljali pri meritvah na SVP na drevju s prsnim premerom 30 cm in več. 75,5 % dreves je dobre do prav dobre kakovosti. Kakovost iglavcev je nekoliko boljše kot kakovost listavcev. 13,5 % listavcev je slabe kakovosti, pri iglavcih le 1,5 %.

3.8. Poškodovanost drevja

Preglednica 30/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	9,4
Veje	3,0
Osutost	0,3
Skupaj	12,7

Poškodovanost drevja se določa na stalnih vzorčnih ploskvah nadvladajočim, vladajočim in sovladajočim drevesom. Končna poškodovanost v tabeli je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo. Pod hujšo poškodbo se pri poškodbi debla ali koreničnika šteje poškodba, kjer je iz debla odstranjeno lubje na površini več kot 3 dm². Pri poškodbi vej se šteje za hujšo poškodbo, če je v krošnji odlomljen vrh ali veja, ki po debelini presega petino premera drevesa v prsni višini. Hujša poškodba pri osutosti je v primeru, ko je osutost drevesa več kot 60 %.

V GGE Jezersko delež poškodovanih dreves znaša 12,7 %, prevladujejo pa poškodbe debla in koreničnika. Poškodovanost drevja je za 5,4 % nižja kot pred 10 leti.

3.9. Objedenost gozdnega mladja

V letih 2009 in 2010 smo v celotni Sloveniji opravili popis poškodovanosti (objedenosti) gozdnega mladja od rastlinojede parkljaste divjadi po prenovljeni metodi. V letih 2013 in 2014 smo opravili drugi, v letu 2017 tretji in v letu 2020 četrti popis. V celoti je bila popisana tudi popisna enota Osrednje Karavanke v katero spada tudi GGE Jezersko. Ker je bila v četrtem popisu v GGE Jezersko popisana le ena popisna ploskev, vzorec (število ploskev) pa je tako premajhen za pravilno oceno stopnje poškodovanosti gozdnega mladja v enoti, navajamo podatke o stopnji

OPIS STANJA GOZDOV

poškodovanosti za celotno popisno enoto, to je Osrednje Karavanke, kjer je tveganje, da bi bili podatki (na ravni popisne enote) napačni, manjše.

Preglednica 1: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov v popisni enoti Osrednje Karavanke v popisu 2020 (število popisov: 52, vzorčna površina 0,0799 ha)

Skup. DV	št. vz.	< 15cm		R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	43	25	5.242	28	4.829	17,1	29	6.656	19,9	28	3.978	25,5	36	2.077	26,5	29	17.540	21,2
Jelka	26	11	2.319	5	888	46,5	2	400	65,6	1	88	71,4				2	1.376	53,6
Bori	2				38			13			13						63	
Macesen	3							13	100,0		25						38	33,3
Bukev	47	18	3.831	32	5.567	26,5	41	9.333	29,6	50	6.956	35,3	51	2.953	31,8	41	24.809	30,8
Hrasti	15	1	302	3	576	63,0	1	188	66,7							1	763	63,9
Plemeniti listavci	29	31	6.351	17	3.003	52,5	12	2.752	73,2	9	1.251	77,0	5	313	36,0	12	7.319	63,8
Drugi trdi listavci	33	13	2.722	13	2.189	60,6	14	3.103	79,8	8	1.101	85,2	3	188	66,7	11	6.581	74,0
Mehki listavci	14			1	175	28,6	2	388	45,2	4	576	39,1	4	225	11,1	2	1.364	34,9
Iglavci	47	36	7.560	33	5.755	21,5	31	7.081	22,6	29	4.104	26,2	36	2.077	26,5	32	19.017	23,5
Listavci	52	64	13.206	67	11.510	41,6	69	15.764	47,9	71	9.884	46,3	64	3.678	32,7	68	40.836	44,4
Skupaj	52	100	20.766	100	17.265	34,9	100	22.845	40,1	100	13.987	40,4	100	5.755	30,4	100	59.852	37,8

Preglednica 2: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4 v popisni enoti Osrednje Karavanke med štirimi popisi

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	7,3	14,6	14,1	21,2
Jelka	13,8	19,1	81,5	53,6
Bori	0,0	100,0	100,0	
Macesen	7,1	11,1	20,0	33,3
Bukev	19,4	31,2	25,1	30,8
Hrasti	41,7	31,0	59,3	63,9
Plemeniti listavci	60,4	66,8	53,5	63,8
Drugi trdi listavci	39,4	55,7	49,9	74,0
Mehki listavci	41,9	52,5	49,7	34,9
Iglavci	7,4	14,8	15,5	23,5
Listavci	31,4	41,5	35,5	44,4
Skupaj	25,0	32,8	28,4	37,8

Ugotovitve:

OBJEDENOST V VSEH SLOJIH (R1-R4)

- Skupna objedenost gozdnega mladja je v letu 2010 znašala 25 %, v letu 2014 33 %, v letu 2017 28 % in v letu 2020 38 %.
- S testom smo odkrili statistično značilne razlike v objedenosti populacije gozdnega mladja (skupno za vse drevesne vrste) med posameznimi popisi. Z višjo objedenostjo značilno izstopa leto 2020 glede na leto 2017.
- Skupna objedenost mladja bukve je v letu 2010 znašala 19 %, v letu 2014 31 %, leta 2017 25 % in leta 2020 31 %.
- Pri objedenosti bukve smo odkrili statistično značilne razlike v objedenosti populacije gozdnega mladja med popisi. Značilno izstopa leto 2010 z nižjo objedenostjo glede na leti 2014 in 2020.

- Objedenost vzorčnih podatkov plemenitih listavcev je visoka in se med popisi ni pomembneje spreminjala, zaradi majhnega vzorca ne moremo sklepati na objedenost plemenitih listavcev v populaciji mladja v enoti.
- Objedenost v vzorčnih podatkih hrasta se je v letih 2017 in 2020 povečala, zaradi majhnega vzorca ne moremo sklepati na objedenost hrasta v populaciji gozdnega mladja v enoti.

Presoja vpliva gozd-divjad:

Objedenost gozdnega mladja se je v popisni enoti Osrednje Karavanke v letu 2020 pri nekaterih skupinah gozdnega mladja (vse drevesne vrste skupaj, bukev) značilno povečala. Povečanje objedenosti je izkazano v vzorčnih podatkih tudi pri nekaterih drugih drevesnih vrstah (skupinah), pri tem zaradi premajhnega vzorca sklepanje na objedenost populacije gozdnega mladja ni verodostojno. Ocenjujemo, da k povečani objedenosti največ prispeva jelenjad (osrednje območje razširjenosti karavanške (sub)populacije). Na višjo stopnjo objedenosti ob zadnjem popisu bi lahko vplivali tudi okoljski dejavniki, predvsem povečana obremenitev gozdnega prostora z rekreativnimi dejavnostmi ljudi v času epidemije COVID 19 v letu 2020, v povezavi z nizkimi deleži mladovij in sestojev v pomlajevanju, grmišč in drugih oblik zgodnjih sukcesijskih stopenj v razvoju vegetacije. Večina objedenosti v popisu 2020 je bila namreč posledica tekoče objedenosti v letu 2020. Kljub temu pa ocenjujemo, da so glavni razlog za visoko stopnjo objedenosti gostote jelenjadi.

Pri obravnavi rezultatov popisa objedenosti ne smemo prezreti dejstva, da pomlajene površine (mladovja in sestoji v obnovi), grmišča in druge oblike zgodnjih sukcesijskih stopenj v razvoju vegetacije predstavljajo divjadi pomemben prehranski vir, njihov površinski obseg oziroma delež in njihova razporeditev pa je eden izmed dejavnikov nosilnosti prostora za rastlinojede parkljarje. Za zagotavljanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in divjadjo želimo, da se razvoj gozdov čim bolj usmerja v izenačitev dejanskega stanja z modelnim stanjem razvojnih faz ter v povečevanje in ohranjanje prehranske ponudbe tudi z vzpostavljanjem večjega obsega zgodnjih sukcesijskih stopenj razvoja vegetacije. V GGE Jezersko je delež mladovij in sestojev v obnovi podoben, kot je predviden z modeli, glede na preteklo desetletje se je tako delež mladovij kot sestojev v pomlajevanju povečal, k ohranjanju dejanskega z modelnim stanjem težimo tudi v prihodnje.

Z veliko količino rastlinojedim parkljarjem dostopne hrane na pomlajenih površinah ter pestro razporeditvijo v prostoru takšne površine (prehranske krpe) bistveno prispevajo k usklajevanju odnosa med divjadjo in njenim okoljem. V ohranjanju in zagotavljanju pomladitvenih jeder, ki so v tesni povezavi z intenzivnostjo sečenj oz. gospodarjenjem z gozdovi, vidimo glavni ukrep, s katerim lahko ohranjamo tudi ustrezno življenjsko okolje divjadi. Glede na preteklo intenziteto gospodarjenja z gozdovi, predvsem pa na intenziteto sečenj v zadnjih nekaj letih ter na možne etate, ki so opredeljeni v GGN pričakujemo, da se bo delež mladovij v prihodnje še povečeval.

3.10. Odmrlo drevje

Preglednica 31/OD: Odmrlo drevje v GGE (število dreves na ha)*

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	23,45	4,53	27,98	20,54	10,41	30,95	43,99	14,94	58,93
	m ³ /ha	9,55	1,51	11,06	8,20	3,41	11,61	17,75	4,92	22,67
30 - 49 cm	št./ha	4,23	0,54	4,77	4,67	2,48	7,15	8,90	3,02	11,92
	m ³ /ha	6,98	0,81	7,79	7,68	3,82	11,50	14,66	4,63	19,29

OPIS STANJA GOZDOV

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
50 in več cm	št./ha	0,44	0,05	0,49	0,73	0,44	1,17	1,17	0,49	1,66
	m ³ /ha	1,42	0,17	1,59	2,36	1,37	3,73	3,78	1,54	5,32
Skupaj	št./ha	28,12	5,12	33,24	25,94	13,33	39,27	54,06	18,45	72,51
	m³/ha	17,95	2,49	20,44	18,24	8,60	26,84	36,19	11,09	47,28

*Količino odmrlega drevja smo določili na podlagi meritev na SVP.

Absolutne in relativne vrednosti so še nekoliko višje kot pred 10 leti in so zelo visoke – odmrlo drevje predstavlja kar 11,5 % lesne zaloge (47,28 m³/ha). Največ odmrlega drevja je v prvem razširjenem debelinskem razredu – 22,67 m³/ha, 19,29 m³/ha v drugem razširjenem razredu, v tretjem pa 5,32 m³/ha.

4. ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1. Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

V 9. stoletju so oglejski cerkveni možje omenjali »rimsko pot« Železna Kapla – pri Jezeru – Tržič (Korte – Roblekova planina – Žarkovo – Fevča – Jelendol). Leta 811 je bila na mestu današnje stare cerkve postavljena majhna lesena kapela, v dolini pa je bilo ledeniško jezero. V 12. stoletju naj bi bila dolina že naseljena, saj so na mestu stare kapele leta 1216 postavili večjo cerkev. Osnovane so bile prve kmetije, ki so bile prvenstveno namenjene živinoreji. Kmetijske površine so povečevali s krčitvami gozda. V dolini je obstajalo 34 kmetij – celkov. Na kmetijah se je živelo v rodovni skupnosti (gospodar z družino in posli so ena celica). Vse za življenje se je pridelalo doma.

Konec 18. stoletja pride do preobrata. Družina Fuchs na Fužinah postavi tri fužine. V dolini se je pojavila nova delovna sila, prične se rudarstvo, kovaštvo, prevoznništvo. Les je začel izpodrivati živinorejo. Prišlo je do propada posameznih kmetij (v Zavratih, v Robcah, na Hribarjevem), porušitve poslopij in zasaditve kmetijskih površin.

Prišlo je do razcveta žagarstva. Les je dobil ceno. V dolini je delalo 15 žag venecijank in 2 gatra na Fužinah. Rodovne skupnosti na kmetijah so začele propadati, živinoreja je izgubila pomen, mlajše generacije pa so začele bežati v mesta.

V začetku 20. stoletja je s cestnimi povezavami zacvetel turizem. Vse se je ustavilo z drugo svetovno vojno.

V letu 1948 je agrarna reforma socialistične družbene ureditve razlastila največje posestnike. Razmejitev razlaščenih posesti je bila izvedena šele v letu 1960.

Kmetije so obdržale od 45 do 75 ha skupne površine (večino obdelovalne zemlje in gozdove okoli kmetij). Na razlaščeni gozdni posesti je gospodarilo Gozdno gospodarstvo Kranj.

Z osamosvojitvijo Slovenije so bili v postopku denacionalizacije vsi odvzeti gozdovi vrnjeni prejšnjim lastnikom. Denacionalizacija je bila v glavnem zaključena do konca leta 1993.

Vsi državni gozdovi so prešli v upravljanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, dela pa je opravljal koncesionar Gozdno gospodarstvo Kranj. Zavod za gozdove Slovenije je svoje delo začel opravljati 1.5.1994.

S 1.07.2016 je začela z državnimi gozdovi gospodariti družba Slovenski državni gozdovi. Vedno več dela v zasebnih gozdovih opravijo usposobljeni izvajalci.

4.2. Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Gospodarjenje v preteklem obdobju so zaznamovale ujme kot posledica vedno bolj nepredvidljivih ekstremnih vremenskih pojavov. V začetku leta 2014 je prišlo do žleda, ki ga v teh krajih ne polnijo in v višjih legah do snegoloma.

Zaradi počasne sanacije žledoloma v državnih gozdovih je prišlo do večje namnožitve podlubnikov.

Vedno pogosteje so se pojavljali močnejši vetrovi, ki so največ škode povzročili v decembru leta 2017. Napadi podlubnikov so se nadaljevali do konca ureditvenega obdobja.

4.2.1. Posek

Posek po rastiščnogojitvenih razredih in primerjava z načrtovanim

Preglednica 32/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje od 2012 do 2021 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m3	m3	%	%
074-Visokogorsko bukovje (adf)	Iglavci	99.058	88.020	88,9	22,7
	Listavci	25.276	15.383	60,9	4,0
	Skupaj	124.334	103.403	83,2	26,6
110-Toploljubno bukovje (cf)	Iglavci	4.361	3.659	83,9	0,9
	Listavci	651	238	36,5	0,1
	Skupaj	5.012	3.896	77,7	1,0
084-Zmerno kisloljubno bukovje (lf)	Iglavci	94.015	119.324	126,9	30,7
	Listavci	8.122	4.912	60,5	1,3
	Skupaj	102.137	124.236	121,6	32,0
085-Kisloljubno bukovje (bf)	Iglavci	24.413	23.531	96,4	6,1
	Listavci	818	393	48,0	0,1
	Skupaj	25.231	23.924	94,8	6,2
091-Jelovo bukovje na karbonatih (af)	Iglavci	12.836	7.847	61,1	2,0
	Listavci	6.541	5.689	87,0	1,5
	Skupaj	19.377	13.536	69,9	3,5
086-Jelovo bukovje na silikatih (afs)	Iglavci	40.427	42.046	104,0	10,8
	Listavci	9.519	8.285	87,0	2,1
	Skupaj	49.946	50.332	100,8	13,0
164-Jelovje (da)	Iglavci	17.590	10.769	61,2	2,8
	Listavci	404	411	101,8	0,1
	Skupaj	17.994	11.180	62,1	2,9
165-Smrekovje (adp, bp)	Iglavci	19.111	19.480	101,9	5,0
	Listavci	39	40	101,9	0,0
	Skupaj	19.150	19.520	101,9	5,0
220-Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci	13.360	16.448	123,1	4,2
	Listavci	1.534	1.439	93,8	0,4
	Skupaj	14.894	17.888	120,1	4,6
210-Gozdni rezervati	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
200-Varovalni gozdovi	Iglavci	7.140	3.017	42,3	0,8
	Listavci	3.348	1.306	39,0	0,3
	Skupaj	10.488	4.324	41,2	1,1
skupaj	Iglavci	332.311	334.142	100,6	86,0
	Listavci	56.252	38.096	67,7	9,8
	Skupaj	388.563	372.239	95,8	95,8

Zaradi varstveno-sanacijskih sečenj in višjega deleža smreke v lesni zalogi je bil v posameznih gospodarskih razredih presežen posek iglavcev. Najbolj prizadeti gospodarski razredi so bili zmerno kisloljubna bukovja in jelovo bukovje na silikatih. Močni napadi podlubnikov so povzročili, da se je posek smreke v praktično vseh gospodarskih razredih približal 100 %. Posek iglavcev se je povečal za 148.074 m³ v primerjavi s preteklim obdobjem.

Realizacija poseka pri iglavcih je bila v enoti na 100,6 %, pri listavcih pa 67,7%. Tako visoki realizaciji so botrovale sanitarne sečnje.

Ureditveno obdobje od 2002 do 2011 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
--------------------	--	------------------	------------------	--------------------	-------------------------------

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

		m3	m3	%	%
00031-Smrekovi nasadi na karbonatih (anf,adf,arf)	Iglavci	12.456	9.673	77,7	3,3
	Listavci	748	635	84,9	0,2
	Skupaj	13.204	10.308	78,1	3,6
00043-Visokogorsko bukovje (adf)	Iglavci	58.444	38.113	65,2	13,1
	Listavci	15.984	10.770	67,4	3,7
	Skupaj	74.428	48.883	65,7	16,9
00051-Toploljubno bukovje (cf)	Iglavci	4.534	3.465	76,4	1,2
	Listavci	2.093	1.095	52,3	0,4
	Skupaj	6.627	4.560	68,8	1,6
00072-Kisloljubno bukovje (bf)	Iglavci	14.745	11.411	77,4	3,9
	Listavci	145	44	30,7	0,0
	Skupaj	14.890	11.456	76,9	4,0
00074-Zmerno kisloljubno bukovje - spremenjeno (lf)	Iglavci	73.068	60.635	83,0	20,9
	Listavci	6.463	1.891	29,3	0,7
	Skupaj	79.531	62.526	78,6	21,6
00082-Jelovo bukovje na silikatih - spremenjeno (afs)	Iglavci	25.919	24.482	94,5	8,4
	Listavci	2.443	2.115	86,6	0,7
	Skupaj	28.362	26.597	93,8	9,2
00091-Jelovo bukovje na karbonatih (af)	Iglavci	11.547	7.587	65,7	2,6
	Listavci	10.000	8.212	82,1	2,8
	Skupaj	21.547	15.799	73,3	5,4
00112-Jelovje (da)	Iglavci	16.426	10.486	63,8	3,6
	Listavci	307	303	98,6	0,1
	Skupaj	16.733	10.789	64,5	3,7
00120-Smrekovje (adp, bp)	Iglavci	12.251	9.867	80,5	3,4
	Listavci	13	4	31,1	0,0
	Skupaj	12.264	9.871	80,5	3,4
00241-Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci	12.359	7.331	59,3	2,5
	Listavci	1.165	507	43,5	0,2
	Skupaj	13.524	7.838	58,0	2,7
00242-Gozdni rezervati	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
00250-Varovalni gozdovi	Iglavci	6.262	3.018	48,2	1,0
	Listavci	2.628	762	29,0	0,3
	Skupaj	8.890	3.780	42,5	1,3
skupaj	Iglavci	248.011	186.068	75,0	64,2
	Listavci	41.989	26.336	62,7	9,1
	Skupaj	290.000	212.405	73,2	73,2

Preglednica 33/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2011 - 2020	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	332.311	334.142	100,6	402.412	86.937	121,1
Listavci	56.252	38.096	67,7	52.968	20.693	94,2
Skupaj	388.563	372.238	95,8	455.375	92.560	117,2

Preglednica 34: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Površina(ha)	Ocena poseka na SVP
--------------	---------------------

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Stratum		Evidenca (m ³ /ha/leto)	Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	5.260,01	6,35	407	7,650	17,012	21,6
	Listavci	5.260,01	0,72	407	1,007	4,049	39,0
	Skupaj	5.260,01	7,08	407	8,657	18,113	20,3
Državni gozdovi		2.406,63	8,14	186	10,134	19,470	27,6
Ostali gozdovi		2.853,38	6,18	221	7,414	16,831	29,9

*Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom kjer ukrepi niso dovoljeni

Preglednica 35/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m3	178.637	20.012	198.649	139.325	28.761	168.086	14.349	7.479	21.828	332.311	56.252	388.563
Izveden - m3	151.150	11.020	162.170	171.580	24.254	195.834	11.413	2.822	14.235	334.142	38.096	372.239
Realizacija - %	84,6	55,1	81,6	123,2	84,3	116,5	79,5	37,7	65,2	100,6	67,7	95,8
Povp. drevo - m3	1,36	0,61	1,26	1,35	0,85	1,26	1,08	0,72	0,98	1,34	0,76	1,24

Realizacija poseka je bila najvišja v državnih gozdovih kot posledica varstveno-sanacijskih sečenj- posek je bil višji za 116,5 % -presežek je na račun poseka zaradi podlubnikov, saj je bil posek iglavcev višji za 123,2 %. V ostalih lastništvih je bil posek pod načrtovanim.

Preglednica 36/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka										Posek skupaj	%	%
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabel. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m3	3.533	44.759	2.499	0	0	5.846	78.947	14.365	521	79	151.150	14,8	79,7
	%	2,3	29,7	1,7	0,0	0,0	3,9	52,5	9,5	0,3	0,1	100,0		
Listavci	m3	62	3.451	178	0	0	71	5.472	1.436	306	10	11.020	6,0	31,0
	%	0,6	31,4	1,6	0,0	0,0	0,6	49,8	13,1	2,8	0,1	100,0		
Skupaj	m3	3.595	48.210	2.677	0	0	5.917	84.419	15.801	827	89	162.170	13,4	72,0
	%	2,2	29,8	1,7	0,0	0,0	3,7	52,2	9,8	0,5	0,1	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka										Posek skupaj	%	%
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabel. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m3	12.696	61.135	918	0	0	4.270	77.743	13.740	128	36	171.580	19,8	104,3
	%	7,4	35,8	0,5	0,0	0,0	2,5	45,6	8,1	0,1	0,0	100,0		
Listavci	m3	29	15.619	23	0	0	1.117	4.671	2.689	73	7	24.254	11,4	59,4
	%	0,1	64,5	0,1	0,0	0,0	4,6	19,3	11,1	0,3	0,0	100,0		
Skupaj	m3	12.725	76.754	941	0	0	5.387	82.414	16.429	201	43	195.834	18,2	95,3
	%	6,5	39,4	0,5	0,0	0,0	2,8	42,3	8,4	0,1	0,0	100,0		

Gozdovi lokalnih skupnost

Vrste poseka												
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek	Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m3	1.066	3.223	770	0	0	435	4.835	1.084	0	0	11.413	13,0	70,7
	%	9,3	28,2	6,7	0,0	0,0	3,8	42,5	9,5	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m3	19	1.186	37	0	0	85	1.009	486	0	0	2.822	5,6	30,1
	%	0,7	42,0	1,3	0,0	0,0	3,0	35,8	17,2	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m3	1.085	4.409	807	0	0	520	5.844	1.570	0	0	14.235	10,3	55,8
	%	7,6	31,0	5,7	0,0	0,0	3,7	41,0	11,0	0,0	0,0	100,0		

Skupaj GGE

		Vrste poseka											Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek				
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.											
Iglavci	m3	17.295	109.117	4.186								0	0	10.550	161.525
	%	5,2	32,8	1,3	0,0	0,0	3,2	48,5	8,8	0,2	0,0	100,0			
Listavci	m3	110	20.255	238	0	0	1.273	11.152	4.611	379	17	38.096	8,5	44,4	
	%	0,3	53,4	0,6	0,0	0,0	3,3	29,3	12,1	1,0	0,0	100,0			
Skupaj	m3	17.405	129.372	4.424	0	0	11.823	172.677	33.801	1.028	132	372.239	15,4	81,6	
	%	4,7	34,9	1,2	0,0	0,0	3,2	46,6	9,1	0,3	0,0	100,0			

V enoti so prevladovali varstveno-sanacijske sečnje (sanitarni posek in posek oslabeledega drevja), ki predstavljajo skoraj 50% celotnega poseka (v prejšnjem obdobju le 9,1%). Tudi posek zaradi gozdne infrastrukture (9,1%) je relativno visok zaradi izvedbe sanacije. Med negovalnimi sečnjami prevladuje pomladitvena sečnja, saj je delež redčenj med vsemi lastništvi dokaj nizek. Vzrok je v dokaj nizkih odkupnih cenah, nizkem deležu drogovnjakov ter dejstva, da je velik delež drogovnjakov slabo odprt za spravilo.

Posek po skupinah drevesnih vrst

Preglednica 37/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

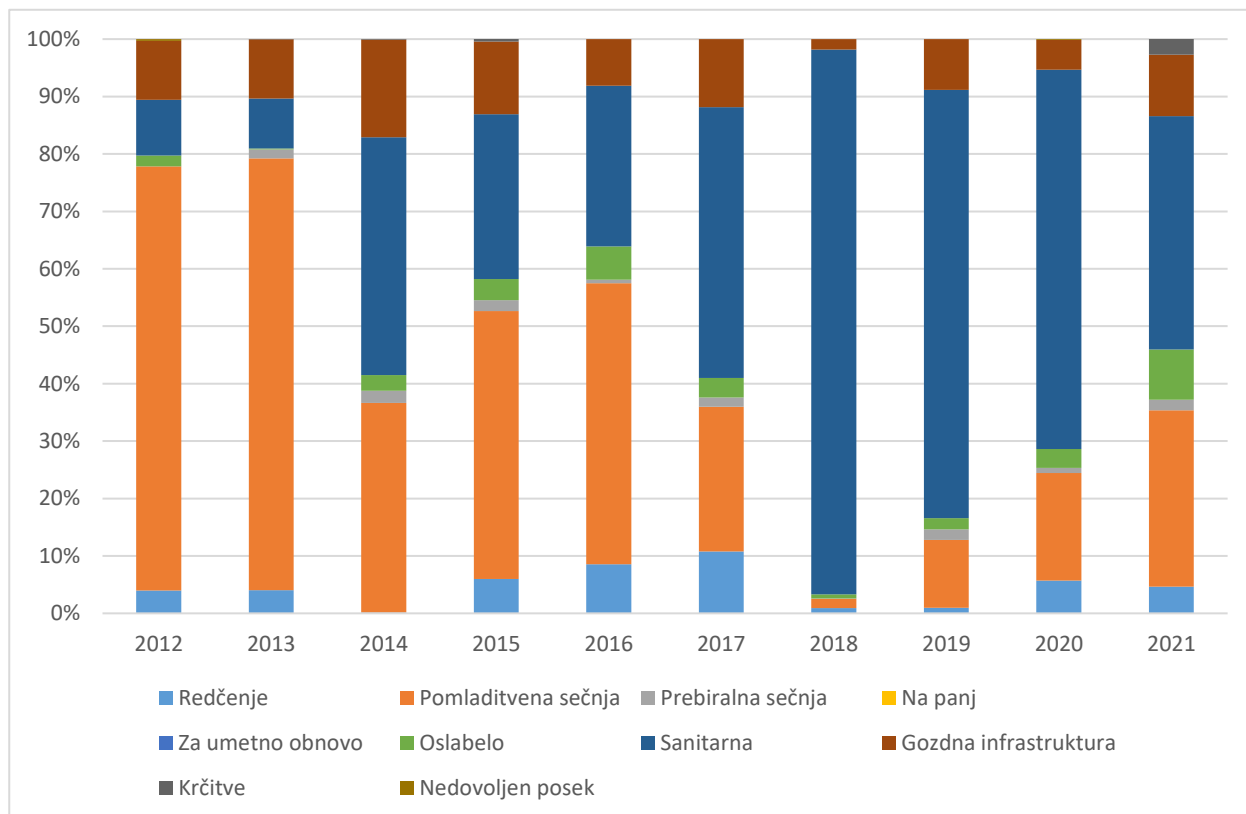
Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	85,2	18,6	13,1
Jelka	1,1	11,5	0,2
Bor	0,1	4,9	0,0
Macesen	3,3	5,5	0,5
Ostali igl.	0,1	69,1	0,0
Bukev	9,4	8,4	1,4
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,8	13,2	0,1
Dr. tr. Ist.	0,0	0,9	0,0
Meh. Ist.	0,0	3,4	0,0
Skupaj iglavci	89,8	17,0	13,8
Skupaj listavci	10,2	8,5	1,6
Skupaj	100,0	15,4	15,4

Smreka je še vedno za posek najbolj zanimiva drevesna vrsta. Njenemu visokemu deležu v poseku pa so pomagali tudi podlubniki. Visok delež smreke v poseku pa je v skladu z usmeritvijo za naravnejšo vrstno sestavo, to je povečevanju deleža listavcev.

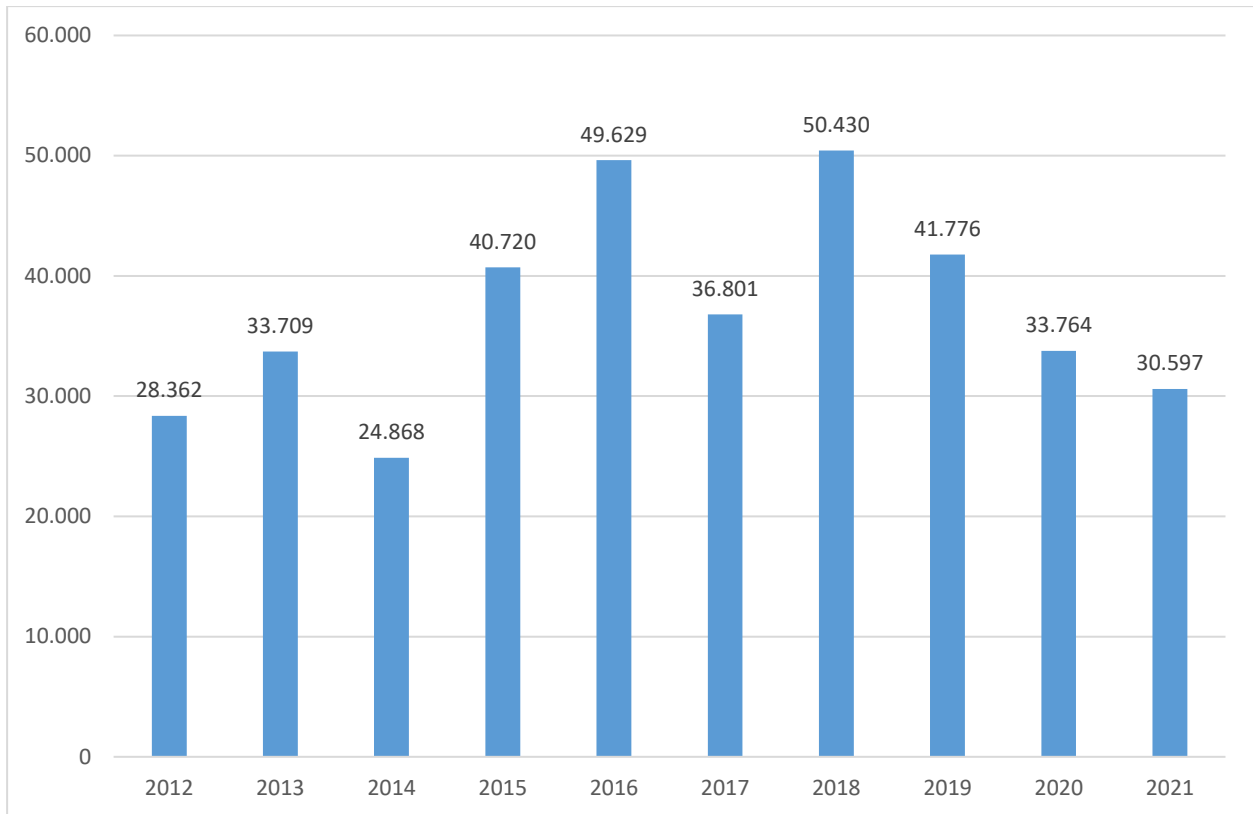
Posek po debelinskih razredih**Preglednica 38/PDR: Posek po debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,1	10,9	16,7	19,1	21,4	17,0	63,2
Listavci	3,9	8,7	11,1	8,8	7,5	8,6	7,2
Skupaj	4,8	10,4	15,6	17,2	19,6	15,5	70,4

Posek po razširjenih debelinskih razredih potrjuje, da so prevladovale pomladitvene sečnje, pa tudi podlubniki so napadali pretežno debelejša drevesa.

Grafikon 7: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih veljavnosti načrta

Delež sanitarnih sečenj je od leta 2014 naprej dokaj visok. Svoj vrh je dosegel v letu 2018 kot posledica vetroloma in podlubnikov. Delež sanitarne sečnje se postopoma zmanjšuje, vendar pa bo v prihodnosti zaradi nepredvidenih vremenskih pojavov stalno prisoten. Sanitarni posek je bil v preteklosti pod 10 %, a se bojimo, da bo to ostala le še zgodovina.

Grafikon 8: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

4.2.2. Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 39/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	1,30	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Sadnja	ha	10,81	26,72	247,2	20,73	47,30	228,2
Obžetev	ha	66,02	90,63	137,3	135,87	167,32	123,1
Nega mladja	ha	0,61	0,06	9,8	19,63	19,19	97,8
Nega gošče	ha	21,57	2,11	9,8	48,82	44,55	91,3
Nega letvenjaka	ha	33,10	2,54	7,7	51,55	53,19	103,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	26,19	0,00	0,0	33,78	24,71	73,1
Zaščita s premazom	ha	89,12	111,06	124,6	252,74	211,09	83,5
Zaščita s koliženjem ali tulci	kos	30,00	9.200,00	30.666,7	1.890,00	11.935,00	631,5
Zaščita z ograjo	m	0,00	0,00	0,0	1.100,00	590,00	53,6
Priprava tal	ha	0,00	16,78	0,0	0,00	24,50	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	9,03	0,0	0,00	74,62	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	13,50	0,0	0,00	3,63	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	47,00	0,0

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,00	0,00	0,0	1,30	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,00	1,70	0,0	31,54	75,72	240,1
Obžetev	ha	0,00	4,80	0,0	201,89	262,75	130,1

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Nega mladja	ha	0,00	0,75	0,0	20,24	20,00	98,8
Nega gošče	ha	1,75	1,66	94,9	72,14	48,32	67,0
Nega letvenjaka	ha	10,51	4,38	41,7	95,16	60,11	63,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,06	2,05	33,8	66,03	26,76	40,5
Zaščita s premazom	ha	0,00	5,25	0,0	341,86	327,40	95,8
Zaščita s koliženjem ali tulci	kos	0,00	400,00	0,0	1.920,00	21.535,00	1.121,6
Zaščita z ograjo	m	0,00	0,00	0,0	1.100,00	590,00	53,6
Priprava tal	ha	0,00	0,60	0,0	0,00	41,88	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	19,16	0,0	0,00	102,81	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,13	0,0	0,00	17,26	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	47,00	0,0

Presežena načrtovana količina sadnje, obžetve in zaščite je posledica sanacije golih površin po ujmah.

Zaskrblijujoče pa je nadaljevanje nezainteresiranosti lastnikov do izvedbe ostale nege.

Glavni vzroki so:

- nizke subvencije za gojenje za zasebni sektor,
- zaradi pojavljanja škod od jelenjadi na negovanih površinah lastniki niso zainteresirani za izvedbo gojitvenih del.

Realizacija nege v državnih gozdovih je boljša. Močno se je popravil odnos do nege s prihodom SiDG v državne gozdove, ki delujejo kot dobri gospodarji.

Tudi pri lokalni skupnosti se postopoma izboljšuje odnos do nege.

4.2.3. Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih vlak

Preglednica 40: Obseg opravljenih del na gozdnih vlakih po odsekih

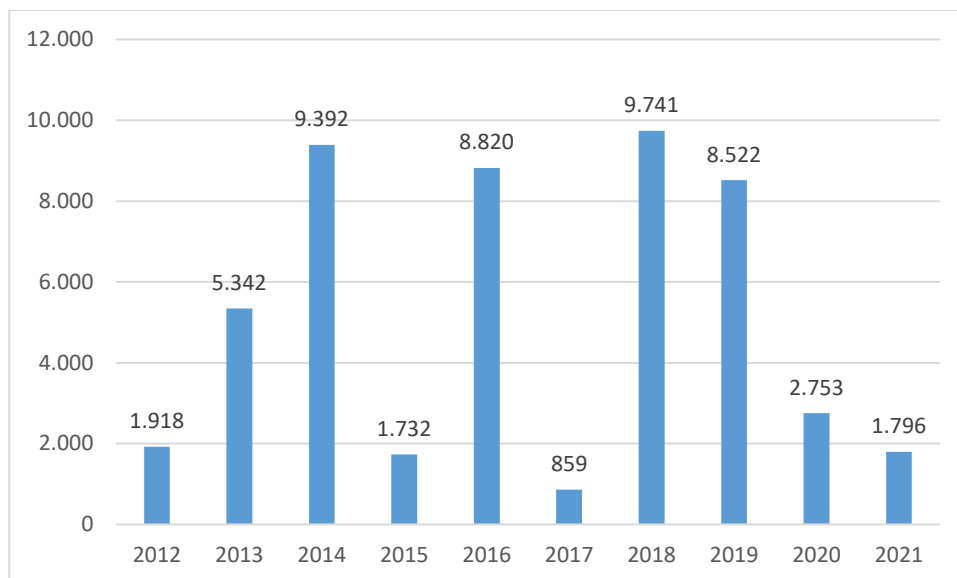
Odsek	Gradnja oz. priprava g. vlake (m)	Rekonstrukcija g vlake (m)	Skupaj (m)
05001A	1.365		1.365
05003B	1.648		1.648
05005A	1.065		1.065
05006A	1.102		1.102
05009A	380		380
05011A	602		602
05011B	659		659
05013C	380		380
05015C	490		490
05015D	940		940
05022B	145		145
05024B	665		665
05026C	440		440
05028A	829		829
05030A		672	672
05031B	387		387
05032A	218		218
05033A	1.189		1.189
05033B	1.731		1.731
05034A	359		359
05034B	235		235
05034C	209		209
05035B	417		417
05036	292		292
05037A	536		536
05038A	394		394

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Odsek	Gradnja oz. priprava g. vlake (m)	Rekonstrukcija g vlake (m)	Skupaj (m)
05040A	224		224
05041	1.917		1.917
05042C	1.865		1.865
05042D	1.474		1.474
05043A	1.390		1.390
05045A	952		952
05046A	427		427
05046B	275		275
05047A	233		233
05047B	170		170
05047D	257		257
05048A	346		346
05048B	210		210
05048D	108		108
05054A	2.227	475	2.702
05054B	2.607		2.607
05055A	335	420	755
05055B		460	460
05056A		600	600
05056B	858		858
05060E	30		30
05061A	190		190
05061C	225		225
05062A	65		65
05062B	87		87

Odsek	Gradnja oz. priprava g. vlake (m)	Rekonstrukcija g vlake (m)	Skupaj (m)
05062D	260		260
05064A	193		193
05064B	246		246
05065A	486		486
05065B	105		105
05066A	1.498		1.498
05066B	236		236
05067	436		436
05068A	990		990
05069A	51		51
05070A	734		734
05070C	332		332
05071C	192		192
05072	1.352	318	1.670
05073A	2.770		2.770
05075A	501		501
05076B	234		234
05079B	216		216
05085	232		232
05086A	281		281
05087A	645		645
05088	2.080		2.080
05090A	525		525
05090C	186		186
SKUPAJ	47.930	2.945	50.875

Večina novogradenj je bila izgrajena za potrebe sanacij.

Grafikon 9: Gradnja gozdnih vlak po letih v metrih

Gradnja gozdnih cest

V ureditvenem obdobju 2012-2021 je bila v GGE Jezersko zgrajena gozdna cesta Štularjeva planina v dolžini 2.251 m (odseki 47b, 48a,b,c,d). Cesta poteka po občinskem in zasebnem gozdu.

Na območju med Robci, pod Kozjim vrhom do Podstoržiča je v izgradnji gozdna cesta, ki se gradi v dveh etapah. V končni fazi izgradnje je prvi del - gozdna cesta Kozji vrh – Podstoržič (odseka 20a, 21c, 21a) v dolžini 1.997 m (prevzem v maju 2022). Dela na drugem delu se nadaljujejo – gozdna cesta Robci - Kozji vrh (21a, 21b, 23b, 22b, 22c) v dolžini 1900 m. Oba odseka potekata po državnem gozdu.

Pripravljena je bila celotna dokumentacija za g.c. Jenkova planina - Babe v dolžini 642 m. Novogradnja se bo začela konec junija 2022. Zanimivost te ceste je, da bo edini dostop z avstrijske strani, za kar se je pridobilo tudi soglasje avstrijsko-slovenske komisije, ki ureja obmejne probleme, pa tudi investitor je iz Avstrije.

V tem obdobju je bil na pobudo občine Jezersko izdelan tudi elaborat ničelnice za gozdno cesto Jenkova planina v dolžini 4.750 m. Naročena je bila izdelava projekta, ki pa še ni dokončan.

4.2.4. Dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Za izboljšanje razmer za divjad so se na različnih delih enote opravljala vsakoletna, v nekaterih predelih pa manj pogosta vzdrževanja pasišč za divjad. Dela so večinoma opravljali lovci LD Jezersko in LPN Kozorog.

4.2.5. Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012–2021

Preglednica 41/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2010–2019 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
1,36	0,30	7,46	0,15	0,00	0,00	9,27

V preteklem desetletju je bilo izvedenih 137 posegov v gozd oz. gozdni prostor. Pri tem je bilo skrčenih 0,2 % gozdov GGE (podobno kot desetletje pred tem), kar je za tretjino manj od državnega povprečja. 2/5 teh površin nima pridobljenega dovoljenja za krčitev. Zaraščanje se v GGE umirja; njegova površina (0,46 ha) je dvajsetkrat manjša od površine skrčenih gozdov v preteklem desetletju. Zaraščajo se predvsem prestrme ali drugače opuščene kmetijske površine.

Pri urbanizaciji (15 % skrčene površine) je šlo za ureditev površin, ki pripadajo sosednjim stavbam. Za tretjino te površine dovoljenje ni bilo pridobljeno. Ob gozdu je bilo zgrajenih 6 stanovanjskih stavb in ena garaža.

Skoraj 3/5 posegov v gozd je bilo za gradnjo oz. pripravo 50,2 km gozdnih prometnic (od tega ena gozdna cesta z dolžino 2,3 km) ter rekonstrukcijo 2,9 km gozdnih vlak. V in ob gozdu je bilo zgrajenih še 8 objektov oz. omrežij gospodarske javne infrastrukture. Za tretjino tovrstno skrčenih površin ni bilo pridobljeno dovoljenje.

4/5 skrčenih površin je bilo izvedenih za kmetijske namene. Pretežno je šlo za površine kmetij v oživiljanju, ena lokacija je hkrati smučišče, ena lokacija pa je del obore za rejo divjadi. Od tega za 2/5 površin ni bilo pridobljeno predpisano dovoljenje, četudi strokovnega zadržka za to ni. Ob gozdu so bili zgrajeni trije objekti za kmetijsko dejavnost.

Na dveh lokacijah je bil gozd skrčen za peskokop, a brez dovoljenj.

Za pripravo dveh prostorskih aktov občine je bilo v postopkih priprave izdanih 8 dokumentov.

4.2.6. Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012–2021

Na doseganje ciljev v preteklem obdobju so močno vplivale ujme (žledolom, vetrolomi in gradacije podlubnikov). Posek v enoti je bil realiziran 95% - v državnih gozdovih 116,5% in v zasebnih gozdovih skoraj 82%. Na visoko realizacijo poseka iglavcev so vplivale gradacije podlubnikov. Vplivale so tudi na drevesno sestavo, saj se je malenkost znižal delež smreke v skupni lesni zalogi. V državnih gozdovih se gospodari zelo intenzivno. S prihodom SiDG se je močno dvignila tudi realizacija negovalnih in varstvenih del v državnih gozdovih. Veliko sredstev je bilo vloženi tudi v gozdne prometnice.

Ujme in sredstva za razvoj podeželja so pripomogla k pospešenemu odpiranju gozdnega prostora z gozdnimi prometnicami.

Ujme so pripomogle k povečanju deleža mladovij in prekoračitvi načrtovane količine sadnje in obžetve. Realizacija ostale nege v zasebnih gozdovih je slaba. Lastniki so nezainteresirani za izvedbo negovalnih del - temu pripomorejo nizke subvencije in pomanjkanje izvajalcev nege na trgu - vsi se raje ukvarjajo s sečnjo.

Razmerje razvojnih faz je še vedno porušeno. Delež mladovij se je močno dvignil zaradi ujm na račun delnega zmanjšanja drogovnjakov in debeljakov. Rahlo se je dvignil delež sestojev v obnovi, ki pa je še vedno pod modelnim stanjem.

Veliko težavo v enoti predstavlja preštevilčna jelenjad, ki v gozdovih povzroča škodo in je tudi eden od vzrokov za nezainteresiranost lastnikov za izvajanje nege. Delež pašnih površin znotraj gozdnega prostora je malo. Večino teh površin, ki so v državni lasti vzdržujejo lovci LD Jezersko- tam, kjer pa so te površine v zasebni lasti, pa pogosto ko ne pride do dogovora z lovci, prihaja do zaraščanja. Kljub vsemu se je redno vzdrževalo 15,47 ha pašnih površin.

V celotnem obdobju so se v tem prostoru vzdrževale tudi steze. Te steze so vzdrževali lovci LD Jezersko in lovci LPN Kozorog, vendar pa o tem evidence ZGS ne vodi.

V načrtovanem obdobju 2012-2021 sta bila v smislu vzpodbud in izobraževanja za lastnike gozdov organizirana dva tečaja:

- leta 2013 tečaj varno delo z motorno žago
- leta 2018 tečaj varno delo s traktorjem
- v tem obdobju je bilo kar nekaj razpisov iz Programa razvoja podeželja 2014-2020. Iz tega naslova je bilo obnovljenih preko 20 ha ogolelih površin po ujmah in zgrajenih nekaj vlak in gozdna cesta Štularjeva planina. Preko razpisa so lastniki gozdov tudi kupili gozdarsko mehanizacijo (točnih podatkov nimamo, ker so lastniki vloge vlagali samostojno).

Žledolom leta 2014 je pokazal, kako nujna je zaščita glavne ceste in objektov pod strmimi pobočji pred padajočim kamenjem. Jezersko je bilo takrat teden dni odrezano od sveta. Po tem dogodku se je začelo čiščenje brežin in polaganje lovilnih mrež, ki se bo nadaljevalo tudi v naslednjem načrtovanem obdobju.

5. ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1. Razvoj gozdnih fondov

Površina

To je četrta revizija načrta gospodarske enote Jezersko na istih površinah, zato primerjava za več kot 30 let nazaj ni mogoča. Pred letom 1992 je bila gospodarska enota Jezersko razdeljena v dve gozdnogospodarski enoti: Jezersko-Kokra I. In Jezersko-Kokra II., ki sta zajemali tudi gozdove današnje gospodarske enote Kokra.

Preglednica 42/RGF: razvoj površine gozda v zadnjih 50 letih

Leto	Gozd (ha)	Indeks (%)
1992	5.161,17	100
2002	5.611,02	109
2012	5.298,10	103
2022	5.257,78	101

V načrtu iz leta 1992 med gozdne površine ni bilo zajeto rušje. V naslednjem desetletju je bilo upoštevano rušje, njegova površina je bila 208 ha. Kljub temu se je takrat povečala gozdna površina predvsem na račun zaraščanja negozdnih površin. Zaraščali so se pašniki in bolj strmi travniki v bližini kmetij.

V načrtu iz l. 2012 rušje ponovno ni bilo zajeto pod gozdno površino, ampak je bilo uvrščeno pod druga gozdna zemljišča, zajemalo je 299,23 ha. Nekoliko pa se je površina zmanjšala tudi na račun močnih in stalnih plazov.

Površina gozdov se je v zadnjem desetletju zanemarljivo zmanjšala, razlogi za minimalne razlike so krčitve ter nov izris gozdne maske.

Krčitev v kmetijske namene in za urbanizacijo je bilo 9,27 ha. Podrobneje so krčitve opisane v poglavju 4.2.5.

Lesna zaloga, prirastek, možni posek

Preglednica 43/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002–2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	5.611,02	329,4	75,2	404,6	6,52	1,56	8,08	3,30	0,47	3,77
2012	5.298,10	371,0	84,5	455,5	6,96	1,62	8,58	6,31	0,72	7,03
2022	5.257,78	333,0	77,8	410,8	5,89	1,43	7,32	5,32	1,07	6,39

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

V zadnjem 10 letju je padla tako LZ kot P in posek. LZ se je v primerjavi s prejšnjih ureditvenim obdobjem zmanjšala iz 455,5 na 410,8 m³/ha, prav tako je v zadnjih 10 letih upadel prirastek. Realizacija poseka v zadnjem obdobju je bila kar 95,8 %. V primerjavi z realizacijo poseka v ureditvenem obdobju 2001-2011 je bila kar za 75% višja. Zelo visok delež poseka pa je predstavljal sanitarni posek in posek oslabelega drevja - 50 %. Zaradi številnih ujm je ugotovljeni prirastek tudi občutno nižji. Možni posek je zato v absolutnih vrednostih nižji kot pred desetletjem.

Preglednica 44/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	70,2	1,4	0,2	9,4	0,1	17,2	0,0	1,1	0,2	0,2
2012	70,5	1,5	0,3	9,1	0,0	17,2	0,0	1,0	0,2	0,2
2022	70,3	1,6	0,3	8,9	0,0	17,6	0,0	1,0	0,2	0,1

Večjih razlik v drevesni sestavi v primerjavi s preteklostjo ni.

Preglednica 45/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	60,0	71,7	88,8	91,2	105,2	89,7	60,4	72,1	89,0	91,1	107,0	84,6	84,8
Listavci	70,0	87,6	94,5	83,2	114,8	92,1	75,0	90,2	94,7	83,9	112,5	88,3	100,6
Skupaj	60,0	75,3	89,9	89,7	106,5	90,2	63,9	76,1	90,0	89,8	107,6	85,3	87,1

Lesna zaloga se je povečala samo v petem debelinskem razredu, kar pomeni drevje nad prsnim premerom 50 cm. Zmanjšala se je v prvih treh debelinskih razredih.

Prirastek se je prav tako povečal v petem razredu, zmanjšal pa v prvih štirih.

Preglednica 46/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva

Skupaj GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	1.966.813	447.595	2.414.408
Vrast	21.510	4.927	26.438
Prirastek (letni*10)	340.668	66.756	407.424
Mortaliteta	84.558	47.100	131.658
Sečnje po evidenci	334.143	38.096	372.239
Pričakovana zaloga	1.910.290	434.082	2.344.373
Ugotovljena zaloga	1.746.299	409.098	2.155.397
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	91,4	94,2	91,9

Zasebni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	1.017.990	184.291	1.202.281
Vrast	9.880	2.263	12.144
Prirastek (letni*10)	204.419	35.480	239.898
Mortaliteta	38.545	21.470	60.015
Sečnje po evidenci	151.150	11.020	162.170
Pričakovana zaloga	1.042.594	189.544	1.232.138
Ugotovljena zaloga	891.097	177.087	1.068.184
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	85,5	93,4	86,7

Državni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	860.862	212.746	1.073.608
Vrast	10.299	2.359	12.658
Prirastek (letni*10)	163.632	52.389	216.021
Mortaliteta	40.176	22.379	62.555
Sečnje po evidenci	171.580	24.254	195.834
Pričakovana zaloga	823.037	220.861	1.043.898
Ugotovljena zaloga	779.083	182.643	961.726
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	94,7	82,7	92,1

Gozdovi lokalnih skupnost

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	87.961	50.558	138.519
Vrast	1.331	305	1.636
Prirastek (letni*10)	16.147	12.053	28.200

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
Mortaliteta	5.193	2.893	8.086
Sečnje po evidenci	11.413	2.822	14.235
Pričakovana zaloga	88.833	57.201	146.035
Ugotovljena zaloga	76.119	49.368	125.487
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	85,7	86,3	85,9

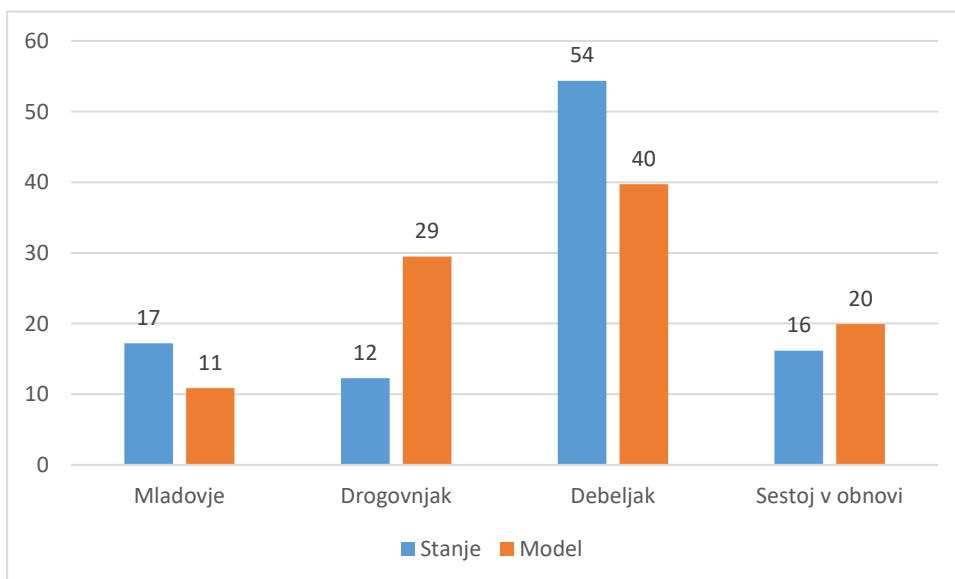
Ugotovljena lesna zaloga je za 8,1 % nižja kot pričakovane glede na prejšnjo lesno zalogo, prirastek in izvršen posek. Pri listavcih je odstopanje nekoliko manjše kot pri iglavcih.

5.1.1. Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 47/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	897,46	17,2		15	10,9	567,60	6
Drogovnjak	640,21	12,3		41	29,5	1539,75	-17
Debeljak	2837,62	54,4		56	39,7	2072,17	15
Sestoj v obnovi	844,32	16,2		28	19,9	1040,09	-4
Skupaj:	5219,61	100,0		141	100	5219,61	

Modelno trajanje razvojnih faz smo izračunali glede na modele po RGR. Pri dejanski površini posameznih razvojnih faz nismo upoštevali površin v rezervatih, ker tam modelov ne določamo.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev za enomerne sestojev

Modelno trajanje razvojnih faz smo določili tehtano glede na delež posameznih rastišč in skupin drevesnih vrst s pomočjo modelov, ki so bili narejeni za osnutek gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja 2021-2030.

Dejansko stanje je glede na model neustrezno, v primerjavi s prejšnjim desetletjem se je močno povečala površina mladovij, ki je preseгла modelno. Drogovnjakov primanjkuje, njihov delež je celo manjši kot pred 10 leti. Delež sestojev obnovi se je močno dvignil, še vedno pa je nekoliko nižji od modelnega. Delež debeljakov je prevelik. Zato smo oblikovali smernice za ukrepanje za izboljšanje zgradbe sestojev:

- Debeljake z dobro zasnovano (starosti od 90 do 100 let) bomo še nekoliko puščali, medtem, ko debeljake s slabo zasnovano čimprej uvajamo v obnovo in kasneje pospešeno nadaljujemo z obnovo. Sestoje v obnovi v predelih, kjer so lepo pomlajeni, pospešeno nadaljevati obnovo in s tem sprostiti mladovje, medtem, ko v slabo pomlajenih oziroma zatravljenih predelih pustiti, da pride do naravne pomladitve, ali izvesti sečnjo in kasneje sadnjo v predelih, kjer je zaradi rastiščnih razmer pomladitev močno otežena. Sadnja je predvidena predvsem v predelih, ki se dolgo ne pomladijo, vendar pa je ob sadnji nujna ustrezna zaščita sadik in kasnejše vzdrževanje zaščite.
- Problema zgradbe sestojev ni možno odpraviti v kratkem času, saj bi že ob izvedeni realizaciji načrtovane sečnje potrebovali vsaj 30 - 40 let. V kolikor posek ne bo realiziran bo ta doba lahko bistveno daljša.

Kar se tiče razmerja razvojnih faz dolgoročno stremimo k modelnemu razmerju. V naslednjih desetih letih je glede na sečnjo in negovalna dela možno pričakovati, sledeče razmerje razvojnih faz: mladovje 14 %, drogovnjak 16 %, debeljak 52 % in sestoj v obnovi 18 %.

5.1.2. Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Trajnost lesnoproizvodne funkcije trenutno še ni ogrožena. Dolgoročno trajno zagotavljanje lesnoproizvodne funkcije pa je vprašljivo, vendar nam primeren delež mladovij zagotavlja izboljšanje stanja v bodoče. Problematičen je nekoliko prevelik delež debeljakov in močno pomanjkanje drogovnjakov. Objedanje podaljšuje čas osnovanja sestojev in vpliva na vrstno sestavo gozdov. Lupljenje in obgrizenje debel onemogoča pridelavo visokokakovostnih sortimentov. Majhna realizacija redčenj dolgoročno prav tako onemogoča pridobivanje visokokakovostnih sortimentov. V predelih s stalno prisotnim padajočim kamenjem in v predelih, ki jih pogosto zasipa s kamenjem je kakovostna proizvodnja prav tako onemogočena.

Korak h krepitvi funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je bil narejen z uradno razglasitvijo varovalnih gozdov z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, ki določa režim gospodarjenja v razglašeni gozdovih. Varovalna vloga gozda trenutno ni ogrožena, saj varovalni gozdovi v večini predstavljajo dokaj nedostopne predele z ohranjeno drevesno sestavo, problem pa predstavlja razmerje razvojnih faz, ki je neustrezno. Dolgoročno bo potrebno predele debeljakov postopno pomladiti in uvesti v obnovo.

Krčitev na občutljivih terenih v preteklosti ni bilo, gozdovi ohranjajo stalno pokritost tal in tako zagotavljajo primerno opravljanje hidrološke funkcije.

V GGE Jezersko se pojavljajo številne rastlinske in živalske vrste, katerim je dosedanje gospodarjenje zagotavljalo ohranitev primerne stanja biotopov. Dokaz za to je uvrstitev večjega dela gozdnogospodarske enote Jezersko v območje Natura 2000. Pomemben del pri zagotavljanju funkcije biotske raznovrstnosti glede divjadi predstavlja površina travnih zaplat v gozdu. V ta namen se ohranjajo tradicionalni predeli, kjer so zimovališča divjadi in mirne cone. Izvajalo se je vzdrževanje grmišč in pašišč za divjad, kar je predvideno tudi za bodočnost. V enoti sta prisotna dva gozdna rezervata. Število stoječih in ležečih sušic je dovolj visoko v vseh debelinskih stopnjah tako za celotno enoto kot po posameznih RGR.

Za krepitev zaščitne funkcije do žledoloma 2014 niso bili izvedeni nobeni gozdarski ukrepi. Žledolom leta 2014 s kasnejšimi prenamnožitvami podlubnikov pa je pokazal, kako nujna je zaščita glavne ceste in objektov pod strmimi pobočji pred padajočim kamenjem. Jezersko je bilo

takrat teden dni odrezano od sveta. Po tem dogodku se je začelo čiščenje brežin in polaganje lovilnih mrež, ki se bo nadaljevalo tudi v naslednjem načrtovanem obdobju.

Gobarjenje je v enoti prisotno, vendar trenuten obseg in intenziteta ne ogroža ostalih funkcij gozda.

5.1.3. Temeljni razvojni problemi

- Velik delež objedenosti mladovij onemogoča preraščanje ciljnih drevesnih vrst, predvsem jelke in plemenitih listavcev.
- Visok delež sanitarnih sečenj otežuje usmerjeno gojenje gozdov.
- Visoka stopnja spremenjenosti drevesne sestave.
- Zmanjševanje števila prebivalstva in staranje kmetij ter posledično manjši interes zasebnih lastnikov za delo v gozdu.
- Počasno povečevanje odprtosti nekaterih predelov GGE Jezersko z gozdnimi cestami, kjer je za dosego etata potrebno dograditi sistem gozdnih prometnic.
- Odstopanje od modelnega razmerja razvojnih faz, še posebej velik primanjkljaj drogovnjakov in višek debeljakov.
- Različne oblike rekreacije, ki so v nekaterih predelih v konfliktu z ekološkimi funkcijami.

6. CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1. Splošni cilji

Proizvodni cilji

Zagotavljati trajnostno funkcioniranje gozda in njegove mnogonamenske rabe. Temeljni pogoj za doseganje trajnega funkcioniranja gozdnih ekosistemov in krepitev večnamenske vloge gozda je sonaravno gospodarjenje z gozdovi.

Uskladiti odnos gozd – divjad.

Za zagotavljanje trajnosti donosov težiti k optimalnemu modelu razvojnih faz, predvsem s povečanjem površin drogovnjakovj in sestojev v obnovi. S tem se bo dodatno zmanjšal pritisk divjadi na mladovja. Zaradi močno porušenega razmerja razvojnih faz bo doseganje optimalnega modelnega razmerja razvojnih faz možno šele kot dolgoročni cilj.

Težiti k čim višji realizaciji rednega poseka, brez tega je usmerjeno gospodarjenje z gozdovi onemogočeno.

Doseči visoko realizacijo gojitvenih del in negovalnih redčenj. Premik v zaostalih redčenjih mlajših in srednjedobnih sestojev, še posebej listavcev in izboljšanje sortimentne strukture. Intenzivno negovati sestoje z bogatimi zasnovami.

Enakomerno gospodarjenje na celotni površini gozdov rastiščnogojitvenih razredov.

Za to desetletje je ciljna lesna zaloga 413 m³/ha v okvirnem razmerju iglavcev 76 % in listavcev 24 %.

Za doseg realizacije poseka je nujno nadaljnje odpiranje enote z gozdnimi cestami.

Kjer je spremenjena drevesna sestava, usmerjamo razvoj gozda v smeri rastiščno pogojenih drevesnih vrst.

Poudarek je na naravnem pomlajevanju, mladje pa spopolnujemo s sadnjo v predelih z oteženo in dolgotrajno obnovo.

Od drugih dobrin iz gozda so zanimive predvsem gobe. Lovna funkcija je stalno prisotna, pomembna je predvsem za ohranjanje primerne številčnosti rastlinojede divjadi glede na nosilno kapaciteto življenjskega okolja.

Ekološki cilji

Vzgajati večnamenske gozdove, ki bodo ob čim večjem zagotavljanju lesnoproizvodne funkcije hkrati opravljali tudi varovalno, hidrološko in biotopsko funkcijo.

Zagotavljati stalno pokritost tal z vegetacijo na strmih terenih oziroma v strmih predelih gospodariti za zagotavljanje stabilnih sestojev.

Uporabljati terenu in rastišču primerne tehnologije, ki imajo najmanj škodljiv vpliv na okolje.

Vzdrževanje in urejanje izvirov in potokov.

Razvoj gozdov glede drevesne sestave usmerjamo proti dolgoročnemu cilju po rastiščnogojitvenih razredih. Prednost dajemo rastišču primernim drevesnim vrstam.

Ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območju Natura 2000.

Še naprej ohranjamo stopnjo vrstne in strukturne raznolikosti gozda in gozdnega prostora ter ohranjamo vse rastlinske in živalske vrste ter njihove habitate, kot so gnezdišča, kali, obrečna vegetacija, drevesna dupla, mrtva masa, travniški lazi sredi gozdov, plodonosno drevje in podobno.

Posebna pozornost zavarovanim vrstam ter ohranjanju redkih biotopov.

Ohranjanje gozdov in strokovno delo v do sedaj še dobro ohranjenih varovalnih gozdovih, kjer je cilj predvsem naraven, raznomen gozd z zmerno ciljno lesno zalogo.

Socialni cilji

Ohranjeni naravni gozdovi ter značilna gozdna podoba. Ohranjanje za Jezersko značilnih jesenovih meja v mejah zmožnosti zaradi sušenja velikega jesena (jesenov ožig). Iskanje alternativnih drvesnih vrst kot dopolnitev nastalih vrzeli – divja češnja, jerebika, eventuelno gorski javor.

Usklajenost rekreacije in turizma z ekološkimi cilji.

Krepitev estetske vloge gozda ter skrb za primerno rekreacijsko infrastrukturo.

Zaščita glavne ceste in objektov pod strmimi pobočji (padajoče kamenje).

Popularizacija gozdarstva, Zavoda za gozdove in seznanjanje javnosti in lastnikov o gozdarskem delu in večnamenski vlogi gozdov.

Izvajanje izobraževanja za zaposlene Zavoda za gozdove Slovenije.

Tvorno sodelovanje z drugimi uporabniki gozdnega prostora, predvsem v predelih, kjer se pojavljajo večji pritiski na gozdni prostor.

Nadaljevanje že utečenih tečajev za varno delo v gozdu v sodelovanju z usposobljenimi inštruktorji in pospeševanje seminarjev o negi gozdov.

Ohranjanje naravnih vrednot in objektov kulturne dediščine.

6.2. Usmeritve

6.2.1. Splošne usmeritve

Ohranjanje lesne zaloge uravnavamo z višino možnega poseka glede na prirastek. Razmerje razvojnih faz je porušeno. Kot posledica številnih ujm v preteklem desetletju imamo presežek mladovij, hlrati pa velik manjko drogovnjakov. Z intenzivno nego mladovij bi lahko dvignili delež drogovnjakov. Dejstvo pa je, da so mladovja slabih zasnov, saj so nove površine nastale neusmerjeno po ujmah, zato ne moremo realno pričakovati hitro preraščanje le teh v drogovnjake. Presežek debeljakov, ker je že prisoten pomladek, pospešeno uvajamo v obnovo, da zagotovimo večji delež sestojev v obnovi.

Vidnejše izboljšanje razmerja razvojnih faz bo možno na dolgi rok.

Pri uravnavanju zmesi je poudarek na listavcih, predvsem bukvi in plemenitih listavcih v odvisnosti od rastišča, z namenom dolgoročnega približevanja k ciljnemu razmerju drevesnih vrst. Težiti k ohranjanju jelke.

V gozdovih zasebnega sektorja je treba izboljšati realizacijo poseka in gojitvenih del, kjer je to mogoče.

Enotnega sistema gospodarjenja v enoti ni mogoče zagovarjati, je pa dejstvo, da je za večino gozdov gozdnogospodarske enote Jezersko potrebna usmeritev in odločitev za sonaravno,

sproščeno tehniko gojenja gozdov. Načelo nege spoštuje individualnost rastišča, individualnost posameznega drevesa ter sestoja in njegovih delov, kakor tudi enkratnost vsake kombinacije rastišča in sestoja.

V vseh predelih bolj temeljiti na sproščeni tehniki gojenja gozdov, uporabljati čimbolj pester izbor gojitvenih tehnik tudi z vključevanjem občasnih močnejših posegov. V varovalnih predelih je potrebno dolgoročno oblikovati sestoje z mozaično zgradbo različno starih dreves oziroma šopov »eden poleg drugega« in skrbeti za primerno mrežo stabilnih dreves.

Pravočasna in intenzivnejša nega listavcev in macesna.

V jelovo-bukovih predelih gospodariti na način, s katerim izboljšamo razmere za jelko (manjša pomladitvena jedra), ki kot pomemben gradnik jelovo-bukovih gozdov, ne bi smela manjkati. V posameznih predelih, kjer se jelka pomlaja, jo ščitimo z ograjami ali posamično s kemično zaščito s tricojem.

Uporabljati terenu in rastišču primerne tehnologije. Z žičnico odpirati srednje velike vrzeli, z oblikovanjem bolj razgibanim robom.

Usmerjati rekreacijo na predele, v katerih bi bili moteči vplivi manjši, tako z vidika lastnikov kot z vidika zagotavljanja ekoloških funkcij.

Nadaljevati z ukrepi v populacijah divjadi in ukrepi za izboljšanje prehranskih razmer prostoživečih živali, da zmanjšamo pritisk na gozdne površine.

6.2.2. Gojitvene in varstvene usmeritve

Gozdnogojitveni sistemi

Za gozdove v GGE Jezersko so primerni moderni gozdnogojitveni sistemi, kjer je nega na prvem mestu, tej pa se podreja celotno ravnanje z gozdom. Načelo nege spoštuje individualnost rastišča, individualnost posameznega drevesa ter sestoja in njegovih delov kakor tudi enkratnost vsake kombinacije rastišča in sestoja. Velik del današnjih gozdov na Jezerskem je nastal v okviru golosečnega sistema gospodarjenja. Dediščina golosečnega sistema so velikopovršinski enodobni čisti smrekovi sestoji in s tem povezani varstveni problemi, oteženo naravno pomlajevanje, pešanje naravne rodovitnosti in podobno. Vso pestrost problemskih situacij bomo lahko zadovoljivo usmerjali le z dovolj širokim pristopom, ki temelji na načelu nege. Usmerjamo se tako predvsem v skupinsko postopno gojenje gozdov, mestoma tudi sproščena tehnika gojenja gozdov.

Izbor in način uporabe tehnologije mora biti prilagojen rastiščnim in sestojnim danostim ter skladen z gozdnogojitvenimi cilji in usmeritvami.

Obnova

Pri obnovi je težišče na naravni obnovi. Hitrost obnove naj se prilagaja rastišču, sestoji, stanju podmladka ter funkcijam gozdov. Obnova naj se vrši pod zastorom starejšega sestoja. V sestojih v obnovi je potrebno negovati le manjši del podmladka, predvsem že izoblikovana in sproščena jedra.

Smrekove sestoje se zadnjih 20 let pred načrtovano obnovo ne sme redčiti; ob uvajanju v obnovo morajo biti sestoji strnjeni, brez razraslega zeliščnega sloja. Pri uvajanju sestojev v obnovo je intenzivnost sečnje praviloma manjša, pomlajevanje se prične z oblikovanjem večjega ali manjšega števila pomladitvenih jeder, velikosti od 0,5 do 1,5 drevesne višine. Ko se v jedrih pojavi zadovoljiv pomladek se jedra širi v smeri uspešnega pomlajevanja, jedra se lahko že združijo. Končni poseki naj se izvajajo, ko je mladje na večjem delu površine primerno izoblikovano. Pri že

presvetljenih in zatavljenih sestojih, kjer v doglednem času ni pričakovati naravne obnove, se lahko izvršijo tudi malopovršinski končni poseki ter izvede umetna obnova oziroma spopolnitev naravnega mladja. S sadnjo v zasmrečene gozdove vnašati tudi listavce, predvsem bukev. Sadnja listavcev naj bo v skupinah.

Pri obnovi ohranjenih bukovih gozdov je primerna sečnja v obnovitvenih jedrih in postopno robno širjenje jeder. Prostorski in časovni razpored sečenj je potrebno skrbno načrtovati, da zasledujemo mozaično in večjepovršinsko prepletanje razvojnih faz. Pri tem je potrebno posebno pozornost nameniti transportni meji. Na strmih in težko dostopnih pobočjih, kjer je potrebno žično spravilo, so možne tudi robne in malopovršinsko zastorne sečnje. Pri robni sečnji naj bodo linije ozke, nepravilne oblike, robovi naj bodo čim bolj razgibani. V zmernih nagibih, kjer želimo doseči večjo primes macesna ali plemenitih listavcev naj bodo pomladitvene sečnje na večji površini (vsaj 0,5 ha) in večje jakosti. Umetno obnovo s sadnjo izvajamo predvsem kot spopolnitev mladovij pomanjkljive in slabe zasnove. Na aceretalnih rastiščih je primerna predvsem sadnja gorskega javorja.

Sadnje velikega jesena zaradi bolezni jesenovega ožiga ne načrtujemo. Bolezen, ki jo povzroča gliva *Hymenoscyphus fraxineus*, je v kranjskem gozdnogospodarskem območju splošno razširjena in je že močno prizadela jesenove sestoje, posebej močno jesenovo mladje. Dokler se bolezen ne umiri, oziroma dokler se ne odkrijejo morebitne odporne rase, bi bila vlaganja v sadnjo jesena preveč tvegana. Sadike jesena naj se nadomeščajo s sadikami gorskega javora ali z drugimi rastišču primernimi vrstami.

Nega

Nega je smiselna predvsem tam, kjer s tem močno povečamo kvaliteto osebkov, sledimo ciljni zmesi in dvigujemo stabilnost sestojev. Več vlaganj v nego potrebujemo tam, kjer želimo ohraniti večji delež gorskega javorja ali macesna ter v umetno osnovanih sestojih.

Obžetev praviloma izvajamo na sajenih površinah, izjemoma so smiselne tudi obžetve naravnega mladja, kjer sadike ogrožata predvsem trava in praprot. Obžetev mora biti izvedena pravi čas, vendar ne v času gnezditve ptic in vzreje mladičev ali drugih legel živali (po 1.juliju).

Nego mladja načrtujemo predvsem v nekaterih predelih, kjer bi lahko smreka prerasla bukev zaradi njenega majhnega deleža. Tako izvajamo v teh delih nego mladja za rahljanje in uravnavanje zmesi.

Nega gošče je potrebna pri vrstno mešanih goščah, kjer je potrebno uravnavanje zmesi. To je povsod tam, kjer je prisotno mladje smreke in listavcev (bukve, plemenitih listavcev) in povsod, kjer je v mladju prisoten macesen. Nadaljnja nega bo uspešnejša in lažja, če bosta macesen in javor primešana v obliki skupin ali gnezd. V kolikor so v sestoji še vedno ostanki matičnega sestoja, je nujno potrebno usmerjeno podiranje, da se izognemo prevelikim poškodbam mladega sestoja.

Pri letvenjakah je povsod v ospredju pozitivna izbira – redčenje. Jakost in pogostnost redčenj sta odvisna od stabilnosti sestoja, zasnove, rastne dinamike sestoja in poškodovanosti po divjadi. Nega letvenjaka je nujna v sestojih odličnih zasnov, kjer so prisotni plemeniti listavci, predvsem gorski javor, v dotlej nenegovanih mladovjih in v letvenjakah s posamezno ali šopasto primesjo macesna.

Drugo redčenje izvajamo kot nadaljevanje nege letvenjaka v tanjših drogovnjakah. Jakost redčenja je pri listavcih praviloma močnejša kot pri iglavcih. V sestojih z odlično zasnovo naj bodo redčenja pogostejša z manjšo jakostjo in obratno. Pri sestojih z dobro mehansko stabilnostjo in slabimi zasnovami se je potrebno odločiti, ali je redčenje sploh potrebno. Smiselnost redčenja je potrebno pretehtati tudi v primeru sestojev močno poškodovanih po divjadi. V tem primeru se lahko izvede tudi redčenje močnejše jakosti ali pa se osredotoči na sproščanje posameznih nepoškodovanih kvalitetnih osebkov (Abetzovo redčenje, C-drevesa), ki jih je nato smiselno zaščititi s premazom debla. Poškodbam pri spravilu se izognemo s podiranjem v ribjo kost,

zbranjem v vrvne linije ter s krojenjem krajših sortimentov. Kjer spravilo ni ekonomsko upravičeno in ni nevarnosti za razvoj podlubnikov, se les lahko pusti v sestoju.

V starejših drogovnjakih nadaljujemo z izbiralnim redčenjem. Z redčenjem ne čakamo do popolne izzvenitve predhodnega redčenja, pač pa je potrebno ukrepati, ko to zahtevajo razmere v boljšem delu sestoja, ali določene drevesne vrste. Pozorni moramo biti zlasti na macesen in javor, ki morata biti v tej razvojni fazi popolnoma sproščena. V predhodno nenegovanih ali neustrezno negovanih sestojih ima macesen pogosto slabo razvito krošnjo in nanj ni mogoče več računati.

V mlajših debeljakih praviloma pričnemo z izbiralnim redčenjem imenovanim svetlitveno redčenje. Tu gre za nego končnih izbrancev, z redčenjem pa preprečimo nadaljnje zmanjševanje krošnje in poskrbimo, da drevesa še naprej enakomerno priraščajo. Pozornost je potrebno posvetiti primernim spravnim sredstvom in primerni metodi za delo v debeljaku, da z redčenji ne naredimo več škode kot koristi. Takšna redčenja so potrebna le v manjšem delu debeljakov, povečini je na mestu razmislek o uvajanju v obnovo.

Debeljaki: zadnje desetletje, oz. v primeru smrekovih debeljakov vsaj zadnji dve desetletji pred načrtovano obnovo ne izvajamo več redčenj.

Ravnanje z velikim jesenom zaradi boleznij jesenovega ožiga: Pri negovalnih sečnjah veliki jesen, ki ga zaradi sanitarnih vzrokov ni treba posekati, v sestojih ohranjamo, vendar ga praviloma ne pospešujemo na račun drugih rastišču primernih drevesnih vrst. Pospešujemo le posamezna drevesa, ki so manj poškodovana od drugih dreves jesena v sestoju. Sanitarne sečnje izvajamo, ko bo večina poganjkov in vej že odmrlih in suhih. Sanitarne sečnje izvajamo tudi, če je gliva prodrla v deblo, zaradi česar se zmanjšuje vrednost lesa.

Toploljubne in pionirske drevesne vrste. Pri uravnavanju zmesi v mladju in gošči in pri vseh nadaljnjih ukrepih moramo biti pozorni na vrstno pestrost. V sestojih vključujemo tudi gospodarsko manj zanimive toplotoljubne (mali jesen, črni gaber, mokovec, bor) in pionirske drevesne vrste (breza, jerebika, trepetlika, vrbe). Kolikšen naj bo delež teh vrst je odvisno od rastišča in stanja sestojev, pomembno pa je, da na celotnem območju zagotovimo primeren pomladitveni potencial vseh rastišču primernih drevesnih vrst. To bo imelo pomembno vlogo pri prilagajanju na podnebne spremembe, gozd bo bolje pripravljen tako na morebitne ujme, kot na zamenjavo drevesnih vrst.

Varstvo

Osnovni varstveni problem je močno objedanje mladja in s tem povezano slabo pomlajevanje sestojev v obnovi. Posebej težavna je obnova v drugotnih smrekovih gozdovih na bukovih oz. jelovo-bukovih rastiščih. Selektivno objedanje, ko je smreka objedena manj, močno pa so objedeni listavci in jelka, posredno vodi v zasmrečevanje sestojev, jelka pa praktično izginja iz gozdov. Velik problem so tudi lupljenja letvenjakov in drogovnjakov, ki marsikje pod vprašaj postavljajo smiselnost izvedbe prvih in drugih redčenj.

Povečan obseg varstva proti objedanju in lupljenju ni prava rešitev. Rešitev moramo iskati v vzpostavitvi ravnotežja med nosilno zmogljivostjo okolja in številčnostjo divjadi. V danih razmerah to pomeni, da je potrebno na eni strani s povečanim odstrelom zmanjšati gostoto rastlinojede parkljaste divjadi, predvsem jelenjadi, na raven, ki bo omogočala nemoteno pomlajevanje in preraščanje vseh ciljnih drevesnih vrst, torej tudi jelke, bukve in plemenitih listavcev, in na drugi strani z zadostnimi pomladitvenimi sečnjami ter z vzdrževanjem travnatih površin povečati prehransko kapaciteto za divjad.

Ker je težko upati, da bo do takšne uskladitve prišlo v doglednem času, je potrebno do takrat povečano vlaganje v varstvo gozdov pred rastlinojedo divjadjo. Pred objedanjem je potrebno zaščititi vse umetno osnovano mladje, ponekod tudi naraven pomladek listavcev. Ščiti se tudi naravni pomladek jelke. Glede na drevesno vrsto, število sadik oziroma površino, ki jo je potrebno zaščititi, se izbere najprimernejša vrsta zaščite: premazi vršičkov, škropivo trico, količenje ali kolektivna zaščita z ograjo.

Pred lupljenjem ščitimo le manjše površine oziroma le kvalitetnejše osebkne na lokacijah, kjer bi sicer verjetno prišlo do poškodb. Zaščita v večjem obsegu bi pomenila velik obseg dela in velik strošek, problem pa bi le prestavili v druge sestoje, ki ne bi bili zaščiteni. Zaščito praviloma izvajamo s premazom debel, zasmolitev oziroma trakovi so manj priporočljivi.

Varstveni problem v bodoče lahko predstavlja tudi porušena struktura sestojev po razvojnih fazah. Debeljaki zavzemajo 54 % površine, tolikšen delež pa pomeni, da se starejši, razmeroma enomerni sestoji pojavljajo tudi na velikih strnjenih površinah. S staranjem se manjša stabilnost sestojev, ki so vedno bolj podvrženim negativnemu delovanju biotskih predvsem pa abiotskih dejavnikov. Dodatno skrb predstavlja še zelo slaba pomlajenost debeljakov, saj se pomladek pojavlja le na dobrih 4 % njihove površine. Stanje je še posebej zaskrbljujoče v toploljubnem bukovju, kjer debeljaki zavzemajo 71 % površine, v varovalnih gozdovih, kjer debeljaki zavzemajo 68 % površine, in kisloljubnem bukovju, kjer je debeljakov 66%. To pomeni, da bi v primeru večjega vetroloma dobili obsežne povsem razgaljene površine, kar se je mestoma že zgodilo, v večjih nagibih bi prišlo do napredujoče erozije. Stanje lahko izboljšamo le z zadostnimi pomladitvenimi sečnjami, kar smo upoštevali pri načrtovanju možnega poseka. Struktura gozdov po razvojnih fazah se precej razlikuje tudi glede na sektor lastništva. Medtem, ko je debeljakov v zasebnih gozdovih 62 % in v občinskih 63 % jih je v državnih bistveno manj, 47 %. To nakazuje tudi potrebo po diferenciranem pristopu; potrebno bo informiranje in osveščanje manj aktivnih lastnikov o stanju gozda, razvoju gozda, načrtovanih usmeritvah, možnem poseku, itd.

Večji poudarek kot do sedaj bi bilo potrebno nameniti vzdrževanju in krepitvi varovalne in zaščitne vloge gozda. Ukrepi so nujni predvsem v gozdovih, ki opravljajo zaščitno funkcijo, torej nad ogroženimi cestami in stavbami ter na širših območjih erozijskih žarišč. V ožjih območjih erozijskih žarišč pridejo v poštev tehnični in biotehnični ukrepi za sanacijo žarišč, v širšem območju pa predvsem točkovni oz. malopovršinski posek za vzdrževanje oz. ustvarjanje ustrezne strukture gozda.

6.2.3. Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Za uskladitev vseh funkcij je potrebna skrb za zdrav in vitalen gozd in neposredno sodelovanje med usmerjevalci razvoja primarnih rab prostora ter drugimi uporabniki. Najpogostejše konfliktna kombinacije so kombinacije ekoloških funkcij (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti) z rekreacijsko ali turistično funkcijo. 63,3 % gozdnega prostora GGE Jezersko predstavlja območje Nature 2000, kar 100 % pa območje EPO, kar ima za posledico velike površine prekrivanja druge stopnje socialnih funkcij z drugo stopnjo ekoloških funkcij. Največkrat se prekrivata funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in rekreacijska funkcija zaradi rekreativnega nabiranja gob, ki pa zaenkrat še ni problematično.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Glej poglavje 6.2.5. Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Hidrološka funkcija (Prohinar, 2020)

Pri gospodarjenju z gozdom in pri posegih v gozdni prostor se vsa dela načrtujejo in izvajajo v skladu z Zakonom o vodah, tako da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Vodno zemljišče je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni

ekosistem. Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah niso dovoljeni, razen naštetih izjem.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih;
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih;
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogočali obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov. Prepovedano je tudi odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki; odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi; odlaganje odpadkov.

Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcije prve stopnje je potrebno dosledno upoštevati vodovarstveni režim iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja na območju 1. in 2. vodovarstvene cone.

Na območju gozdov s poudarjeno 2. stopnjo hidrološke funkcije je potrebno dosledno upoštevati vodovarstveni režim iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega na območju 3. vodovarstvene cone.

Vodna soglasja

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno po ZV-1 pridobiti vodno soglasje, in sicer za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;

- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo za katere je potrebno pridobiti vodno soglasja, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja.

Obveze (Fajon, 2007):

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih;
- pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja;
- parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla;
- v primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode;
- gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana;
- izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila (Fajon, 2007):

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja;
- mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja;
- v obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je primerna zapora gozdnih cest v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS;
- na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije;
- ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja;
- ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela;
- v strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja;
- za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozbirnega območja;
- gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %;
- najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz;

- sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, VO).

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

V mirnih conah in zimovališčih parkljarjev ohranjati mir ter usmerjati obiskovalce na gozdne prometnice.

Splošne varstvene usmeritve za posebna varstvena območja (Muhič, 2021):

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne in podrobnejše usmeritve za EPO (Naravovarstvene smernice...):

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Kjer se EPO prekriva z Naturo 2000 naj se upošteva usmeritve za posebna varstvena območja (Natura 2000).

Podrobnejše varstvene usmeritve za posamične EPO v GGE Jezersko

Ident. št.	Ime	Podrobnejše varstvene usmeritve
11300	Kamniško-Savinjske Alpe	<p>- Ohranja naj se gozdove in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih;</p> <p>- Zaželeno je puščanje večjega števila odmrlih in ekonomsko nezanimivih dreves, posamično in v skupinah;</p> <p>- Gozda naj se praviloma ne krči;</p> <p>- Ohranjajo naj se vodni ekosistemi (gozdne mlake, kali, izviri, studenci) in ostali negozdni ekosistemi v gozdnem prostoru (jase, melišča, skalovja, vrtače...);</p> <p>- Ohranja naj se čim bolj postopen gozdni rob s poudarkom na plodonosnih in pionirskih drevesnih vrstah ter grmovnih vrstah;</p> <p>- Gozdne prometnice naj se gradijo v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave.</p> <p><i>Na območju EPO KSA živijo tudi naslednje vrste ptic, ki so na rdečem seznamu vrst in so v Sloveniji ogrožene (tudi Natura 2000 vrste): divji petelin, gozdni jereb, mali skovik, koconogi čuk</i></p> <p>Za vrsto gozdni jereb naj se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podaljševanje pomladitvenih dob predvsem tam, kjer sukcesija poteka s pomočjo vrst kot so zelena jelša, vrbe in leska ali kjer je prisotno jagodičje. - Naj območju naj se z vzpostavljanjem in ohranjanjem sestojev z vrzelastim ali pretrganim sklepom krošenj se zagotavlja svetel in strukturno pester gozd z bogato zastopano zeliščno in grmovno plastjo; - Zagotavlja naj se mehke in široke prehode med gozdnimi in negozdnimi površinami (oblikovanje širokega gozdnega roba in pomlajevanje na robu gozda); - Vzpostavlja in ohranja naj se sestoje z vrzelastim ali pretrganim sklepom krošenj, s šopi in skupinami starih dreves; - Ohranjanje in pospeševanje vrstno pestrih sestojev s poudarkom na plodonosnih drevesnih vrstah (jerebika, mokovec) ter drevesnih in grmovnih vrstah, ki so pomembne z vidika prehrane (leska, jelše, vrbe, mladovja iglavcev, češmin, ...) - Na potrjenih teritorijih gozdnega jereba naj se na odsek natančno v času <u>od 1.4. do 15.6. (parjenje, valjenje)</u> ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje oz. priprave gozdnih prometnic <p><u>Točke gozdnega jereba se nahajajo v odsekih:</u> 05042B, 05048D, 05048C, 05059B, 05070D, 05071B, 05072</p> <p>Za vrsti koconogi čuk, mali skovik naj se v varovalnih gozdovih:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranja naj se strukturiran iglast gozd s šopi in skupinami starih dreves, tudi v višjih legah; - Ohranja naj se vsaj 15m³/ha stoječih mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera - Ohranja naj se najmanj 50% delež debeljakov in sestojev v obnovi; - Ohranja naj se drevesa z dupli (habitatna drevesa) <p>Za vrsto divji petelin naj se:</p> <p><u>Širša območja rastišč:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - V območju rastišč naj se trajno zagotavlja najmanj 50 % delež debeljakov ter sestojev v obnovi.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Ident. št.	Ime	Podrobnejše varstvene usmeritve
		<ul style="list-style-type: none"> - S svetlitvenimi redčenji se zagotavlja presvetljene sestoje z rahlim ali pretrganim sklepom krošenj. Mestoma se lahko sestoje odpre do površine 1ha. - Zagotavlja se strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah. Povsod, kjer je to možno, se pospešuje borovnica. - Preprečuje se zaraščanje negozdnih površin ter vzdržuje strukturiran gozdni rob v katerem je prisotnih čim več plodonosnih drevesnih vrst. - V gozd se posega z višjo intenziteto in manjšo frekvenco vračanja v gozd. - Gozdnih prometnic ter dostopnih poti do planin naj se ne umešča v pas ruševja in nad gozdno mejo. - Težko dostopnih in slabo odprtih območij ter območij brez večje ekonomske vrednosti naj se ne odpira z novimi gozdnimi prometnicami. Znotraj cone se omeji gradnja in priprava gozdnih prometnic; v gozdno gospodarskih načrtih GGE se določijo območja, kjer se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic. - Na obstoječih gozdnih prometnicah naj se vzpostavi režim vožnje (predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah). - Obstoječe žične ograje za skupinsko zaščito gozdnega mladja naj se odstrani, ustrezno označi ali pa se jih zamenja z lesenimi ograjami. - Žičnih pašnih ograj se ne postavlja, uporablja se električne trakove oz. druge živalim vidne oblike ograjevanja. - Obstoječa krmišča nad 1.200 m.n.v. naj se postopoma opusti. <p><u>Ožja območja rastišč se nahajajo v odsekih:</u> 05037A, 05037B, 05037C, 05038B, 05038C, 05032C, 05032D, 05035B, 05040A, 05040B, 05040C, 05048B, 05048C, 05048D, 05050A, 05050B, 05049B, 05049C, 05053A, 05055B (9 rastišč divjega petelina na območju GGE Jezersko, 4 rastišča v EPO KSA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Območja rastišč se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. - Območja rastišč se določi kot mirna cona, znotraj katere se od 1.3. do 30.6. zagotavlja mir: ne izvaja se gozdarskih del (sečnja, spravilo, gradnja oz. priprava gozdnih prometnic,...), na aktivnih planinah se ne pase živine, omejuje se rekreacijo. - Ohranja se pevska drevesa kot ključne strukture habitata. - Končnih posekov na rastiščih divjega petelina se ne izvaja, razen v tistih sestojih, ki so pomlajeni do te mere, da niso več primeren habitat za divjega petelina (podstojni pomlajeni sestoji so v razvojni fazi letvenjaka). - Gozdne ceste, ki vodijo skozi rastišče naj se zapre za javni promet, v času rasti pa tudi za gospodarjenje z gozdom. - Gozdnih cest se v zimskem času ne pluži. <p>Rekreacijske in turistične dejavnosti se usmerja izven cone, rekreacijska funkcija naj v coni ne bo poudarjena.</p>

Ident. št.	Ime	Podrobnejše varstvene usmeritve
21300	Karavanke	<p>Usmeritve za celoten gozdni prostor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranja naj se površina gozda; - Ohranja naj se čim bolj postopen gozdni rob s poudarkom na plodonosnih in pionirskih drevesnih vrstah ter grmovnih vrstah; - V gozdovih naj se določijo »eko-celice«, manjša območja za ohranjanje biotske raznovrstnosti, zaradi vzpostavljanja primernih habitatov za živalske vrste, s prepuščanjem posameznih dreves in manjših skupin drevja staranju in naravnemu razkroju; - Izbere naj se manjše površine sestojev, kjer bo proizvodna doba daljša – za povečanje deleža starega, debelega drevja in semenjakov; - Ohranjajo naj se vodni ekosistemi (gozdne mlake, izviri, studenci) in ostali negozdni ekosistemi v gozdnem prostoru (jase, melišča, skalovja...); - Gozdne prometnice naj se gradijo v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave. <p><i>Na območju EPO Karavanke živijo tudi naslednje vrste ptic, ki so na rdečem seznamu vrst in so v Sloveniji ogrožene (tudi Natura 2000 vrste):</i> <i>Triprsti detel, koconogi čuk, gozdni jereb, ruševac, črna žolna, belka, divji petelin, planinski orel, mali skovik</i></p> <p>Za vrsti koconogi čuk, mali skovik naj se v varovalnih gozdovih na območju EPO Karavanke v pasu nad 1000 metri nadmorske višine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranja naj se strukturiran iglast gozd s šopi in skupinami starih dreves, tudi v višjih legah; - Ohranja naj se vsaj 15m³/ha stoječih mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera; - Ohranja naj se najmanj 50% delež debeljakov in sestojev v obnovi; - Ohranjajo naj se travnate površine znotraj gozda; - Ohranja naj se drevesa z dupli (habitatna drevesa) <p>Za vrsto gozdni jereb naj se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proizvodne in pomladitvene dobe naj bodo daljše; - Podaljševanje pomladitvenih dob predvsem tam, kjer sukcesija poteka s pomočjo vrst kot so zelena jelša, vrbe in leska ali kjer je prisotno jagodičje. - Na območju naj se ohranja in vzdržuje strukturno pester gozd v katerem se prepletajo presvetljeni debeljaki z bogatim zeliščnim in grmovnim slojem s pionirskimi stadiji gozda (presvetlitve, jase, zaraščajoče se površine); - Zagotavlja naj se mehke in široke prehode med gozdnimi in negozdnimi površinami (oblikovanje robu in pomlajevanje na robu gozda); - Vzpostavlja in ohranja naj se sestoje z vrzelastim ali pretrganim sklepom krošenj, s šopi in skupinami starih dreves; - Na potrjenih teritorijih gozdnega jereba naj se na odsek natančno v času od 1.4. do 15.6. (parjenje, valjenje) ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje oz. priprave gozdnih prometnic <p><u>Točke godnega jereba se nahajajo v odsekih:</u> 05001A, 05006A, 05006B, 05075A, 05084, 05085</p> <p>Za vrsti belka in ruševac naj se v pasu zgornje gozdne meje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohranja gozdne jase; - Ohranja grmovni in zeliščni sloj (plodonosne rastline); - Vzdržuje in ohranja pašne/travniške površine med gozdno mejo in 1000 metri n.v.;

Ident. št.	Ime	Podrobnejše varstvene usmeritve
		<ul style="list-style-type: none"> - Ne posega z gradnjo gozdnih prometnic. <p>Za vrsto divji petelin naj se:</p> <p><u>Širša območja rastišč:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - V območju rastišč naj se trajno zagotavlja najmanj 50 % delež debeljakov ter sestojev v obnovi. - S svetlitvenimi redčenji se zagotavlja presvetljene sestoje z rahlim ali pretrganim sklepom krošenj. Mestoma se lahko sestoje odpre do površine 1ha. - Zagotavlja se strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah. Povsod, kjer je to možno, se pospešuje borovnica. - Ohranja in vzdržuje naj se primerne habitate za mravlje (svetle strukture). - Preprečuje se zaraščanje negozdnih površin ter vzdržuje strukturiran gozdni rob v katerem je prisotnih čim več plodonosnih drevesnih vrst. - V gozd se posega z višjo intenziteto in manjšo frekvenco vračanja v gozd. - Gozdnih prometnic ter dostopnih poti do planin naj se ne umešča v pas ruševja in nad gozdno mejo. - Težko dostopnih in slabo odprtih območij ter območij brez večje ekonomske vrednosti naj se ne odpira z novimi gozdnimi prometnicami. Znotraj cone se omeji gradnja in priprava gozdnih prometnic; v gozdno gospodarskih načrtih GGE se določijo območja, kjer se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic. - Na obstoječih gozdnih prometnicah naj se vzpostavi režim vožnje (predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah). - Obstoječe žične ograje za skupinsko zaščito gozdnega mladja naj se odstrani, ustrezno označi ali pa se jih zamenja z lesenimi ograjami. - Žičnih pašnih ograj se ne postavlja, uporablja se električne trakove oz. druge živalim vidne oblike ograjevanja. - Obstoječa krmišča nad 1.200 m.n.v. naj se postopoma opusti. <p><u>Ožja območja rastišč se nahajajo v odsekih:</u> 05001B, 05001D, 05002B, 05079B, 05004A, 05078B, 05078A, 05078C, 05082, 05088, 05010C, 05009B, 05081, 05083B (9 rastišč divjega petelina na območju GGE Jezersko, 5 rastišč v EPO Karavanke)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Območja rastišč se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. - Območje rastišč se določi kot mirna cona, znotraj katere se od 1.3. do 30.6. zagotavlja mir: ne izvaja se gozdarskih del (sečnja, spravilo, gradnja oz. priprava gozdnih prometnic,...), na aktivnih planinah se ne pase živine, omejuje se rekreacijo. - Ohranja se pevska drevesa kot ključne strukture habitata. - Končnih posekov na rastiščih divjega petelina se ne izvaja, razen v tistih sestojih, ki so pomlajeni do te mere, da niso več primeren habitat za divjega petelina (podstojni pomlajeni sestoji so v razvojni fazi letvenjaka).

Ident. št.	Ime	Podrobnejše varstvene usmeritve
		<ul style="list-style-type: none"> - Gozdne ceste, ki vodijo skozi rastišče naj se zapre za javni promet, v času rasti pa tudi za gospodarjenje z gozdom. - Gozdnih cest se v zimskem času ne pluži. <p>Rekreacijske in turistične dejavnosti se usmerja izven cone, rekreacijska funkcija naj v coni ne bo poudarjena.</p>

Zaščitna funkcija

- ohranjati je potrebno gozdnatost, celovitost in stabilnost sestojev;
- na pobočjih je potrebno skrbeti za njihovo razbremenitev zaradi ostarelih sestojev;
- ohranjati primeren delež mlajših razvojnih faz.
- Preprečevati kopičenje lesnih ostankov od sečnje in spravila v strugah vodotokov.

Na območju zaščite pred zemeljskimi plazovi:

Načrtovanje in ukrepanje za izboljšanje varovalnega učinka gozda pred plazovi je usmerjeno v skrb za primerno strukturo sestojev z zagotavljanjem globoke prekoreninjenosti tal, kar dolgoročno najbolj učinkovito dosežemo z oblikovanjem manjših sestojev različnih starosti ter visoko pokrovnostjo tal. Oblikovane vrzeli naj bodo čim manjše, vendar dovolj velike, da je omogočeno pomlajevanje, ki je osnova za takšno gospodarjenje.

Z vidika varovalnega učinka pred plazovi pri obnovi temeljiti na naravni obnovi.

Z ukrepi na populacijah divjadi in v gozdnem okolju poskrbeti, da se divjadi zagotovi ustrezne prehranske razmere in zmanjša pritisk na pomladek gozdnega drevja, da divjad ni omejujoč dejavnik pri naravni obnovi sestojev.

Za ohranjanje stabilnosti tal moramo ustrezno načrtovati sistem gozdnih cest in gradnjo gozdnih cest usmeriti v stabilnejše predele.

Pri izbiri pravih sredstev je treba upoštevati lastnosti tal in uporabljati tlem primerno mehanizacijo.

Na območju zaščite pred padajočim kamenjem:

Temeljiti na ohranjanju pestre drevesne sestave, zagotavljanju zadostnega pomladka in vzpostavitvi raznolike vodoravne in navpične zgradbe gozda.

Pospeševati listavce na območju premeščanja in odlaganja skalnih podorov, saj so ti trpežnejši v primerjavi z iglavci.

Odstranjevati nestabilna drevesa.

Odstraniti drevje z debelimi koreninami na območjih virov padajočega kamenja (pečine), kjer to drevje s koreninami deluje kot klini in lahko povzroči podore.

Oblikovati strukturirane sestoje s široko porazdelitvijo debeline drevja in mozaikom različnih razvojnih faz. Tik pod območjem proženja padajočega kamenja je zaželeno debelejša drevja, medtem ko so na območju nad objektom ogrožanja zaželeni čim bolj gosti sestoji.

Pri odkazilu in sečnji na območju gozdov, ki ščitijo pred padajočim kamenjem, paziti, da ne oblikujemo večjih vrzeli – vrzel po padnici naj praviloma ne presega 40 m dolžine in 15 m širine (Dorren in sod., 2005).

Pri sečnji puščati visoke panje (izkušnje iz tujine kažejo, da mora biti višina vsaj 1,3 m), vsekakor nad vidnimi poškodbami na drevju, ki so posledica padajočega kamenja.

Na kritičnih mestih je potrebno najti rešitev z biotehničnimi ukrepi.

Primeren in zaželen ukrep je tudi puščanje in ustrezno sidranje debel podrtih oz. posekanih dreves, pod primernim kotom glede na padnico.

Rekreacijska funkcija

- usmerjen nadzor in razvoj rekreacijske rabe krajine. Sprotno usklajevanje z drugimi funkcijami gozdov;
- usmerjati obisk v gozdovih z zadrževanjem ljudi na obstoječih poteh (markacije, table, opozorila, nadzorna služba);
- redna vzdrževalna dela na infrastrukturi in povečan strokovni nadzor, da se čimprej odpravijo motnje, ki jih povzročajo obiskovalci;
- opozarjati gobarje na pravilen način nabiranja gob in razdeljevanje reklamnega gradiva o pravilnem nabiranju;
- izobraževanje javnosti o vlogi gliv v gozdnem ekosistemu;
- popoln gozdni red ob poteh;
- posek obviselih in izruvanih dreves ob planinskih poteh;
- pospeševati estetsko zanimiva drevesa ob poteh.

Turistična funkcija

- usmerjati obiskovalce s pešpotmi,
- popoln gozdni red ob poteh,
- pospeševati estetsko zanimiva drevesa ob poteh,
- mestoma izvajati vedutne sečnje.

Funkcija varovanja naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice...)

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,

naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve:

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Vibracije zaradi eksplozij ali iz drugih virov smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se lahko izvaja takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravne vrednote (npr. z obsežnim odstranjevanjem skal, pritrjevanjem klinov, jeklenih vrvi in podobnim).

Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

- Sten, stropa in tal, zraka v jami ter vode, ki tečejo skozi jamo, se ne onesnažuje.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov in hrupa se ne povzroča.
- Odpadkov in drugega materiala se ne odlaga ali skladišči v jami, tekočih odpadkov se ne odvaja v jamo in se jih ne izliva v jami.
- V jamo se ne vnaša organskih snovi.

Geološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.

- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Delov naravne vrednote se ne lomi, razbija, odkopava ali odnaša v takem obsegu, da se uniči nahajališče oziroma okrni lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Z namenom preprečitve erozije, neugodnega delovanja atmosferilij in vegetacije se naravno vrednoto lahko fizično zaščiti (prekrije), odstrani vegetacijo in podobno.

Hidrološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka oziroma morskih tokov, oblika in dno struge vodotoka oziroma jezera in morja ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok.
- Ne slabša se kvalitete vode. Ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravno vrednoto s ene vnaša gensko spremenjenih organizmov.
- Rekreativna in športna aktivnost, ki negativno vplivata na rastline in živali, se ne izvajata, preusmerjata se na doživljanje in spoznavanje narave.

Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debla ali rastišča oz površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.

- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Konkretne varstvene usmeritve za posamezne naravne vrednote v GGE Jezersko

Ident. Št.	Ime	Konkretne varstvene usmeritve
136V	Kokra	- Ohranja naj se obrečna vegetacija v današnjem stanju in obsegu; Primarno naj se ohranja poplavne ravnice, mehcolesne loke, rastišča jesena, vrbe in jelše;
4479	Reka v dolini Kokre	- V območju naravne vrednote v oddaljenosti 15 metrov od zg. roba brežine Kokre naj se ne gradi gozdnih prometnic; Krčitev gozda v 15 metrskem pasu od zg. roba brežine naj se ne izvaja.
691	Anko - slatinski vrelec	- Ohranja naj se današnje stanje gozdne vegetacije na območju.
978V	Podni v Makekovi Kočni	- Znotraj varovalnih gozdov naj se ne gradi novih gozdnih cest; <i>Večji del naravne vrednote se nahaja znotraj Nature 2000. Usmeritve za varstvo vrst so podane v poglavju 5.2.</i>
1063	Robniške peči - naravno okno	- Znotraj varovalnih gozdov naj se ne gradi novih gozdnih cest;
1671V	Virnikov Grintavec	- Ohranja naj se površino gozda.
1247	Spodnje Jezersko - nahajališče lehnjaka	- Pred posegi je o tem treba obvestiti ZRSVN in pridobiti mnenje za poseg
3138	Zadnja stena	- Gozdni rezervat; posegi naj se ne izvajajo.
4933	Dolina reke Reke - slap 1	- Preko območja slapov naj se ne podira in spravlja dreves; Posek naj poteka usmerjeno stran od slapu.
5438	Dolina reke Reke - slap 2	
3166	Ankova slapova	
5324V	Ravska Kočna	- Znotraj varovalnih gozdov naj se ne gradi novih gozdnih cest; <i>Večji del naravne vrednote se nahaja znotraj Nature 2000. Usmeritve za varstvo vrst so podane v poglavju 5.2.</i>
5348	Spodnje Jezersko - nahajališče porfiroida	- Pred posegi naj se obvesti Zavod in pridobiti mnenje za poseg.
5349	Reka - nahajališče mineralov	- Ohranja naj se naravno stanje območja, da se kamnine ohranijo vidne; Pred posegi je o tem treba obvestiti Zavod in pridobiti mnenje za poseg.
5355V	Zgornje Jezersko - morene	- Ohranja naj se površina gozda.
5365	Spodnje Jezersko - nahajališče devonskega apnenca 2	- Ohranja se izdanek ob cesti. Gradnja opornih zidov ni sprejemljiva; Pred posegi naj se obvesti Zavod in pridobiti mnenje za poseg
5425	Jezernica - izviri	- Ohranja naj se površina gozda; Preko območja izvirov in vodotokov iz njih naj se ne gradi gozdnih prometnic.
1925	Jezersko - lipe v Robcih	- Na drevesu se lahko izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa.
5243	Rezmanov lipovec	

Ident. št.	Ime	Konkretne varstvene usmeritve
1927	Robnikova lipa	- Rastišča v radiju krošnje +2 m naj se ne spreminja.
1064	Makekova tisa in lipa	
80203	Robnik - bukev	
5008	Spodnji Virnik - lipa	
5206	Zgornje Jezersko - lipe pri župniji	
5021	Makekova Kočna - balvan	- Gospodarjenje naj poteka tako, da balvan ne bo poškodovan - Preko območja naj se ne gradi novih gozdnih prometnic.

Konkretne varstvene usmeritve za jame in brezna:

Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.

Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

V zadnjih letih se pojavlja nelegalni odlov jamskih živali, predvsem hroščev. V kolikor v okolici jam opazite pojavljanje sumljivih oseb ali avtomobilov ali najdete ostanke pasti, svoja opažanja nemudoma sporočite pristojnim institucijam – ZRSVN ali policiji.

Konkretne varstvene usmeritve za jame in brezna

Ident. št.	Ime jame	Konkretne varstvene usmeritve
42299	Jama na Babi	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
45575	Brezno v Stegovniku	Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve: - Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
45576	Partizanska jama v Stegovniku	- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
48975	Spodnja jama nad Ankom	- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopskim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
48976	Zgornja jama nad Ankom	- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Ident. Št.	Ime jame	Konkretne varstvene usmeritve
49692	Jama v kamnolomu lehnjaka	
49694	Razpoka nad Žmitkom	
51525	Jama Vlaka	

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakah se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni;

Varstvene usmeritve za vplivna območja

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- V vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi

ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetih nedopustnih posegov:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin;

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin

Pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.

Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline;

Dodatni režim varstva registrirane dediščine

- **območje stavbne dediščine**, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru;
- **območje naselbinske dediščine**, varuje se:
 - morfološka zasnova naselja,
 - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
 - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
 - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- **območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine**, varuje se:
 - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
 - značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
 - odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
 - preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi;
- **območje memorialne dediščine**, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
 - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;

Posegi v kulturno dediščino

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1)

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine se pripravijo na podlagi predloga, ki ga pripravi pristojna OE ZVKDS, in prikažejo v tabelaričnem prikazu podpoglavja Funkcija varovanja kulturne dediščine, v obrazcu E4 pa se navede enoto kulturne dediščine v odseku in povezavo na podpoglavje Funkcija varovanja kulturne dediščine.

Estetska funkcija

- ohranjanje minoritetnega, plodonosnega in zanimivega drevja ter privlačne in estetsko zanimive naravne ambiente,
- ohranjati vrstno pestrost,
- popoln gozdni red ob pešpoteh,
- varovati izrazite gozdne robove,
- ustrezno oblikovati infrastrukturo in opremo v gozdu (poti in usmerjevalne table).

Lovnogospodarska funkcija

Glej poglavje 6.2.4. Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.

6.2.4. Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Ohranitev in razvoj prosto živečih divjih živali sta tesno povezana z ohranitvijo in varovanjem njihovega življenjskega okolja. Gozdovi gospodarjeni po sonaravnih načelih so ob ustreznih ukrepih ohranjanja in pospeševanja kmetijskih površin najboljša osnova za ohranitev vseh v enoti živečih avtohtonih vrst. S sonaravnim gospodarjenjem z gozdovi in ohranjanjem ter pospeševanjem kmetijskih površin zagotavljamo raznovrstne habitate, prisotnost različnih živalskih vrst in s tem ohranjamo in krepimo biotsko pestrost. Za ohranjanje in zagotavljanje ustreznih habitatov za prostoživeče živalske vrste je potrebno zagotoviti ustrezno (modelno) stanje razvojnih faz gozda, za uravnavanje odnosov med gozdom in rastlinojedo parkljasto divjadjo je pomemben zadosten delež mladih razvojnih faz gozda. Pomembna je pestra horizontalna in vertikalna zgradba sestojev. Ohranjati je potrebno delež kmetijskih površin in zagotavljati večjo dolžino gozdnega roba. Obiskovalce je potrebno usmerjati na območja, ki so manj pomembni za razmnoževanje, vzgojo mladičev ter dobro počutje živalskih vrst. Zagotavljati je potrebno zadosti intenzivne posege s primerno strukturo v populacije rastlinojedih parkljarjev, še posebno jelenjadi.

Pri upravljanju z gozdnim prostorom se usmerja tudi prisotnost in razvoj številčnosti oziroma gostote divjadi in usmerja razvoj habitatov prosto živečih živali, kar omogoča celovitejše upravljanje z živalskim svetom in hkrati zagotavlja tudi lažje usklajevanje njihovih odnosov z okoljem (gozdom). Konkretnejše usmeritve in ukrepi za populacije divjadi, tako v pogledu višine odstrela, kot tudi njihove sestave po starosti in spolu, so navedeni v Dvoletnem načrtu za II. Gorenjsko lovsko upravljavsko območje in v letnih načrtih lovišč. Z višino posegov kot tudi njihovo sestavo se usmerja razvoj populacij različnih vrst divjadi v smislu ohranjanja, povečevanja ali zmanjševanja njihove gostote. V teh načrtih so navedeni tudi ukrepi za razvoj življenjskih razmer prostoživečih živali (biotehniška in biomeliorativna dela), ki jih izvajajo upravljavci lovišč in niso sestavni del upravljanja z gozdnim prostorom, ki ga izvaja Javna gozdarska služba v sodelovanju z lastniki gozdov.

Za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali v GGE Jezersko so pomembne predvsem sledeče usmeritve:

- V vseh gozdovih je potrebno povečevati delež mladih razvojnih faz gozda in s tem povečevati dolžino notranjega gozdnega roba.

- Ohranjati in zagotavljati sonaravno drevesno sestavo s pospeševanjem plodonosnih in minoritetnih drevesnih vrst pri negi vseh razvojnih faz gozda.
- Pri negi v vseh razvojnih fazah gozda varovati in pospeševati grmovne vrste in mehke listavce.
- Ohranjati in zagotavljati zadosten odstrel rastlinojede parkljaste divjadi (predvsem jelenjadi in srnjadi), ohranjati njeno kakovost in ustrezno zdravstveno stanje in zagotavljati sprejemljiv vpliv na mladje gozdnega drevja.
- V primerih prisotnosti divjega petelina (rastišča) zmanjšati intenzivnost gospodarjenja in časovno prilagoditi izvajanje del. Dejavnosti v času omejitve zaradi razmnoževanja divjega petelina in ruševca uskladiti z vsemi koristniki prostora: lastniki, lovci, planinci in lokalno skupnostjo;
- V primerih prisotnosti gozdnega jereba oblikovati habitate ustrezno značilnostim vrste (npr. večji delež zgodnjih-grmovnih sukcesijskih stopenj, večji delež negozdnih površin);
- Na območjih s prisotnostjo ruševca časovno prilagoditi izvajanje del. Omejiti vpliv spomladanskih in zgodnje poletnih človekovih dejavnosti.
- Zagotavljati posamične ukrepe za ohranjanje pestrosti vrst ptic (puščanje posameznih dreves ali skupin starejšega (debelina nad 30 cm) drevja, ohranjanje minoritetnih drevesnih vrst, ohranjanje votlega drevja in posameznih sušic, ohranjanje manj kakovostnega drevja z veliko vejnatostjo, ohranjanje manj kakovostnega drevja z močno razbrazdano in odstopajočo skorjo...), predvsem v nižjih delih gozdnogospodarske enote.
- Puščanje mrtve drevesne biomase v delih enote, kjer jo primanjkuje (intenzivno gospodarjeni gozdovi, gozdovi bliže naselij, gozdovi bliže prometnicam).
- Izviri, vodne kotanje, mokrišča – ohranjati obvodno vegetacijo, ohranjati tesnejši sklep odraslega drevja.
- Ohranjati zastrtost oziroma sestojni sklep nad jamami.
- V večjem deležu zagotavljati naravno obnovo in zmanjšati delež smreke pri umetni obnovi;
- Z gozdnimi deli se prilagajati potrebam živalskih vrst (cone mirovanja, čas mirovanja, puščanje dreves primernih za habitate, puščanje primernih sečnih ostankov). V času gnezdenja ptic ne izvajati gozdnogospodarskih del na območjih, kjer se ugotovi gnezdenje (gnezda sov in ujed, gozdni rob, gošče);
- Zagotavljati in vzdrževati pester in dovolj širok zunanji gozdni rob. Ohranjanje posameznega drevja in skupin dreves v kmetijski krajini (nižinski del enote) in ob naseljih.
- Ohranjanje travnatih površin (travniki, pašniki) (preprečevanje zaraščanja), še poseben poudarek ohranjanju teh površin v večjih gozdnih kompleksih in v sredogorju.
- Potoki in reke – omejitev (prepoved) gozdnih gradenj, ohranjanje obvodne vegetacije in puščanje vegetacije naravnemu razvoju, vzdrževanje obrečnih pasov, ohranjanje plodonosnih vrst, omejevanje dejavnosti v prvi polovici leta.
- V poznih zimskih in zgodnjih pomladanskih mesecih je potrebno zagotoviti čim manjše vznemirjanje živalskih vrst (okolica krmišč, zimovališča).

6.2.5. Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Usmeritve za delo v varovalnih gozdovih

Varovalni gozdovi pogosto veljajo za gozdove v katerih se ne oziroma zelo malo gospodari, kar dolgoročno lahko privede do problemov. V varovalnih gozdovih je zato potrebno gospodariti, vendar to predstavlja gospodarjenje z gozdovi v posebnih (zaostrenih razmerah). Cilj gospodarjenja v varovalnih gozdovih ni les, ki ga iz gozda vzamemo, pač pa čimbolj zdravo in stabilno drevje, ki v gozdu ostane in lahko optimalno opravlja varovalno funkcijo. Poseben sistem ukrepov mora upoštevati lokalne razmere z upoštevanjem vodne erozije ter plazov.

Tako je osnovni cilj gospodarjenja v varovalnih gozdovih zagotavljati:

- stabilnost sestojev (želeno razmerje med višino in prsnim premerom drevja je pod 80),
- vrstno raznolikost (prilagojeno rastišču),
- heterogeno, mozaično strukturo,
- visoko reprodukcijsko sposobnost gozda.

Ukrepi, s katerimi do takšnega ciljnega gozda pridemo, so povezani s primernimi kadri za izvedbo, opremo ter s finančnimi spodbudami.

Usmeritve:

- malopovršinski ukrepi,
- sečnja visečih ali težkih dreves na polzečem terenu, v hudourniških območjih in erozijskih žariščih;
- različne oblike sečenj za zagotavljanje trajne regeneracije (prilagojeno glede na rastišče, lego), ki hkrati zagotavlja oziroma izboljšuje tudi stabilnost sestoja;
- v okviru problematike regeneracije sestoja tudi urediti razmerje gozd – divjad, z osnovanjem več površin pasišč za divjad v nižje ležečih bolj položnih predelih;
- spravilo vršiti z žičnicami, izogibati se ročnemu spravilu in gradnji strmih, nestabilnih vlak. Ročno spravilo izjemoma le na stabilni podlagi in ob jasno izraženi in omogočeni pravilni smeri;
- po večjih neurjih in v predelih snežnih plazov je potrebno spremljati stanje gozdov in se na podlagi opažanj odločiti za ukrepanje;
- če je drevje močno poškodovano zaradi padajočega kamenja, je nujna sečnja nad poškodbami (puščanje visokih panjev);
- gradnja gozdnih prometnic na izredno strmih, plazovitih in erodibilnih predelih, zaradi katere bi bila varovalna funkcija teh gozdov lahko ogrožena, praviloma ni dovoljena.

Na erozijskem območju (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,

- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Za plazovito območje se v skladu z 89. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost, da se pojavijo. Na tem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov in ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Na plazljivem območju (območje, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Na poplavnem območju (vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča) so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravidnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Usmeritve za delo v gozdovih s posebnim namenom

- Potreben je trajen zeleni pokrov v območju vodnega vira.

- Upoštevati varstveni režim ob vseh virih pitne vode. Obvezna uporaba biološko razgradljivih olj in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru pitnih virov.
- Prepoved uporabe kemikalij in gnojil.
- Omejitev gradenj v 1. varstvenem pasu zajetij pitne vode. Urejeno in smiselno prečkanje potokov in vzdrževanje obvodnih sistemov prometnic.
- Ohranjati obrežno vegetacijo in delež iglavcev, ker dlje časa zadržujejo snežno odejo.
- Razbremeniti spodnje dele grap (nad vodotoki), da ne pride do usadov in zajezitve potokov, in sanacija že prizadetih površin.
- Sečne ostanke spraviti iz vseh vodnih poti.
- Umirjati vodotoke z biotehničnimi ukrepi.
- Ohranjanje minoritetnih drevesnih vrst in ostalih estetskih posebnosti.

6.2.6. Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Na mestu so tako predvsem sledeči preventivni ukrepi:

- Ozaveščanje javnosti, obiskovalcev in tudi domačinov o nevarnosti požarov in njihovih posledicah v gozdnem okolju preko lokalnih medijev in s postavljanjem protipožarnih tabel. Opozorilne table bi bilo potrebno postaviti ob vseh cestah, ki potekajo skozi požarno ogrožene gozdove, ter ob poteh in stezah z večjim obiskom.
- Redno vzdrževanje gozdnih cest, ki so pomembne za učinkovito gašenje požarov.
- Sežiganje rastlinskih ostankov v bližini gozda, le kadar to ne ogroža gozda,
- Ogenj za zatiranje podlubnikov uporabljati le skladno s predpisi,
- Kurjenje v gozdu samo na urejenih kuriščih.

6.2.7. Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Temeljne strateške usmeritve na področju tehnologije in gozdnih prometnic

- z načrtovanjem izvajanja sečnje in spravila s pomočjo tehnologij strojne sečnje v konkretnem sestoji nameniti pozornost prednostim, slabostim, priložnostim in nevarnostim posameznih tehnologij in tehnoloških kombinacij.

- gozdove, ki so za ekonomično spravilo gozdnih lesnih sortimentov še nezadostno odprti, prioritarno celostno odpirati z gozdnimi cestami. (ne parcialno z gozdnimi vlakami v območju posesti enega lastnika)

- obseg rednega in investicijskega vzdrževanja gozdnih cest naj zagotavlja prevoznost vseh gozdnih cest. Izvedba del mora biti tako kakovostna, da bodo skupni stroški vzdrževanja gozdne ceste in stroški vožnje minimalni.

Na erozijskem območju (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,

- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Za plazovito območje se v skladu z 89. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost, da se pojavijo. Na tem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov in ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Na plazljivem območju (območje, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

Na poplavnem območju (vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča) so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravidnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno po ZV-1 pridobiti vodno soglasje, in sicer za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;

- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo za katere je potrebno pridobiti vodno soglasja, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja.

Podrobnejše usmeritve na področju tehnologija pridobivanja lesa

- za doseganje načrtovanih ciljev gospodarjenja z gozdovi mora uporaba vseh vrst tehnologije sečnje in spravila ustrezati terenskim in sestojnim razmeram ter biološkemu utripu gozda. Delež traktorskega spravila v kombinaciji z ročnim predspravilom se praviloma lahko povečuje v terenih z nakloni do 60%.

V predelih kjer so tereni strmejši je potrebno prioritarno preučiti vse možnosti za izvedbo spravila lesa z žičnico, tudi z odpiranjem teh predelov z gozdnimi cestami in zmanjševanja deleža ročnega spravila ter poškodb sestojev.

- Tudi v naslednjem obdobju bo prevladovala klasična sečnja z motorno žago in spravilo gozdnih lesnih sortimentov z gozdarskimi traktorji.

- Strojno sečnjo uvajati tam in tako, da ekološko tveganje v gozdovih ne bo preveliko in da kratkoročni ter dolgoročni gozdno gojitveni cilji ne bodo ogroženi (določiti ustrezne pogoje, omejitve in zahteve za pravilno izvedbo).

- Uvajanje novih tehnologij in stremenje za ekonomski učinki ne smejo biti v nasprotju z osnovnimi načeli gospodarjenja z gozdovi (trajnost, sonaravnost, mnogonamenskost) in ohranjanje njihovih funkcij.

- Posebno pozornost pri odločanju za ali proti strojni sečnji je zaradi ekološkega tveganja potrebno nameniti fizikalnim lastnostim gozdnih tal ter njihovi nosilnosti v času tik pred izvedbo in med izvedbo samo.

- Zmanjševati količino spravila gozdnih lesnih sortimentov z vlačanjem po tleh. To obliko spravila v čim večji možni meri nadomestiti z načinom spravila sortimentov po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami z nakladalno napravo

- V povezavi s stanjem gozda in načrtovanimi cilji mora biti izvedba poseka in spravila z uporabo metode strojne sečnje v obliki katere koli tehnološke kombinacije s strani ZGS opredeljena kot sprejemljiva. Strojno sečnjo usmerjati v skladu z internimi navodili Zavoda za gozdove Slovenije. S tehnološkim delom gozdno gojitvenega načrta za vsak konkreten primer (delovno polje) podrobno opredeliti obliko in tehnološko kombinacijo izvedbe strojne sečnje ter pogoje pod katerimi je njena izvedba dopustna.

- V fazi načrtovanja in odločanja za ali proti strojni sečnji je potrebno ločevati in upoštevati posledice uporabe strojne sečnje v tehnološki obliki kratkega in v tehnološki obliki dolgega lesa, tj. drevesne metode in pol-drevesne metode.

- Z ozirom na potencialne možne poškodbe na preostalem sestoju posebno pozorno načrtovati izvedbo spravila v tehnološki obliki dolgega lesa v kombinaciji z ročno motorno žago oz. spravila

celih debel ali dreves z zgibnim traktorjem do gozdne ceste in izdelavi gozdnih lesnih sortimentov s procesorsko glavo na gozdni cesti.

- Strojna sečnja ni dopustna v pomlajencih kjer obstaja nevarnost poškodb mladovja in spomladi v sestojih v katerih prevladujejo iglavci.
- Strojna sečnja je pogojno dopustna v območjih, ki z ustreznimi gozdnimi vlakami niso zadostno odprta in v območjih gozdov v katerih so poudarjene ekološke funkcije.
- Po končani strojni sečnji je dopusten delež poškodovanih preostalih stoječih dreves do 10 %.
- Posebno pozornost nameniti negativnim vplivom izvajanja strojne sečnje na gozdna tla. Če se v fazi spravila med izvajanjem strojne sečnje stroju vdira za več kot 20 cm pod nivo terena na več kot 10% pravilne razdalje, je potrebno strojno sečnjo in spravilo prekiniti.
- Uporaba tehnologij strojne sečnje je priporočljiva za izvedbo sanacijskih sečenj v sestojih, ki so jih prizadele ujme (vetrolom, snegolom, žledolom...) in v gozdovih v katerih se na večjih površinah izvajajo prva in druga redčenja.
- V primeru strojne sečnje v tehnološki kombinaciji dolgega lesa (drevesna ali pol-drevesna metoda), spravilo z žičnico in izdelava sortimentov na gozdni cesti, je v fazi načrtovanja in priprave dela potrebno pozornost nameniti zadostni gostoti vravnih linij oz. njihovi medsebojni razdalji, intenziteti odkazila in višini vravnine linije, ki mora biti, predvsem v sestojih z občutljivo matično podlago na erozijo, zadostno oddaljena od tal.

Podrobnejše usmeritve na področju odpiranja gozdov z gozdnimi prometnicami in vzdrževanja gozdnih cest

Usmeritve za odpiranje gozdov z gozdnimi vlakami:

- V naslednjem desetletju so pod pogojem, da je območje zadostno odprto z gozdnimi cestami, za odpiranje z gradnjo in pripravo novih gozdnih vlak prednostna vsa tista območja gozdov, ki so glede na nagib terena primerna za klasično traktorsko spravilo po tleh ali prevoz lesa s traktorsko gozdarsko prikolico in je v njih pravilna razdalja daljša od 800m.
- Odpiranje gozdov s prometnicami načrtovati tako, da bodo stroški spravila čim bolj uravnoteženi s stroški prevoza.
- Odpiranje gozdov z gozdnimi vlakami koncentrirati v območjih gozdov, ki so zadostno odprti z gozdnimi cestami in v katerih je pretežni del naklona terena manjši od 60% v katerih je spravilo lesa s traktorjem in spravilo lesa s traktorjem v kombinaciji z ročnim spravilom neekonomično oz. bi bil s povečevanjem gostote gozdnih vlak donos iz gozda lahko večji.
- V strmih predelih, ki so opredeljeni kot primerni za spravilo z žičnico, je načrtovanje gozdnih vlak dopustno izjemoma in mora biti njihova gradnja v elaboratih takih vlak posebej utemeljena.
- Pri načrtovanju novih gozdnih vlak upoštevati način predvidenega izvajanja sečnje in spravila ter potencialne možnosti uvajanja sodobnih tehnologij sečnje in spravila (strojna sečnja, uporaba gozdarskih prikolic z nakladalno napravo).
- V obsežnejših zaprtih predelih z naklonom terena pretežno nad 50% pred gradnjo gozdnih vlak preučiti vse možnosti odpiranja teh območij z gozdno cesto. V primeru, da bi po izvedeni posebni presoji gradnja gozdne vlake v takem območju bistveno ogrozila funkcije gozdov in bi bila njena gradnja nesprejemljiva, z odločbo zavrniti izdajo soglasja ZGS za gradnjo objekta.
- Pri načrtovanju gozdnih vlak mora celostno odpiranje gozdov prevladovati nad lastniškimi interesi posameznega lastnika za odpiranje le njegove posesti.
- V postopku pred gradnjo gozdne vlake s pridobitvijo potrebnih soglasij vključiti vse deležnike, v zahtevnejših primerih po možnosti tudi tiste, ki sicer niso uradni soglasjedajalci za gradnjo objekta.

- Pri načrtovanju in gradnji gozdnih vlak upoštevati omejitve določene z zakonodajo in podzakonskimi predpisi.
- Obstoječe gozdne vlake, ki zaradi neustreznih elementov za spravilo s sodobnimi pravilnimi sredstvi (forwarder, traktorska gozdarska prikolica) niso ustrezne, rekonstruirati s predpisanimi elementi in omejitvami.
- Zagotoviti terenu in hribini primerno izvedbo gradnje, predvsem v strmejših terenih s trdno hribino je obvezna uporaba bagra z žlico in udarnim kladivom. Tehnologija gradnje z odnavjanjem materiala z odnavno desko je v odvisnosti od kategorije hribine izjemoma dopustna le v terenih z manjšim prečnim nagibom.
- Miniranje je dopustno le na neobčutljivi geološki podlagi izven varstvenih pasov (večji panji, 5.kategorija hribine do nagiba 50%), razen v primeru nepredvidenih skal na trasi
- Gozdne vlake načrtovati tako, da v odvisnosti od matične podlage njihov vzdolžni naklon ne bo presegel maksimalno dopustnega.
- Zagotoviti vgradnjo odkopnega materiala v spodnjo brežino gozdne vlake in vzdolžni odvoz eventualnih viškov materiala v stransko deponijo.
- Pri pristojnih organih, ki sofinancirajo gradnjo, pripravo in rekonstrukcijo gozdnih vlak (PRP) oz. pri njihovih nosilcih odločitev posredovati za dodeljevanje zadostne kvote finančnih sredstev namenjene za gradnjo gozdnih vlak.

Usmeritve za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami:

- Gradnja gozdnih cest je potrebna predvsem v predelih, v katerih je gospodarjenje z gozdovi zaradi predolgih pravilnih razdalj neekonomično oz. je obstoječi način spravila neustrezen, ker gozdne ceste ni.
- Površina vseh območij primernih za odpiranje z gozdnimi cestami, ki bi jih bilo potrebno na podlagi rastrske analize rastiščnih koeficientov še odpreti z gozdnimi cestami znaša 965 ha in bi bilo za zadostno odprtost z gozdnimi cestami v njih dolgoročno potrebno zgraditi 18,8 km gozdnih cest.
- Površina prednostnih območij za izgradnjo gozdnih cest, ki so bila določena v skladu s kriteriji Priročnika za izdelavo načrtov GGE je 433 ha prednostnih območij obstajajo omejitve zaradi zagotavljanja različnih funkcij gozdov. Za optimalno odprtost bi bilo v teh območjih potrebno zgraditi 9,19 km novih gozdnih cest.
- Enakovredno obravnavati vloge investitorjev, ki želijo graditi gozdno cesto tudi izven prednostnih območij. V postopku izdelave elaborata ničelnic ugotoviti, ali bi bila gradnja gozdne ceste v območju za katerega je investitor podal pobudo upravičena.
- Pri načrtovanju gradenj gozdnih cest, še bolj kot pri načrtovanju gozdnih vlak, mora prevladovati celostni pristop k odpiranju gozdov, ne glede na lastništvo. Načrtovanje odpiranja gozdov z gozdnimi cestami in umestitev gozdne ceste v prostor mora preseči parcialne interese investitorja.
- Motivirati lastnike v zaključenem gravitacijskem območju za skupna vlaganja za izgradnjo gozdne ceste.
- Zemeljska dela potrebna za gradnjo gozdnih cest morajo biti izvedena z bagrom z žlico in glede na kategorijo hribine z udarnim kladivom.
- V območjih s strmimi tereni, neprepustno podlago in nestabilno hribino podvrženo plazljivosti in eroziji, je v postopku pred gradnjo potrebno pridobiti mnenje strokovnjaka za geologijo.
- Če gre za gozdno cesto kot enostaven objekt, je potrebno v postopku pred gradnjo gozdne ceste pridobiti predpisana soglasja vseh soglasjedajalcev.

- Če ne gre za gozdno cesto kot enostaven objekt, je za njeno gradnjo potrebno predhodno pridobiti gradbeno dovoljenje, ki ga izda pristojna Upravna enota.
- Gozdne ceste načrtovati s čimbolj zmernimi vzdolžnimi nakloni, praviloma od 6-8%, izjemoma na posameznih odsekih do največjega dopustnega vzdolžnega naklona za gozdno cesto 12%.
- Ohraniti delež dolžin javnih cest primernih za gozdno proizvodnjo oz. zagotoviti njihovo pogojno rabo za potrebe gospodarjenja z gozdom. (ustrezne površine ob cestah za gozdarsko mehanizacijo in skladiščenje gozdnih lesnih sortimentov)

Usmeritve za racionalno vzdrževanje gozdnih cest

- Investicijsko vzdrževanje je potrebno zagotavljati letno na vsaj 15% deležu dolžine vseh gozdnih cest v enoti.
- Z rednim letnim vzdrževanjem v koledarskem letu pričeti čim prej, če je le mogoče, do poletja v tekočem letu.
- Izvajalce vzdrževanja gozdnih cest zavezati s pogodbo, da bo material, ki bo vgrajen na gozdne ceste pridobljen iz legalnih gramoznic oz. peskokopov.
- V predelih z ustrezno matično podlago za obnovo vozišč uporabiti tudi postopek recikliranja zgornjega stroja gozdne ceste, če je le-ta ekonomičen.
- V sodelovanju z občino nadaljevati s prakso zagotavljanja dodatnih lastnih sredstev občine za vzdrževanje gozdnih cest.
- Opozarjati pristojne na neurejeno, nezadostno in časovno zamaknjeno financiranje sanacij škod na gozdnih cestah, ki jih povzročijo ujme.
- V čim večji meri nadaljevati z zagotavljanjem čiščenja dražnikov in ročnega preventivnega odvodnjavanja meteornih voda v izvedbi lokalnega prebivalstva v bližini posamezne gozdne ceste, t.im. cestarska služba.
- Občini predlagati naj, če je le mogoče, sklene z izbranim izvajalcem večletno pogodbo.
- Zaradi zagotavljanja spremljave izvedbe vzdrževalnih del izvajalca s pogodbo zavezati, da vodi gradbeni dnevnik, ki je podlaga za obračun izvedenih del.
- Ob spomladanski odjugi na gozdnih cestah, ki so grajene na silikatni matični podlagi in so sezonsko najbolj obremenjene, ravnati v skladu z zakonskim določilom, ki v času velike razmočenosti vozišč omogoča prepoved odvoza lesa s kamioni.
- V objekte na gozdnih cestah vgrajevati materiale, npr. cevni prepusti, betonski ali plastični z ustreznim premerom prečnega profila in ustrezne kakovosti z dokazili o njihovi dopustni največji tlačni obremenitvi.
- Na mestih kjer je potrebno (plazenje hribine, zemeljski usad), nadaljevati s tradicijo vgradnje ali obnove lesenih kašt.
- Poseben režim uporabe gozdnih cest določiti predvsem tam, kjer promet na gozdni cesti povzroča motnje v delovanju gozda kot ekosistema in so zaradi javnega prometa ogrožene poudarjene ekološke ali socialne funkcije gozdov. Kršitve predpisov o vožnji v naravnem okolju ne smejo biti poglobilni razlog za določanje posebnega režima uporabe gozdnih cest.
- Pri določanju posebnih režimov uporabe gozdnih cest režim uporabe prioriteto označiti s prometnim znakom »prepoved vožnje v obe smeri« (namesto zapornice). V primeru postavitve zapornice naj zapornica, če ni utemeljenih razlogov, ne bo zaklenjena.

6.2.8. Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Temeljna izhodišča in usmeritve

Gozd je omejena temeljna sestavina ohranjenega oz. primarnega naravnega okolja, pri čemer je temeljni protierozijski dejavnik krajine in ena od dominant kulturne krajine.

Narašča antropocentrična raba gozdov.

Temeljni nosilci prostorskega razvoja so turizem, gozdarstvo in kmetijstvo ter ohranjanje mirnega naravnega okolja oz. habitatov, kulturne krajine in varovalno-hidrološke vloge gozda.

Dopustnost posegov in rab v gozdnem prostoru je treba presojeti z ekoloških, biocenotskih, uporabniških, strokovnih, pravnih in etičnih vidikov. GGE je gorsko hudournu povirje, zato je temeljna postavka presoj posegov v gozdni prostor erozijska izpostavljenost prostora.

Smernice za prostorsko načrtovanje ter poseganje in rabo v gozdnem prostoru

Območja gozdov, ki se prednostno ohranjajo, so strogo varovana območja in območja s poudarjenimi ekološkimi in okolju prijaznimi socialnimi funkcijami.

Varstvena območja gozdov so varovalni gozdovi, gozdni rezervati, gozdovi s posebnim namenom, gozdovi z ekološkimi in socialnimi funkcijami s 1. stopnjo poudarjenosti, gozdovi na vodnih in priobalnih zemljiščih in po predpisih o vodah ogroženih in varstvenih območjih, gozdovi prednostnih habitatnih tipov in gozdovi v mirnih conah.

Z ostalimi deležniki pri usmerjanju razvoja prostora se z vidika ekološke infrastrukture opredeli minimalno potrebno gozdnatost krajinskih enot (povodja, krajinske enote, varovane krajine ipd.).

Gozdni prostor se rabi vzdržno. V gozdovih se načeloma dopušča dejavnosti, ki dolgoročno ne vplivajo na spremembe stanja gozda in kakovosti tega naravnega vira ter ne ovirajo gospodarjenja z njim. V okviru prostorskega načrtovanja se uskladi interese tako, da se ohrani oz. izboljša kakovost prostora, se ohranja značilne krajinske vzorce, se ne povzroča vidnih degradacij, uničevanja naravnih vrednot in/ali erozijskih procesov.

Pri prostorskih načrtih se kot strokovne podlage upoštevajo funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene v gozdnogospodarskem načrtu.

V gozdnem prostoru so dovoljeni posegi in dejavnosti, ki ne zmanjšujejo ravnosti sestoja ali rodovitnosti rastišča, stabilnosti ali trajnosti gozda oziroma ne ogrožajo njegovih funkcij, njegovega obstoja ali namena.

Za posege v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, se skladno s predpisom o divjadi in lovstvu izdela presoja življenjskih možnosti divjadi. Pri posegih v mirne cone in/ali habitate ogroženih živalskih vrst se upošteva predmetne predpise.

Večnamenski gozdovi so namenjeni predvsem gospodarskemu izkoriščanju gozdov. V njih je dovoljeno izvajati dejavnosti s področja gozdarstva in posegati v prostor v skladu s predpisi.

V varovalnih gozdovih so praviloma dopustni le posegi in dejavnosti za namensko gospodarjenje s temi območji ter mehkejšje oblike rekreacije, ki ne sprožajo erozijskih procesov.

V gozdovih s posebnim namenom so dopustne krčitve gozdov za namenski razvoj predmetnih območij oz. v skladu z akti o njihovi razglasitvi, krčitve za druge namene pa praviloma niso dopustne.

V drugih na podlagi predpisov zavarovanih in varovanih območjih z gozdovi so dovoljeni posegi v skladu s temi predpisi.

Smiselno se upoštevajo smernice za pridobitev vodnega soglasja, ki se nanašajo na posege v prostor.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja.

V ostalih gozdovih z ekološkimi in/ali socialnimi funkcijami s 1. stopnjo poudarjenosti se posegi dovolijo le v izjemnih primerih (ko so nujni in zanje ni druge možnosti), v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekte, ki dopolnjujejo načrtovano, socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

Posegi v osrednjih predelih velikih gozdnih kompleksov, ki niso povezani z gospodarjenjem z gozdovi, praviloma niso dopustni.

V ostalem gozdnem prostoru so dopustne krčitve gozdov ob izpolnitvi naslednjih pogojev: jasna podlaga v prostorskih načrtih, načrten razvoj trdnega kmetijskega gospodarstva, krajinska neizpostavljenost, blag nagib in stabilna kamninska osnova, ohranjena varovalna vloga vegetacije v povirju, brez poslabševanja vodnega režima in/ali stanja voda, neogroženost lesnoproizvodnega fonda trdnega kmetijskega gospodarstva ipd.

Poselitvenih območij, ki bi jih lahko ogrožale tvarine gozda, se praviloma ne načrtuje neposredno v vznožju strmih gozdnih pobočij z nagibi 50 % in več.

V hudourniških povodjih, v vplivnem območju plaznic in v pasu pod zgornjo gozdno mejo se gozdov praviloma ne krči, pri čemer gozdnatost ne sme pasti pod 90 %.

Novo gozdne prometnice se umešča vzdržno in strogo načrtno. Telesa gozdnih prometnic se dosledno vzdržuje. Pri presoji posegov v gozd z graditvijo, rekonstrukcijo in vzdrževanjem gozdnih prometnic se upošteva smernice v poglavju 6.2.7. tega načrta, na pobočjih pa tudi krajinskoestetsko izpostavljenost lokacij. Posebej se poudarja dosledno vzdrževanje gozdnih prometnic.

Posamično oz. razpršeno lociranje objektov, katerih raba ni v skladu z osnovno namensko rabo gozdnega prostora, razen navedenih izjem, v gozdnem prostoru ni dopustno. Pri tem je v gozdu dopustno postavljati premične čebelnjake v skladu s čebelarskim pašnim redom, stabilne čebelnjake pa le v kmetijski in gozdnati krajini na s strani čebelarske službe potrjenih lokacijah na negozdnih osredkih ali v gozdnem robu do oddaljenosti 400 m od roba naselja in ob neposredni dostopnosti z javne prometnice.

Komunalni priključki za posege v območjih stavbnih zemljišč ob gozdnih zemljiščih morajo biti v čim večji možni meri zagotovljeni v okviru stavbnih zemljišč.

Posegi v gozdni prostor ter druge rabe gozdnega prostora ne smejo ovirati ali onemogočati prostega dostopa za gospodarjenje z gozdovi v zaledju območij posegov oz. rab. Prostorski izvedbeni načrti za poselitev morajo vsebovati tudi rešitve za javni dostop do sosednjih območij gozdov z javne prometnice.

Karta »Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma« določa območja gozdnega prostora, v katerih sta načeloma mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakah in drugih poteh, pri čemer pa je le osnovna orientacijska strokovna podlaga za presojo oz. odločanje; dopustnost tovrstne rabe je sicer treba presoditi za vsako posamezno lokacijo posebej.

Vzpostaviti je treba sodelovanje vseh nosilcev urejanja prostora za usmerjanje prostorskega razvoja za opredelitev con miru, za sistemsko ureditev odlaganja gradbenih odpadkov ter za določitev jasnega upravljavca posebnih varstvenih območij.

Podrobnejše smernice za posege po Zakonu o vodah

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,

- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Za plazovito območje se v skladu z 89. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost, da se pojavijo. Na tem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov in ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča. Na teh območjih je potrebna natančna presoja, ali je krčitev gozda dopustna glede na nevarnost pojava snežnih plazov. Na podlagi tretje točke 89. člena Zakona o voda se zaradi varstva pred snežnimi plazovi določijo podrobnejši pogoji za posege v prostor ali izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo predvsem na pospeševanje gojenja gozdnih sestojev, ki omejujejo plazenje snega in izvedbo varovalnih ukrepov za trajno varovanje objektov ali naprav pred snežnimi plazovi.

Na plazljivem območju (območje, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

Na poplavnem območju (vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča) so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravidnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

6.3. Ukrepi

6.3.1. Možni posek

Načrtovani možni posek temelji na stanju sestojev, gojitvenih pogojih, razmerju razvojnih faz in ciljnih po RGR.

Preglednica 48/MPVP:Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	101.766	168.887	0	0	0	7.531	278.184	15,9	90,2
	%	36,6	60,7	0,0	0,0	0,0	2,7	100,0		
Listavci	m ³	8.135	46.700	0	0	0	1.489	56.324	13,8	74,5
	%	14,4	83,0	0,0	0,0	0,0	2,6	100,0		
Skupaj	m³	109.901	215.587	0	0	0	9.020	334.508	15,5	87,1
	%	32,9	64,4	0,0	0,0	0,0	2,7	100,0		

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	57.423	83.495	0	0	0	4.021	144.939	16,3	94,1
	%	39,6	57,6	0,0	0,0	0,0	2,8	100,0		
Listavci	m ³	6.966	17.635	0	0	0	763	25.364	14,3	78,9
	%	27,5	69,5	0,0	0,0	0,0	3,0	100,0		
Skupaj	m³	64.389	101.130	0	0	0	4.784	170.303	15,9	91,5
	%	37,8	59,4	0,0	0,0	0,0	2,8	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	41.897	76.622	0	0	0	3.031	121.550	15,6	86,0
	%	34,5	63,0	0,0	0,0	0,0	2,5	100,0		
Listavci	m ³	656	22.835	0	0	0	612	24.103	13,2	69,8
	%	2,7	94,8	0,0	0,0	0,0	2,5	100,0		
Skupaj	m³	42.553	99.457	0	0	0	3.643	145.653	15,1	82,8
	%	29,2	68,3	0,0	0,0	0,0	2,5	100,0		

Občinski gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno	Posek oslabelega			

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne	obnovo	drevja in sanitarni p.				
Iglavci	m ³	2.446	8.770	0	0	0	479	11.695	15,4	89,5
	%	20,9	75,0	0,0	0,0	0,0	4,1	100,0		
Listavci	m ³	513	6.230	0	0	0	114	6.857	13,9	77,2
	%	7,5	90,8	0,0	0,0	0,0	1,7	100,0		
Skupaj	m³	2.959	15.000	0	0	0	593	18.552	14,8	84,5
	%	15,9	80,9	0,0	0,0	0,0	3,2	100,0		

Načrtovani možni posek znaša 334.508 m³, kar pomeni 6,8 m³/ha/leto. V strukturi poseka prevladuje pomladitveni posek - 64,4 %, 32,9 % predstavljajo redčenja. Posek oslabelega drevja in sanitarni posek smo načrtovali le v tolikšni meri, kot je potrebno glede na trenutne razmere. Pri sanitarnem poseku gre namreč za težko ali praktično nemogoče predvidljive dogodke, ki so iz vidika usmerjanja gozdov nezaželeni, zato je načrtovanje le teh nesmiselno.

Načrtovani možni posek znaša 87,1 % od prirastka. V večnamenskih gozdovih načrtovani možni posek znaša 91,3 % od prirastka. Pri prenosu načrtovanega poseka v praktično ukrepanje v sestoje, moramo upoštevati podrobno in aktualno gojitveno ter varstveno oceno in izdelati podrobne izvedbene načrte. Pri uresničevanju načrta je praviloma potrebno upoštevati prostorsko razporeditev predvidenih ukrepov.

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8)

6.3.2. Potrebna gojitvena in varstvena dela

Načrtovana gojitvena dela temeljijo na stanju sestojev ter cilju trajnega, sonaravnega in večnamenskega gozda, ki temelji pretežno na naravni obnovi.

Težišče nege je pri negi gošče ter prvem in drugem redčenju. Nega mladja je večinoma indirektna. Večji je poudarek je na obžetvah in zaščiti umetno osnovanih mladovij v preteklem desetletju.

Zaradi precej velikih površin mladovja, ki so slabo pomlajene, je predvidena spopolnjev s sadnjo (smreka, macesen, javor). Na sajenih površinah je vse sadike potrebno ščititi in izvajati obžetve. Pri varstvu je najpomembnejša zaščita mladja pred divjadjo s premazi (tulcev in mrež načeloma ne načrtujemo več, ker so se izkazali v hribovitih območjih kot neustrezna zaščita pred jelenjadjo). Kolektivne zaščite z ograjami ni načrtovane, lahko pa se ograje postavi, kjer se izkaže za potrebno. V načrtu nismo predvideli objektov, kjer naj bi se naredila zaščita debel pred divjadjo, kljub temu se lahko premaze izvede tam, kjer se izkaže kot smiseln ukrep. To je predvsem v mlajših drogovnjakih dobre zasnove in kvalitete po izvedenem močnem redčenju. Ukrep je smiselno kombinirati z obvejevanjem debel izbrancev.

Preglednica 49/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	2,91	0,30	0,00	3,21
Priprava tal	ha	3,37	3,45	0,91	7,73
Sadnja	ha	12,01	6,39	1,76	20,16
Obžetev	ha	140,78	168,51	10,94	320,23
Nega mladja	ha	28,26	44,92	1,06	74,24
Nega gošče	ha	60,45	47,88	0,48	108,81
Nega letvenjaka	ha	58,73	67,36	3,94	130,03
Nega ml. Drogovnjaka	ha	19,70	37,09	0,37	57,16
Zaščita s premazom	ha	111,66	207,27	10,94	329,87
Varstvo pred erozijo	dni	250	300	50	600
Varstvo pred žuželkami	dni	75	110	15	200

Opomba: gojitvena dela so prikazana upoštevajoč ponovitve!

6.3.3. Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Večino ukrepov za oblikovanje okolja prostoživečih divjih živali v gozdovih je mogoče izvajati sočasno z rednimi ukrepi gospodarjenja z gozdovi ter ohranjanjem in pospeševanjem posameznega gozdnega drevja in grmovja ter skupin gozdnega drevja in grmovja. Tudi veliko večino travnikov in pašnikov v gozdnem prostoru vzdržujejo lastniki ob rednem gospodarjenju s svojimi posestvi.

Kljub temu pa se v gozdnogospodarski enoti Jezersko v naslednjem desetletju predvideva sledeča dela, ki jih izvajajo lovci LD Jezersko in LPN Kozorog:

VZDRŽEVANJE PASIŠČ ZA DIVJAD	ha
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 3A (vsako leto)	0,90
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 3B (vsako leto)	2,80
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 6A (vsako leto)	0,62
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 10B (vsako leto)	4,00
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 15C (vsako leto)	0,30
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 21A (vsako leto)	0,40
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 32B (vsako leto)	0,30
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 34B (vsako leto)	0,10
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 34C (vsako leto)	1,10
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 35B (vsako leto)	1,00
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 49A (vsako leto)	2,00
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 81 (vsako leto)	0,25
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 82 (vsako leto)	0,90
Vzdrževanje pasišč za divjad v odseku 90B (vsako leto)	0,10
SKUPAJ VZDRŽEVANJE PASIŠČ ZA DIVJAD	13,77

6.3.4. Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Ukrepi za izboljšanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev:

- Sprotno obnavljanje in revitalizacija prestarelih varovalnih gozdov.
- Na zelo strmih pobočjih le malopovršinske sečnje, sicer redčenja in pomladitvene sečnje.
- Puščati visoke panje pri sečnji.
- Podiranje in puščanje dreves pod kotom 30° na območjih premeščanja skalnih podorov
- Pri sečnji, spravilu, skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter gradnji gozdnih prometnic je treba preprečevati nastanek oz. širjenje erozijskih procesov.
- Odstraniti vso neprimerno drevnino ob vodotokih (drevesa, ki koreninijo na območju pretoka visokih voda, drevesa na nestabilnih delih brežin, ali na pobočju nad strugo, kjer so opazni znaki plazjenja in erozije).
- Odstraniti lesno plavje v vplivnem območju strug.
- Prilagoditev sestojne zgradbe (malopovršinsko raznodobna) varovalni funkciji (npr. v

območju jarkov in plazišč naj se ohranja in pospešuje sestojno zgradbo mlajših razvojnih faz).

- Poškodovane brežine vodotokov naj se utrjuje z biotehničnimi ukrepi.

Ukrepi za izboljšanje hidrološke funkcije:

- Uporaba biološko razgradljivih olj in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Prepoved uporabe kemikalij in gnojil.
- Omejitev gradenj v 1. varstvenem pasu zajetij pitne vode. Urejeno in smiselno prečkanje potokov in vzdrževanje obvodnih sistemov prometnic.
- Ohranjati obrežno vegetacijo in delež iglavcev, ker dlje časa zadržujejo snežno odejo.
- Razbremeniti spodnje dele grap (nad vodotoki), da ne pride do usadov in zajezitve potokov, in sanacija že prizadetih površin.
- Sečne ostanke spraviti z vseh vodnih poti (predlagamo vsaj ene drevesne višine od vodotoka – odvisno od naklona terena)..
- Umirjati vodotoke z biotehničnimi ukrepi.

Ukrepi za izboljšanje funkcije biotske raznovrstnosti:

Za življenjske potrebe vrst divji petelin in gozdni jereb naj se:

- V polmeru 250-750 m okoli znanih rastišč divjega petelina naj se oblikuje mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. marca do 30. junija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje prometnic (pri določitvi razdalje se upošteva razgibanost terena);
- Zagotavlja naj se svetel gozd, primeren za gozdne mravlje in z bogato zastopano zeliščno plastjo, zagotavlja strukturno in vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih in grmovnih vrstah (divji petelin);
- Proizvodne in pomladitvene dobe naj bodo daljše;
- Na območju naj se ohranja in vzdržuje strukturno pester gozd v katerem se prepletajo presvetljeni debeljaki z bogatim zeliščnim in grmovnim slojem s pionirskimi stadiji gozda (presvetlitve, jase, zaraščajoče se površine) (gozdni jereb);
- Zagotavlja naj se mehke in široke prehode med gozdnimi in negozdnimi površinami (oblikovanje robu in pomlajevanje na robu gozda) (gozdni jereb);
- Vzpostavlja in ohranja naj se sestoje z vrzelastim ali pretrganim sklepom krošenj, s šopi in skupinami starih dreves (gozdni jereb);
- V času parjenja in valjenja (od začetka aprila, do sredine junija) naj se gozdne prometnice ne gradijo (gozdni jereb).

Za življenjske potrebe vrste mali muhar naj se:

- Ohranja naj se stare bukove sestoje na osojnih in vlažnih legah;
- Gospodari naj se tako, da se ohranja najmanj 60% gozdnih površin s tesnim ali normalnim sklepom krošenj.

Za življenjske potrebe vrst koconogi čuk, mali skovik, črna žolna naj se v varovalnih gozdovih na območju EPO Karavanke v pasu nad 1000 metri nadmorske višine:

- Zaželjeno je ohranjati vsaj 15m³/ha stoječih mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera;
- Ohranjajo naj se travnate površine znotraj gozda in se jih na novo vzpostavlja;
- Ohranja naj se predvsem odraslo drevje z dupli;
- Ohranja in vzdržuje naj se primerne habitate za mravlje (svetle strukture).

Za življenjske potrebe vrst belka in ruševca naj se v pasu zgornje gozdne meje:

- Ohranja gozdne jase;
- Ohranja grmovni in zeliščni sloj (plodnosne rastline);
- Vzdržuje in ohranja pašne/travniške površine med gozdno mejo in 1000 metri n.v.;
- Praviloma naj se ne posega z gradnjo gozdnih prometnic.

V primeru gradenj gozdnih prometnic naj bo uvedena časovna omejitev njihove uporabe.

Ukrepi za izboljšanje socialnih funkcij:

- Ohranjati prehodnost poti.
- Ohranjati in pospeševati minoritetna in posebna drevesa.
- Posek oslabelega drevja okoli objektov kulturne dediščine.

6.3.5. Gradnja gozdnih prometnic

Obseg in časovna razporeditev gradenj traktorskih vlak in gozdnih cest bosta odvisni predvsem od potreb, pripravljenosti in zmožnosti lastnikov gozdov na eni strani ter od višine finančnih podpor, ki jih bodo za ta namen namenile Evropska unija, država in občina na drugi strani. Predvideno gradnjo gozdnih vlak detajlno ne določamo. Predvidena področja za izboljšanje odprtosti z gozdnimi vlakami so okvirno določena na E4 obrazcu.

Preglednica 50/D-FU: Evidentirane potrebe po gradnji gozdnih cest

Območje	Oddelki	Dolžina (m)	Prednostno območje
Kozji vrh - Korito	22	2.600	2.600
Podstoržič - Korito	18, 19	2.000	
Podstoržič – Lovska koča	15c	150	150
Podstoržič – Tržiški jarek	17	1.900	1.900
Orlovec – Tržiški jarek	15	800	800
Komatevra: Pečovnik – Luže	1, 2	1.800	
Pečovnik – Črničev rob	3	800	
Črničev rob – Zapredošlje – Virnikova planina	3, 79	1.500	
Kržovc – Virnikova karavla	4, 5	800	
Murnova karavla – Virnikova karavla	70, 73, 75, 76	2.000	
Jezerski vrh – Goli vrh	54, 55, 56	2.600	2.600
Marof – Visoki vrh	41,42	800	
Skubrov vrh	41, 42	800	
Ovčja koča – Povšnarjeva planina	33	1.500	1.500
Mihec – Jenkova planina	49, 50	2.000	2.000

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Stegovnik – Močnikovo sedlo	8,9	1.200	
Bukovec	88,85,82	3000	3.000
Bukovec državni	9,10		1.800
Jenkova planina – Babe		600	
Skupaj		26.850	16.350

V preglednici so evidentirane potrebe po gradnji gozdnih cest v GGE Jezersko. Za optimalno odprtost gozdov, bi bilo potrebno zgraditi 26,85 km novih gozdnih cest. Med temi cestami pa v prednostna območja za odpiranje predelov z gozdnimi cestami (Karta 9c) spada 18,8 km gozdnih cest.

V vseh drugih primerih, v katerih bo izkazan interes lastnika gozda za gradnjo gozdne ceste izven območij, ki so navedena v zgornji preglednici, je ob strokovni presoji Zavoda za gozdove Slovenije, oz. ob izpolnjevanju pogojev, ki bodo navedeni v elaboratu ničelnice gozdne ceste, izgradnja gozdne ceste prav tako dopustna. V preglednici 50/DFU so navedena le trenutno evidentirana območja, ki bi jih bilo potrebno odpirati z gradnjo novih gozdnih cest.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11).

7. USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Negozdnega prostora je v GGE Jezersko sorazmerno malo in je v večji meri omejen na predele okoli kmetij in ob Zgornjem in Spodnjem Jezerskim.

Za drevnino negozdnega prostora lahko opredelimo sledeče funkcije:

- **estetsko – kulturna:** drevnina je lahko spremljevalec kulturne dediščine;
- **biotopska:** sem sodijo predeli z manjšinskimi ekosistemi in njihovimi ostanki (močvirja, otoki grmovja, vodna telesa, rečni bregovi, prodišča, ekotonski prehodi v kmetijska zemljišča);
- **gospodarska:** drevje ima lahko tudi druge vloge – oznake parcelnih meja, senca, plodovi ...

Temu drevju je tako pomembno namenjati posebno skrb in zaščito.

Na Jezerskem bi lahko govorili o treh kategorijah tega drevja:

- majhni otoki ruševja s posameznimi macesni po čereh,
- posamezno drevje na travnikih in pašnikih,
- jesenove meje in obvodna vegetacija v jezerski kotlini.

Ruševje in posamezni macesni imajo izjemno poudarjeno varovalno in biotopsko vlogo, saj varujejo sebe, zemljišče in nižje ležeče predele naravnimi nevarnostmi, dajejo zatočišče številnim rastlinskim in živalskim vrstam na zgornji gozdni in drevesni meji. Omenjeno rastje ne potrebuje posebne nege.

Posamezno drevje na travnikih in pašnikih pogosto predstavljajo debela drevesa, ki imajo poudarjeno estetsko in tudi dediščinsko vlogo. Ta drevesa je potrebno ohranjati in stara drevesa po potrebi tudi nadomestiti z novimi. Na travnikih in pašnikih dobimo drevje tudi kot posledico postopnega opuščanja kmetijske rabe in zaraščanja z gozdom. Na Jezerskem se je zaraslo ogromno travnikov, zaraščene pa so tudi že skoraj vse planine, tako da je nadaljnje zaraščanje nezaželeno. Čiščenje teh površin in nadaljnjo kmetijsko rabo bi morali celo spodbujati.

Jesenove meje predstavljajo svojevrstno kulturno dediščino in dajejo Jezerskemu poseben pečat. Jesenove meje so hkrati tudi posestne meje, pogosto je ob njih tudi potok. To drevje tako ne opravlja le velike estetske in dediščinske vloge, pač pa tudi biotopsko vlogo. Meje so večinoma enoredni ali dvoredni jesenovi nasadi, le redko so širše. V zadnjem obdobju jesenovi sestoji množično propadajo zaradi okužbe s tujerodno glivo jesenovim ožigom (*Hymenoscyphus fraxineus*). Vsekakor se je potrebno potruditi, da bi jesenove meje ohranili. Osebkke, ki ne kažejo znakov okužbe oziroma so bolj vitalni, puščamo in spremljamo njihovo zdravstveno stanje. Ocenjujemo, da so v populaciji drevesne vrste veliki jesen, ki je glavni gostitelj te glive, tudi gensko odporni osebkki, ki bodo osnovali nove jesenove sestoje. Vseeno pa je potrebno razmisliti, vsaj za neko vmesno obdobje, s katerimi drevesnimi vrstami bi te jesenove meje okrepili. Smatramo, da sta najbolj primerni drevesni vrsti divja češnja in jerebika ter delno gorski javor.

Ob regulirani strugi Jezernice bi morali zasaditi obvodno grmovno in drevesno vegetacijo.

Pri gospodarjenju s prostorastočimi drevesi tako upoštevamo več kriterijev:

- zgodovinsko pričevalni vidik
- estetsko kulturni vidik
- vidik biotske pestrosti
- gospodarski vidik

Temeljni cilj gospodarjenja s prostorastočim drevjem je ohranjanje tega drevja.

Pri gospodarjenju je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- ohranjati skupine dreves in posamezna drevesa zunaj gozda,
- odstraniti propadla drevesa, ki ogrožajo infrastrukturne objekte, človeka.
- pri estetsko najbolj izrazitih drevesih se lahko uporabi arboristične posege.

Seznam drevesnih naravnih vrednot je v poglavju 2.2. Socialne funkcije - Funkcija varovanja naravnih vrednot. Dovoljeni na teh drevesih so samo strokovni arboristični posegi, ki ne škodijo vitalnosti drevesa. Rastišča v radiju krošnje se ne sme spreminjati.

8. OKVIRNA EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celo enoto in ločeno za državne, zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave ter glede na teoretično sortimentacijo. Podatki o cenah lesa so povzeti po spletnem portalu Woodchain manager, podatkih SIDG in podatkih objavljenih v Kmečkem glasu iz druge polovice I. 2021 (Priloga 12.5). Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih.

Stroški gojitvenih in varstvenih del so izračunani na podlagi načrtovanih del in vrednosti dneve. V zasebnih gozdovih je bila upoštevana dnina 86,16 €, v državnih 134 €.

Preglednica 51/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti	
	Skupaj €	€ za 1 m ³	Skupaj €	€ za 1 m ³	Skupaj €	€ za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	8.668.077	51	7.312.203	50	910.159	49
Strošek poseka in sprav.	5.539.744	32	4.451.580	30	585.801	32
Razlika	3.128.334	18	2.860.623	20	324.359	17

Preglednica 52/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti-skupaj

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	16.890.440	51,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	10.577.125	32,0	62,7
Stroški gojenja in varstva gozdov	497.072	1,5	2,9
gojenja in varstvo gozdov	445.376	1,3	2,6
krepitev funkcij gozdov	51.696	0,2	0,3
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	432.800	1,3	2,6
vzdrževanje gozdnih cest	301.300	0,9	1,8
vzdrževanje vlak	131.500	0,4	0,8
Stroški skupaj	11.506.997	34,7	68,1
Dohodek	5.383.443	16,3	31,9
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	266.526	0,8	1,6
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	266.526	0,8	1,6
Stroški - spodbude	11.240.471	33,9	66,5
Dohodek - (stroški+spodbude)	5.116.916	15,5	30,3

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak so izračunani glede na ocenjene stroške vzdrževanja na tekoči kilometer in dejansko dolžino cest ter vlak.

Kolikšen delež možnega poseka bo realiziran, je težko predvideti. Določen del predvidenega poseka je možno doseči le z vlaganji v izgradnjo gozdnih prometnic.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Jezersko:

- razmeroma neugodni pogoji za spravilo. Za spravilna sredstva je sicer odprto 77,3 % površine gozda, kar tretjino pa predstavlja žičnično spravilo. Prevladujoč način spravila v vseh gozdovih

je sicer traktor v kombinaciji z ročnim predspravilom na več kot dveh tretjinah površin. Spravilna razdalja je pretežno med 200 in 800 metri,

- gostota produktivnih cest v enoti je majhna in znaša 15,5 m/ha,
- razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na prejšnje obdobje zmanjšala. Debelinska struktura poseka je ugodna, saj je predviden razmeroma velik delež poseka iz pomladitvenih sečenj (64,5 %),
- zadovoljiva kakovost drevja. Analiza strukture drevja po kakovostnih razredih je pokazala, da prevladuje drevje dobre kakovosti (54,6 %). Drevja z odlično kakovostjo je 2,2 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo pa je 20,9 %, kar pomeni, da prevladujejo sortimenti dobre in prav dobre kakovosti.

Preglednica 53/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti – zasebni

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	8.668.077	51,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.539.744	32,0	62,7
Stroški gojenja in varstva gozdov	240.898	1,4	2,8
gojenja in varstvo gozdov	219.358	1,3	2,5
krepitev funkcij gozdov	21.540	0,1	0,2
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	281.060	1,7	3,2
vzdrževanje gozdnih cest	237.060	1,4	2,7
vzdrževanje vlak	44.000	0,3	0,5
Stroški skupaj	6.061.702	35,7	69,9
Dohodek	2.606.375	15,3	30,1
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	127.183	0,7	1,5
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	127.183	0,7	1,5
Stroški - spodbude	5.934.519	34,9	68,5
Dohodek - (stroški+spodbude)	2.479.192	14,6	28,6

Preglednica 54/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti-državni

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	7.312.203	50,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	4.451.580	30,0	60,0
Stroški gojenja in varstva gozdov	255.389	1,7	3,5
gojenja in varstvo gozdov	215.189	1,5	2,9
krepitev funkcij gozdov	40.200	0,3	0,5
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	261.985	1,8	3,6
vzdrževanje gozdnih cest	181.985	1,2	2,5
vzdrževanje vlak	80.000	0,5	1,1
Stroški skupaj	4.968.955	34,0	68,0
Dohodek	2.343.248	16,0	32,0
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	97.585	0,7	1,3
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	97.585	0,7	1,3
Stroški - spodbude	4.871.370	33,3	66,6
Dohodek - (stroški+spodbude)	2.245.663	15,4	30,7

Preglednica 55/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti-lokalnih skupnosti

	Skupaj EUR	EUR na neto m3	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	910.159	49,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	585.801	32,0	65,3
Stroški gojenja in varstva gozdov	23.297	1,3	2,6
gojenja in varstvo gozdov	16.597	0,9	1,8
krepitev funkcij gozdov	6.700	0,4	0,7
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	13.827	0,7	1,5
vzdrževanje gozdnih cest	6.327	0,3	0,7
vzdrževanje vlak	7.500	0,4	0,8
Stroški skupaj	622.925	33,5	68,4
Dohodek	287.234	15,5	31,6
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	15.697	0,8	1,7
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	15.697	0,8	1,7
Stroški - spodbude	607.228	32,7	66,7
Dohodek - (stroški+spodbude)	271.537	14,6	29,8

9. RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1. Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5).

Varovalni gozdovi so uvrščeni v rastiščnogojitveni razred 200 – Varovalni gozdovi. Varovalni gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Gozdovi s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni, so uvrščeni v rastiščnogojitveni razred 220 Gozdovi s posebnim namenom. Opredeljeni so na podlagi dveh predpisov, in sicer:

- gozdovi na Zg. Jezerskem, v okolici naselja Jezersko - s 3. točko odločbe Skupščine občine Kranj s št.321-06/1966-04 z dne 10. 11. 1966, Ur. vestnik Gorenjske, št. 18-174/66 in
- gozdovi v Ravenski Kočni za zavarovanje vodnega vira Anclovo (opredeljeni z občinskim odlokom z dne 19.6.1991, Ur. L. RS št. 6/1991, str. 227).

Gozdovi s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, so uvrščeni v rastiščnogojitveni razred 210 Gozdni rezervati. Razglašeni so na podlagi uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

V posamezne rastiščnogojitvene razrede večnamenskih gozdov so združeni gozdovi odsekov z razmeroma enotnimi rastiščnimi razmerami. Izločeni so na podlagi 4. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, uskladitve z rastiščnogojitvenimi razredi gozdnogospodarskega območja in fitocenoloških elaboratov.

V GGE Jezersko se nahajajo naslednji evropsko pomembni habitatni tipi Nature 2000 in vrste Nature 2000:

Preglednica 56/D-GHT: Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ter vrste Nature 2000

Sifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Rastiščnogojitveni razred
HT-91K0	Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	075, 091, 092, 200, 242
HT-4070	Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirstuti</i>)	200
HT-9180	Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>)	084, 110
HT-9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	165
	Lepi čoveljc	075,200,220 (dejanska rastišča) 110, 084,085, 0941, 086, 164, 165, 210 (potencialna območja)
	Črna žolna	200
	Mali skovik	200
	Ruševc	200
	Koconogi čuk	200
	Triprsti detel	200
	Črtasti medvedek	075, 200, 210
	Širokouhi netopir	075, 200, 220
	Planinski orel	165, 200
	Sokol selec	200
	Kupučar	200

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Belka	200
Močvirski krešič	086, 210, 164, 084, 165, 075, 110, 091, 200
Navadni koščak	086, 164, 084, 075, 085, 110, 200, 091
Alpski kozliček	164, 084, 075, 200, 091

9.2. Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1. Rastiščnogojitveni razred: 075 VISOKOGORSKO BUKOVJE (AdF)

To je največji rastiščnogojitveni razred v GGE Jezersko. Površina gozdov v razredu je 1.570,08 ha, kar predstavlja 30,0 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

50,3 % gozdov rastiščnogojitvenega razreda je v državni lasti, 39,9 % v zasebni lasti in 9,8 % v lasti lokalnih skupnosti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: higiensko – zdravstvena funkcija, lovnogospodarska funkcija, klimatska funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin in turistična funkcija.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija varovanja naravnih vrednot, estetska funkcija, hidrološka funkcija, lesnoproizvodna funkcija, rekreacijska funkcija, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, ter zaščitna funkcija.

Odseki: 5b, 6b, 8b, 8d, 9b, 9c, 10c, 15d, 17c, 22b, 22c, 23a, 24a, 24b, 26a, 26b, 26c, 27, 28b, 29b, 30a, 31a, 31b, 31c, 32b, 32c, 33a, 34b, 34c, 35b, 36, 37a, 38a, 39a, 39b, 40b, 42a, 43a, 44b, 48b, 49b, 50a, 51c, 53a, 54b, 55b, 60e, 70a, 70b, 70c, 73a, 75a, 75b, 76b, 77a, 78a, 80a, 83a, 87a, 87b, 88.

V odsekih 6a, 24a, 75a, 80a, 87a, 88, 22c 26a, 26b, 26c se nahaja vrsta Nature 2000 alpski kozliček, v odsekih 6b, 23a, 24a, 24b, 26a, 26b, 26c, 27, 73a, 75a, 75b in 87a gejerjev vrtenec, odseki 10c, 15d, 17c, 22b, 22c, 23a, 24a, 24b, 26a, 26b, 26c, 27, 87a, 88, 49b, 50a, 51c, 54b so potencialna območja pojavljanja lepega čeveljca, v odsekih 5b, 6b, 8b, 8D, 9b, 9c, 10c, 15D, 17c, 22b, 22C, 23A, 24a, 24b, 26a, 26b, 26C, 27, 70a, 70b, 73a, 75a, 75b, 76b, 77a, 78a, 80a, 83a, 87a in 88 močvirski krešič, v odsekih 6b, 23a, 75a, 87a, in 24b navadni koščak, v odsekih 49b, 50a in 51C črtasti medvedek in v odsekih 49b, 50a, 51C in 54b širokouhi netopir.

Odseki 49b, 50a, 51c, 9b, 9c, 10c in 17c spadajo v habitatni tip Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 57/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
592	<i>predalpsko-alpsko toploljubno bukovje</i>	5	105,16	6,7
601	<i>pobočno velikojesenovje</i>	7	10,44	0,7
623	<i>bazofilno črnoborovje</i>	1	1,95	0,1
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	763,42	48,6
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	25,08	1,6
671	<i>smrekovje na karbonatnem skalovju</i>	5	8,95	0,6
683	<i>predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico</i>	7	411,53	26,2
701	<i>macesnovje</i>	7	1,62	0,1
702	<i>alpsko ruševje</i>	1	0,34	0,0
771	<i>jelovje s praprotni</i>	17	29,13	1,9

781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	212,46	13,5
	Skupaj	7,370	1.570,08	100,0

Ocena proizvodne sposobnosti rastišč, je 7,37 m³/ha/leto. Ob prirastku 7,17 m³/ha/leto je izkoriščenost rastiščnega potenciala 97 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večinoma so to gozdovi na zgornji gozdni meji in gozdovi na ekstremnih rastiščih (strmina, ekspozicija, skalovitost). Varovalni gozdovi so zelo pestrih zgradb, kar je pogojeno z rastiščnimi razmerami. Velikopovršinsko raznodobne gozdove dobimo v nekoliko manj ekstremnih rastiščnih razmerah, medtem ko prehajajo z zaostrovanjem razmer v bolj razomerne zgradbe.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 58/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,7	14,1	28,2	26,4	26,6	293,3	74,7	5,39	74,1
Listavci	8,5	19,2	22,1	24,2	26,0	99,3	25,3	1,88	25,9
Skupaj	5,7	15,4	26,7	25,8	26,4	392,6	100,0	7,27	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 4 % nižja, prirastek pa za 0,5 % nižji kot povprečna lesna zaloga in prirastek GGE. Glavnina lesne zaloge se nahaja v tretjem in petem debelinskem razredu. Pri iglavcih je največ lesne zaloge v tretjem debelinskem razredu, pri listavcih pa v petem.

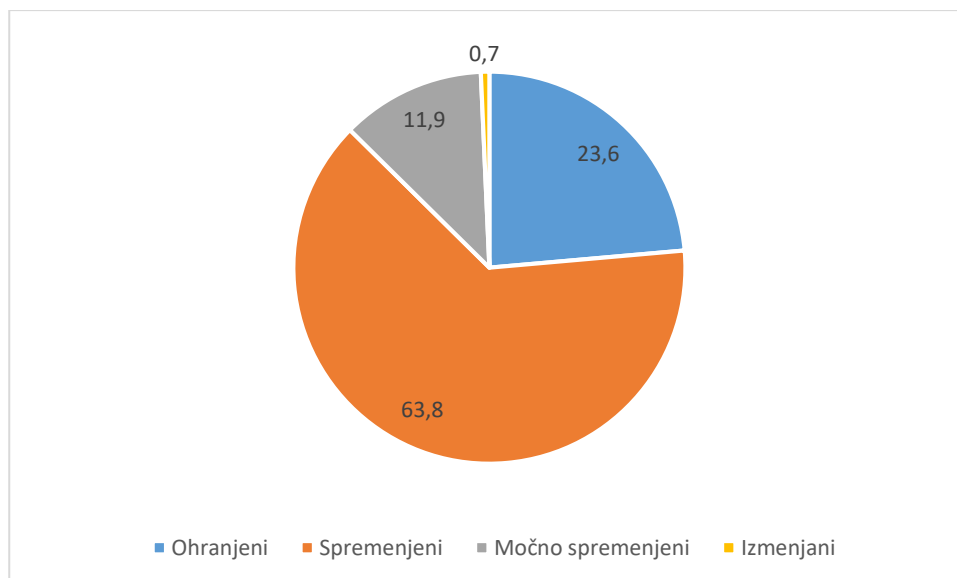
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 59/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	232,1	10,5	0,3	50,4	0,0	95,8	0,0	3,1	0,4	0,1
	%	59,1	2,7	0,1	12,8	0,0	24,4	0,0	0,8	0,1	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	67,5	7,5	1,6	23,6	2,0	269,0	7,9	9,8	3,1	0,8
	%	17,1	1,9	0,4	6,0	0,5	68,5	2,0	2,5	0,8	0,2

59,1 % lesne zaloge predstavlja smreka, sledi ji bukev z 24,4 % in macesen z 12,8 %. Delež smreka in macesna je previsok glede na naravno stanje, prenizek pa je delež bukve. Delež smreke in macesna je zelo visok, ker sta bili to v preteklosti najpogostejši vrsti pri sadnji. Dolgoročno je potrebno povečati delež bukve in zmanjšati delež smreke, ohraniti oz povečati pa bi bilo smiselno tudi delež plemenitih listavcev.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 11: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

23,6% gozdov je ohranjenih, kar 63,8 % spremenjenih, močno spremenjenih 11,9 % ter izmenjenih 0,7 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 60/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	274,56	15,7	33,8	33,4	17,1	19,5	44,1	33,7	2,7	7,1	18,7	29,2	45,0
Drogovnjak	209,46	23,9	51,6	24,0	0,5	14,6	51,7	33,7	0,0	26,9	55,3	11,5	6,3
Debeljak	838,67					9,1	63,1	27,8	0,0	4,7	79,3	14,3	1,7
Sestoj v obnovi	247,39					26,6	56,2	17,2	0,0				
Skupaj	1.570,08												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

Zasnove mladovij dobre in pomanjkljive, slaba četrtnina mladovij je slabih zasnov. V drogovnjakih prevladujejo dobre zasnove.

Mladovja so večinoma pomanjkljivo negovana in nenegovana, 19,5 % mladovij je negovanih. Drogovnjaki so večinoma pomanjkljivo negovani do nenegovani, 14,6 % je negovanih. Debeljaki in sestoji v obnovi so v večini pomanjkljivo negovani.

V mladovju prevladuje vrzelast do pretrgan oziroma rahel sklep, 7,1 % jih ima tesen sklep. V drogovnjaku in debeljaku pa je sklep večinoma normalen, v 26,9 % drogovnjakov je sklep tesen.

V sestojih v obnovi je podmladek prisoten na 18,9 % površin in je dobre do bogate zasnove. Pomlajujeta se predvsem bukev in smreka, v manjših količinah pa tudi macesen

Kakovost drevja

Preglednica 61/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	706	0,4	24,9	60,1	12,9	1,7
Jelka	29	0,0	27,6	48,3	24,1	0,0
Bor	2	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
Macesen	166	11,4	39,2	46,4	2,4	0,6
Bukev	284	1,8	14,4	41,6	31,3	10,9
Pl. Ist.	11	0,0	9,1	27,3	54,5	9,1
Skupaj iglavci	903	2,4	27,7	57,1	11,4	1,4
Skupaj listavci	295	1,7	14,2	41,1	32,2	10,8
Skupaj	1.198	2,3	24,4	53,0	16,5	3,8

Stalne vzorčne ploskve kažejo, da je največ dreves dobre in prav dobre kakovosti. Kakovost iglavcev je boljša kot kakovost listavcev. Med drevesnimi vrstami izstopa macesen najboljšo kakovostjo, najslabšo kakovost pa imajo plemeniti listavci in bukev.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 62/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	10,7
Veje	2,8
Osutost	0,4
Skupaj	13,9

Poškodovanega drevja je 13,9 %, od tega je največ poškodb debla in korenčnika (10,7 %).

Odmrlo drevje

Količina odmrlega drevja je zelo visoka, kar 44,5 m³/ha. Največ je drevja prsnih premerov med 30 in 49 cm (20,0 m³/ha), 19,0 m³/ha je drevja prsnih premerov med 10 in 19 cm, 5,5 m³/ha pa je drevja debelega nad 50 cm.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 88,9 % pri iglavcih in 60,9 % pri listavcih, oziroma skupaj 83,2 %. Realizirana je bila sadnja, obžetev in zaščita s premazi ter nega mladja, medtem ko so bila dela v gošči, letvenjaku in drogovnjaku realizirana v manjši meri.

Preglednica 63/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	6,28	18,36	292,4
Obžetev	ha	32,52	49,80	153,1
Nega mladja	ha	9,51	9,79	102,9
Nega gošče	ha	26,46	18,35	69,3
Nega letvenjaka	ha	41,33	23,64	57,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	24,17	6,35	26,3
Zaščita s premazom	ha	46,75	63,28	135,4
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	360,00	7.005,00	1.945,8
Zaščita z ograjo	m	300,00	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,00	10,70	0,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 075 VISOKOGORSKO BUKOVJE (AdF)

Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	1,52	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	7,60	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	3,63	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 64/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	1.583,17	313,7	92,1	405,8	5,97	1,90	7,87	3,28	0,77	4,05
2012	1.573,17	327,5	99,2	426,7	6,45	2,04	8,49	5,60	0,98	6,57
2022	1.570,08	293,3	99,3	392,7	5,39	1,88	7,27	5,11	1,55	6,66

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga iglavcev v RGR padla. Kar 44,5 m³/ha je tudi odmrle lesne mase.

Drevesna sestava

Preglednica 65/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

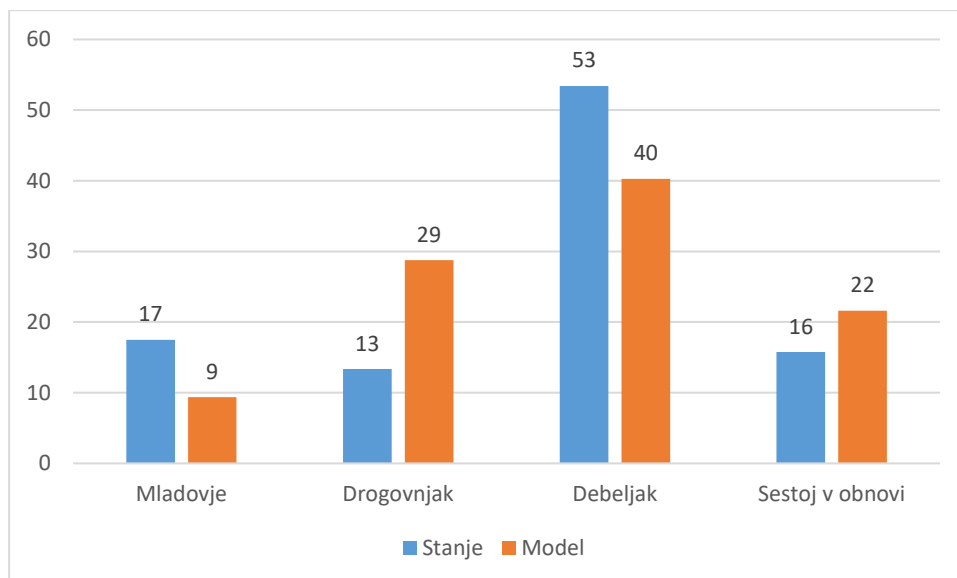
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	62,0	1,9	0,0	13,5	0,0	21,7	0,0	0,8	0,1	0,0
2012	61,6	2,4	0,0	12,7	0,0	22,2	0,0	1,0	0,1	0,0
2022	59,1	2,7	0,1	12,8	0,0	24,4	0,0	0,8	0,1	0,0

Drevesna sestava se je v zadnjem desetletju nekoliko spremenila. Delež smreke je padel za 2,5 %, za 2 % pa se je povečal delež bukeve.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 66/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	274,56	17,5	13	9,4	146,84	8
Drogovnjak	209,46	13,3	40	28,8	451,82	-15
Debeljak	838,67	53,4	56	40,3	632,55	13
Sestoj v obnovi	247,39	15,8	30	21,6	338,87	-6
Skupaj:	1570,08	100,0	139	100	1570,08	

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz je v tem rastiščnogojitvenem razredu neustrezno kar se tiče viška debeljakov in mladovij (nastala večinoma kot posledica ujm in podlubnikov). Največji je manjko drogovnjakov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Sestojno raznodobni, skupinsko mešani gozdovi bukve, smreke, macesna s primesjo jelke in plemenitih listavcev.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 16 %, drogovnjak 15 %, debeljak 48 %, sestoj v obnovi 21 %.

Ciljna lesna zaloga: 399 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 580 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: Iglavci B, Listavci A, B, drva

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

Tako glede spremembe razmerja razvojnih faz, kot tudi spremembe drevesne sestave je 10 let kratka doba v kateri so možni le manjši premiki v smer dolgoročnega cilja. Ciljno razmerje drevesnih vrst bi bilo dosegljivo v obdobju 30-ih let in sicer v razmerju smreka 53 %, bukev 29 %, macesen 14 %, jelka 3 % in plemeniti listavci 1 %. Za izboljšanje razmerja razvojnih faz v prvem desetletju je pomembno predvsem močno zmanjšanje delež debeljakov z uvajanjem debeljakov v obnovo. Za povečanje deleža drogovnjakov pa bo potrebno vsaj še nadaljnjih trideset let, kljub visokemu deležu mladovij, ki pa so slabih zasnov, saj so pretežno nastala po pospravilu vetrolomov in žarišč podlubnikov. Šele takrat se bo razmerje razvojnih faz približalo modelnemu razmerju.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 139 let

Pomladitvena doba: 30 let

Od vseh drogovnjakov je v 67 % drogovnjakov načrtovana izvedba izbiralnega redčenja. Jakost ukrepanja v drogovnjakih celotnega rastiščnogojitvenega razreda je težko določiti, odvisna pa je predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V drogovnjakih z boljšo zasnovo so običajno jakosti ukrepanja višje kot v predelih s slabšo. V nenegovanih drogovnjakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v drogovnjakih gibljejo med 25 in 30 % od lesne zaloge. V 25 % drogovnjakov imamo za prihodnje obdobje usmeritev brez ukrepanja.

V 31 % debeljakov je načrtovano redčenje. Pri redčenjih debeljakov sta glavna dejavnika negovanost sestojev in način spravlja. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V nenegovanih debeljakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v debeljakih gibljejo med 15 in 20 % od lesne zaloge. Od razvojne faze debeljaka dalje je pri redčenjih in uvajanju v obnovo pri izbiri dreves posek iglavcev višji kot posek listavcev, še posebej v zasmrečenih predelih je velik poudarek na ohranjanju primerne deleža listavcev za nasemenitev.

53 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo. V predelih, kjer je glavno pravilno sredstvo žičnica je jakost ukrepanja večja, generalno pa se jakost sečnje za ta rastiščnogojitveni razred giblje med 30 in 40 % lesne zaloge. V 11 % debeljakov imamo za prihodnje obdobje usmeritev brez ukrepanja.

V 79 % sestojev v obnovi nadaljujemo z obnovo. Samo ukrepanje je odvisno od deleža pomladka. Na predelih s pomanjkljivim pomlajevanjem lahko čakamo na naravno nasemenitev ali pa dodatno svetlimo. V predelih, kjer je glavno pravilno sredstvo žičnica, je jakost ukrepanja večja, generalno pa se jakost sečnje za ta rastiščnogojitveni razred giblje med 30 in 35 % lesne zaloge. 12 % sestojev v obnovi je namenjeno končnemu poseku, v 21 % sestojev v obnovi pa imamo usmeritev brez ukrepanja oziroma samo sanitarni posek.

Gospodarjenje naj bo skupinsko postopno. V strmih toplih legah je možno zastorno malopovršinsko, na težko dostopnih predelih z dolgimi pravih razdaljami pa naj bodo posegi manj pogosti z večjo jakostjo in intenziteto.

Mladovja z dobro in bogato zasnovo se neguje v celoti, zmes se uravnava v korist listavcev (bukve, plemeniti listavci). Debeljake predvsem slabše kakovosti uvesti čim hitreje v obnovo.

Vnos sadik predvsem smreke (80 %) na zatravljenih predelih, kjer je pomlajevanje že dalj časa neuspešno ali na rastiščih kjer vemo, da je pomlajevanje oteženo.

V predelih z večjo številčnostjo divjadi je obvezna zaščita vseh sadik: smreka – kemična zaščita s trikojem ali premazi s kemakolom; macesen - trije koli; plemeniti listavci in bukev – kemična zaščita s tricojem.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obzete se izvajajo vsako leto v obdobju 7 let. Nego mladja, če je potrebno, se izvede le enkrat, nego gošče pa ponavljamo na 8 let. Prva redčenja izvajamo na vsakih 9 let, druga redčenja pa na 10 let oz. samo enkrat v tanjšem drogovnjaku, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoj na 20 let.

Pri vseh ukrepih paziti za ohranjanje varovalne funkcije gozda z malopovršinskim ukrepanjem.

V hudourniških predelih se lahko opravlja protierozijska zaščita znotraj gozdnega prostora. Možne so predvsem setev trave, popleti, podtikanje cepičev ozkolistnih vrb, prekrivanje površin s slamo in bitumnom ter prekrivanje površin s tkaninami iz biorazgradljivih materialov (Gozd in voda, 2007).

Ukrepi

Preglednica 67/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	74,7	25,3	100,0
- ciljno %	74,2	25,8	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	293,3	99,3	392,6
- ciljna (m ³ /ha)	296,3	102,8	399,1
Prirastek (m ³ /ha)	5,39	1,88	7,27
Možni posek (m ³ /ha)	51,0	15,5	66,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,10	1,55	6,66
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,4	15,6	17,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	94,7	82,7	91,6
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 68/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo				Posek oslabelega drevja in sanitarni p.
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	28.625	49.963	0	0	0	1.546	80.134	17,4	94,8
	%	35,7	62,4	0,0	0,0	0,0	1,9	100,0		
Listavci	m ³	3.441	20.615	0	0	0	337	24.393	15,6	82,6
	%	14,1	84,5	0,0	0,0	0,0	1,4	100,0		
Skupaj	m³	32.066	70.578	0	0	0	1.883	104.527	17,0	91,6
	%	30,7	67,5	0,0	0,0	0,0	1,8	100,0		

Možni posek za ta RGR znaša 6,7 m³/ha/leto ali 91,6 % prirastka. S posekom močneje posegamo v iglavce.

Preglednica 69/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,35	0,35
Sadnja	ha	3,80	3,80
Obžetev	ha	17,59	71,37
Nega mladja	ha	32,80	32,80
Nega gošče	ha	31,90	32,20
Nega letvenjaka	ha	50,71	54,09
Nega ml. Drogovnjaka	ha	22,76	22,76
Zaščita s premazom	ha	14,58	69,21

Pri gojitvenih delih smo dali poudarek na negi mladja, gošče, letvenjaka in drogovnjaka, pri varstvenih delih pa predvsem na zaščito mladovij s premazi.

9.2.2. Rastiščnogojitveni razred: 110 TOPLOLJUBNO BUKOVJE (CF)

Rastiščnogojitveni razred je med najmanjšimi razredi v enoti z 72,31 ha, celotna površina razreda pa je v zasebni lasti. Vsi gozdovi v razredu spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

Gozdovi tega rastiščnogojitvenega razreda so bili izločeni na toplih južnih legah. Prevladuje apnena in dolomitna matična podlaga, ponekod je izrazita tudi površinska kamnitost. Gozdovi imajo delno varovalni značaj.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija varovanja naravnih vrednot, higiensko – zdravstvena funkcija, klimatska funkcija, lesnoproizvodna funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin in turistična funkcija.

Na drugi stopnji pa so prisotne: estetska funkcija, hidrološka funkcija in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Odseki: 42b, 43b, 54c, 87c, 89.

V odseku 89 se nahaja vrsta Nature 2000 gejerjev vrtenec, v odsekih 87c in 89 so potencialna območja pojavljanja lepega čeveljca, v odsekih 87c in 89 pa se pojavlja močvirski krešič.

Odsek 89 spada v habitatni tip Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 70/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
592	<i>predalpsko-alpsko toploljubno bukovje</i>	5	45,06	62,3
623	<i>bazofilno črnoborovje</i>	1	1,08	1,5
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	13,76	19,0
651	<i>gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	7	0,43	0,6
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	11,98	16,6
	Skupaj	6,000	72,31	100,0

Ocena proizvodne sposobnosti rastišč, je 6,00 m³/ha/leto. Ob prirastku 7,28 m³/ha/leto je izkoriščenost rastiščnega potenciala 121 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladuje velikopovršinsko raznodobna zgradba, na mestih kjer je sajena smreka pa tudi enodobna.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 71/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

Lesna zaloga	Letni prirastek
--------------	-----------------

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 110 TOPLOLJUBNO BUKOVJE (CF)

	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,1	12,9	29,0	27,1	26,9	408,3	78,4	5,76	79,0
Listavci	8,3	19,3	22,7	24,2	25,5	112,2	21,6	1,53	21,0
Skupaj	5,0	14,3	27,6	26,5	26,6	520,5	100,0	7,29	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 27 % višja, prirastek pa enak kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge se nahaja v tretjem, četrtem in petem debelinskem razredu.

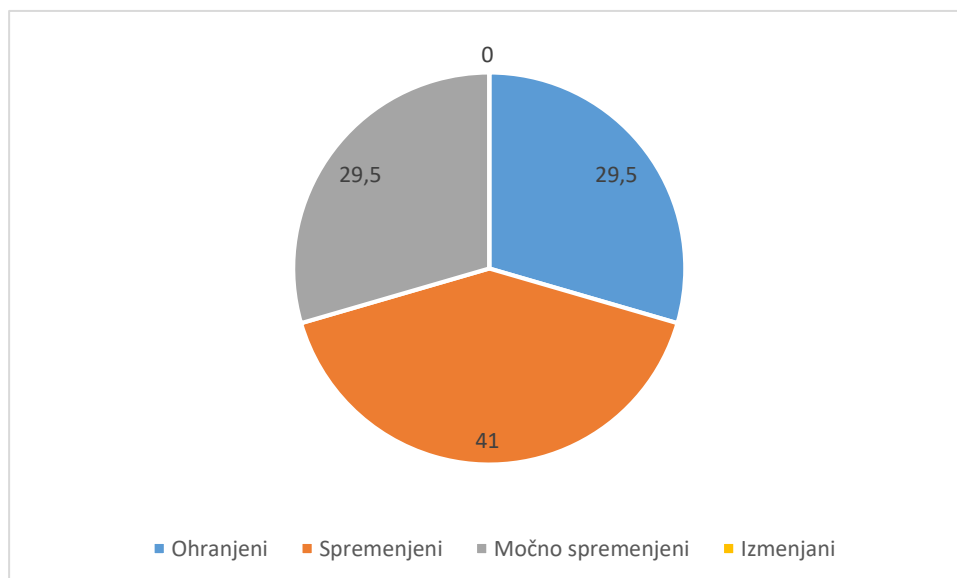
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 72/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	346,3	0,0	4,6	57,4	0,0	101,9	0,0	10,4	0,0	0,0
	%	66,5	0,0	0,9	11,0	0,0	19,6	0,0	2,0	0,0	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	75,0	2,1	10,4	29,2	26,0	355,6	2,6	6,8	8,9	4,2
	%	14,4	0,4	2	5,6	5	68,3	0,5	1,3	1,7	0,8

66,5 % lesne zaloge predstavlja smreka, sledi ji bukev z 19,6 % in macesen z 11,0 %. Glede na naravno stanje je močno prekoračen delež smreke, primanjkuje pa bukve, trdih in mehkih listavcev. Rastiščnogojitveni razred je precej majhen in predstavlja zasmrečene predele na teh rastiščih.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 13: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

29,5% gozdov je ohranjenih, 41 % spremenjenih, močno spremenjenih 29,5 %, izmenjenih gozdov ni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 73/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	6,45	2,9	47,6	17,8	31,7	0,0	76,3	20,8	2,9	25,3	8,8	25,4	40,5

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 110 TOPLOLJUBNO BUKOVJE (CF)

Drogovnjak	6,14	64,2	35,8	0,0	0,0	0,0	89,9	10,1	0,0	54,2	45,8	0,0	0,0
Debeljak	51,42					11,4	71,0	17,6	0,0	21,9	59,8	18,3	0,0
Sestoj v obnovi	8,30					58,1	25,3	16,6	0,0				
Skupaj	72,31												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

Zasnova mladovij je večinoma dobra (47,6 %), visok pa je delež mladovij s slabo zasnovo – 31,7 % površin. Zasnova drogovnjakov je boljša, saj ni drogovnjakov s slabo zasnovo, 64,2 % je drogovnjakov z bogato zasnovo.

Mladovja so pomanjkljivo negovana in nenegovana, dobro negovanih mladovij ni. Drogovnjaki so večinoma pomanjkljivo negovani do nenegovani. Debeljaki so v večini pomanjkljivo negovani.

V mladovju prevladuje rahel oziroma vrzelast do pretrgan sklep, 25,3 % jih ima normalen sklep. V drogovnjaku je sklep večinom tesen, v debeljaku pa normalen. Drogovnjakov in debeljakov s pretrganim sklepom ni.

V sestojih v obnovi je podmladek prisoten na 18 % površine in je dobre zasnove.

Kakovost drevja

Preglednica 74/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	39	0,0	12,8	56,4	30,8	0,0
Macesen	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	13	0,0	38,5	46,1	15,4	0,0
Skupaj iglavci	41	0,0	17,1	53,6	29,3	0,0
Skupaj listavci	13	0,0	38,5	46,1	15,4	0,0
Skupaj	54	0,0	22,2	51,9	25,9	0,0

Dreves z odlično kakovostjo v tem rastiščnogojitvenem razredu ni. Večina dreves ima dobro kakovost. Kakovost listavcev je nekoliko boljša kot kakovost iglavcev.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 75/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,8
Veje	3,9
Osutost	0,0
Skupaj	10,7

Poškodovanega drevja je 10,7 %, od tega je največ poškodb debela in koreničnika (6,8 %).

Odmrlo drevje

Količina odmrlega drevja je visoka, kar 31,6 m³/ha. Prevladuje drevje prsnih premerov med 10 in 30 cm (23,8 m³/ha), 7,8 m³/ha je drevja prsnih premerov med 30 in 50 cm, odmrlega drevja debelega nad 50 cm ni.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 83,9 % pri iglavcih in 36,5 % pri listavcih, oziroma skupaj 77,7 %.

Preglednica 76/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega letvenjaka	ha	0,56	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	2,82	0,86	30,5

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 77/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	75,46	323,4	78,6	402,0	4,83	2,08	6,92	3,79	0,51	4,30
2012	72,36	422,9	102,6	525,5	6,33	1,51	7,84	5,06	0,33	5,38
2022	72,31	408,3	112,2	520,6	5,72	1,56	7,27	5,34	1,39	6,73

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga iglavcev je malenkost padla.

Drevesna sestava

Preglednica 78/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

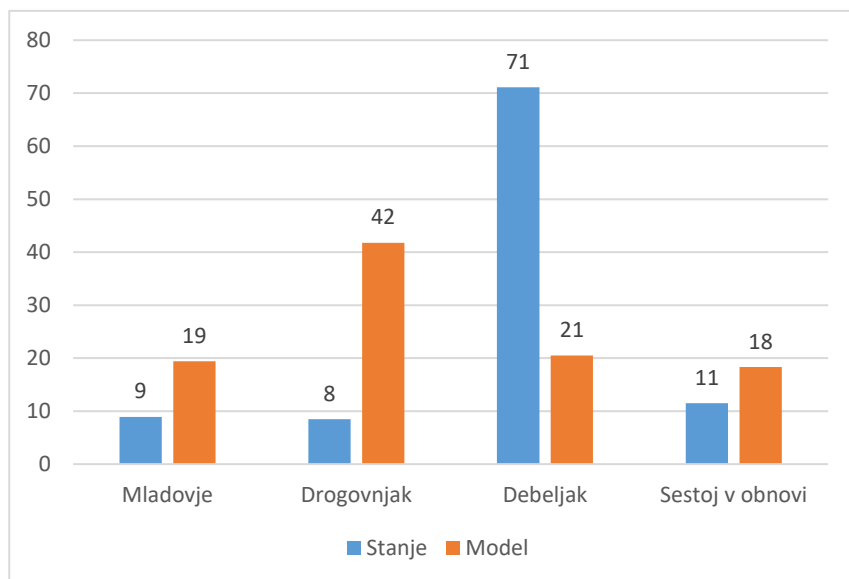
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	67,3	0,1	1,6	11,5	0,0	15,7	0,0	3,8	0,0	0,0
2012	68,9	0,0	0,9	10,7	0,0	17,1	0,0	2,4	0,0	0,0
2022	66,5	0,0	0,9	11,0	0,0	19,6	0,0	2,0	0,0	0,0

Drevesna sestava se je v zadnjem desetletju malenkost spremenila. Delež smreke je padel za 2,4 %, za 2,5 % pa se je povečal delež bukke.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 79/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	6,45	8,9	27	19,4	14,04	-10
Drogovnjak	6,14	8,5	57	41,8	30,20	-33
Debeljak	51,42	71,1	28	20,5	14,83	51
Sestoj v obnovi	8,3	11,5	25	18,3	13,24	-7
Skupaj:	72,31	100,0	137	100	72,31	

Grafikon 14: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

V primerjavi z modelnim stanjem je razmerje razvojnih faz neustrezno. Predvsem izstopa prevelik delež debeljakov in premajhen delež ostalih razvojnih faz. V primerjavi s preteklim načrtom se je povečal delež mladovij in sestojev v obnovi, zmanjšal pa delež drogovnjakov in debeljakov. Ta rastiščnogojitveni razred je izredno majhen, zato odstopanja od modelne strukture ne smatramo kot velik problem.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Prevladuje velikopovršinsko raznodobna zgradba, na mestih, kjer je sajena smreka tudi enodobna.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 14 %, drogovnjak 13 %, debeljak 56 %, sestoj v obnovi 17 %.

Ciljna lesna zaloga: 526 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 560 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: Iglavci B, A2, Listavci A2, drva

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

Glede spremembe razmerja razvojnih faz glede na majhno površino RGR 10 letno obdobje že lahko predstavlja bistven premik v željeno smer. Za izboljšanje razmerja razvojnih faz v prvem desetletju je pomembno predvsem močno zmanjšanje delež debeljakov z uvajanjem debeljakov v obnovo. S tem se bo povečal delež sestojev v obnovi in posledično v prihodnjih letih tudi delež mladovja. Za povečanje deleža drogovnjakov pa bo potrebno vsaj še nadaljnjih trideset let. Šele takrat se bo razmerje razvojnih faz približalo modelnemu razmerju. Za spremembe drevesne sestave je 10 let kratka doba v kateri so možni le manjši premiki v smer dolgoročnega cilja. Ciljno razmerje drevesnih vrst bi bilo dosegljivo v obdobju 20-ih let in sicer v razmerju smreka 57 %, bukev 26 %, macesen 13 %, plemeniti listavci 3 % in bor 1 %.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 137 let

Pomladitvena doba: 25 let

Od vseh drogovnjakov je v 86 % drogovnjakov načrtovana izvedba izbiralnega redčenja. Jakost ukrepanja v drogovnjakih celotnega rastiščnogojitvenega razreda je težko določiti, odvisna pa je predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V drogovnjakih z boljšo zasnovo so običajno jakosti ukrepanja višje kot v predelih s slabšo. V nenegovanih drogovnjakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v drogovnjakih gibljejo med 20 in 25 % od lesne zaloge. Na 14 % površin drogovnjakov je predvidena usmeritev brez ukrepanja.

V 46 % debeljakov je načrtovano redčenje. Redčiti predvsem nenegovane smrekove drogovnjake. Pospeševati macesen in listavce. Pri redčenjih debeljakov sta glavna dejavnika negovanost sestojev in način spravila. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V nenegovanih debeljakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v debeljakih gibljejo med 15 in 20 % od lesne zaloge. Od razvojne faze debeljaka dalje je pri redčenjih in uvajanju v obnovo pri izbiri dreves posek iglavcev višji kot posek listavcev, še posebej v zasmrečenih predelih je velik poudarek na ohranjanju primerne deleža listavcev za nasemenitev. Na 27 % površin debeljakov je predvideno uvajanje v obnovo. Uvajanje obnove in njeno nadaljevanje naj bo zadržano, saj se pri premočnem odpiranju sklepa lahko uveljavijo termofilne drevesne in grmovne vrste. V predelih, kjer je glavno sredstvo žičnica, je jakost ukrepanja večja, generalno pa se jakost sečnje za ta rastiščnogojitveni razred giblje okoli 30 % lesne zaloge, predvsem pa je jakost odvisna od varovalnega značaja predelov.

V 75 % sestojev v obnovi nadaljujemo z obnovo. Samo ukrepanje je odvisno od deleža pomladka. Na predelih s pomanjkljivim pomlajevanjem lahko čakamo na naravno nasemenitev ali pa dodatno svetlimo. V predelih, kjer je glavno sredstvo žičnica, je jakost ukrepanja večja, generalno pa se jakost sečnje za ta rastiščnogojitveni razred giblje med 30 in 35 % lesne zaloge.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 7 let. Nego mladja, če je potrebno, se izvede le enkrat, nego gošče pa ponavljamo na 8 let. Prva redčenja izvajamo na vsakih 9 let, druga redčenja pa na 10 let oz. samo enkrat v tanjšem drogovnjaku, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoj na 20 let.

Pri vseh ukrepih paziti za ohranjanje varovalne funkcije gozda z malopovršinskim ukrepanjem.

Ukrepi

Preglednica 80/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	78,4	21,6	100,0
- ciljno %	78,3	21,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	408,3	112,2	520,5
- ciljna (m ³ /ha)	412,1	113,9	526,0
Prirastek (m ³ /ha)	5,76	1,53	7,29
Možni posek (m ³ /ha)	53,4	13,9	67,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,34	1,39	6,73
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	13,1	12,4	12,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	92,7	91,0	92,4
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 81/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.883	1.651	0	0	0	328	3.862	13,1	92,7
	%	48,8	42,7	0,0	0,0	0,0	8,5	100,0		
Listavci	m ³	439	471	0	0	0	97	1.007	12,4	91,0
	%	43,6	46,8	0,0	0,0	0,0	9,6	100,0		
Skupaj	m³	2.322	2.122	0	0	0	425	4.869	12,9	92,3
	%	47,7	43,6	0,0	0,0	0,0	8,7	100,0		

Možni posek za ta RGR znaša 6,73 m³/ha/leto ali 92,3 % prirastka. 43,6 % poseka predstavlja pomladitvena sečnja, 47,7 % redčenja.

Preglednica 82/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,60	0,60
Sadnja	ha	0,60	0,60
Obžetev	ha	0,60	3,60
Nega gošče	ha	0,80	0,80
Nega letvenjaka	ha	1,58	1,58
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,50	0,50
Zaščita s premazom	ha	0,60	3,60

Površina mladovja je majhna, tako je tudi predvidenih gojitvenih del manj. Načrtujemo pa izvedbo nege letvenjaka, sadnjo, zaščito s premazom in obžetve.

9.2.3. Rastiščnogojitveni razred: 084 ZMerno KISLOLJUBNO BUKOVJE (LF)

Površina gozdov v razredu je 1.110,78 ha, kar predstavlja 21,1 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

Večina gozdov tega RGR je v zasebni lasti (57,1 %), 42,1 % je v državni lasti, 0,8 % gozdov pa je v lasti lokalnih skupnosti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: funkcija varovanja naravnih vrednot, higiensko – zdravstvena funkcija, lovnogospodarska funkcija, klimatska funkcija, lesnoproizvodna funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin, rekreacijska ter turistična funkcija.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološka funkcija, estetska funkcija, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zaščitna funkcija.

Odseki: 1a, 2a, 3a, 4b, 5a, 7b, 8c, 9a, 10a, 10b, 21b, 23b, 28a, 28d, 32a, 34a, 40c, 41, 42c, 42d, 46b, 47b, 47d, 48d, 55a, 56a, 56b, 57a, 59b, 60a, 60c, 61c, 62b, 62d, 64a, 65a, 69a, 70d, 71c, 78b, 79b, 84, 85, 86a, 86b.

V odsekih 23B, 86A, 86B in 10B se nahaja vrsta Nature 2000 alpski kozliček, v odsekih 9a, 21b, 23b, 84, 85, 86a, 86b in 10b gejerjev vrtenec, odseki 9a, 10a, 21b, 23b, 85, 86a, 86b in 10b so potencialna območja pojavljanja lepega čeveljca, v odsekih 1a, 2a, 3a, 4b, 5a, 7b, 58c, 9a, 10a, 21b, 23b, 71c, 78b, 79b, 84, 85, 86a in 10b močvirski krešič in v odsekih 9a, 23b, 84, 85 in 10b navadni koščak.

Odsek 71c spada v habitatni tip Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 83/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
592	<i>predalpsko-alpsko toploljubno bukovje</i>	5	12,98	1,2
601	<i>pobočno velikojesenovje</i>	7	23,94	2,2
623	<i>bazofilno črnoborovje</i>	1	4,80	0,4
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	109,11	9,8
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	21,05	1,9
683	<i>predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico</i>	7	37,35	3,4
701	<i>macesnovje</i>	7	0,36	0,0
751	<i>kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	9,54	0,9
771	<i>jelovje s praprotmi</i>	17	39,41	3,5
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	838,29	75,4
801	<i>smrekovje s trikrpim bičnikom</i>	5	13,95	1,3
	Skupaj	8,880	1.110,78	100,0

Ocena proizvodne sposobnosti rastišč, je 8,88 m³/ha/leto. Ob prirastku 8,04 m³/ha/leto je izkoriščenost rastiščnega potenciala 91 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Velikopovršinsko raznodobni in enodobni sestoji. Na posameznih mestih (čeri, zaraščanje) tudi raznomerne zgradbe.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 84/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,5	14,6	20,9	27,0	34,0	380,9	88,4	6,90	86,7
Listavci	10,6	21,7	25,7	15,7	26,3	49,8	11,6	1,06	13,3
Skupaj	4,3	15,4	21,5	25,7	33,1	430,7	100,0	7,96	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 5 % višja, prirastek pa za 9 % višji kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge se nahaja v četrtem in petem debelinskem razredu, kjer je tudi glavnina lesne zaloge iglavcev, medtem ko je večina lesne zaloge listavcev v tretjem in petem debelinskem razredu.

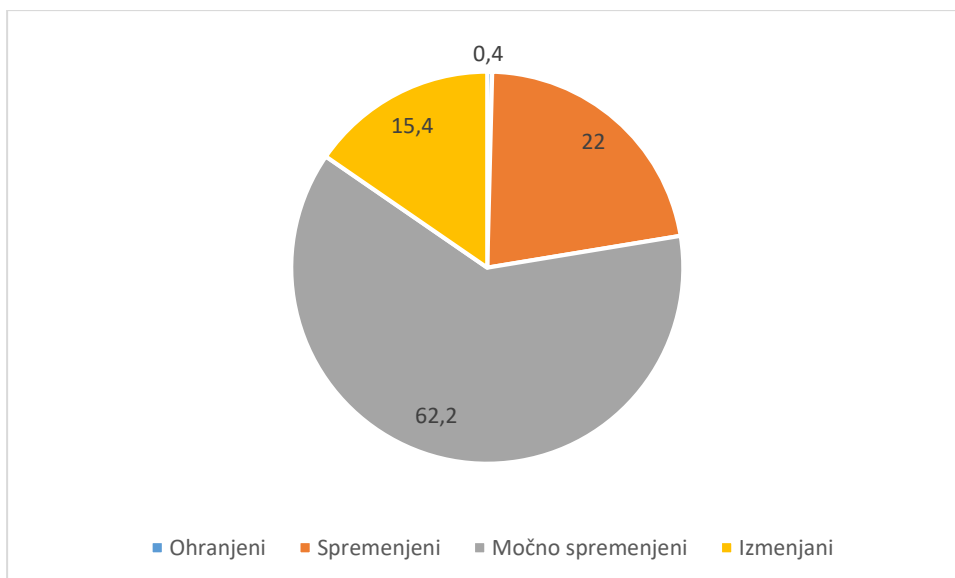
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 85/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	356,1	3,0	0,1	24,6	0,0	41,0	0,0	6,9	0,3	1,6
	%	82,0	0,7	0,0	5,7	0,0	9,5	0,0	1,6	0,1	0,4
Naravno stanje	m ³ /ha	44,7	16,0	4,3	18,2	0,4	300,9	10,0	18,6	16,9	3,5
	%	10,3	3,7	1	4,2	0,1	69,4	2,3	4,3	3,9	0,8

V drevesni sestavi močno prevladuje smreka (82,0 %), manjši je delež bukke (9,5 %), macesna (5,7 %) in plemenitih listavcev (1,6 %). Zasmrečenost je v tem RGR izredno velika. Delež listavcev, še posebej bukke in plemenitih listavcev, je močno premajhen. Med iglavci primanjkuje jelke.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 15: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

0,4 % gozdov je ohranjenih, 22,0 % spremenjenih, močno spremenjenih 62,2 % ter izmenjanih 15,4 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 86/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	243,72	6,8	41,5	30,5	21,2	20,2	36,8	42,8	0,2	0,7	21,4	30,5	47,4
Drogovnjak	126,13	11,7	79,1	8,8	0,4	22,7	43,0	34,3	0,0	20,7	70,1	7,5	1,7
Debeljak	561,23					19,7	50,6	29,7	0,0	8,4	82,0	7,6	2,0
Sestoj v obnovi	179,70					36,7	43,7	19,2	0,4				
Skupaj	1.110,78												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

V mladovju in drogovnjaku prevladujejo dobre zasnove, je pa zasnova drogovnjakov generalno boljša od zasnove mladovij.

Večina mladovij je nenegovanih, drogovnjakov pa pomanjkljivo negovanih do nenegovanih.

Sklep v mladovjih je večinoma rahel in vrzelast, 20,7 % drogovnjakov ima tesen sklep. Debeljaki imajo pretežno normalen sklep.

V sestojih v obnovi je podmladek dobre zasnove prisoten na 19 % površine. Pomlajujeta se predvsem smreka in bukev, manjši je delež macesna in plemenitih listavcev.

Kakovost drevja

Preglednica 87/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 084 ZMERNO KISLOLJUBNO BUKOVJE (LF)

		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	737	1,6	24,7	60,2	13,0	0,5
Jelka	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	6	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0
Macesen	44	25,0	27,3	38,6	6,8	2,3
Bukev	73	5,5	8,2	31,5	42,5	12,3
Pl. Ist.	17	0,0	0,0	52,9	47,1	0,0
Meh. Ist.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj iglavci	790	2,9	24,6	59,2	12,7	0,6
Skupaj listavci	94	4,3	6,4	36,2	43,5	9,6
Skupaj	884	3,1	22,6	56,7	16,0	1,6

Vsi gozdovi rastiščnogojitvenega razreda imajo večinoma dobro do prav dobro kakovost. Kakovost iglavcev je nekoliko boljša kot kakovost listavcev. Kakovost listavcev je precej slaba saj ima kar 43,5 % listavcev zadovoljivo oziroma slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 88/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,2
Veje	3,1
Osutost	0,3
Skupaj	9,6

Poškodovanega drevja je 9,6 %, od tega je največ poškodb debela in koreničnika (6,2 %).

Odmrlo drevje

Količina odmrlega drevja je visoka, kar 41,8 m³/ha. Prevladuje drevje prsnih premerov med 10 in 30 cm (25,3 m³/ha), 14,4 m³/ha je drevja prsnih premerov med 30 in 50 cm, 2,1 m³/ha pa je drevja debelega nad 50 cm.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 126,9 % pri iglavcih in 60,5 % pri listavcih, oziroma skupaj 121,6 %. Realizirana je bila sadnja (indeks 405 %), obžetev in zaščita s premazi, medtem ko so bila dela v mladju, gošči, letvenjaku in drogovnjaku realizirana v manjši meri.

Preglednica 89/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	1,30	0,00	0,0
Sadnja	ha	9,29	37,66	405,4
Obžetev	ha	71,95	124,16	172,6
Nega mladja	ha	1,79	1,06	59,2
Nega gošče	ha	8,90	4,44	49,9
Nega letvenjaka	ha	15,85	7,62	48,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,86	3,36	34,1
Zaščita s premazom	ha	90,95	158,67	174,5
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	550,00	10.700,00	1.945,5
Priprava tal	ha	0,00	24,39	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	24,41	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	9,10	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	12,50	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 90/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek		
		m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	1.103,00	440,5	53,3	493,8	8,97	1,37	10,34
2012	1.108,09	447,9	56,4	504,3	8,68	1,26	9,94

Letni realiziran posek*		
m ³ /ha		
Iglavci	Listavci	Skupaj
5,09	0,16	5,25
10,73	0,44	11,17

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 084 ZMerno KISLOLJUBNO BUKOVJE (LF)

2022	1.110,78	380,9	49,8	430,6	6,90	1,06	7,96	6,77	0,80	7,58
------	----------	-------	------	-------	------	------	------	------	------	------

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu je močno padla, zmanjšal se je tudi prirastek. Načrtovan posek v tem rastiščnogojitvenem razredu je 68 % v preteklem ureditvenem obdobju realiziranega poseka.

Drevesna sestava

Preglednica 91/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

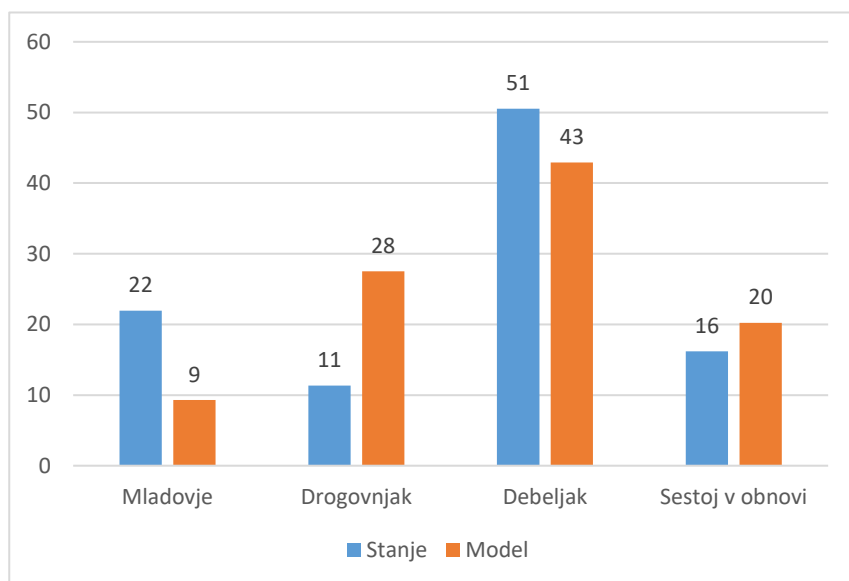
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	81,9	0,5	0,0	6,4	0,4	8,6	0,0	1,7	0,0	0,5
2012	82,5	0,3	0,0	5,9	0,1	9,2	0,0	1,5	0,1	0,4
2022	82,0	0,7	0,0	5,7	0,0	9,5	0,0	1,6	0,1	0,4

Glede na preteklo ureditveno obdobje je drevesna sestava ostala skoraj nespremenjena.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 92/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	243,72	21,9	12	9,3	103,43	13
Drogovnjak	126,13	11,4	34	27,5	305,80	-16
Debeljak	561,23	50,5	53	42,9	476,69	8
Sestoj v obnovi	179,7	16,2	25	20,2	224,85	-4
Skupaj:	1110,78	100,0	124	100	1110,78	

Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz je v tem rastiščnogojitvenem razredu neustrezno kar se tiče viška mladovij, ki je posledica sanitarne sečnje v preteklem desetletju, a hkrati to pomeni razvoj v pravo smer – dvig manjka drogovnjakov v naslednjih 20-30 letih. Delež debeljakov je previsok, v naslednjem obdobju ga bomo z intenzivnim teh sestojev uvajanjem v obnovo znižali in dvignili delež sestojev v obnovi.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Velikopovršinsko raznodobni in enodobni sestoji. Na posameznih mestih (čeri, zaraščanje) tudi raznomerne zgradbe.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 18 %, drogovnjak 15 %, debeljak 47 %, sestoj v obnovi 20 %.

Ciljna lesna zaloga: 438 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 680 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: Iglavci A2,B, Listavci A2, B, drva

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

V smislu drevesne sestave je potrebno gozdove usmerjati k razmerju drevesne sestave: smreka 73 %, bukev 17 %, macesen 6 %, plemeniti listavci 3 % in jelka 1 %. Predvidevamo lahko, da bo ob doseganju načrtovanega možnega poseka dolgoročno ciljno razmerje drevesne sestave možno doseči v 30 letih.

V smislu strukture gozdov po razvojnih fazah stremimo k modelnemu razmerju razvojnih faz, katerega je možno doseči le na daljši rok. V tem ureditvenem obdobju bomo skušali zmanjšati delež debeljakov in povečati delež sestojev v obnovi. Delež drogovnjakov bomo zvišali z intenzivnim izvajanjem nege v mladovjih, katerih delež je zaradi ujm močno narastel. Prehod bo vseeno počasen, saj so mladovja v fazi mladja in slabših zasnov.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 124 let

Pomladitvena doba: 25 let

V 64 % drogovnjakov je načrtovano izbiralno redčenje. Jakost ukrepanja v drogovnjakih celotnega rastiščnogojitvenega razreda je težko določiti, odvisna pa je predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V drogovnjakih z boljšo zasnovo so običajno jakosti ukrepanja višje kot v predelih s slabšo. V nenegovanih drogovnjakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja so tako v drogovnjakih 30 % od lesne zaloge. V ostalih drogovnjakih je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja oziroma samo sanitarni posek.

V 36 % debeljakov so načrtovana redčenja. Pri redčenjih debeljakov sta glavna dejavnika negovanost sestojev in način spravila. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). Jakosti redčenja se tako v drogovnjakih gibljejo med 18 in 22 % od lesne zaloge. 47 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo. V predelih, kjer je glavno pravilno sredstvo žičnica je jakost ukrepanja večja, generalno je jakost sečnje za ta

rastiščnogojitveni razred med 25 in 35 % lesne zaloge. Na ostalih površinah debeljakov je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

V 80 % sestojih v obnovi nadaljujemo obnovo. Samo ukrepanje je odvisno od deleža pomladka. Na predelih s pomanjkljivim pomlajevanjem lahko čakamo na naravno nasemenitev ali pa dodatno svetlimo. V predelih, kjer je glavno spravilno sredstvo žičnica je jakost ukrepanja večja, generalno pa je jakost sečnje za ta rastiščnogojitveni razred 30 - 35% lesne zaloge.

Zadržano nadaljevanje obnove je načrtovano v 51 % sestojev v obnovi in pospešeno v 29 % sestojev v obnovi. V 20 % sestojev v obnovi je smernica za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 6 let. Nego mladja se ponavlja na 5 let oz. če je potrebno, nego gošče pa ponavljamo na 8 let. Prva redčenja izvajamo na vsakih 9 let, druga redčenja pa na 10 let oz. samo enkrat v tanjšem drogovnjaku, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoje na 20 let.

Ukrepi

Preglednica 93/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	88,5	11,5	100,0
- ciljno %	88,1	11,9	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	383,8	49,8	433,6
- ciljna (m ³ /ha)	386,1	52,2	438,3
Prirastek (m ³ /ha)	6,90	1,06	7,96
Možni posek (m ³ /ha)	66,9	8,0	75,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	6,70	0,80	7,50
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,6	16,1	17,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	97,1	75,8	94,2
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 94/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	27.477	43.938	0	0	0	2.990	74.405	17,6	97,1
	%	36,9	59,1	0,0	0,0	0,0	4,0	100,0		
Listavci	m ³	1.738	6.780	0	0	0	397	8.915	16,1	75,7
	%	19,5	76,0	0,0	0,0	0,0	4,5	100,0		
Skupaj	m³	29.215	50.718	0	0	0	3.387	83.320	17,4	94,2
	%	35,1	60,8	0,0	0,0	0,0	4,1	100,0		

Možni posek za ta RGR znaša 7,58 m³/ha/leto ali 94,2 % prirastka. 60,8 % poseka predstavlja pomladitvena sečnja, ostalo redčenja, kar bo omogočilo močnejše uvajanje v obnovo. S posekom močnejše posegamo v iglavce - smreko, z namenom približevanja naravnejši drevesni sestavi.

Preglednica 95/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	1,67	1,67
Priprava tal	ha	6,22	6,22

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 084 ZMerno KISLOLJUBNO BUKOVJE (LF)

Sadnja	ha	11,20	11,20
Obžetev	ha	33,18	151,71
Nega mladja	ha	21,37	21,37
Nega gošče	ha	36,82	36,82
Nega letvenjaka	ha	30,55	31,71
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,40	4,40
Zaščita s premazom	ha	31,08	165,50

Pri gojitvenih in varstvenih delih glede obnove prevladujeta sadnja in zaščita pred divjadjo, ki je v tem RGR nujna, pri negovalnih delih pa je v ospredju nega gošče in letvenjaka ter obžetve s šestimi ponovitvami.

9.2.4. Rastiščnogojitveni razred: 085 KISLOLJUBNO BUKOVJE (BF)

Površina gozdov v razredu je 279,66 ha, kar predstavlja 5,3 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

97,6 % gozdov je v zasebni lasti, 2,4 % gozdov tega rastiščnogojitvenega razreda pa je v državni lasti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija varovanja naravnih vrednot, higiensko – zdravstvena funkcija, hidrološka funkcija, lesnoproizvodna funkcija, klimatska funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin, rekreacijska ter turistična funkcija..

Na drugi stopnji pa so prisotne: estetska funkcija, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zaščitna funkcija.

Odseki: 57b, 58, 59a, 61a, 62a, 63, 66a, 66b, 67, 68a, 68b, 71a, 71b, 72.

V odseku 72 se nahaja vrsta Nature 2000 gajerjev vrtenec in navadni koščak.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 96/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	37,24	13,3
751	<i>kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	159,13	56,9
771	<i>jelovje s praprotmi</i>	17	38,08	13,6
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	45,21	16,2
	Skupaj	9,820	279,66	100,0

Ocena proizvodne sposobnosti rastišč, je 9,82 m³/ha/leto. Ob prirastku 8,23 m³/ha/leto je izkoriščenost rastiščnega potenciala 84 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Velikopovršinsko raznodobni in enodobni sestoji smreke.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 97/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
								m ³ /ha	%

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 085 KISLOLJUBNO BUKOVJE (BF)

Iglavci	2,8	14,0	21,3	27,5	34,4	471,5	93,4	7,48	91,3
Listavci	10,8	22,4	25,7	15,4	25,7	33,5	6,6	0,71	8,7
Skupaj	3,3	14,5	21,6	26,7	33,9	505,0	100,0	8,19	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 23 % višja, prirastek pa za 12 % višji kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge se nahaja v četrtem in petem debelinskem razredu, kjer je tudi glavnina lesne zaloge iglavcev, medtem ko je večina lesne zaloge listavcev v tretjem in petem debelinskem razredu.

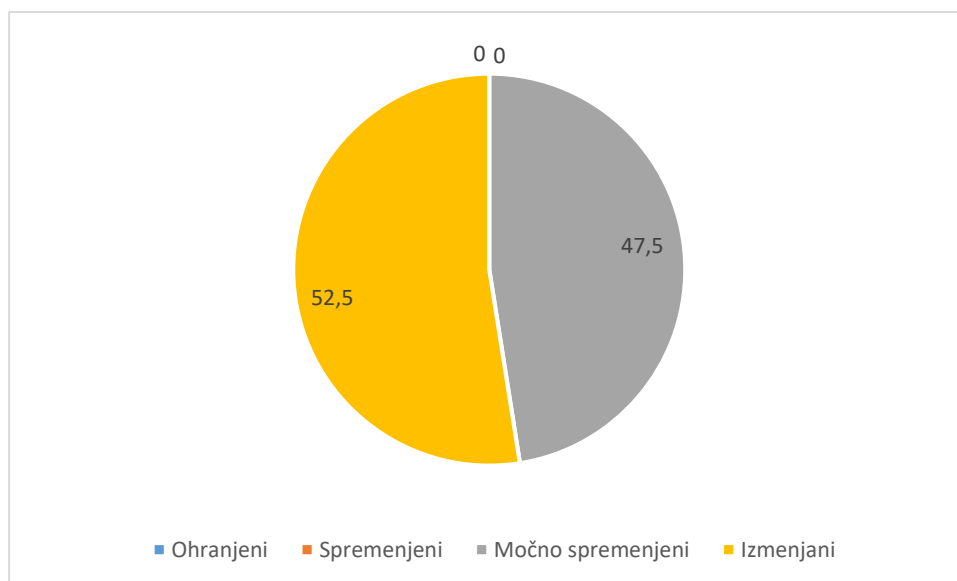
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 98/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	443,7	5,7	0,0	25,8	0,0	23,9	0,0	8,3	0,1	1,2
	%	87,3	1,1	0,0	5,1	0,0	4,7	0,0	1,6	0,0	0,2
Naravno stanje	m ³ /ha	107,8	29,0	1,5	20,9	0,0	322,5	10,7	10,2	5,1	1,0
	%	21,2	5,7	0,3	4,1	0,0	63,4	2,1	2,0	1,0	0,2

V drevesni sestavi močno prevladuje smreka 87,3 %, izredno majhen je delež bukke (4,7 %). V manjših odstotkih so prisotni še macesen (5,1 %), plemeniti listavci (1,6 %), jelka (1,1 %), drugi trdi listavci (0,1 %) in mehki listavci (1,2 %). Zasmrečenost je v tem rastiščnogojitvenem razredu izredno velika. Delež listavcev, še posebej bukke in plemenitih listavcev je močno premajhen. Med iglavci primanjkuje jelke.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 17: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

Ohranjenih in spremenjenih gozdov ni, močno spremenjenih je 47,5 % ter izmenjanih 52,5 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 99/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)	Negovanost (%)	Sklep (%)
---------------	----------	-------------	----------------	-----------

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 085 KISLOLJUBNO BUKOVJE (BF)

	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	48,04	3,4	47,1	28,1	21,4	16,0	42,1	41,9	0,0	0,3	31,5	27,6	40,6
Drogovnjak	32,38	2,9	50,7	46,4	0,0	20,7	47,8	28,9	2,6	30,3	62,8	6,9	0,0
Debeljak	183,30					21,2	62,8	16,0	0,0	7,6	87,2	5,2	0,0
Sestoj v obnovi	15,94					19,9	72,3	7,8	0,0				
Skupaj	279,66												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

V mladovju in drogovnjaku prevladujejo dobre zasnove. Zasnova drogovnjakov je nekoliko boljša od zasnove mladovij, v mladovjih je velik delež površin s slabo zasnovo – 21,4 %..

Večina mladovij in drogovnjakov je pomanjkljivo negovanih do nenegovanih. Negovanost debeljakov in sestojov v obnovi je boljša saj je skoraj petina površin negovana.

Sklep v mladovjih je večinoma vrzelast do pretrgan, kar nakazuje na slabo pomlajene površine. Večina drogovnjakov in debeljakov ima normalen sklep. Tretjina drogovnjakov ima tesen sklep.

V sestojih v obnovi je podmladek dobre zasnove prisoten na tretjini površine. Pomlajuje se skoraj izključno smreka, v manjših odstotkih pa so prisotni še bukev, jelka, macesen in plemeniti listavci.

Kakovost drevja

Preglednica 100/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	181	0,6	15,5	68,4	14,4	1,1
Jelka	4	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
Bor	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Macesen	13	7,7	46,1	23,1	15,4	7,7
Bukev	12	0,0	8,3	41,7	33,3	16,7
Pl. lst.	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0
Skupaj iglavci	199	1,0	17,6	64,8	15,1	1,5
Skupaj listavci	19	0,0	5,3	47,4	36,8	10,5
Skupaj	218	0,9	16,5	63,3	17,0	2,3

Vsi gozdovi rastiščnogojitvenega razreda imajo večinoma dobro kakovost. Kakovost iglavcev je nekoliko boljša kot kakovost listavcev. Kar slaba polovica listavcev ima zadovoljivo oziroma slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 101/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	7,8
Veje	1,8
Osutost	0,0
Skupaj	9,6

Poškodovanega drevja je 9,6 %, od tega je največ poškodb debela in koreničnika (7,8 %).

Odmrlo drevje

Količina odmrlega drevja je 25,6 m³/ha. Prevladuje drevje prsnih premerov med 10 in 30 cm (22,4 m³/ha), 3,2 m³/ha je drevja prsnih premerov med 30 in 50 cm, odmrlega drevja debelega nad 50 cm ni.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 96,4 % pri iglavcih in 48,0 % pri listavcih, oziroma skupaj 94,8 %. Realizirana je bila sadnja, obžetev in zaščita s premazi ter nega mladja, medtem ko dela v gošči, letvenjaku in drogovnjaku niso bila realizirana.

Preglednica 102/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	0,80	1,45	181,3
Obžetev	ha	5,40	3,90	72,2
Nega gošče	ha	4,90	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	4,73	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	4,05	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	6,40	4,40	68,8
Priprava tal	ha	0,00	1,25	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,76	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	850,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	1,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 103/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek		
		m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	279,99	507,7	24,6	532,3	10,68	0,37	11,05
2012	278,61	498,5	25,8	524,3	8,61	0,58	9,19
2022	279,66	471,5	33,5	505,1	7,48	0,71	8,19

Letni realiziran posek*		
m ³ /ha		
Iglavci	Listavci	Skupaj
5,29	0,02	5,31
8,45	0,14	8,59
7,53	0,59	8,12

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga RGR je malenkost padla, enako prirastek. Kar 25,6 m³/ha je tudi odmrle lesne mase.

Drevesna sestava

Preglednica 104/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	90,5	0,8	0,0	4,1	0,0	2,9	0,0	1,6	0,0	0,1

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 085 KISLOLJUBNO BUKOVJE (BF)

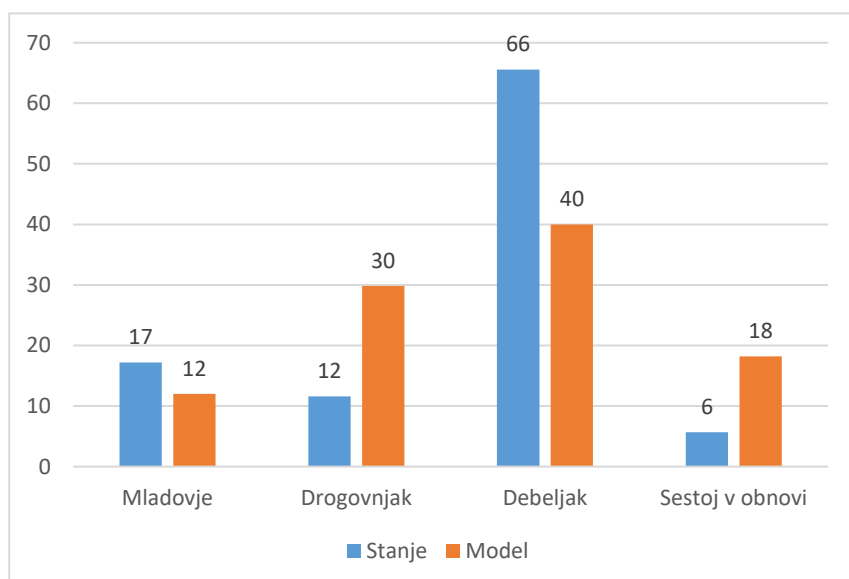
2012	89,9	0,9	0,0	4,3	0,0	3,3	0,0	1,3	0,0	0,3
2022	87,3	1,1	0,0	5,1	0,0	4,7	0,0	1,6	0,0	0,2

Glede na preteklo ureditveno obdobje se je povečal delež bukve (0,6 %), macesna (0,8 %) in plemenitih listavcev (0,3 %), zmanjšal pa se je delež smreke (2,3 %).

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 105/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	48,04	17,2	17	12,0	33,56	5
Drogovnjak	32,38	11,6	41	29,8	83,39	-18
Debeljak	183,3	65,5	55	40,0	111,86	26
Sestoj v obnovi	15,94	5,7	25	18,2	50,85	-12
Skupaj:	279,66	100,0	138	100	279,66	

Grafikon 18: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz je v tem rastiščnogojitvenem razredu neustrezno. Previsok je delež debeljakov, močno pa primanjkuje sestojev v obnovi in drogovnjakov. Izboljšanje razmerja razvojnih faz je srednjeročno rešljiv kar se tiče povečanja deleža sestojev v obnovi. To bomo dosegli z intenzivnejšim uvajanjem debeljakov v obnovo. S tem bomo delno zmanjšali tudi delež debeljakov. Dober znak za povečanje deleža drogovnjakov je visok delež mladovja, vendar pa je povečanje deleža drogovnjaka in tako močno zmanjšanje deleža debeljakov le dolgoročno dosegljiv (v roku 40 let).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Velikopovršinski raznodobni in enodobni sestoji smreke.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 14 %, drogovnjak 15 %, debeljak 57 %, sestoj v obnovi 14 %.

Ciljna lesna zaloga: 509 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 700 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: Iglavci A2,B, Listavci B, drva.

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

Zaradi izredne spremenjenosti drevesne sestave so večji premiki v smeri naravne drevesne sestave nemogoči. V smislu drevesne sestave je potrebno gozdove usmerjati k razmerju drevesne sestave: smreka 82 %, bukev 9 %, macesen 6 %, plemeniti listavci 2 % in jelka 1 %. Predvidevamo lahko, da bo ob doseganju načrtovanega etata dolgoročno ciljno razmerje drevesne sestave možno doseči v 30 letih.

V smislu strukture gozdov po razvojnih fazah stremimo k modelnemu razmerju razvojnih faz, katerega je možno doseči le na daljši rok. V tem ureditvenem obdobju bomo skušali zmanjšati delež debeljakov in povečati delež sestojev v obnovi, kar bo kasneje pripeljalo do večjih površin mladovij in posledično drogovnjakov. Obstoječa mladovja dobrih zasnov bomo intenzivno negovali in tudi s tem dvignili delež drogovnjakov,

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 138 let

Pomladitvena doba: 25 let

V 84 % drogovnjakov načrtovana izvedba izbiralnega redčenja. Jakost ukrepanja v drogovnjakih celotnega rastiščnogojitvenega razreda je težko določiti, odvisna pa je predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V drogovnjakih z boljšo zasnov so običajno jakosti ukrepanja višje kot v predelih s slabšo. V nenegovanih drogovnjakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v drogovnjakih 30 % od lesne zaloge. V 16 % drogovnjakov je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

V 37 % debeljakov so načrtovana redčenja. Pri redčenjih debeljakov sta glavna dejavnika negovanost sestojev in način spravila. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V nenegovanih debeljakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v debeljakih gibljejo med 18 in 22 % od lesne zaloge. Od razvojne faze debeljaka dalje je pri redčenjih in uvajanju v obnovo pri izbiri dreves posek iglavcev višji kot posek listavcev, še posebej v zasmrečenih predelih je velik poudarek na ohranjanju primerne deleža listavcev za nasemenitev. Gre predvsem za mlajše debeljake in debeljake kjer lokalno ni problema zatratitve. 54 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo. V predelih, kjer je glavno pravilno sredstvo žičnica je jakost ukrepanja večja, generalno pa se jakost sečnje za ta rastiščnogojitveni razred giblje med 25 in 35 % lesne zaloge.

V 76 % sestojih v obnovi nadaljujemo obnovo. Samo ukrepanje je odvisno od deleža pomladka. Na predelih s pomanjkljivim pomlajevanjem lahko čakamo na naravno nasemenitev ali pa dodatno svetlimo. V predelih, kjer je glavno pravilno sredstvo žičnica je jakost ukrepanja večja, generalno pa je jakost sečnje za ta rastiščnogojitveni razred 35 % lesne zaloge. Zadržano nadaljevanje z obnovo je načrtovano v 64 % površin sestojev v obnovi in pospešeno na 12 %. V 24 % sestojev v obnovi je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

Naravna obnova sestojev dobro uspeva, izbrati je potrebno le ustrezno tehniko. Pomlajevanje praviloma dobro uspe pod zastorom, če pomlajujemo v smeri od vzhoda proti zahodu – svetloba od strani, jutranje sonce. Za obnovo zato predlagamo ozke, podolgovate poseke v smeri S-J ali SZ-JV. Na zahodni strani poseke rahlo presvetliti sestoj v širini ene drevesne višine.

Ohranjati listavce in z nego mladovij uravnavati zmes v korist listavcev in težiti k modelni mešanosti drevesnih vrst.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 6 let. Nega mladja se ponavlja na 5 let oz. če je potrebno, nego gošče pa ponavljamo na 8 let. Prva redčenja izvajamo na vsakih 9 let, druga redčenja pa na 10 let oz. samo enkrat v tanjšem drogovnjaku, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoj na 20 let.

Ukrepi

Preglednica 106/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	93,4	6,6	100,0
- ciljno %	93,3	6,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	475,2	33,5	508,7
- ciljna (m ³ /ha)	475,4	34,4	509,8
Prirastek (m ³ /ha)	7,48	0,71	8,19
Možni posek (m ³ /ha)	74,7	5,8	80,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	7,47	0,59	8,06
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	15,9	17,5	16,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	99,9	82,5	98,4
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 107/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

	Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.				
	Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne							
Iglavci	m ³	7.150	13.681	0	0	0	72	20.903	15,9	100,0
	%	34,2	65,5	0,0	0,0	0,0	0,3	100,0		
Listavci	m ³	328	1.268	0	0	0	42	1.638	17,5	82,7
	%	20,0	77,4	0,0	0,0	0,0	2,6	100,0		
Skupaj	m³	7.478	14.949	0	0	0	114	22.541	16,0	98,5
	%	33,2	66,3	0,0	0,0	0,0	0,5	100,0		

Možni posek za ta RGR znaša 8,12 m³/ha/leto ali 98,5 % prirastka. 66,3 % poseka predstavlja pomladitvena sečnja, 33,2 % redčenja.

Preglednica 108/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,59	0,59
Priprava tal	ha	0,60	0,60
Sadnja	ha	1,93	1,93
Obžetev	ha	4,95	22,35
Nega mladja	ha	1,51	1,89
Nega gošče	ha	10,16	12,54
Nega letvenjaka	ha	7,27	7,27
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,48	4,48
Zaščita s premazom	ha	3,50	16,31

Prevladuje naravna obnova, med gojitvenimi deli pa je iz skupine obnove predvidena manjša površina sadnje. Poudarek pri negovalnih delih je na negi gošče in letvenjaka. Predvidena pa je tudi zaščita s premazom.

9.2.5. Rastiščnogojitveni razred: 091 JELOVO BUKOVJE NA KARBONATIH (AF)

Površina gozdov v razredu je 319,78 ha, kar predstavlja 6,0 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

Vsi gozdovi rastiščnogojitvenega razreda so v državni lasti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: funkcija varovanja naravnih vrednot, estetska funkcija, hidrološka funkcija, lovnogospodarska funkcija, lesnoproizvodna funkcija, klimatska funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Odseki: 11a, 12b, 13a, 13c, 14a, 20a, 21a, 21c, 22a, 30c.

V odsekih 12b in 22a se nahaja vrsta Nature 2000 alpski kozliček, v odsekih 12b, 13a, 20a, 21c in 21a gejerjev vrtenec, odseki 11a, 12b, 13a, 13c, 14a, 20a, 22a, 21c in 21a so potencialna območja pojavljanja lepega čeveljca, v odsekih 11a, 12b, 13a, 13c, 14a, 20a, 22a, 21c in 21a močvirski krešič, v odsekih 12b, 13a, 20a in 21a navadni koščak.

Odseki 13c in 21c spadajo v habitatni tip Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 109/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
592	<i>predalpsko-alpsko toplojubno bukovje</i>	5	14,02	4,4
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	15,18	4,7
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	271,53	84,9
701	<i>macesnovje</i>	7	1,95	0,6
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	13,98	4,4
801	<i>smrekovje s trikrpim bičnikom</i>	5	3,12	1,0
	Skupaj	10,40	319,78	100,0

Ocena proizvodne sposobnosti rastišč, je 10,40 m³/ha/leto. Ob prirastku 6,34 m³/ha/leto je izkoriščenost rastiščnega potenciala 61 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Velikopovršinsko raznodobni mešani sestoji.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 110/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,8	9,7	17,5	22,6	45,4	244,1	71,1	4,27	65,1
Listavci	11,3	23,8	29,6	20,6	14,7	99,1	28,9	2,29	34,9
Skupaj	6,7	13,8	21,0	22,0	36,5	343,2	100,0	6,56	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 16 % nižja, prirastek pa za 10 % nižji kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge se nahaja v četrtem in predvsem v petem debelinskem razredu, kjer je tudi glavnina lesne zaloge iglavcev, medtem ko je večina lesne zaloge listavcev v tretjem in petem debelinskem razredu.

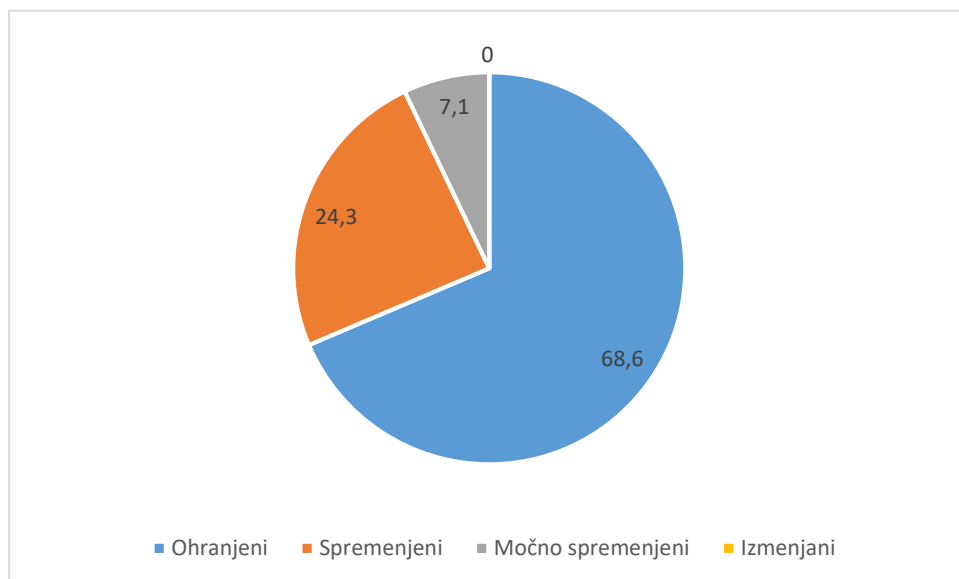
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 111/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	189,4	10,8	0,0	43,9	0,0	94,1	0,0	5,0	0,0	0,0
	%	55,3	3,1	0,0	12,8	0,0	27,4	0,0	1,4	0,0	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	38,1	88,9	0,3	7,2	1,0	194,3	2,4	9,6	1,0	0,3
	%	11,1	25,9	0,1	2,1	0,3	56,6	0,7	2,8	0,3	0,1

V drevesni sestavi prevladujeta smreka (55,3 %) in bukev (27,4 %), manjši pa so deleži macesna (12,8 %), jelke (3,1 %) in plemenitih listavcev (1,4 %). Delež listavcev, še posebej bukve in plemenitih listavcev je močno premajhen. Med iglavci primanjkuje jelke.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 19: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

68,6% gozdov je ohranjenih, 24,3 % spremenjenih, močno spremenjenih 7,1 %, izmenjenih gozdov ni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 112/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 091 JELOVO BUKOVJE NA KARBONATIH (AF)

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	71,91	17,0	61,4	10,6	11,0	20,1	26,8	50,8	2,3	11,4	19,9	28,4	40,3
Drogovnjak	40,72	1,6	82,6	15,8	0,0	15,8	63,4	20,8	0,0	0,0	77,9	22,1	0,0
Debeljak	105,73					2,2	87,8	10,0	0,0	0,0	96,8	3,2	0,0
Sestoj v obnovi	101,42					9,2	84,2	6,6	0,0				
Skupaj	319,78												

Legenda:

Sestojna zasnova

1 bogata
2 dobra
3 pomanjkljiva
4 slaba

Negovanost

1 negovan sestoj
2 pomanjkljivo negovan
3 nenegovan
4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

1 tesen
2 normalen
3 rahel
4 vrzelast do pretrgan

V mladovju in drogovnjaku prevladujejo dobre zasnove.

Večina mladovij je nenegovanih, medtem ko so drogovnjaki večinoma pomanjkljivo negovani. Debeljaki in sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovani.

Površine mladovij imajo zelo različen sklep večinoma pa je sklep vrzelast. Sklep v drogovnjakih in debeljakih je večinoma normalen.

V sestojih v obnovi je podmladek dobre zasnove prisoten na 34 % površine. Pomlajujeta se predvsem bukev in nekoliko manj smreka. Mestoma se pomlajuje tudi macesen.

Kakovost drevja

Preglednica 113/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	82	1,2	7,3	75,6	9,8	6,1
Jelka	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Macesen	17	35,3	35,3	23,5	5,9	0,0
Bukev	28	0,0	14,3	35,7	42,9	7,1
Pl. lst.	3	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	100	7,0	12,0	67,0	9,0	5,0
Skupaj listavci	31	0,0	12,9	38,7	41,9	6,5
Skupaj	131	5,3	12,2	60,4	16,8	5,3

Vsi gozdovi rastiščnogojitvenega razreda imajo večinoma dobro do zadovoljivo kakovost. Kakovost iglavcev je nekoliko boljše kot kakovost listavcev. Polovica listavcev ima zadovoljivo oziroma slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 114/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	15,2
Veje	1,0
Osutost	0,3
Skupaj	16,5

Poškodovanega drevja je 16,5 %, od tega je največ poškodb debela in koreničnika (15,2 %).

Odmrlo drevje

Količina odmrlega drevja je visoka, kar 43,8 m³/ha. Prevladuje drevje prsnih premerov med 30 in 49 cm (25,7 m³/ha), 11,6 m³/ha je drevja prsnih premerov med 10 in 29 cm, 6,5 m³/ha pa je drevja debelega nad 50 cm.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 61,1 % pri iglavcih in 87,0 % pri listavcih, oziroma skupaj 69,9 %. Realizirana je bila nega mladja, nega gošče in letvenjaka in delno nega drogovnjaka, ter zaščita.

Preglednica 115/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega mladja	ha	4,99	5,65	113,2
Nega gošče	ha	13,52	13,12	97,0
Nega letvenjaka	ha	16,71	16,75	100,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,82	4,82	49,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	250,00	950,00	380,0
Zaščita z ograjo	m	300,00	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,00	1,35	0,0
Sadnja	ha	0,00	1,35	0,0
Obžetev	ha	0,00	2,70	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	2,70	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 116/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	327,60	240,7	138,1	378,8	4,63	3,20	7,83	2,43	1,60	4,03
2012	326,32	254,3	111,4	365,7	4,66	2,26	6,92	2,40	1,74	4,15
2022	319,78	244,1	99,1	343,2	4,27	2,29	6,56	4,58	1,98	6,56

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga RGR je padla. Zmanjšal se je tudi prirastek.

Drevesna sestava

Preglednica 117/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	49,2	4,4	0,0	9,9	0,0	35,0	0,0	1,5	0,0	0,0
2012	54,1	3,4	0,0	12,1	0,0	29,1	0,0	1,3	0,0	0,0
2022	55,3	3,1	0,0	12,8	0,0	27,4	0,0	1,4	0,0	0,0

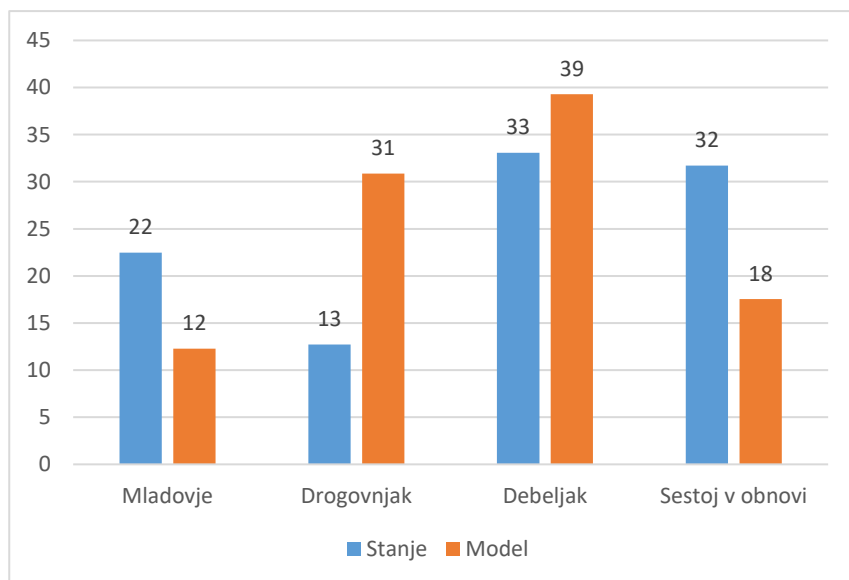
Glede na preteklo ureditveno obdobje se je povečal delež smreke (1,2 %), macesna (0,7 %), zmanjšal pa delež bukke (1,7 %) in jelke (0,3 %). Spremembe drevesne sestave so deloma odraz

realnih razmer na terenu, deloma pa so spremembe posledica nekoliko drugače izločenega rastiščnogojitvenega razreda v preteklem obdobju.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 118/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	71,91	22,5	18	12,3	39,27	10
Drogovnjak	40,72	12,7	44	30,9	98,74	-18
Debeljak	105,73	33,1	56	39,3	125,67	-6
Sestoj v obnovi	101,42	31,7	25	17,5	56,10	14
Skupaj:	319,78	100,0	143	100	319,78	

Grafikon 20: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Trenutno je razmerje razvojnih faz precej porušeno vendar je za razliko od nekaterih drugih rastiščnogojitvenih razredov pozitiven visok delež mladovij in sestojev v obnovi, ki jih lahko z negovalnimi ukrepi pospešeno uvedemo v razvojno fazo drogovnjaka. Delež mladovij se je še dvignil v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem, pozitiven trend pa je tudi pri deležu drogovnjakov (povečanje za 4 %) V sestojih v obnovi, ki so zadostno pomlajeni, intenzivno izvajamo končne poseke.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Sestojno raznodobni, skupinsko mešani gozdovi bukve, smreke, macesna, jelke in plemenitih listavcev.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 20 %, drogovnjak 18 %, debeljak 37 %, sestoj v obnovi 25 %.

Ciljna lesna zaloga: 341 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 590 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: Iglavci B, Listavci A1, A2, B

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

V smislu drevesne sestave bomo v tem rastiščnogojitvenem razredu sestojem usmerjali v smer skupinsko raznodobnih mešanih sestojev smreke 46 %, bukve 36 %, macesna (12 %) in jelke 4 % s primešanimi plemenitimi listavci 2 %. Predvsem povečanje deleža jelke za tretjino bo predstavljal strokoven izziv gozdarjem. Domnevamo, da je doseganje ciljnega razmerja drevesnih vrst možno v 30 letih.

V smislu razmerja razvojnih faz stremimo k modelnemu razmerju razvojnih faz, ki bi bil dosegljiv v obdobju 30 let, s postopnim zmanjševanjem debeljakov in povečanjem drogovnjakov, pri čemer je osnova intenzivna nega v novonastalih mladovjih ter pospešeni končni poseki v sestojih v obnovi.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 143 let

Pomladitvena doba: 25 let

V 43 % drogovnjakov je načrtovana izvedba redčenj. Jakost ukrepanja v drogovnjakih je odvisna predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V drogovnjakih z boljšo zasnovo so običajno jakosti ukrepanja višje kot v predelih s slabšo. V nenegovanih drogovnjakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v drogovnjakih gibljejo med 17 in 22 % od lesne zaloge. V preostalih drogovnjakih je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja oziroma le sanitarni posek.

V 36 % debeljakov so načrtovana redčenja. Pri redčenjih debeljakov sta glavna dejavnika negovanost sestojev in način spravlja. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V nenegovanih debeljakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v debeljakih gibljejo med 18 in 20 % od lesne zaloge. V debeljakih redčenja niso več potrebna, zato je tudi delež površin debeljakov z redčenjem sorazmerno majhno. Površina deleža debeljakov je nižja kot modelna, zato jih zmerno uvajamo v obnovo. 36 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo z 25 - 30 % jakostjo. Obnova naj se prične na pomlajenih predelih, v debeljakih s slabšo zasnovo in kjer pričakujemo, da z naravno pomladitvijo ne bo težav. V 28 % debeljakov je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

V pretežnem delu sestojev v obnovi nadaljujemo obnovo s povprečno 30 % jakostjo. Samo ukrepanje je odvisno od deleža pomladka. 25 % sestojev v obnovi pa je namenjenih končnemu poseku. V 12 % sestojev v obnovi je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

Uveljaviti bo potrebno skupinsko postopno ali celo prebiralno gospodarjenje. Ovira za širšo uveljavitev prebiralnega načina gospodarjenja je težka dostopnost, kar zahteva žično spravilo in večje koncentracije. Poudarek mora biti na uravnavanju zmesi drevesnih vrst.

Posebno pozornost je potrebno nameniti jelki in v nekaterih predelih gospodarjenje prilagoditi, za izboljšanje razmer za jelko. Bukev in jelko pomlajevati pod zastorom. Za bukev so primernejše sestojne vrzeli velikosti ene drevesne višine, jelka pa se nato pomladi znotraj takih jeder, kjer divjad nima dostopa. Poleg tega odraslo jelko ne sekati, preden ne odvrže semena.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 5 let. Nego mladja se (če je potrebna) ponavlja na 5 let, nego gošče pa ponavljamo na 7 let. Prva in druga redčenja izvajamo na vsakih 10 let, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoje na 15 let.

Ukrepi

Preglednica 119/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	71,1	28,9	100,0
- ciljno %	70,7	29,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	244,1	99,1	343,2
- ciljna (m ³ /ha)	241,4	100,2	341,6
Prirastek (m ³ /ha)	4,27	2,29	6,56
Možni posek (m ³ /ha)	45,7	19,8	65,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,58	1,98	6,56
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,8	20,0	19,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	107,2	86,6	100,0
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 120/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	3.447	11.081	0	0	0	107	14.635	18,8	107,1
	%	23,6	75,7	0,0	0,0	0,0	0,7	100,0		
Listavci	m ³	136	6.162	0	0	0	45	6.343	20,0	86,5
	%	2,1	97,2	0,0	0,0	0,0	0,7	100,0		
Skupaj	m³	3.583	17.243	0	0	0	152	20.978	19,1	99,9
	%	17,1	82,2	0,0	0,0	0,0	0,7	100,0		

Možni posek za ta RGR znaša 6,49 m³/ha/leto ali 99,9 % prirastka. 82,2 % poseka predstavlja pomladitvena sečnja, ostalo redčenja.

Preglednica 121/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Obžetev	ha	1,35	4,05
Nega mladja	ha	11,00	11,00
Nega gošče	ha	6,23	6,23
Nega letvenjaka	ha	13,56	13,56
Nega ml. Drogovnjaka	ha	1,93	1,93
Zaščita s premazom	ha	1,35	4,05

Načrtovana so negovalna dela in sicer nega mladja, gošče, letvenjaka, in drogovnjaka.

9.2.6. Rastiščnogojitveni razred: 086 JELOVO BUKOVJE NA SILIKATIH (AFS)

Površina gozdov v razredu je 507,24 ha, kar predstavlja 9,6 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo med večnamenske gozdove.

87,9 % gozdov je v državni lasti, 12,1 % pa v zasebni lasti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: estetska funkcija, hidrološka funkcija, lovnogospodarska funkcija, lesnoproizvodna funkcija, klimatska funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin ter zaščitna funkcija.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter funkcija varovanja naravnih vrednot.

Odseki: 8a, 11b, 12c, 13b, 14b, 14c, 15a, 15c, 16a, 16c, 17a, 17b, 18b, 19a, 20c, 82.

V odsekih 13b in 14b se nahaja vrsta Nature 2000 gejerjev vrtenec, odseki 11b, 12c, 13b, 14b, 14c, 15a, 15c, 16a, 16c, 17a, 17b, 18b, 19a in 20c so potencialna območja pojavljanja lepega čevljca, v odsekih 8a, 11b, 12c, 13b, 14b, 14c, 15a, 15c, 16a, 16c, 17a, 17b, 18b, 19a, 20c in 82 močvirski krešič in v odsekih 13b, 15c in 17a navadni koščak.

Odseki 15a, 16a, 17b in 18b spadajo v habitatni tip Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 122/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	17,76	3,5
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	450,97	88,8
671	<i>smrekovje na karbonatnem skalovju</i>	5	0,88	0,2
683	<i>predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico</i>	7	1,35	0,3
685	<i>predalpsko-alpsko subalpinsko bukovje</i>	3	1,10	0,2
771	<i>jelovje s praprotmi</i>	17	21,83	4,3
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	7,95	1,6
801	<i>smrekovje s trikrpim bičnikom</i>	5	5,40	1,1
	Skupaj	11,00	507,24	100,0

Ocena proizvodne sposobnosti rastišč, je 11,0 m³/ha/leto. Ob prirastku 8,60 m³/ha/leto je izkoriščenost rastiščnega potenciala 78 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Velik delež spremenjenih sestojev, tako po zgradbi prevladujejo enodobni smrekovi sestoji.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 123/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,4	9,6	18,5	23,4	44,1	375,4	84,5	7,14	83,3
Listavci	8,7	19,4	22,9	23,6	25,4	68,8	15,5	1,43	16,7
Skupaj	5,1	11,1	19,2	23,5	41,1	444,2	100,0	8,57	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 8 % višja, prirastek pa za 17 % višji kot povprečna lesna zaloga in prirastek GGE. Glavnina lesne zaloge se nahaja v četrtem in petem debelinskem razredu. Pri iglavcih je slaba polovica vse lesne zaloge v petem debelinskem razredu, pri listavcih pa je največ drevja v četrtem debelinskem razredu.

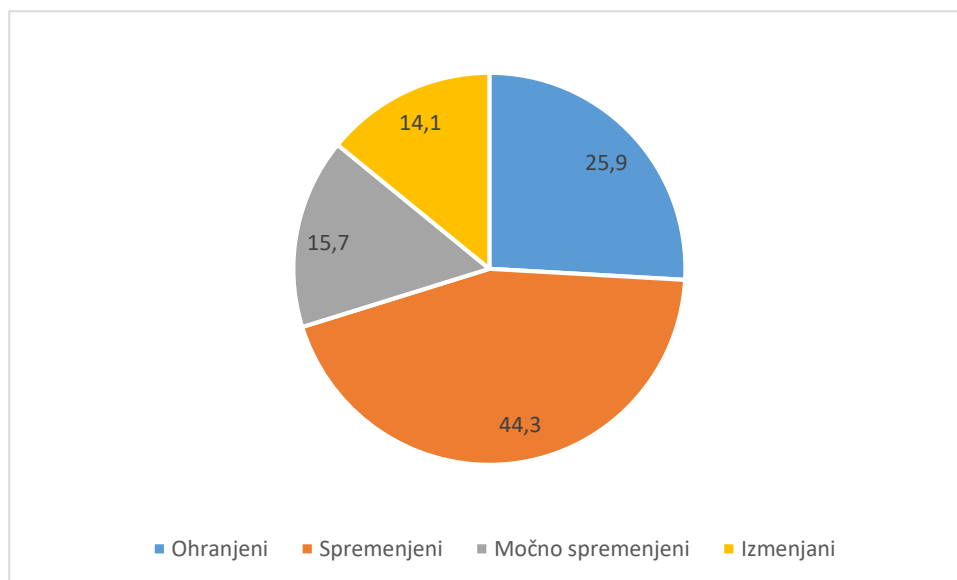
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 124/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	358,1	9,8	0,0	7,4	0,1	66,5	0,0	2,0	0,0	0,3
	%	80,6	2,2	0,0	1,7	0,0	15,0	0,0	0,4	0,0	0,1
Naravno stanje	m ³ /ha	54,6	126,6	0,0	9,3	0,0	239,9	0,0	13,3	0,0	0,0
	%	12,3	28,5	0,0	2,1	0,0	54,0	0,0	3,0	0,0	0,0

V drevesni sestavi močno prevladuje smreka z 80,6 %, sledita ji bukev s 15,0 %, jelka z 2,2 % in macesen z 1,7 %. Glede na naravno sestavo je prevelik delež smreke, primanjkuje pa jelke, bukve in ostalih listavcev.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 21: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

25,9% gozdov je ohranjenih, 44,3 % spremenjenih, močno spremenjenih 15,7 % ter izmenjanih 14,1 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 125/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	115,88	28,7	41,4	26,5	3,4	34,6	23,5	41,4	0,5	5,6	15,0	36,5	42,9
Drogovnjak	56,02	14,9	83,3	1,8	0,0	33,3	50,9	15,8	0,0	15,2	73,4	11,4	0,0
Debeljak	264,10					27,8	52,2	20,0	0,0	5,7	64,3	28,6	1,4
Sestoj v obnovi	71,24					56,7	39,5	3,8	0,0				
Skupaj	507,24												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

Mladovje je kar se zasnove tiče zelo raznoliko nekoliko pa prevladuje dobra zasnova. Večina drogovnjakov ima dobro zasnovo.

Mladovja so večinoma nenegovana (41,4%), medtem ko je negovanih 34,6 % in pomanjkljivo negovanih 23,5 % površin. Večina drogovnjakov, debeljakov in sestojev v obnovi je pomanjkljivo negovanih.

Sklep v mladovjih je raznolik, prevladuje pa vrzelast sklep. V drogovnjakih in debeljakih pa prevladuje normalen sklep.

Kakovost drevja

Preglednica 126/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	316	2,2	15,5	56,7	22,8	2,8
Jelka	8	0,0	37,5	62,5	0,0	0,0
Macesen	9	11,1	66,7	22,2	0,0	0,0
Bukev	63	3,2	7,9	47,6	27,0	14,3
Pl. Ist.	3	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	333	2,4	17,4	55,9	21,6	2,7
Skupaj listavci	66	3,0	7,6	48,5	27,3	13,6
Skupaj	399	2,5	15,8	54,6	22,6	4,5

Drevje tega rastiščnogojitvenega razreda ima večinoma dobro kakovost. Kakovost iglavcev je nekoliko boljša kot kakovost listavcev.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 127/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	14,1
Veje	2,0
Osutost	0,0

Skupaj	16,1
---------------	-------------

Poškodovanega drevja je 16,1 %, od tega je največ poškodb debela in koreničnika (14,1 %).

Odmrlo drevje

Količina odmrlega drevja je visoka, kar 48,8 m³/ha. Prevladuje drevje prsnih premerov med 10 in 29 cm (28,9 m³/ha), 13,5 m³/ha je drevja prsnih premerov med 30 in 49 cm, 6,4 m³/ha pa je drevja debelega nad 50 cm.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 104,0 % pri iglavcih in 87,0 % pri listavcih, oziroma skupaj 100,8 %. Gojitvena in varstvena dela so bila izvedena v pretežni meri.

Preglednica 128/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	10,68	11,19	104,8
Obžetev	ha	64,60	43,02	66,6
Nega mladja	ha	3,50	2,55	72,9
Nega gošče	ha	9,08	8,68	95,6
Nega letvenjaka	ha	7,97	7,86	98,6
Nega ml. drogovnjaka	ha	11,27	10,45	92,7
Zaščita s premazom	ha	160,27	51,64	32,2
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	630,00	1.530,00	242,9
Zaščita z ograjo	m	500,00	590,00	118,0
Priprava tal	ha	0,00	3,40	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	1,13	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	2,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 129/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek		
		m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	514,45	390,9	89,0	479,9	8,59	2,39	10,98
2012	514,22	427,8	83,2	511,0	8,67	1,88	10,55
2022	507,24	375,4	68,8	444,2	7,14	1,43	8,57

Letni realiziran posek*		
m ³ /ha		
Iglavci	Listavci	Skupaj
4,69	0,99	5,68
8,18	1,61	9,79
6,38	1,02	7,40

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga RGR je padla, znižal se je tudi prirastek.

Drevesna sestava

Preglednica 130/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	76,4	2,1	0,0	3,0	0,0	18,3	0,0	0,2	0,0	0,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 086 JELOVO BUKOVJE NA SILIKATIH (AFS)

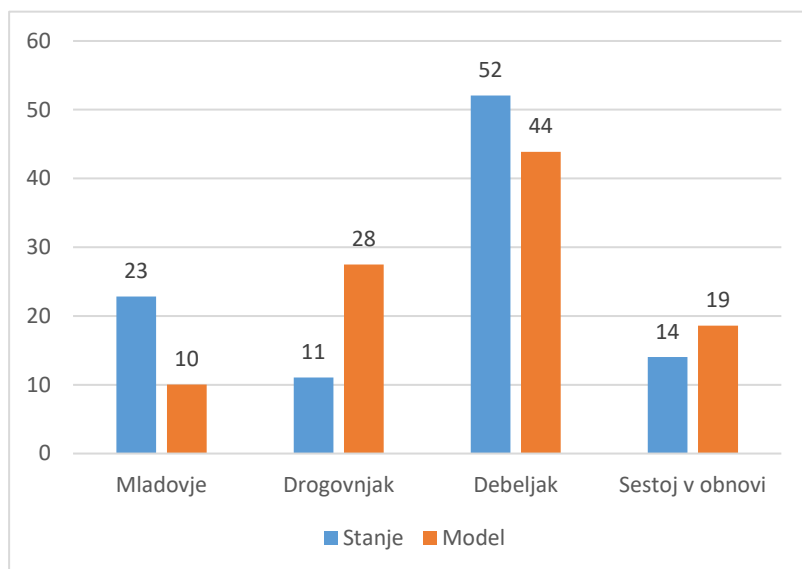
2012	78,3	2,4	0,0	3,0	0,0	16,0	0,0	0,2	0,0	0,1
2022	80,6	2,2	0,0	1,7	0,0	15,0	0,0	0,4	0,0	0,1

Glede na preteklo obdobje se je povečal delež smreke za 2,3 %, padel pa je delež macesna za 1,3 %, jelke za 0,2 % in bukve za 1,0 %.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 131/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	115,88	22,8	14	10,0	50,91	13
Drogovnjak	56,02	11,0	37	27,5	139,54	-16
Debeljak	264,1	52,1	59	43,9	222,51	8
Sestoj v obnovi	71,24	14,0	25	18,6	94,28	-5
Skupaj:	507,24	100,0	143	100	507,24	

Grafikon 22: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz je porušeno. Največji je primanjkljaj drogovnjakov. Visok delež mladovij v prihodnosti pomeni dvig drogovnjakov. S pospešenim uvajanjem debeljakov v obnovo, bo mogoče dvigniti delež sestojev v obnovi. Ocenjujemo, da bi uravnoteženo razmerje razvojnih faz lahko dosegli v 30 do 40 letih.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 20 %, drogovnjak 15 %, debeljak 47 %, sestoj v obnovi 18 %.

Ciljna lesna zaloga: 455 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 650 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: Iglavci B, Listavci A1, A2, B.

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

V smislu drevesne sestave bomo v tem rastiščnogojitvenem razredu sestoje usmerjali v smer skupinsko raznodobnih mešanih sestojev smreke 70 %, bukve 21 %, jelke 4 %, macesna 4 in plemenitih listavcev 1 %. Domnevamo, da je doseganje ciljnega razmerja drevesnih vrst možno v 30 letih.

V smislu razmerja razvojnih faz stremimo k modelnemu razmerju razvojnih faz, ki bi bil dosegljiv nekje v obdobju 30 – 40 let s postopnim zmanjševanjem deleža debeljakov in povečanjem deleža drogovnjakov. Z visokim deležem mladovij, ki ga imamo, smatramo da bo cilj možno doseči.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 143 let

Pomladitvena doba: 25 let

V 36 % drogovnjakov je načrtovana izvedba redčenj. Jakost ukrepanja v drogovnjakih je odvisna predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V drogovnjakih z boljšo zasnovo so običajno jakosti ukrepanja višje kot v predelih s slabšo. V nenegovanih drogovnjakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v drogovnjakih gibljejo med 17 in 22 % od lesne zaloge.

V 15 % debeljakov so načrtovana redčenja. Pri redčenjih debeljakov sta glavna dejavnika negovanost sestojev in način spravila. V predelih, kjer je pravilno sredstvo žičnica, so običajno jakosti ukrepanja višje, vendar pa z ukrepanjem ne smemo ogroziti zagotavljanja katerekoli druge funkcije gozda (varovalne). V nenegovanih debeljakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v debeljakih gibljejo med 18 in 20 % od lesne zaloge. V debeljakih redčenja niso več potrebna, zato je tudi delež površin debeljakov z redčenjem sorazmerno majhno. 45 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo z 25 - 30 % jakostjo. V 40 % debeljakov je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

V 68 % sestojev v obnovi nadaljujemo obnovo s povprečno 30 % jakostjo. Samo ukrepanje je odvisno od deleža pomladka. V 33 % sestojev v obnovi obnovo nadaljujemo zadržano, v 35 % pospešeno, v 42 % sestojev v obnovi je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

Posebno pozornost je potrebno nameniti jelki in v nekaterih predelih gospodarjenje prilagoditi, za izboljšanje razmer za jelko. Visoke zaloge ter skupinsko postopno naj zagotovijo ugodne pogoje za pomlajevanje jelke. Preostala jelka je pomembna semenska baza, zato jo ni dovoljeno sekati. Bukev in jelko pomlajevati pod zastorom. Za bukev so primernejše sestojne vrzeli velikosti ene drevesne višine, jelka pa se nato pomladi znotraj takih jeder, kjer divjad nima dostopa. Poleg tega odraslo jelko ne sekati, preden ne odvrže semena.

Rastišča so bolj primerna za žično spravilo, zato bi veljalo dograditi cestno omrežje. Obstoječe vlake so le delno ustrezne. Traktorsko spravilo ohraniti na primernih mestih – položna in dovolj nosilna podlaga.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 5 let. Nego mladja se (če je potrebna) ponavlja na 5 let, nego gošče pa ponavljamo na 7 let. Prva in druga redčenja izvajamo na vsakih 10 let, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoje na 15 let.

Ukrepi

Preglednica 132/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	84,5	15,5	100,0
- ciljno %	83,9	16,1	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	375,4	68,8	444,2
- ciljna (m ³ /ha)	382,6	73,3	455,9
Prirastek (m ³ /ha)	7,13	1,47	8,60
Možni posek (m ³ /ha)	64,0	10,2	74,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	6,41	1,02	7,43
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,1	14,8	16,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	89,9	69,5	86,4
Izravnalna doba (let)			

Preglednica 133/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	9.106	22.530	0	0	0	740	32.376	17,0	89,4
	%	28,1	69,6	0,0	0,0	0,0	2,3	100,0		
Listavci	m ³	148	5.027	0	0	0	3	5.178	14,8	71,5
	%	2,9	97,0	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0		
Skupaj	m³	9.254	27.557	0	0	0	743	37.554	16,7	86,4
	%	24,6	73,4	0,0	0,0	0,0	2,0	100,0		

Možni posek za ta RGR znaša 7,43 m³/ha/leto ali 86,4 % prirastka. 73,4 % poseka predstavlja pomladitvena sečnja, ostalo redčenja.

Preglednica 134/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Sadnja	ha	1,27	1,27
Obžetev	ha	10,91	51,61
Nega mladja	ha	2,46	2,46
Nega gošče	ha	14,09	14,09
Nega letvenjaka	ha	7,99	7,99
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,08	11,08
Zaščita s premazom	ha	10,91	61,91

Poudarek v razvojni fazi mladovja smo dali predvsem izvajanju zaščite in obžetev ter negi gošče, letvenjaka in drogovnjaka.

9.2.7. Rastiščnogojitveni razred: 164 JELOVJE (DA)

Površina gozdov v razredu je 187,43 ha, kar predstavlja 3,6 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo med večnamenske gozdove.

66,7 % gozdov tega rastiščnogojitvenega razreda je v zasebni lasti, preostalih 33,3 % pa v državni lasti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: funkcija varovanja naravnih vrednot, hidrološka funkcija, lovnogospodarska funkcija, lesnoproizvodna funkcija, klimatska funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, estetska funkcija in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Odseki: 6a, 7a, 20b, 35a, 61b, 76a, 79a, 81, 83b.

V odsekih 76a se nahaja vrsta Nature 2000 alpski kozliček, v odsekih 81 in 83b gejerjev vrtenec, odsek 20b je potencialno območje pojavljanja lepega čevljca, v odsekih 6a, 7a, 20b, 76a, 79a, 81 in 83b močvirski krešič, v odsekih 6a in 81 navadni koščak.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 135/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
592	<i>predalpsko-alpsko topoljubno bukovje</i>	5	2,08	1,1
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	9,57	5,1
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	3,02	1,6
651	<i>gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	7	9,76	5,2
683	<i>predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico</i>	7	1,83	1,0
751	<i>kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	2,81	1,5
771	<i>jelovje s praprotmi</i>	17	149,18	79,6
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	9,18	4,9
	Skupaj	15,10	187,43	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je 15,10 m³/ha/leto. Izkoriščenost rastiščnega potenciala je ob prirastku 9,39 m³/ha/leto 62 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo enodobni smrekovi sestoji.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 136/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 164 JELOVJE (DA)

Iglavci	2,9	7,9	18,4	24,1	46,7	534,7	96,7	8,91	96,2
Listavci	9,1	23,5	25,8	22,2	19,4	18,3	3,3	0,35	3,8
Skupaj	3,1	8,4	18,7	24,1	45,7	553,0	100,0	9,26	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 35 % višja, prirastek pa za 27 % višji kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge se nahaja pri iglavcih v petem debelinskem razredu, pri listavcih pa v drugem in tretjem.

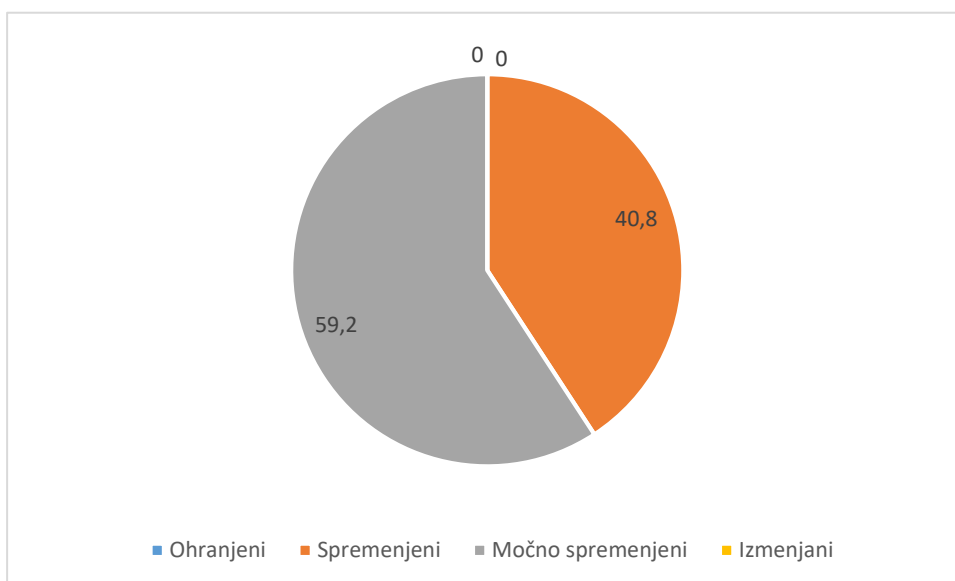
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 137/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	522,2	2,9	0,0	9,6	0,0	11,4	0,0	6,4	0,0	0,5
	%	94,4	0,5	0,0	1,7	0,0	2,1	0,0	1,2	0,0	0,1
Naravno stanje	m ³ /ha	188,0	183,0	0,6	6,1	1,1	124,4	2,8	43,7	2,8	0,6
	%	34,0	33,1	0,1	1,1	0,2	22,5	0,5	7,9	0,5	0,1

V drevesni sestavi močno prevladuje smreka z 94,4 %. Od ostalih vrst so prisotne še bukev (2,1 %), macesen (1,7 %) in plemeniti listavci (1,2 %). Jelka zavzema le 0,5 % lesne zaloge. Glede na naravno sestavo je prevelik delež smreke, močno pa primanjkuje jelke in bukve.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 23: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

Prevladujejo močno spremenjeni gozdovi z 59,2 %, 40,8 % je spremenjenih gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 138/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	35,16	28,6	51,0	17,7	2,7	38,4	39,0	22,6	0,0	12,2	39,2	18,8	29,8
Drogovnjak	15,39	22,3	64,1	13,6	0,0	14,6	46,0	39,4	0,0	39,2	60,8	0,0	0,0
Debeljak	117,18					24,5	71,2	4,3	0,0	27,7	69,9	2,4	0,0
Sestoj v obnovi	19,70					62,7	37,3	0,0	0,0				
Skupaj	187,43												

Legenda:

Sestojna zasnova
1 bogata

Negovanost
1 negovan sestoj

Sklep
1 tesen

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 164 JELOVJE (DA)

2 dobra	2 pomanjkljivo negovan	2 normalen
3 pomanjkljiva	3 nenegovan	3 rahel
4 slaba	4 nenegovan ogrožen sestoj	4 vrzelast do pretrgan

V mladovje je večinoma dobre do bogate zasnove. V drogovnjakih je zasnova večinoma dobra.

Mladovja, debeljaki in sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovana. 38,4 % mladovij je negovanih. Drogovnjaki so večinoma pomanjkljivo negovani in nenegovani.

Sklep je večinoma normalen, 39,2 % drogovnjakov ima tesen sklep.

Kakovost drevja

Preglednica 139/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	126	0,0	20,6	68,3	11,1	0,0
Jelka	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Macesen	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Bukev	6	0,0	0,0	16,7	16,7	66,6
Pl. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	129	0,0	21,7	67,4	10,9	0,0
Skupaj listavci	8	0,0	0,0	12,5	37,5	50,0
Skupaj	137	0,0	20,4	64,3	12,4	2,9

Drevje tega rastiščnogojitvenega razreda ima večinoma dobro kakovost. Kakovost iglavcev je boljša kot kakovost listavcev.

Poškodovanost sestojev

Analiza poškodovanosti drevja na SVP je pokazala srednjo poškodovanost, saj ima močnejše poškodbe 11,4 % dreves. Prevladujejo poškodbe debla in koreničnika z 8,2 %.

Odmrlo drevje

V teh gozdovih je v povprečju 42,1 m³/ha odmrle lesne mase. Največ dreves je v prvem razširjenem debelinskem razredu (23,8 m³/ha), v skupnem prevladujejo iglavci.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 61,2 % pri iglavcih in 101,8 % pri listavcih, oziroma skupaj 62,1 %.

Izvedena je bila sadnja, zaščita in obžetev, ter nega mladja, v manjši meri pa nega gošče in letvenjaka.

Preglednica 140/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	1,34	1,37	102,2
Obžetev	ha	6,68	15,63	234,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 164 JELOVJE (DA)

Nega mladja	ha	0,20	0,20	100,0
Nega gošče	ha	3,78	1,68	44,4
Nega letvenjaka	ha	2,40	1,03	42,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,47	0,73	29,6
Zaščita s premazom	ha	9,92	19,95	201,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	130,00	100,00	76,9
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	6,20	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 141/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	187,06	527,6	24,0	551,6	12,82	0,46	13,28	4,86	0,15	5,01
2012	187,31	521,3	26,4	547,8	9,82	0,51	10,33	5,75	0,22	5,97
2022	187,43	534,7	18,3	553,0	8,91	0,35	9,26	8,69	0,25	8,94

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga razreda je v zadnjem obdobju povečala, prirastek pa je padel.

Drevesna sestava

Preglednica 142/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

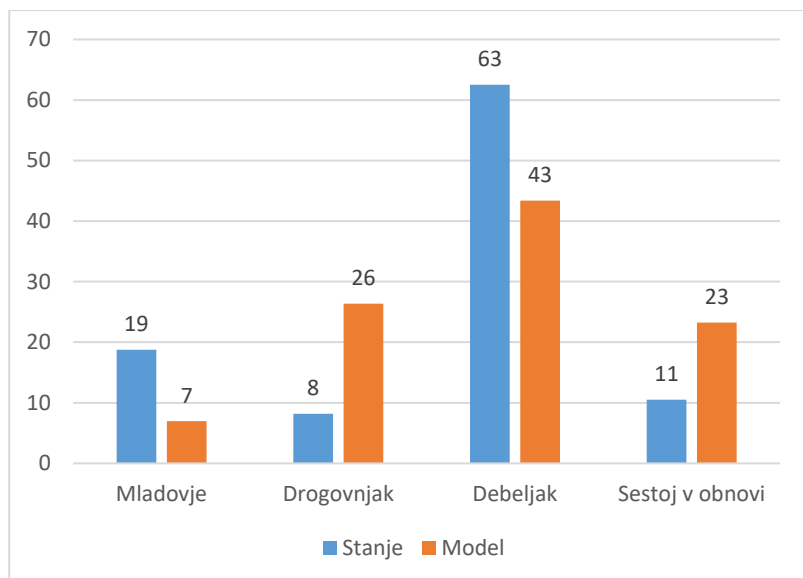
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	93,6	0,1	0,0	1,9	0,0	2,0	0,0	2,2	0,0	0,2
2012	92,5	0,2	0,0	2,4	0,0	3,1	0,0	1,7	0,0	0,1
2022	94,4	0,5	0,0	1,7	0,0	2,1	0,0	1,2	0,0	0,1

Delež smreke se je povečal za 1,9 % in jelke za 0,3 %, padel pa je delež macesna za 0,7 %, bukke za 1,0 % in plemenitih listavcev za 0,5 %

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 143/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	35,16	18,8	9	7,0	13,08	12
Drogovnjak	15,39	8,2	34	26,4	49,40	-18
Debeljak	117,18	62,5	56	43,4	81,36	19
Sestoj v obnovi	19,7	10,5	30	23,3	43,59	-13
Skupaj:	187,43	100,0	129	100	187,43	

Grafikon 24: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz se je v preteklem desetletju močno spremenilo. Delež mladovij je močno narasel (velike novo nastale površine po sanaciji podlubnikov), delež drogovnjakov je padel za 10 %, delež debeljakov je narasel in močno presega modelno površino, površine sestojev v obnovi pa so se zmanjšale za 7 % in ne sledijo modelu. Največji manjko ostajajo drogovnjaki, čeprav v naslednjih 10 letih pričakujemo povečanje, saj je velik delež mladovij.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Skupinsko raznodobni mešani gozdovi smreke in bukve s primesjo jelke, macesna, plemenitih in drugih listavcev.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 18 %, drogovnjak 12 %, debeljak 55 %, sestoj v obnovi 15 %.

Ciljna lesna zaloga: 574 m³/ha

Končna lesna zaloga: 700 m³/ha

Ciljna kakovost sortimentov: iglavci: A2, B; listavci A2, B, drva

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

V smislu drevesne sestave bomo v tem rastiščnogojitvenem razredu sestoje usmerjali v smer skupinsko raznodobnih mešanih sestojev smreke 90 %, bukve 4,3 % in jelke 0,2 %, s posameznimi osebki macesna 2,4 % in plemenitih listavcev 3 %. Upamo, da je doseganje ciljnega razmerja drevesnih vrst možno v 40 letih.

V smislu razmerja razvojnih faz stremimo k modelnemu razmerju razvojnih faz, ki bi bil dosegljiv nekje v obdobju 30 let s postopnim zmanjševanjem debeljakov in povečanjem drogovnjakov. Osnova nam je visok delež mladovij, ki v prihodnosti pomeni dvig deleža drogovnjakov. Močnejše uvajanje debeljakov v obnovo pa bo dvignilo delež sestojev v obnovi.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 129 let

Pomladitvena doba: 30 let

Mladovja negujemo tako, da pospešujemo listavce in jelko.

V 61 % drogovnjakov so načrtovana redčenja. Jakost ukrepanja v drogovnjakih je odvisna predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. V drogovnjakih z boljšo zasnovo ali v nenegovanih drogovnjakih so običajno jakosti ukrepanja višje kot v predelih s slabšo. Jakosti ukrepanja se tako v drogovnjakih gibljejo med 20 in 25 % od lesne zaloge. V 39 % drogovnjakov je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

V 63 % debeljakov so načrtovana redčenja. Pri redčenjih debeljakov sta glavna dejavnika negovanost sestojev in način spravlja. Redčiti predvsem debeljake s tesnim sklepom, v ostalih pa predvsem nizko redčenje. V nenegovanih debeljakih je jakost redčenja lahko višja, kot v negovanih. Jakosti ukrepanja se tako v debeljakih gibajo med 18 in 20 % od lesne zaloge.

33 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo s 25 % jakostjo. V 4 % debeljakov je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

V 33 % sestojev v obnovi zadržano nadaljujemo obnovo s povprečno 25 % jakostjo, v 35 % površin sestojev v obnovi pa pospešeno nadaljujemo obnovo povprečno s 30 % jakostjo. Slabo pomlajene dele spopolniti s smreko, jelko in macesnom. Samo ukrepanje je odvisno od deleža pomladka. V ostalih sestojih v obnovi brez ukrepanja.

Ohranjati jelko in s skupinsko raznodobnim mestoma tudi prebiralnim gospodarjenjem zagotavljati dobre pogoje za razvoj. V predelih, kjer se pojavi jelka jo lahko individualno ščitimo s kemičnimi premazi ali v primeru večjih površin s postavitvijo ograje

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 6 let. Nego mladja se (če je potrebna) ponavlja na 5 let, nego gošče pa ponavljamo na 7 let. Prva in druga redčenja izvajamo na vsakih 10 let, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoje na 15 let.

Ukrepi

Preglednica 144/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	96,7	3,3	100,0
- ciljno %	96,5	3,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	534,7	18,3	553,0
- ciljna (m ³ /ha)	538,1	19,4	574,6
Prirastek (m ³ /ha)	8,91	0,35	9,26
Možni posek (m ³ /ha)	86,9	2,4	89,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	8,69	0,25	8,94
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	16,3	13,4	16,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	97,5	70,0	96,5
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 145/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

	Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek	Posek na panj	Posek za umetno	Posek oslabelega			

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 164 JELOVJE (DA)

					obnovo	drevja in sanitarni p.				
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	9.019	7.122	0	0	0	147	16.288	16,3	97,5
	%	55,4	43,7	0,0	0,0	0,0	0,9	100,0		
Listavci	m ³	92	368	0	0	0	0	460	13,4	69,7
	%	20,0	80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	9.111	7.490	0	0	0	147	16.748	16,2	96,5
	%	54,4	44,7	0,0	0,0	0,0	0,9	100,0		

Možni posek v tem rastiščnogojitvenem razredu znaša 8,94 m³/ha/leto ali 95,5 % prirastka. V možnem poseku je 44,7 % pomladitvenega in 54,4 % redčenj.

Preglednica 146/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Obžetev	ha	0,35	0,35
Nega mladja	ha	3,00	3,00
Nega gošče	ha	1,67	1,67
Nega letvenjaka	ha	5,31	5,31
Zaščita s premazom	ha	0,35	0,60

Načrtovana negovalna dela so nega mladja, gošče in letvenjaka.

9.2.8. Rastiščnogojitveni razred: 165 SMREKOVJE (ADP, BP)

Površina gozdov v razredu je 209,70 ha, kar predstavlja 4,0 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo med večnamenske gozdove. Pojavlja se večinoma na rastišču *Bazzanio-Piceetum* v višinskem pasu od 1.000 do 1.600 m n. m. Geološka podlaga na rastiščih asociacije *Bazzanio-Piceetum* je silikatna, težko propustna za vodo, na kateri so se razvila kislila ranker-podzoli.

100,0 % gozdov tega rastiščnogojitvenega razreda je v državni lasti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: hidrološka funkcija, lovno-gospodarska funkcija, lesnoproizvodna funkcija, klimatska funkcija in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Odseki: 1b, 2b, 3b, 4a, 19b.

V odsekih 2b, 3b, 4a in 19b se nahaja vrsta Nature 2000 močvirski krešič, odsek 19b je potencialno območje pojavljanja lepega čoveljca.

Odseki 2b, 3b, 4a in 19b spadajo v kisloljubne smrekove gozdove od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Piceetea*)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 147/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	0,42	0,2
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	20,86	9,9
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	31,87	15,2
801	<i>smrekovje s trikrpim bičnikom</i>	5	156,55	74,7
	Skupaj	6,210	209,70	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je 6,21 m³/ha/leto. Izkoriščenost rastiščnega potenciala je ob prirastku 10,49 m³/ha/leto 169 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo velikopovršinsko raznodobni in enodobni sestoji. Na skrajnejših rastiščih (čeri, zamočvirjeni predeli) pa se pojavljajo tudi malopovršinske zgradbe.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 148/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	7,1	13,1	19,8	22,7	37,3	542,0	99,7	10,80	99,7
Listavci	9,5	22,3	25,9	22,2	20,1	1,5	0,3	0,03	0,3
Skupaj	7,1	13,1	19,9	22,7	37,2	543,5	100,0	10,83	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 32 % višja, prirastek pa za 48 % višji kot povprečna lesna zaloga in prirastek celotne gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge je v četrtem in petem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 149/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	533,0	0,2	0,0	8,8	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,2
	%	98,2	0,0	0,0	1,6	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	300,6	38,1	1,6	8,2	0,0	185,4	0,0	4,3	4,3	1,1
	%	55,3	7,0	0,3	1,5	0,0	34,1	0,0	0,8	0,8	0,2

V drevesni sestavi močno prevladuje smreka z 98,2 %. Prisoten pa je še macesen (1,6 %). Glede na naravno sestavo je prevelik delež smreke, močno pa primanjkuje jelke in bukke.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi spadajo v kategorijo ohranjenih gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 150/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	39,20	5,9	34,9	12,4	46,8	28,6	36,8	34,6	0,0	0,0	2,8	8,8	88,4
Drogovnjak	52,35	3,6	74,7	21,7	0,0	14,6	52,6	32,8	0,0	83,5	7,0	9,5	0,0
Debeljak	82,80					21,9	65,8	12,3	0,0	11,3	84,2	4,2	0,3
Sestoj v obnovi	35,35					25,6	59,7	14,7	0,0				
Skupaj	209,70												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

V mladsdovju prevladujejo slabe (46,8 %) in dobre zasnovi (34,9 %), v drogovnjakih pa je zasnova večinoma dobra.

Mladovja, drogovnjaki, debeljaki in sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovani.

V mladovjih je sklep vrzelast, v drogovnjakih tesen, v debeljaki pa normalen.

Kakovost drevia

Kakovost macesna je večinoma pravdobra, smreke dobra. V skupnem pri iglavcih prevladuje dobra kvaliteta, listavcev je zelo malo in jim kakovosti nismo ocenjevali.

Poškodovanost sestojev

Analiza poškodovanosti drevja na SVP je pokazala srednjo poškodovanost, saj ima močnejše poškodbe 14,3 % dreves. Prevladujejo poškodbe debla in koreničnika z 9,2 %, 5,2 % je poškodb krošnje in vej.

Odmrlo drevje

V razredu je v povprečju 113,8 odmrlih dreves/ha oz 55,7 m³/ha. 40,7 m³/ha v prvem razširjenem debelinskem razredu, in 9,8 m³/ha v drugem, odmrlega drevja premerov nad 50 cm je 5,2 m³/ha.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila 101,9 %, enaka pri iglavcih in listavcih.

Tudi realizacija gojitvenih del je izvedena v večji meri – sadnja, obžetev, nega gošče, nega letvenjaka ter zaščita.

Preglednica 151/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	2,90	2,90	100,0
Obžetev	ha	19,24	19,91	103,5
Nega gošče	ha	0,39	0,39	100,0
Nega letvenjaka	ha	0,83	0,83	100,0
Zaščita s premazom	ha	23,00	21,77	94,7
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	52,32	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	22,10	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 152/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek		
		m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	214,09	417,7	0,7	418,4	9,73	0,01	9,74
2012	209,03	511,7	2,3	514,0	10,54	0,05	10,59
2022	209,70	542,0	1,5	543,5	10,80	0,03	10,83

Letni realiziran posek*		
m ³ /ha		
Iglavci	Listavci	Skupaj
4,61	0,00	4,61
9,32	0,02	9,34
7,35	0,02	7,37

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov v tem rastiščnogojitvenem razredu ostaja enaka, lesna zaloga se povečuje, prirastek gozdov pa je v zadnjem obdobju malenkost padel.

Drevesna sestava

Preglednica 153/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2000 do 2020

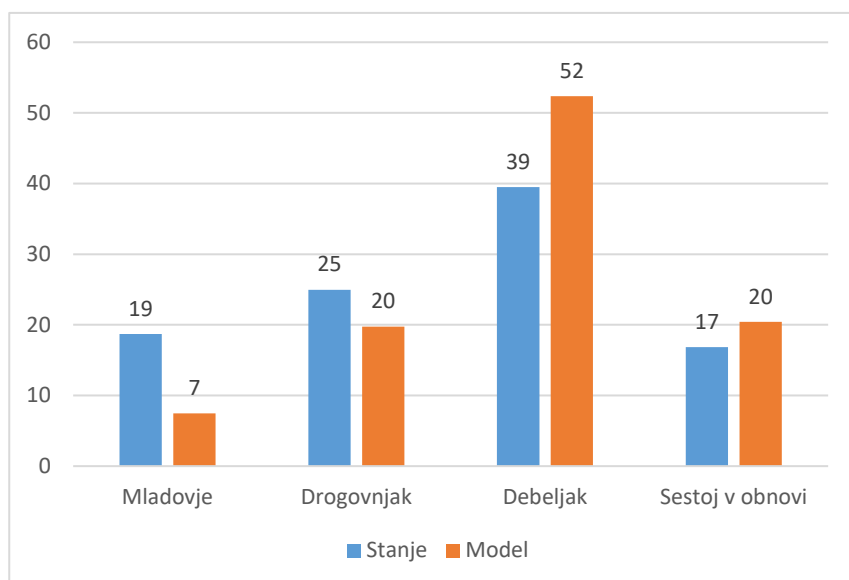
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	96,2	0,1	0,0	3,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
2012	97,5	0,0	0,1	2,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2
2022	98,2	0,0	0,0	1,6	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0

V drevesni sestavi je skoraj izključno smreka, katere delež se je še nekoliko povečal (1,3 %), delež macesna pa se je zmanjšal (0,4 %). Bukev in plemeniti listavci so posamično prisotni in v drevesni sestavi obsegajo skupaj 0,2 %.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 154/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna Površina (ha)	
Mladovje	39,2	18,7	11	7,5	15,69	11
Drogovnjak	52,35	25,0	29	19,7	41,37	5
Debeljak	82,8	39,5	77	52,4	109,84	-13
Sestoj v obnovi	35,35	16,9	30	20,4	42,80	-4
Skupaj:	209,7	100,0	147	100	209,70	

Grafikon 25: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz je relativno uravnoteženo. Glede na modelno razmerje je nekoliko preveč drogovnjakov in mladovij, večji je manjko debeljakov in manjši sestojev v obnovi. Uravnoteženo razmerje razvojnih faz bo ob realiziranem poseku možno doseči v obdobju do 20 let.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 16 %, drogovnjak 22 %, debeljak 44 %, sestoj v obnovi 18%.

Ciljna lesna zaloga: 575 m³/ha

Končna lesna zaloga: 650 m³/ha

Ciljna kakovost sortimentov: iglavci A2, B, listavci A2, B

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

V smislu drevesne sestave bomo v tem rastiščnogojitvenem razredu sestoje usmerjali v smer skupinsko raznodobnih mešanih sestojev smreke 90 %, macesna 2,6 % in bukve 3,0 %, s posameznimi osebki jelke (0,2 %) in mehkih listavcev (0,2 %). Domnevamo, da je doseganje idealnega razmerja drevesnih vrst možno v 30 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 147 let

Pomladitvena doba: 30 let

V 90 % drogovnjakov je načrtovana izvedba redčenj. Jakost ukrepanja v drogovnjakih je odvisna predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. Jakosti ukrepanja se tako v drogovnjakih gibljejo med 15 in 20 % od lesne zaloge. V 10 % drogovnjakov je za naslednje ureditveno obdobje načrtovana usmeritev brez ukrepanja.

V 49 % debeljakov so načrtovana redčenja. Jakost redčenj v debelejših drogovnjakih in tanjših debeljakih naj bo majhna. Potrebno se je izogniti difuznim svetlitvam oz. redčenju debeljakov, saj imajo za posledico le razrast zeliščne plasti, ki onemogoča uspešno pomladitev. Jakosti ukrepanja se tako v debeljakih gibljejo med 15 in 18 % od lesne zaloge. 31 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo, pri čemer je uvajanje sestojev v obnovo je lahko intenzivnejše, jakost poseka okrog 30 % od lesne zaloge. Pazimo na pomladitveno ekologijo, pri čemer sečnje na golo niso dovoljene.

V 59 % sestojev v obnovi nadaljujemo obnovo. Ko se v jedrih oblikuje zadosten podmladek je primerno širjenje obstoječih jeder in oblikovanje novih, posek jakosti približno 50 %, ko je zadovoljivo mladje na celotni površini sledi končni posek. V 49 % sestojev v obnovi zadržano nadaljujemo z obnovo, v 9 % pa pospešeno. V 41 % sestojev v obnovi je za naslednje ureditveno obdobje načrtovana usmeritev brez ukrepanja.

Za gozdove tega razreda bi bilo najprimernejše malopovršinsko skupinsko postopno gospodarjenje, v ekstremnejših rastiščnih razmerah (zgornja gozdna meja, zamočvirjeno) tudi skupinsko prebiranje. Žal takšen intenziven pristop v večini gozdov tega razreda ni mogoč.

Gospodarjenju je torej različno in mora biti prilagojeno rastišču, talni podlagi, nadmorski višini, pravih razmeram in obstoječemu sestoju. Ukrepanje je na splošno lahko večje jakosti v nižjih predelih in na silikatni podlagi z zmerno talno vlago. V predelih, ki so primerni za traktorsko spravilo, je ukrepanje lahko izrazito malopovršinsko. V predelih na zgornji gozdni meji naj se gospodari previdneje in z zadostnim varovalnimi pasom pred karavanškim fenom, enako previdno in postopno naj se dela v zamočvirjenih terenih.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 6 let. Nego mladja se (če je potrebna) ponavlja na 5 let, nego gošče pa ponavljamo na 7 let. Prva in druga redčenja izvajamo na vsakih 10 let, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 15 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoje na 15 let.

Ukrepi

Preglednica 155/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	99,7	0,3	100,0
- ciljno %	99,7	0,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	542,0	1,5	543,5
- ciljna (m ³ /ha)	573,0	1,6	574,6
Prirastek (m ³ /ha)	10,80	0,03	10,83
Možni posek (m ³ /ha)	73,5	0,1	73,6

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 165 SMREKOVJE (ADP, BP)

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Možni posek (m ³ /ha/leto)	7,35	0,02	7,37
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	13,6	10,7	13,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	68,1	53,3	68,0
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 156/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	8.939	6.227	0	0	0	248	15.414	13,6	68,1
	%	58,0	40,4	0,0	0,0	0,0	1,6	100,0		
Listavci	m ³	21	13	0	0	0	0	34	10,6	57,3
	%	61,8	38,2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	8.960	6.240	0	0	0	248	15.448	13,6	68,0
	%	58,0	40,4	0,0	0,0	0,0	1,6	100,0		

Možni posek v tem rastiščnogojitvenem razredu znaša 7,38 m³/ha/leto ali 68,0 % prirastka. 40,4 % načrtovanega možnega poseka je pomladitven posek, 58,0 % pa predstavljajo redčenja.

Preglednica 157/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Nega gošče	ha	2,06	2,06
Nega letvenjaka	ha	3,14	3,14
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,41	11,41

Načrtovanih negovalnih del je malo, obsegajo pa nego gošče, letvenjaka in drogovnjaka.

9.2.9. Rastiščnogojitveni razred: 220 GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM

Površina gozdov v razredu je 202,23 ha, kar predstavlja 3,8 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo med gozdove s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni.

Večinoma so to državni gozdovi 72,0 %, 28,0 % gozdov pa so v lasti lokalnih skupnosti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: funkcija varovanja naravnih vrednot, higiensko – zdravstvena funkcija, klimatska funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin ter turistična funkcija.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, estetska funkcija, hidrološka funkcija, lesnoproizvodna funkcija, rekreacijska funkcija, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter zaščitna funkcija.

Odseki: 44a, 45a, 46a, 47a, 48a, 49a, 51a, 52a, 54a, 90a, 90b, 90c.

V odsekih 48a in 49a so potencialna območja pojavljanja lepega čeveljca, črtastega medvedeka in širokouhutega netopirja.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 158/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
592	<i>predalpsko-alpsko toploljubno bukovje</i>	5	11,83	5,8
623	<i>bazofilno črnoborovje</i>	1	2,03	1,0
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	114,94	56,8
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	11,03	5,5
651	<i>gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	7	6,62	3,3
683	<i>predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico</i>	7	14,94	7,4
751	<i>kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	13,23	6,5
771	<i>jelovje s praprotmi</i>	17	19,72	9,8
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	7,89	3,9
	Skupaj	8,230	202,23	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je 8,23 m³/ha/leto. Izkoriščenost rastiščnega potenciala je ob prirastku 8,15 m³/ha/leto 99 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo velikopovršinsko raznodobni ter enodobni smrekovi sestoji. Večji kompleks ohranjenega mešanega gozda dobimo le v zgornjem delu Ravenske Kočne.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 159/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,7	14,0	28,4	26,4	26,5	324,5	80,4	6,50	80,2
Listavci	9,0	19,4	21,7	24,0	25,9	79,1	19,6	1,60	19,8
Skupaj	5,5	15,0	27,2	25,9	26,4	403,6	100,0	8,10	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 2 % nižja, prirastek pa za 11 % višji kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge je enakomerno razdeljena od tretjega do petega debelinskega razreda.

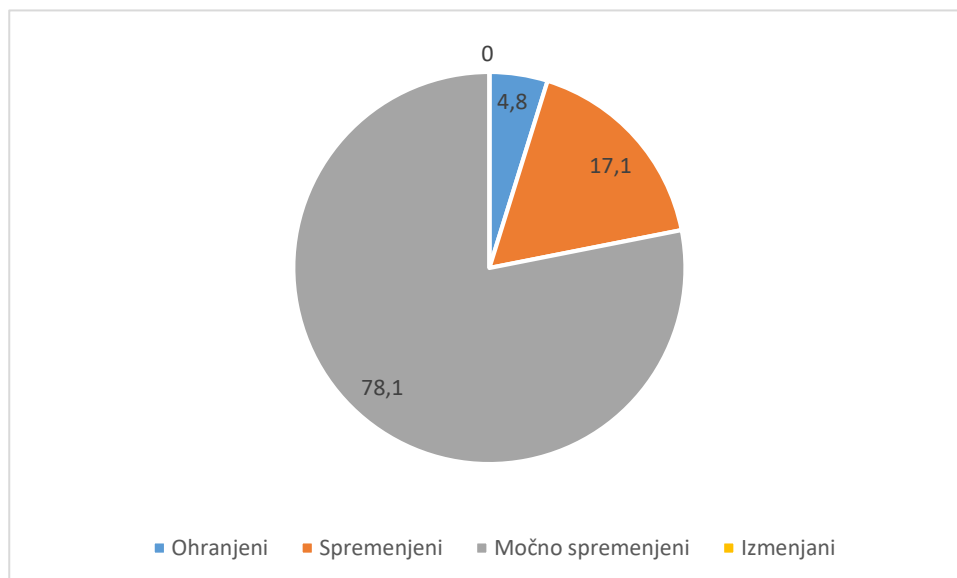
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 160/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	299,1	1,1	4,6	19,6	0,0	64,3	0,0	12,1	0,0	2,7
	%	74,1	0,3	1,1	4,9	0,0	15,9	0,0	3,0	0,0	0,7
Naravno stanje	m ³ /ha	85,9	22,6	3,6	21,4	0,0	246,1	0,0	18,6	2,0	3,2
	%	21,3	5,6	0,9	5,3	0,0	61,0	0,0	4,6	0,5	0,8

V drevesni sestavi prevladujeta smreka z 74,1 %, bukev z 15,9 % in macesen z 4,9 %. Glede na naravno sestavo je delež smreke dosti previsok, delež jelke, bukve in ostalih listavcev pa prenizek.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 26: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

Prevladujejo močno spremenjeni gozdovi z 78,1 %, 17 % gozdov je spremenjenih in 4,8 % ohranjenih.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 161/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 220 GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	25,40	11,9	61,2	26,9	0,0	35,3	39,5	25,2	0,0	10,0	36,1	39,4	14,5
Drogovnjak	26,63	16,0	79,7	4,3	0,0	5,7	44,6	49,7	0,0	43,4	50,8	5,8	0,0
Debeljak	115,14					13,4	75,7	10,9	0,0	1,6	80,7	17,7	0,0
Sestoj v obnovi	35,06					6,6	59,3	34,1	0,0				
Skupaj	202,23												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

Zasnova mladovij in drogovnjakov je večinoma dobra, površin s slabo zasnovo ni.

Mladovja, debeljaki in sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovani, površine drogovnjakov pa so večinoma nenegovane. Nenegovanih ogroženih sestojev ni.

Mladovja imajo rahel do normalen sklep. Sklep drogovnjakov in debeljakov je večinoma normalen, kar 43,4 % drogovnjakov pa ima tesen sklep.

Kakovost drevja

Po podatkih iz stalnih vzorčnih ploskev je večino dreves dobre kakovosti, so pa iglavci nekoliko boljše kakovosti kot listavci.

Poškodovanost sestojev

Analiza poškodovanosti drevja na SVP je pokazala, da je poškodovanih 8,3 % dreves. Večinoma gre za poškodbe debla in koreničnika (6,8 %) in krošenj (1,3 %).

Odmrlo drevje

Delež odmrlega drevja znaša 45,4 m³/ha. V povprečju je na ha 94,5 odmrlih dreves, od tega jih je večina v prvem razširjenem debelinskem razredu – 33,3 m³/ha, 9,0 m³/ha v drugem in 3,1 m³/ha v tretjem.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila kar 123,1 % pri iglavcih in 93,8 % pri listavcih, oziroma skupaj 120,1%.

Preglednica 162/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega gošče	ha	3,25	0,66	20,3
Nega letvenjaka	ha	4,48	2,38	53,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,79	1,05	27,7
Priprava tal	ha	0,00	0,79	0,0
Sadnja	ha	0,00	1,19	0,0
Obžetev	ha	0,00	2,78	0,0
Nega mladja	ha	0,00	0,75	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,76	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	3,03	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	400,00	0,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 220 GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM

Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,13	0,0
-----------------------	-----	------	------	-----

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 163/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	208,53	332,4	50,6	383,0	6,44	1,05	7,49	2,68	0,19	2,88
2012	206,88	369,6	61,1	430,8	7,71	1,38	9,09	7,95	0,70	8,65
2022	202,23	324,5	79,1	403,5	6,50	1,60	8,10	5,76	1,09	6,86

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina rastiščnogojitvenega razreda se v preteklem obdobju ni bistveno spremenila, za 2 % se je zmanjšala lesna zaloga, prirastek pa za 10%. Načrtovan možni posek predstavlja 79 % realiziranega v preteklem ureditvenem obdobju.

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

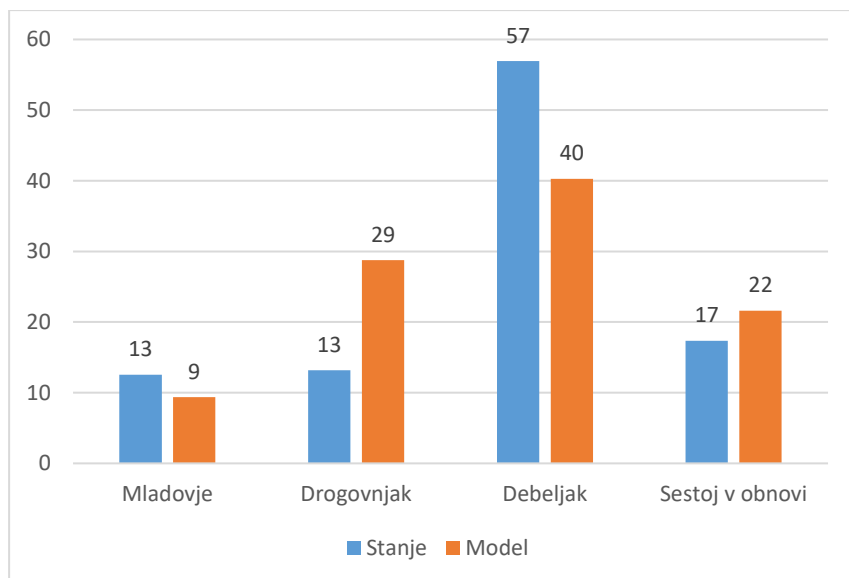
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	79,8	0,4	1,9	4,7	0,0	10,5	0,0	2,1	0,0	0,6
2012	80,2	0,5	0,8	4,3	0,0	11,7	0,0	2,0	0,0	0,5
2022	74,1	0,3	1,1	4,9	0,0	15,9	0,0	3,0	0,0	0,7

V drevesni sestavi močno prevladuje smreka, katere delež je močno upadel povečal (5,9 %). Povečal se je delež bukve (4,2 %) in macesna (0,6 %), bora (0,3 %) ter plemenitih listavcev (1,0 %), zmanjšal pa se je delež jelke (0,2 %).

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 164/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna Površina (ha)	
Mladovje	25,4	12,6	13	9,4	18,91	3
Drogovnjak	26,63	13,2	40	28,8	58,20	-16
Debeljak	115,14	56,9	56	40,3	81,47	17
Sestoj v obnovi	35,06	17,3	30	21,6	43,65	-4
Skupaj:	202,23	100,0	139	100	202,23	

Grafikon 27: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz je porušeno, a se je v zadnjem obdobju popravilo v korist mladovij, ki jih je več kot modelno ter sestojev v obnovi, katerih delež se približuje modelu. Največji primanjkljaj je pri drogovnjakih, katerih delež pa je še padel. Delež debeljakov je še vedno previsok, a se je močno znižal.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 12 %, drogovnjak 16 %, debeljak 52 %, sestoj v obnovi 20 %.

Ciljna lesna zaloga: 415 m³/ha

Končna lesna zaloga: 600 m³/ha

Ciljna kakovost sortimentov: iglavci B; listavci B, C, drva.

Ciljno obdobje: 10 let

Dolgoročni cilj:

Dolgoročni cilj nam predstavljajo skupinsko raznodobni mešani gozdovi smreke 72 %, bukve 17 % s posamičnimi macesni (6 %), plemenitimi listavci (3 %), borom (1 %) in jelko (1 %). Obdobje v katerem bo možno doseči dolgoročni cilj glede razmerja drevesnih vrst je zelo težko določiti, predvidevamo pa, da bo lahko dosegljiv šele v 20 letih.

Modelno razmerje razvojnih faz bo možno doseči s postopnim zmanjševanjem debeljakov. Predvidevamo da bo uravnoteženo razmerje razvojnih faz možno doseči v 30 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 139 let

Pomladitvena doba: 30 let

V 89 % drogovnjakov je načrtovana izvedba redčenj. Jakost ukrepanja v drogovnjakih je odvisna predvsem od pravih sredstev (žičnica, traktor), negovanosti ter zasnove drogovnjaka. Jakosti

ukrepanja se tako v drogovnjakih gibajo med 15 in 20 % od lesne zaloge. V 11 % drogovnjakov je za naslednje ureditveno obdobje načrtovana usmeritev brez ukrepanja.

V 38 % debeljakov izvajamo redčenja s povprečno jakostjo 25 %, pri redčenjih v katerikoli razvojni fazi pa ne smemo ogroziti zagotavljanje poudarjenih funkcij. 51 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo s 30 % jakostjo, ne smemo ogroziti zagotavljanje poudarjenih funkcij.

V 79 % sestojev v obnovi nadaljujemo obnovo. Ko se v jedrih oblikuje zadosten podmladek je primerno širjenje obstoječih jeder in oblikovanje novih, posek jakosti približno 40 %, ko je zadovoljivo mladje na celotni površini sledi končni posek. V 21 % sestojev v obnovi je za naslednje ureditveno obdobje načrtovana usmeritev brez ukrepanja.

Skupinsko postopno gospodarjenje. Uravnava zmes rastišču primernih drevesnih vrst. Na večjih naklonih imajo prednost vrste z močnim koreninskim sistemom (gorski javor, rdeči bor, macesen). Prednost dajati naravni obnovi, kjer zaradi velike zatravljenosti že dalj časa onemogočeno pomlajevanje smiselna sadnja, vendar sadimo večinoma listavce in macesen. Negovati in pospeševati pestrost in raznolikost drevesnih vrst in struktur.

Negotovati in vzdrževati jesenove meje in skrbeti za obrežje Planšarskega jezera, saj sta oba pomemben krajinski element.

Gozdove opremiti s tablam in sprehajalnimi potmi

V čistih smrekovih sestojih, predvsem tistih slabše stabilnosti in kvalitete, je obnova lahko predčasna.

Pomladitvene dobe naj bodo daljše in z dobo vračanja 15 let.

V sklenjenih sestojih iglavcev vzpostaviti jedra listavcev.

Odstranjevanje nestabilnih in fiziološko prestarih dreves.

Na območjih, kjer je potencialno najprimernejši način spravila žičnica, se obnova načrtuje v pasovih. Linije se postavljajo prečno na pobočja, tako da odrasel sestoj varuje pomladitvene površine pred ekstremnimi klimatskimi pogoji (obnova robno in v senci odraslih dreves).

Ukrepi

Preglednica 165/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	80,4	19,6	100,0
- ciljno %	79,9	20,1	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	324,5	79,1	403,6
- ciljna (m ³ /ha)	331,8	83,6	415,4
Prirastek (m ³ /ha)	6,50	1,60	8,10
Možni posek (m ³ /ha)	57,6	10,9	68,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,77	1,10	6,86
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,8	13,8	17,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	88,7	68,4	84,7
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 166/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	4.658	6.657	0	0	0	343	11.658	17,8	88,7

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 220 GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM

	%	40,0	57,1	0,0	0,0	0,0	2,9	100,0		
Listavci	m ³	703	1.460	0	0	0	51	2.214	13,8	68,4
	%	31,8	65,9	0,0	0,0	0,0	2,3	100,0		
Skupaj	m³	5.361	8.117	0	0	0	394	13.872	17,0	84,6
	%	38,6	58,6	0,0	0,0	0,0	2,8	100,0		

Možni posek za ta rastiščnogojitveni razred znaša 6,86 m³/ha/leto ali 84,6 % prirastka. Pomalditveni posek predstavlja 58,6 % vsega poseka in redčenja 38,6 %.

Preglednica 167/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	0,91	0,91
Sadnja	ha	1,36	1,36
Obžetev	ha	3,21	15,19
Nega mladja	ha	1,72	1,72
Nega gošče	ha	2,15	2,15
Nega letvenjaka	ha	1,96	1,96
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,37	0,37
Zaščita s premazom	ha	1,91	8,69

9.2.10. Rastiščnogojitveni razred: 210 GOZDNI REZERVATI

Površina gozdov v razredu je 38,17 ha, kar predstavlja 0,7 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo med gozdove s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni in so v državni lasti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: estetska funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, raziskovalna funkcija, lovno-gospodarska funkcija in klimatska funkcija.

Na drugi stopnji pa sta prisotni: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Odseka: 15b, 30b.

Odsek 15b so potencialna območja pojavljanja lepega čeveljca. tu se pojavlja tudi močvirski krešič.

Odsek 15b spada v habitatni tip Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 168/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	38,17	100,0
	Skupaj	11,00	38,17	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je 11,00 m³/ha/leto. Izkoriščenost rastiščnega potenciala je ob prirastku 8,70 m³/ha/leto 79 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo naravni, velikopovršinsko raznodobni sestoji. Sestoji v odseku 30 B pa so smrekovi nasadi na jelovo-bukovem rastišču.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 169/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,0	7,0	19,0	25,0	47,0	371,4	66,8	6,05	71,5
Listavci	6,7	15,5	17,5	26,1	34,2	184,6	33,2	2,41	28,5
Skupaj	3,5	9,8	18,5	25,4	42,8	556,0	100,0	8,46	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 35 % višja, prirastek pa za 16 % višji kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge je pri

iglavcih v petem debelinskem razredu, pri listavcih pa je enakomerno razporejena od drugega do petega razreda.

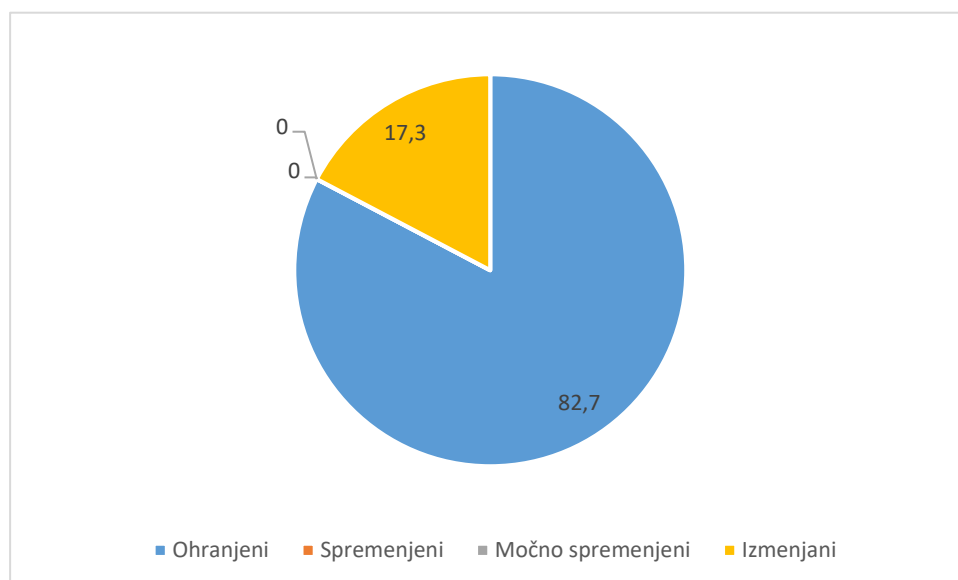
Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 170/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	325,9	28,8	0,0	16,7	0,0	178,6	0,0	6,0	0,0	0,0
	%	58,6	5,2	0,0	3,0	0,0	32,1	0,0	1,1	0,0	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	55,6	166,8	0,0	11,1	0,0	305,8	0,0	16,7	0,0	0,0
	%	10,0	30,0	0,0	2,0	0,0	55,0	0,0	3,0	0,0	0,0

V drevesni sestavi prevladuje smreka z 58,6 %, sledi ji bukev (32,1 %), jelka (5,2 %) in macesen (3,0 %). Po naravni sestavi primanjkuje jelke in bukve ter plemenitih listavcev, preveč pa je smreke.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 28: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

Gozdovi rezervata Zadnje stence so ohranjeni, rezervata Mali vrh pa izmenjani.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 171/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	38,17					0,0	93,3	6,7	0,0	0,0	94,7	5,3	0,0
Sestoj v obnovi	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	38,17												

Legenda:

Sestojna zasnova
1 bogata

Negovanost
1 negovan sestoj

Sklep
1 tesen

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 210 GOZDNI REZERVATI

2 dobra	2 pomanjkljivo negovan	2 normalen
3 pomanjkljiva	3 nenegovan	3 rahel
4 slaba	4 nenegovan ogrožen sestoj	4 vrzelast do pretrgan

Rastiščnogojitveni razred obsega le razvojno fazo debeljak z večinoma normalnim sklepom, sestoji so pomanjkljivo negovani.

Kakovost drevja

Kakovost je večinoma prav dobra, najboljša pri macesnu. Kakovost iglavcev je boljša kot listavcev.

Poškodovanost sestojev

Povprečno je poškodovanih 15,5 % dreves, najpogostejše so poškodbe krošenj in vej (8,6 %), sledijo poškodbe debla in koreničnika (6,9%).

Odmrlo drevje

Odmrlega drevja v razredu je 91,0 m³/ha ali kar 16,4 % lesne zaloge razreda. Pri odmrlem drevju prevladuje debelo drevje (nad 50 cm) 45,3 m³/ha, sledi srednje debelo drevje (34,6 m³/ha) in tanjko drevje (11,1 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem obdobju v tem rastiščnogojitvenem razredu, ni bilo načrtovanih oziroma opravljenih gojitvenih in varstvenih del.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 172/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	38,99	364,2	220,6	584,8	6,14	3,78	9,92	0,00	0,00	0,00
2012	38,09	402,9	186,2	589,2	6,99	2,57	9,57	0,00	0,00	0,00
2022	38,17	371,4	184,6	556,0	6,12	2,58	8,70	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga in prirastek sta se v preteklem obdobju znižala. To pripisujemo ujmam in mortaliteti - odmrlega drevja v razredu je 91,0 m³/ha. Ker ukrepi niso dovoljeni tudi v tem desetletju ni predpisanega etata.

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	53,4	5,1	0,0	3,8	0,0	37,1	0,0	0,6	0,0	0,0
2012	59,1	5,6	0,0	3,6	0,0	30,7	0,0	1,0	0,0	0,0
2022	58,6	5,2	0,0	3,0	0,0	32,1	0,0	1,1	0,0	0,0

Drevesna sestava se je malenkost spremenila, padel je delež smreke in jelke ter macesna, povečal pa se je delež bukve.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

V tem rastiščnogojitvenem razredu ukrepi oz. gospodarjenje ni dovoljeno, zato modelnega stanja razvojnih faz nismo naredili.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdni rezervat se še naprej prepušča naravnemu razvoju in so vsi ukrepi prepovedani.

Za raziskovalne potrebe se lahko v njem izvajajo raziskave gozda.

Za vsak rezervat posebej naj se detajlno ugotovi stanje gozda.

9.2.11. Rastiščnogojitveni razred: 200 VAROVALNI GOZDOVI

Površina gozdov v razredu je 760,40 ha, kar predstavlja 14,4 % vseh gozdov v enoti. Vsi gozdovi v razredu spadajo v kategorijo varovalni gozdovi.

Lastniška struktura tega rastiščnogojitvenega razreda je precej pestra saj je 44,7 % površin v državni lasti, 41,4 % je zasebnih gozdov in 13,9 % gozdov v lasti lokalnih skupnosti.

Na prvi stopnji poudarjenosti so prisotne: funkcija varovanja naravnih vrednot, higiensko – zdravstvena funkcija, klimatska funkcija, lovnogospodarska funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin ter rekreacijska funkcija.

Na drugi stopnji pa so prisotne: funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, estetska funkcija, hidrološka funkcija, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter zaščitna funkcija.

Odseki: 1c, 1d, 7c, 8e, 8f, 12a, 12d, 13d, 16b, 17d, 18a, 18c, 20d, 21d, 25, 28c, 29a, 30d, 31d, 32d, 33b, 35c, 37b, 37c, 38b, 38c, 39c, 39d, 40a, 45b, 47c, 48c, 48e, 49c, 49d, 50b, 51b, 52b, 52c, 53b, 60b, 60d, 62c, 64b, 65b, 69b, 73b, 74, 76c, 77b, 78c, 80b.

V odsekih 25 in 76c se nahaja vrsta Nature 200 alpski kozliček, v odsekih 12a in 25 gejerjev vrtenec, odseki 12a, 12d, 13d, 16b, 17d, 18a, 18c, 20d, 25, 21d, 32d, 33b, 37b, 37c, 38b, 38c, 39c, 39d, 40a, 48c, 49c, 49d, 50b, 51b, 52b, 52c in 53b so potencialna območja pojavljanja lepega čeveljca, v odsekih 1c, 7c, 8e, 8f, 12a, 12d, 13d, 16b, 17d, 18a, 18c, 20d, 25, 74, 76c, 78c, 80b in 21d močvirski krešič, v odseku 12a navadni koščak, v odsekih 38b, 39c, 39d, 40a, 48c, 49d, 50b in 53b črtasti medvedek in v odsekih 32d, 33b, 37b, 37c, 38b, 38c, 39c, 39d, 40a, 48c, 49c, 49d, 50b, 51b, 52b, 52c in 53b širokouhi netopir. V odsekih 32d, 39d in 49d se pojavljajo sokol selec, triprsti detelj, ruševce, črna žolna in planinski orel in v odsekih 39d in 49d kupčarja in belko.

Odseki 33b, 37b, 37c, 38c, 48c, 49c, 50b, 52b, 52c, 12d, 13d, 16b, 18a in 20d spadajo v habitatni tip Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)). Odseki 8f, 17d, 18c, 32d, 39c, 39d in 49d spadajo v habitatni tip Ruševje z vrstama *Pinus mugo* in *Rhododendron hirsutum* (*Mugo Rhododendretum hirstuti*).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 173/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
592	<i>predalpsko-alpsko toploljubno bukovje</i>	5	52,91	7,0
623	<i>bazofilno črnoborovje</i>	1	19,07	2,5
634	<i>alpsko bukovje s črnim telohom</i>	7	274,44	36,0
643	<i>predalpsko jelovo bukovje</i>	11	66,67	8,8
683	<i>predalpsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico</i>	7	133,03	17,5
685	<i>predalpsko-alpsko subalpinsko bukovje</i>	3	7,75	1,0
701	<i>Macesnovje</i>	7	67,51	8,9
702	<i>alpsko ruševje</i>	1	116,00	15,3
771	<i>jelovje s praprotmi</i>	17	0,75	0,1
781	<i>kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	22,27	2,9
	Skupaj	6,170	760,40	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je 6,17 m³/ha/leto. Izkoriščenost rastiščnega potenciala je ob prirastku 3,82 m³/ha/leto 62 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večinoma so to gozdovi na zgornji gozdni meji in gozdovi na ekstremnih rastiščih (strmina, ekspozicija, skalovitost). Varovalni gozdovi so zelo pestrih zgradb, kar je pogojeno z rastiščnimi razmerami. Velikopovršinsko raznodobne gozdove dobimo v nekoliko manj ekstremnih rastiščnih razmerah, medtem ko prehajajo z zaostrovanjem razmer v bolj razomerne zgradbe.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 174/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,0	12,7	19,9	24,4	39,0	183,0	61,5	2,29	59,8
Listavci	6,4	16,6	29,7	24,2	23,1	114,4	38,5	1,54	40,2
Skupaj	4,9	14,2	23,7	24,3	32,9	297,4	100,0	3,83	100,0

Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je za 27 % nižja, prirastek pa za 47 % nižji kot povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Glavnina lesne zaloge iglavcev je v petem debelinskem razredu, listavcev pa v tretjem.

Razmerje drevesnih vrst

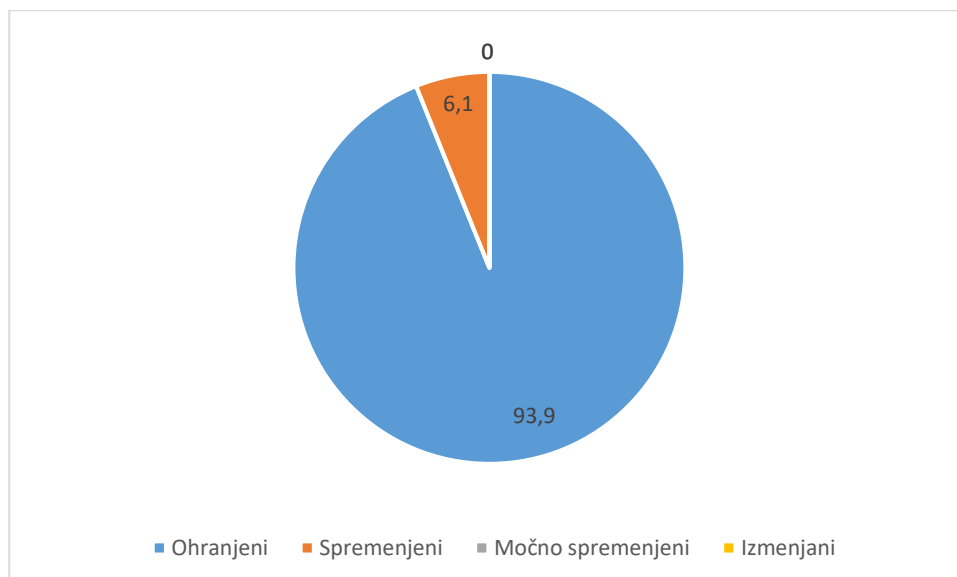
Preglednica 175/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	109,8	5,1	5,4	62,8	0,0	109,3	0,0	0,1	4,9	0,0
	%	36,9	1,7	1,8	21,1	0,0	36,8	0,0	0,0	1,7	0,0
Naravno stanje	m ³ /ha	51,2	11,6	7,4	17,8	2,1	196,6	2,7	5,7	1,8	0,6
	%	17,2	3,9	2,5	6,0	0,7	66,1	0,9	1,9	0,6	0,2

V drevesni sestavi prevladujejo smreka (36,9 %), bukev (36,8 %) in macesen (21,1 %). Glede na naravno sestavo je prevelik delež smreke in macesna ter premajhen delež bukve.

Ohranjenost gozdov

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 200 VAROVALNI GOZDOVI

Grafikon 29: Površinski deleži po kategorijah ohranjenosti gozdov

Ohranjenih gozdov je 93,9 %, 6,1 % pa spremenjenih.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 176/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	37,14	14,5	37,7	34,8	13,0	0,0	28,5	69,1	2,4	9,3	16,4	20,2	54,1
Drogovnjak	74,99	7,1	40,9	47,2	4,8	0,3	34,7	65,0	0,0	8,8	62,1	29,1	0,0
Debeljak	518,05					5,2	32,3	62,5	0,0	1,3	58,0	40,6	0,1
Sestoj v obnovi	130,22					2,2	51,1	46,7	0,0				
Skupaj	760,40												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

Zasnova mladovij in drogovnjakov je večinoma dobra do pomanjkljiva.

Večinoma so razvojne faze mladovje, drogovnjak in debeljak nenegovane, medtem ko so sestoji v obnovi večinoma pomanjkljivo negovani.

V mladovjih prevladuje vrzelast do pretrgan sklep, v drogovnjakih in debeljakih prevladuje normalen sklep.

Kakovost drevja

Preglednica 177/ K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	114	0,9	14,9	56,1	27,2	0,9
Jelka	11	0,0	0,0	45,4	36,4	18,2
Bor	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Macesen	83	6,0	19,3	54,2	20,5	0,0
Bukev	155	0,0	7,7	39,4	31,0	21,9
Pl. Ist.	2	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Dr. tr. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 200 VAROVALNI GOZDOVI

Skupaj iglavci	210	2,9	15,7	54,3	25,7	1,4
Skupaj listavci	158	0,0	7,6	39,2	30,4	22,8
Skupaj	368	1,6	12,2	47,9	27,7	10,6

Kakovost je večinoma dobra. Najboljše kakovosti sta macesen in smreka.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih dreves je 15,6 % večinoma na račun poškodb debla in koreničnika (9,6 %) in krošenj (6,0 %).

Odmrlo drevje

V razredu je 79,0 m³/ha oz. 97,3 dreves/ha odmrlega drevja. Prevladuje odmrlo drevje srednjih dimenzij (46,1 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija možnega poseka je bila nizka, 42,3 % pri iglavcih in 39,0 % pri listavcih, oziroma skupaj 41,2 %.

Načrtovana gojitvena dela so bila izvedena solidno.

Preglednica 178/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	0,25	0,25	100,0
Obžetev	ha	1,50	0,85	56,7
Nega mladja	ha	0,25	0,00	0,0
Nega gošče	ha	1,35	1,00	74,1
Nega letvenjaka	ha	0,30	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,60	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	1,75	1,10	62,9
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	21,91	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 179/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek		
		m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	1.078,68	136,8	83,2	220,0	1,73	1,16	2,90
2012	780,70	235,2	141,1	376,4	2,99	1,92	4,91
2022	760,40	183,0	114,4	297,4	2,29	1,54	3,84

Letni realiziran posek*		
m ³ /ha		
Iglavci	Listavci	Skupaj
0,28	0,07	0,35
0,39	0,17	0,55
1,15	0,81	1,95

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Padec lesne zaloge v varovalnih gozdnih pripisujemo visoki mortaliteti kot posledici ujm v preteklem obdobju.

Drevesna sestava

Preglednica 180/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	37,1	1,9	1,0	22,0	0,2	36,6	0,0	0,1	1,1	0,0
2012	38,8	1,9	1,6	20,3	0,0	36,2	0,0	0,0	1,2	0,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 200 VAROVALNI GOZDOVI

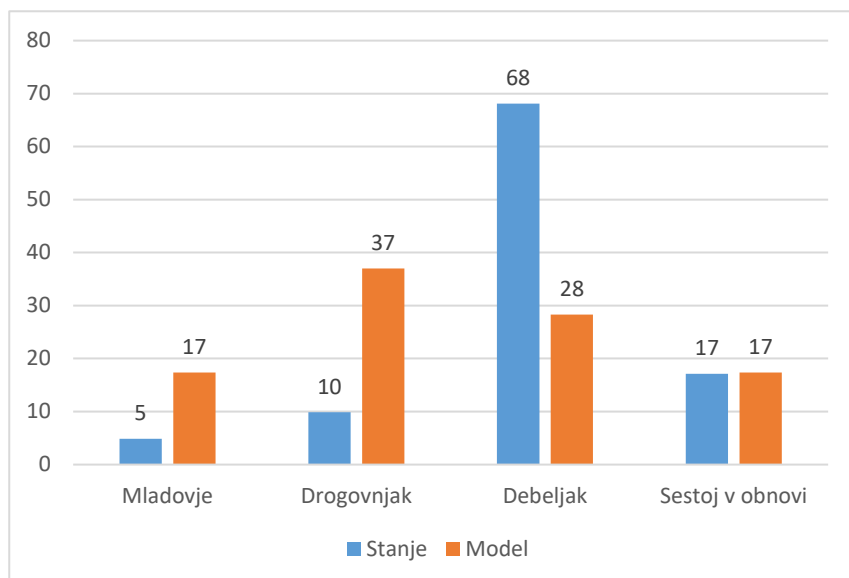
2022	36,9	1,7	1,8	21,1	0,0	36,8	0,0	0,0	1,7	0,0
------	------	-----	-----	------	-----	------	-----	-----	-----	-----

V zadnem obdobju se je zmanjšal delež smreke in povečal delež macesna in bukve.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 181/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	37,14	4,9	30	17,3	131,86	-12
Drogovnjak	74,99	9,9	64	37,0	281,30	-27
Debeljak	518,05	68,1	49	28,3	215,37	40
Sestoj v obnovi	130,22	17,1	30	17,3	131,86	0
Skupaj:	760,4	100,0	173	100	760,40	

Grafikon 30: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem razmerje razvojnih faz neustrezno. Močno primanjkuje mladovij in drogovnjakov, preveč je debeljakov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Skupinsko raznodobni, prebiralni mešani gozdovi bukve, smreke in macesna, s primešanimi plemenitimi listavci, jelko in borom v razmerju bukev 39 %, smreka 34 %, macesen 20 %, jelka 2 %, bor 2 % in plemeniti listavci 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 8 %, drogovnjak 14 %, debeljak 58 %, sestoj v obnovi 20 %.

Ciljna lesna zaloga: 316 m³/ha

Končna lesna zaloga: 480 m³/ha

Ciljna kakovost sortimentov: iglavci A2, B; listavci B, drva

Ciljno obdobje: 10 let

Cilj gospodarjenja v varovalnih gozdovih so stabilni in zdravi sestoji, ki lahko optimalno opravljajo varovalno funkcijo. Cilj na zelo ekstremnih rastiščih, gozdovih na strmih čereh in na zgornji gozdni meji so sestoji brez večjih vrzeli, v katerih imamo v primerjavi z gospodarskim gozdom manjše število dreves na ha. To so bolj krošnjata drevesa, pri čemer so krošnje simetrične in polne ter segajo do tal. Težišče takšnega celotnega drevesa je izrazito nizko. Oblika debla je močno korenasta. Razmerje med višino drevesa in prsnim premerom je pod 80, po možnosti pa naj bo pod 50.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba: 173 let

Pomladitvena doba: 30 let

V 21 % drogovnjakov izvesti redčenje s 17 – 20 % jakostjo za zagotavljanje ustrezne zastopanosti drevesnih vrst in stojnosti. Z ukrepi v katerikoli razvojni fazi ne smemo ogroziti stojnosti sestojev. Redčenja drogovnjakov se običajno izvajajo le za krepitev stojnosti sestojev. V 79 % drogovnjakov je usmeritev za prihodnje ureditveno obdobje brez ukrepanja.

V 4 % debeljakov izvajamo redčenja s 15 – 20 % jakostjo. 23 % debeljakov je namenjenih za uvajanje v obnovo s 25 - 30 % jakostjo. Debeljake z nestabilnim, debelim, starim drevjem uvajamo v obnovo tako, da spodbudimo rast pomladka. Pri uvajanju debeljakov v obnovo je potrebno paziti da z ukrepom ne ogrozimo stojnosti in ne pospešujemo erozijskih procesov.

V 21 % sestojih v obnovi nadaljujemo z obnovo z jakostjo med 30 % in 35%, vendar v predelih, ki so že lepo pomlajeni.

Upoštevati usmeritev brez ukrepanja za 448 ha gozdov tega rastiščnogojitvenega razreda in predele v naslednjem ureditvenem obdobju prepustiti naravnemu razvoju.

Po neurjih in vsako pomlad pregledati stanje teh gozdov in vsakoletno ukrepati na podlagi teh opazovanj.

Spravilo večinoma vršiti z žičnicami, izogibati se ročnemu spravilu in gradnji strmih, nestabilnih vlak. Ročno spravilo izjemoma le na stabilni, zamrznjeni oz. suhi podlagi in ob jasno izraženi in omogočeni pravilni smeri.

Kadar spravilo ni možno, se podrti oz. posekano drevje ustrezno razreže oz. sidra na primernih mestih.

Redno se čisti hudourniške struge in odstranjuje staro drevje v območju strug.

Nekatere nestabilne in erozijsko izredno moteče vlake opustiti in jih konzervirati.

Z gozdovi gospodariti v skladu z usmeritvami za krepitev vseh funkcij gozdov s poudarkom na varovalni funkciji.

V hudourniških predelih se lahko opravlja protierozijska zaščita znotraj gozdnega prostora. Možna je predvsem setev trave, popleti, podtikanje cepičev ozkolistnih vrb, prekrivanje površin s slamo in bitumnom ter prekrivanje površin s tkaninami iz biorazgradljivih materialov.

Na predelih s padajočim kamenjem je smiselno puščanje visokih štorov in puščanje daljših debel podrtega drevja v smeri plastnic, ustrezno sidranega.

V območju ruševja brez ukrepanja.

Ukrepi na območju Macesnovca (oddelek 25) imajo veliko prioriteto. V teh gozdovih je zaradi zaščite spodnje prometnice nujno vzdrževati stabilen gozd in stalno pokrovnost tal z gozdnim rastjem.

Za dostop v nekatere varovalne gozdove je edina možnost steza, katere je nujno vzdrževati, saj je v nasprotnem primeru težko določati stanje in morebitne ukrepe.

Obhodnjice po razvojnih fazah so določene okvirno za cel RGR. Obžetve se izvajajo vsako leto v obdobju 6 let. Nego mladja se ponavlja na 6 let oz. če je potrebno, nego gošče pa na 10 let. Prva in druga redčenja se izvajajo na 15 let oz. druga praviloma samo enkrat v tanjšem drogovnjaku, z redčenji se nato v drogovnjakih vračamo na 20 let. V debeljakih in sestojih v obnovi se vračamo v sestoje na 20 let.

Ukrepi

Preglednica 182/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	61,5	38,5	100,0
- ciljno %	61,5	38,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	183,0	114,4	297,4
- ciljna (m ³ /ha)	194,3	121,7	316,0
Prirastek (m ³ /ha)	2,29	1,54	3,83
Možni posek (m ³ /ha)	11,1	8,0	19,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,12	0,81	1,93
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	6,1	7,1	6,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	48,9	52,5	50,3
Izravnalna doba (let)	10	10	10

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZRED: 200 VAROVALNI GOZDOVI

Preglednica 183/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.462	6.037	0	0	0	1.010	8.509	6,1	48,8
	%	17,2	70,9	0,0	0,0	0,0	11,9	100,0		
Listavci	m ³	1.089	4.536	0	0	0	517	6.142	7,1	52,3
	%	17,7	73,9	0,0	0,0	0,0	8,4	100,0		
Skupaj	m³	2.551	10.573	0	0	0	1.527	14.651	6,5	50,2
	%	17,4	72,2	0,0	0,0	0,0	10,4	100,0		

Možni posek za ta rastiščnogojitveni razred znaša 1,95 m³/ha/leto ali 50,2 % prirastka. Dobri dve tretjini poseka je predvidenega pomladitvenega poseka.

Preglednica 184/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Nega gošče	ha	0,25	0,25
Nega letvenjaka	ha	3,42	3,42
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,23	0,23

10. LITERATURA

- ARSO. 2019. Atlas okolja. Agencija Republike Slovenije za okolje.
http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso (24.5.2021)
- ARSO. 2019. Kazalnik letne višine padavin.
<https://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/publications/Padavine%20-%20Casovni%20trak%201961-2020.pdf> (09.5.2022)
- ARSO. 2019. Odklon letne povprečne temperature zraka.
<https://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/publications/Temperatura%20-%20Casovni%20trak%201961-2020.pdf> (09.5.2022)
- ARSO. 2019. Povprečne letne višina merjenih padavin.
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/maps/> (09.5.2022)
- ARSKTRP. 2021. <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/agencija-za-kmetijske-trge-in-razvoj-podezelja/> (16.05.2022)
- Program upravljanja območij Natura 2000: 2015–2020: Operativni program. Ljubljana, Vlada republike Slovenije.
- Bončina A., Klopčič M., Simončič T., Dakskobler I., Ficko A., Rozman A. 2017. A general framework to describe the alteration of natural tree species composition as an indicator of forest naturalness, *Ecological Indicators*, 77, 194-204, <https://doi.org/10.1016/j.Ecolind.2017.01.039>.
- Dobre, A. 1995. Gozdne prometnice, višješolski študij, skeletno študijsko gradivo. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- Dorren, L. K. A., Berger, F., le Hir., C., Mermin, E., Tardif, P. 2005. Mechanisms, effects and management implications of rockfall in forests. *Forest ecology and management*, 215, 1-3: 183–195.
- Fajon, Š. ur. 2007. Gozd in voda . Rezultati projekta Interreg IIIA. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Jezersko 2002-2011. 2002. Kranj, Zavod za gozdove Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Jezersko 2012-2021. 2012. Kranj, Zavod za gozdove Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Kranj 2011 – 2020. 2011. Zavod za gozodve Slovenije, Območna enota Kranj.
- Kotar M., 2003. Gozdarski priročnik, sedma izdaja. Ljubljana, Biotehniška fakulteta.
- Kotar, M., 2005. Zgradba, rast in donos gozda na ekoloških in fizioloških osnovah. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije.
- Kušar, G. 2010. Izračun sestojnega prirastka volumna (lesne zaloge) s pomočjo podatkov stalnih vzorčnih ploskev pri kontrolni vzorčni metodi. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije. 37 str.

Bončina A. in sod. 2021. Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljavske značilnosti. Ljubljana. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire in Zavod za gozdove Slovenije. 576 str.

KGZS. 2021. <https://www.kgzs.si> (16.05.2022)

Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Jezersko (2022 - 2031). 2021. Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj. 45 str.

Marinček, L., 1971. Gozdne združbe in rastiščnogojitveni tipi v gozdnogospodarski enoti Jezersko. Biro za gozdarsko načrtovanje. Ljubljana: 105 str.

Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Jezersko (2022 - 2031). 2021. Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj. 41 str.

Odlok o določitvi gozdnogospodarskih območij v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 31/03, 44/03 – popr. in 25/19)

Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt in 61/17 – ZUreP-2).

Poljanec, A., Kušar, G. 2012. Ugotavljanje prirastka na stalnih vzorčnih ploskvah. Predstavitev – prosojnice.

Portal varstvenih režimov kulturne dediščine Ministrstva za kulturo.

<https://gisportal.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=403a54629867466e940983d70a16ad9e>

Pravilnik o določitvi provenienčnih območij (Uradni list RS, št. 72/03, 58/12 in 69/17).

Pravilnik o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Uradni list RS, št. 71/04, 95/04, 37/05, 87/05, 73/08, 63/10, 54/14, 60/15, 86/16 in 31/19).

Pravilnik o gozdnih prometnicah; Uradni list RS, št. 4/09.

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja; Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16).

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo; Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.

Pravilnik o varstvu gozdov; Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22.

Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja; Uradni list RS, št. 25/09.

Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine, 2013. Ministrstvo za kulturo, Ljubljana.

Prohinar, T. 2020. Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. Direkcija Republika Slovenije za vode, Ljubljana.

Resolucija o nacionalnem gozdnem programu; Uradni list RS, št. 111/07.

SURS, 2020. Statistični podatki po občinah. <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/GroupedAll/58> (15.3.2022)

Uredba o habitatnih tipih; Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13.

Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja; Uradni list RS, št. 67/16.

Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja; Uradni list RS št. 98/08

Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94, 20/95, 42/98, 12/99, 25/02, 35/03, 31/05, 9/06, 32/07, 36/09, 103/10, 35/12, 101/13 – ZDavNepr, 22/14 – odl. US in 42/15).

Uredba o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt in 61/17 – ZUreP-2)

Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 37/18)

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom; Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)

Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju; Uradni list RS, št. 20/14.

Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19)

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02 in 67/03).

Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C in 31/18).

Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu (Uradni list RS, št. 58/02, 85/02 – popr., 45/04 – ZdZPKG in 77/11).

Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16).

Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb).

Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg).

Zakon o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1, 46/14 – ZON-C in 21/18 – ZNOrg).

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15).

11. NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta

	<u>Podpisniki</u>
Delavec, odgovoren za pripravo načrta	Primož Šenk, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov	Vanja Primožič, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja območne enote	Martin Umek, univ. dipl. inž. gozd.
V.d. direktorja Zavoda za gozdove Slovenije	mag. Janez Logar, univ. dipl. inž. gozd.
Sodelavci:	Domen Oven, mag. inž. gozd. Valentina Mencinger, mag. inž. gozd. Barbara Tekalec, univ. dipl. inž. gozd. dr. Jurij Rozman, univ. dipl. inž. gozd. Franček Kolbl, univ. dipl. inž. gozd. spec. Miran Hafner, univ. dipl. inž. gozd. Mojmir Perdan, univ. dipl. inž. gozd. Vili Potočnik, univ. dipl. inž. gozd. Emil Šmid, geodet. teh. Rolando Nardoni, univ. dipl. inž. gozd. Jurij Turk, dipl. inž. gozd. Ivan Srečnik, univ. dipl. inž. gozd. Domen Ovčar, dipl. inž. geod., mag. prostor. načrt.

Datum sprejetja osnutka:

26.05.2022

Datum sprejetja predloga:

12. PRILOGE

Priloge:

Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote (obrazec E1)

Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda (obrazec E2)

Povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva gozdov (obrazec E3)

Popis funkcij (tabela F1)

Seznam tarif po odsekih

Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Opisi gozda (obrazec E4)

Kartni del:

(Karte so zložene na velikost A4 in priložene v posebni škatli – razen karte funkcij)

Karta 1: Pregledna karta

Karta 2: Karta tipov drevesne sestave gozdov

Karta 3: Karta rastišč

Karta 4: Karta kategorij gozdov

Karta 5: Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta 6: Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Karta 7: Karta funkcij gozdov (interaktivna karta – PDF)

Karta 8: Karta ukrepov

Karta 9: Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

Karta 10: Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek (nismo izdelali, ker teh območij ni)

Karta 11: Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila

Karta 12: Karta požarne ogroženosti gozdov

12.1. PRILOGE 1: TABELARNI PREGLEDI ZA GGE, RGR IN OBLIKE LASTNIŠTEV

12.1.1. OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	2.415,09	2.517,31	325,38	5.257,78
Delež (%)	45,93	47,88	6,19	100,00

Preglednica/F2: Površine gozdov s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

OPIS	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	DRUGO	SKUPAJ
P1	70,32	245,67	40,90	125,37	2.644,92	1.416,32	0,00	0,00	0,00	4.543,50
P2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P3	43,47	636,40	498,65	0,00	14,71	0,00	0,00	0,00	0,00	1.193,23
Skupaj	113,79	882,07	539,55	125,37	2.659,63	1.416,32	0,00	0,00	0,00	5.736,73

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% od lesne zaloge			% na PR
								igl.	lst.	sk.	
00043-VISOKOGORSKO BUKOVJE (adf)	1.570,08	293,3	99,3	392,7	5,39	1,88	7,27	17,4	15,6	17,0	91,6
00051-toploljubno bukovje (cf)	72,31	408,3	112,2	520,5	5,76	1,53	7,29	13,1	12,4	12,9	92,3
00071-zmerno kisloljubno bukovje (lf)	1.110,78	380,9	49,8	430,6	6,90	1,06	7,96	17,6	16,1	17,4	94,2
00072-kisloljubno bukovje (bf)	279,66	471,5	33,5	505,1	7,48	0,71	8,19	15,9	17,5	16,0	98,5
00091-jelovo bukovje na karbonatih ()	319,78	244,1	99,1	343,2	4,27	2,29	6,56	18,8	20,0	19,1	99,9
00092-jelovo bukovje na silikatih (a	507,24	375,4	68,8	444,2	7,14	1,43	8,57	17,0	14,8	16,7	86,4
00110-jelovje (da)	187,43	534,7	18,3	553,0	8,91	0,35	9,26	16,3	13,4	16,2	96,5
00120-SMREKOVJE (adp, BP)	209,70	542,0	1,5	543,5	10,80	0,03	10,83	13,6	10,6	13,6	68,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	4.256,98	358,8	70,3	429,0	6,47	1,40	7,87	16,9	16,0	16,8	91,3
00241-gozdovi s posebnim namenom	202,23	324,5	79,1	403,5	6,50	1,60	8,10	17,8	13,8	17,0	84,6
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	202,23	324,5	79,1	403,5	6,50	1,60	8,10	17,8	13,8	17,0	84,6
00242-gozdni rezervati	38,17	371,4	184,6	556,0	6,05	2,41	8,46	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	38,17	371,4	184,6	556,0	6,05	2,41	8,46	0,0	0,0	0,0	0,0
00250-varovalni gozdovi	760,40	183,0	114,4	297,4	2,29	1,54	3,84	6,1	7,1	6,5	50,2
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	760,40	183,0	114,4	297,4	2,29	1,54	3,84	6,1	7,1	6,5	50,2
Skupaj vsi gozdovi	5.257,78	332,1	77,8	409,9	5,87	1,44	7,30	15,9	13,8	15,5	87,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	897,46	17,1						
Drogovnjak	640,21	12,2	24,34	3,8	4,2	81,3	13,4	1,1
Debeljak	2.875,79	54,6	115,53	4,0	12,6	75,5	11,9	0,0
Sestoj v obnovi	844,32	16,1	182,28	21,6	14,6	69,1	15,5	0,8
Skupaj	5.257,78	100,0	322,15	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

PRILOGE

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	897,46	14,2	41,6	27,8	16,4	22,1	36,9	39,7	1,3	5,3	20,2	29,0	45,5
Drogovnjak	640,21	14,6	63,7	20,9	0,8	16,0	48,5	35,4	0,1	26,9	58,3	12,4	2,4
Debeljak	2.875,79					13,8	56,4	29,8	0,0	6,1	75,4	17,4	1,1
Sestoj v obnovi	844,32					25,6	54,5	19,8	0,1				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	5.257,78												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,2	13,0	22,5	25,6	34,7	70,3	287,8
Jelka	3,3	10,9	23,0	25,9	36,9	1,6	6,7
Bor	4,3	13,9	20,3	25,6	35,9	0,3	1,1
Macesen	4,1	12,7	23,4	25,7	34,1	8,9	36,4
Ostali igl.	2,4	7,1	19,0	25,0	46,5	0,0	0,0
Bukev	8,4	19,4	25,0	22,7	24,5	17,6	72,1
Pl. Ist.	11,0	20,3	23,8	19,7	25,2	1,0	4,2
Dr. tr. Ist.	7,0	18,5	28,3	24,3	21,9	0,2	0,9
Meh. Ist.	14,6	19,9	21,8	17,9	25,8	0,1	0,6
Iglavci	4,2	12,9	22,6	25,6	34,7	81,0	332,1
Listavci	8,6	19,4	25,0	22,5	24,5	19,0	77,8
Skupaj	5,0	14,1	23,0	25,0	32,9	100,0	409,9

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,3	13,0	22,6	25,6	34,5	74,2	317,9
Jelka	3,3	10,8	23,6	26,0	36,3	1,6	6,8
Bor	5,1	14,6	27,1	25,8	27,4	0,1	0,4
Macesen	4,0	12,6	24,8	26,3	32,3	7,5	32,1
Ostali igl.	2,4	7,1	19,0	25,0	46,5	0,0	0,0
Bukev	9,1	20,3	23,7	22,2	24,7	15,2	64,8
Pl. Ist.	11,1	20,4	23,8	19,6	25,1	1,2	4,9
Dr. tr. Ist.	8,9	22,4	24,1	20,6	24,0	0,0	0,2
Meh. Ist.	14,7	19,9	21,8	18,0	25,6	0,2	0,7
Iglavci	4,2	13,0	22,8	25,7	34,3	83,5	357,2
Listavci	9,3	20,3	23,7	22,0	24,7	16,5	70,7
Skupaj	5,1	14,2	23,0	25,1	32,6	100,0	427,9

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,63	1,10	1,44	1,34	1,36	80,3	5,87
Listavci	0,27	0,38	0,36	0,25	0,18	19,7	1,44
Skupaj	0,90	1,48	1,80	1,59	1,54	100,0	7,31

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha

PRILOGE

Iglavci	0,70	1,21	1,61	1,49	1,52	82,0	6,53
Listavci	0,29	0,40	0,34	0,24	0,16	18,0	1,43
Skupaj	0,99	1,61	1,95	1,73	1,68	100,0	7,96

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	278.184	15,9											
Listavci	56.324	13,8											
Skupaj	334.508	15,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,21	3,21											
Priprava tal	ha	7,73	7,73											
Sadnja	ha	20,16	20,16											
Obštev	ha	72,14	320,23											
Nega mladja	ha	73,86	74,24											
Nega gočže	ha	106,13	108,81											
Nega letvenjaka	ha	125,49	130,03											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	57,16	57,16											
Začžita s premazom	ha	64,28	329,87											

Preglednica/D-DV: Delež drevesnih vrst po LZ (ni obvezna za načrt)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	287,81	70,22
Jelka	6,75	1,65
Rdeči bor	1,07	0,26
Črni bor	0,05	0,01
Macesen	36,45	8,89
Bukev	72,09	17,59
Gorski javor	2,36	0,58
Veliki jesen	1,85	0,45
Maklen	0,18	0,04
Mokovec	0,31	0,08
Črni gaber	0,32	0,08
Mali jesen	0,06	0,01
Siva jelša	0,28	0,07
Breza	0,21	0,05
Vrbe	0,07	0,02
Skupaj:	409,86	100,00

12.1.2. OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Visokogorsko bukovje (adf) - 075

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	789,60	626,89	153,59	1.570,08
Delež (%)	50,3	39,9	9,8	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,8	14,4	28,2	26,2	26,4	59,1	232,2
Jelka	3,9	12,3	28,6	27,6	27,6	2,7	10,5
Bor	5,3	16,8	29,2	24,5	24,2	0,1	0,3
Macesen	4,4	13,2	28,3	26,9	27,2	12,8	50,4
Bukev	8,5	19,2	22,1	24,2	26,0	24,4	95,8
Pl. lst.	9,6	20,0	21,1	23,7	25,6	0,8	3,1
Dr. tr. lst.	9,3	21,7	22,1	23,8	23,1	0,1	0,4
Meh. lst.	12,7	19,4	18,3	22,4	27,2	0,0	0,1
Iglavci	4,7	14,1	28,2	26,4	26,6	74,7	293,3
Listavci	8,5	19,2	22,1	24,2	26,0	25,3	99,3
Skupaj	5,7	15,4	26,7	25,8	26,4	100,0	392,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,76	1,10	1,55	1,14	0,84	74,1	5,39
Listavci	0,35	0,51	0,43	0,36	0,23	25,9	1,88
Skupaj	1,11	1,61	1,98	1,50	1,07	100,0	7,27

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	370,02	23,6	1.001,97	63,8	186,80	11,9	11,29	0,7	1.570,08	100,0
Skupaj vsi gozdovi	370,02	23,6	1.001,97	63,8	186,80	11,9	11,29	0,7	1.570,08	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	17,5	2,8	20,3	19,4	10,8	30,2	36,9	13,6	50,5	19,0
30 - 49 cm	5,3	0,3	5,6	5,0	1,6	6,6	10,3	1,9	12,2	20,0
50 in več cm	0,6	0,0	0,6	0,8	0,3	1,1	1,4	0,3	1,7	5,5
Skupaj	23,4	3,1	26,5	25,2	12,7	37,9	48,6	15,8	64,4	44,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina	Podmladek	
		Površina	Zasnova

PRILOGE

	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	274,56	17,5						
Drogovnjak	209,46	13,3	4,84	2,3	8,7	74,0	14,9	2,4
Debeljak	838,67	53,4	36,11	4,3	8,8	76,6	14,5	0,1
Sestoj v obnovi	247,39	15,8	46,84	18,9	4,6	82,6	12,6	0,2
Skupaj	1.570,08	100,0	87,79	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	37,20	0,18	0,00	7,33	0,00	42,18	0,00	0,77	0,01	0,12	87,79
%	2,87	0,01	0,00	0,57	0,00	3,26	0,00	0,06	0,00	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	706	0,4	24,9	60,1	12,9	1,7
Jelka	29	0,0	27,6	48,3	24,1	0,0
Bor	2	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
Macesen	166	11,4	39,2	46,4	2,4	0,6
Bukev	284	1,8	14,4	41,6	31,3	10,9
Pl. lst.	11	0,0	9,1	27,3	54,5	9,1
Skupaj iglavci	903	2,4	27,7	57,1	11,4	1,4
Skupaj listavci	295	1,7	14,2	41,1	32,2	10,8
Skupaj	1.198	2,3	24,4	53,0	16,5	3,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	10,7
Veje	2,8
Osutost	0,4
Skupaj	13,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	99.058	88.020	88,9	70,8
LISTAVCI	25.276	15.383	60,9	12,4
Skupaj	124.334	103.403	83,2	83,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	77,5	19,4	12,0
Jelka	1,1	7,0	0,2
Bor	0,1	17,4	0,0
Macesen	6,4	7,8	1,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	13,5	9,4	2,1
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	1,4	22,0	0,2
Dr. tr. lst.	0,0	3,0	0,0

PRILOGE

Meh. lst.	0,0	18,9	0,0
Skupaj iglavci	85,1	17,1	13,1
Skupaj listavci	14,9	9,9	2,3
Skupaj	100,0	15,4	15,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,9	10,5	16,4	21,4	21,8	17,1	56,0
Listavci	3,9	11,9	13,8	9,5	7,7	9,9	9,8
Skupaj	3,9	10,9	15,8	18,6	19,1	15,4	65,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	62,0	1,9	0,0	13,5	0,0	21,7	0,0	0,8	0,1	0,0
2012	61,6	2,4	0,0	12,7	0,0	22,2	0,0	1,0	0,1	0,0
2022	59,1	2,7	0,1	12,8	0,0	24,4	0,0	0,8	0,1	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	80.134	17,4											
Listavci	24.393	15,6											
Skupaj	104.527	17,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,35	0,35											
Sadnja	ha	3,80	3,80											
Obštev	ha	17,59	71,37											
Nega mladja	ha	32,80	32,80											
Nega gočže	ha	31,90	32,20											
Nega letvenjaka	ha	50,71	54,09											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	22,76	22,76											
Začžita s premazom	ha	14,58	69,21											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	232,24	59,13
Jelka	10,47	2,67
Rdeči bor	0,16	0,04
Črni bor	0,12	0,03
Macesen	50,35	12,82
Bukev	95,77	24,39
Gorski javor	1,57	0,40
Veliki jesen	1,54	0,39
Mokovec	0,10	0,03
Črni gaber	0,16	0,04
Mali jesen	0,11	0,03

PRILOGE

Siva jelša	0,07	0,02
Breza	0,02	0,01
Skupaj:	392,68	100,00

Rastičnogojitveni razred: Toploljubno bukovje (cf) - 110*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	72,31	0,00	0,00	72,31
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,0	12,8	28,9	27,3	27,0	66,5	346,3
Bor	3,2	11,7	30,3	27,9	26,9	0,9	4,6
Macesen	4,9	14,1	28,6	26,2	26,2	11,0	57,4
Bukev	8,6	19,8	22,8	24,2	24,6	19,6	101,9
Pl. Ist.	5,5	14,1	22,0	24,9	33,5	2,0	10,4
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	4,1	12,9	29,0	27,1	26,9	78,4	408,3
Listavci	8,3	19,3	22,7	24,2	25,5	21,6	112,2
Skupaj	5,0	14,3	27,6	26,5	26,6	100,0	520,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,53	1,14	1,91	1,37	0,82	79,0	5,76
Listavci	0,22	0,36	0,35	0,33	0,28	21,0	1,53
Skupaj	0,75	1,50	2,26	1,70	1,10	100,0	7,29

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjeni		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	21,30	29,5	29,70	41,0	21,31	29,5	0,00	0,0	72,31	100,0
Skupaj vsi gozdovi	21,30	29,5	29,70	41,0	21,31	29,5	0,00	0,0	72,31	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	16,0	4,0	20,0	36,0	0,0	36,0	52,0	4,0	56,0	23,8
30 - 49 cm	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	4,0	7,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	20,0	4,0	24,0	36,0	0,0	36,0	56,0	4,0	60,0	31,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	6,45	8,9							
Drogovnjak	6,14	8,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Debeljak	51,42	71,1	0,08	0,2	0,0	100,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	8,30	11,5	1,22	14,7	0,0	88,5	11,5	0,0	
Skupaj	72,31	100,0	1,30	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,24	0,00	0,00	0,04	0,00	0,74	0,00	0,28	0,00	0,00	1,30
%	0,36	0,00	0,00	0,06	0,00	1,12	0,00	0,43	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	39	0,0	12,8	56,4	30,8	0,0
Macesen	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	13	0,0	38,5	46,1	15,4	0,0
Skupaj iglavci	41	0,0	17,1	53,6	29,3	0,0
Skupaj listavci	13	0,0	38,5	46,1	15,4	0,0
Skupaj	54	0,0	22,2	51,9	25,9	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,8
Veje	3,9
Osutost	0,0
Skupaj	10,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	4.361	3.659	83,9	73,0
LISTAVCI	651	238	36,5	4,7
Skupaj	5.012	3.896	77,7	77,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	91,5	13,6	9,4
Jelka	0,1	0,0	0,0
Bor	1,1	12,5	0,1
Macesen	1,2	1,1	0,1
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	5,8	3,5	0,6
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,3	1,2	0,0
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	93,9	12,0	9,6
Skupaj listavci	6,1	3,2	0,6
Skupaj	100,0	10,2	10,2

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha

PRILOGE

Iglavci	2,5	6,2	9,8	15,3	17,3	12,0	50,6
Listavci	1,2	4,5	4,6	2,4	2,6	3,2	3,3
Skupaj	2,1	5,8	8,9	12,9	15,0	10,2	53,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	67,3	0,1	1,6	11,5	0,0	15,7	0,0	3,8	0,0	0,0
2012	68,9	0,0	0,9	10,7	0,0	17,1	0,0	2,4	0,0	0,0
2022	66,5	0,0	0,9	11,0	0,0	19,6	0,0	2,0	0,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	3.862	13,1											
Listavci	1.007	12,4											
Skupaj	4.869	12,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,60	0,60											
Sadnja	ha	0,60	0,60											
Obštev	ha	0,60	3,60											
Nega gočze	ha	0,80	0,80											
Nega letvenjaka	ha	1,58	1,58											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,50	0,50											
Začžita s premazom	ha	0,60	3,60											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	346,31	66,53
Rdeči bor	4,58	0,88
Macesen	57,43	11,03
Bukev	101,85	19,57
Gorski javor	5,12	0,98
Veliki jesen	5,24	1,01
Skupaj:	520,53	100,00

Rastičnogojitveni razred: Zmerno kisloljubno bukovje (If) - 084*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	633,41	467,99	9,38	1.110,78
Delež (%)	57,1	42,1	0,8	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,5	14,6	20,9	27,0	34,0	82,0	353,2
Jelka	3,4	14,1	20,8	26,3	35,4	0,7	3,0
Bor	4,9	13,0	21,2	26,0	34,9	0,0	0,1
Macesen	3,3	14,1	21,0	26,9	34,7	5,7	24,6
Bukev	10,0	22,2	26,0	15,7	26,1	9,5	41,0
Pl. Ist.	12,4	19,5	24,3	15,8	28,0	1,6	6,9
Dr. tr. Ist.	7,7	23,8	27,5	15,5	25,5	0,1	0,3
Meh. Ist.	18,0	17,1	19,9	16,2	28,8	0,4	1,6
Iglavci	3,5	14,6	20,9	27,0	34,0	88,4	380,9
Listavci	10,6	21,7	25,7	15,7	26,3	11,6	49,8
Skupaj	4,3	15,4	21,5	25,7	33,1	100,0	430,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,52	1,38	1,57	1,72	1,72	86,7	6,90
Listavci	0,25	0,31	0,26	0,12	0,11	13,3	1,06
Skupaj	0,77	1,69	1,83	1,84	1,83	100,0	7,96

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	4,26	0,4	244,72	22,0	690,94	62,2	170,86	15,4	1.110,78	100,0
Skupaj vsi gozdovi	4,26	0,4	244,72	22,0	690,94	62,2	170,86	15,4	1.110,78	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	22,9	3,5	26,4	25,0	9,6	34,6	47,9	13,1	61,0	25,0
30 - 49 cm	2,5	0,2	2,7	5,0	0,6	5,6	7,5	0,8	8,3	14,2
50 in več cm	0,4	0,0	0,4	0,2	0,0	0,2	0,6	0,0	0,6	2,0
Skupaj	25,8	3,7	29,5	30,2	10,2	40,4	56,0	13,9	69,9	41,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	243,72	21,9							
Drogovnjak	126,13	11,4	1,26	1,0	0,0	77,8	16,7	5,5	
Debeljak	561,23	50,5	21,65	3,9	10,8	78,0	10,9	0,3	
Sestoj v obnovi	179,70	16,2	34,44	19,2	10,9	72,1	17,0	0,0	
Skupaj	1.110,78	100,0	57,35	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	42,88	0,07	0,00	0,82	0,00	11,27	0,00	1,73	0,00	0,58	57,35
%	4,95	0,01	0,00	0,09	0,00	1,30	0,00	0,20	0,00	0,07	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	737	1,6	24,7	60,2	13,0	0,5
Jelka	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	6	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0
Macesen	44	25,0	27,3	38,6	6,8	2,3
Bukev	73	5,5	8,2	31,5	42,5	12,3
Pl. Ist.	17	0,0	0,0	52,9	47,1	0,0
Meh. Ist.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj iglavci	790	2,9	24,6	59,2	12,7	0,6
Skupaj listavci	94	4,3	6,4	36,2	43,5	9,6
Skupaj	884	3,1	22,6	56,7	16,0	1,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,2
Veje	3,1
Osutost	0,3
Skupaj	9,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	93.673	118.886	126,9	116,8
LISTAVCI	8.122	4.904	60,4	4,8
Skupaj	101.795	123.790	121,6	121,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	92,6	24,9	20,5
Jelka	0,8	66,3	0,2
Bor	0,1	69,5	0,0
Macesen	2,2	8,2	0,5
Ostali igl.	0,4	70,4	0,1
Bukev	3,3	7,9	0,7
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,6	9,6	0,1
Dr. tr. Ist.	0,0	4,3	0,0
Meh. Ist.	0,0	1,3	0,0
Skupaj iglavci	96,0	24,0	21,3
Skupaj listavci	4,0	7,9	0,9
Skupaj	100,0	22,2	22,2

PRILOGE

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,6	13,4	23,1	23,8	36,6	24,0	107,3
Listavci	4,5	7,5	9,0	9,2	7,3	7,9	4,4
Skupaj	4,6	12,4	21,3	22,7	34,1	22,2	111,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	81,9	0,5	0,0	6,4	0,4	8,6	0,0	1,7	0,0	0,5
2012	82,5	0,3	0,0	5,9	0,1	9,2	0,0	1,5	0,1	0,4
2022	82,0	0,7	0,0	5,7	0,0	9,5	0,0	1,6	0,1	0,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	74.405	17,6											
Listavci	8.915	16,1											
Skupaj	83.320	17,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	1,67	1,67											
Priprava tal	ha	6,22	6,22											
Sadnja	ha	11,20	11,20											
Obštev	ha	33,18	151,71											
Nega mladja	ha	21,37	21,37											
Nega gočže	ha	36,82	36,82											
Nega letvenjaka	ha	30,55	31,71											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,40	4,40											
Začžita s premazom	ha	31,08	165,50											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	353,22	82,03
Jelka	2,96	0,69
Rdeči bor	0,06	0,01
Macesen	24,63	5,72
Bukev	41,01	9,52
Gorski javor	3,74	0,87
Veliki jesen	3,13	0,73
Drugi trdi listavci	0,05	0,01
Črni gaber	0,08	0,02
Mali jesen	0,13	0,03
Siva jelša	0,65	0,15
Breza	0,63	0,15
Vrbe	0,26	0,06
Jerebika	0,04	0,01
Skupaj:	430,59	100,00

Rastičnogojitveni razred: Kisloljubno bukovje (bf) - 085*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	272,83	6,83	0,00	279,66
Delež (%)	97,6	2,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,8	14,0	21,3	27,5	34,4	87,2	439,9
Jelka	1,8	12,9	21,7	27,8	35,8	1,1	5,7
Bor	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Macesen	2,9	13,7	21,2	27,2	35,0	5,1	25,9
Bukev	9,8	22,7	26,3	15,5	25,7	4,7	23,9
Pl. lst.	13,2	21,8	24,1	15,3	25,6	1,7	8,3
Dr. tr. lst.	13,8	20,7	24,1	13,8	27,6	0,0	0,1
Meh. lst.	12,6	22,4	24,3	14,7	26,0	0,2	1,2
Iglavci	2,8	14,0	21,3	27,5	34,4	93,4	471,5
Listavci	10,8	22,4	25,7	15,4	25,7	6,6	33,5
Skupaj	3,3	14,5	21,6	26,7	33,9	100,0	505,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,46	1,45	1,75	1,91	1,90	91,3	7,48
Listavci	0,18	0,21	0,17	0,08	0,07	8,7	0,71
Skupaj	0,64	1,66	1,92	1,99	1,97	100,0	8,19

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	0,00	0,0	132,96	47,5	146,70	52,5	279,66	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	0,00	0,0	132,96	47,5	146,70	52,5	279,66	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	27,0	5,0	32,0	20,0	0,0	20,0	47,0	5,0	52,0	22,4
30 - 49 cm	1,0	1,0	2,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	2,0	3,2
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	28,0	6,0	34,0	20,0	0,0	20,0	48,0	6,0	54,0	25,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	48,04	17,2							
Drogovnjak	32,38	11,6	0,33	1,0	6,1	0,0	75,8	18,1	
Debeljak	183,30	65,5	12,70	6,9	15,3	79,8	4,9	0,0	
Sestoj v obnovi	15,94	5,7	4,89	30,7	0,0	88,1	11,9	0,0	
Skupaj	279,66	100,0	17,92	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	16,07	0,07	0,00	0,17	0,00	0,96	0,00	0,46	0,03	0,16	17,92
%	6,94	0,03	0,00	0,07	0,00	0,41	0,00	0,20	0,01	0,07	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	181	0,6	15,5	68,4	14,4	1,1
Jelka	4	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
Bor	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Macesen	13	7,7	46,1	23,1	15,4	7,7
Bukev	12	0,0	8,3	41,7	33,3	16,7
Pl. Ist.	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0
Skupaj iglavci	199	1,0	17,6	64,8	15,1	1,5
Skupaj listavci	19	0,0	5,3	47,4	36,8	10,5
Skupaj	218	0,9	16,5	63,3	17,0	2,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	7,8
Veje	1,8
Osutost	0,0
Skupaj	9,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	24.413	23.531	96,4	93,3
LISTAVCI	818	393	48,0	1,6
Skupaj	25.231	23.924	94,8	94,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	94,2	17,2	15,4
Jelka	1,0	19,1	0,2
Bor	0,2	98,6	0,0
Macesen	3,0	11,2	0,5
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	1,1	5,5	0,2
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,5	6,3	0,1
Dr. tr. Ist.	0,0	2,1	0,0
Meh. Ist.	0,0	1,7	0,0
Skupaj iglavci	98,4	16,9	16,1
Skupaj listavci	1,6	5,5	0,3
Skupaj	100,0	16,4	16,4

PRILOGE

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,8	10,9	19,5	18,4	20,6	16,9	84,5
Listavci	2,1	5,6	6,6	5,0	6,5	5,5	1,4
Skupaj	3,7	10,5	18,8	17,9	20,1	16,4	85,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	90,5	0,8	0,0	4,1	0,0	2,9	0,0	1,6	0,0	0,1
2012	89,9	0,9	0,0	4,3	0,0	3,3	0,0	1,3	0,0	0,3
2022	87,2	1,1	0,0	5,1	0,0	4,7	0,0	1,7	0,0	0,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	20.903	15,9											
Listavci	1.638	17,5											
Skupaj	22.541	16,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,59	0,59											
Priprava tal	ha	0,60	0,60											
Sadnja	ha	1,93	1,93											
Obštev	ha	4,95	22,35											
Nega mladja	ha	1,51	1,89											
Nega gočže	ha	10,16	12,54											
Nega letvenjaka	ha	7,27	7,27											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,48	4,48											
Začžita s premazom	ha	3,50	16,31											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	439,92	87,10
Jelka	5,72	1,13
Macesen	25,89	5,13
Bukev	23,90	4,73
Gorski javor	3,53	0,70
Veliki jesen	4,57	0,90
Gorski brest	0,14	0,03
Lipa in lipovec	0,11	0,02
Črni gaber	0,04	0,01
Mali jesen	0,07	0,01
Siva jelša	0,69	0,14
Breza	0,41	0,08
Vrbe	0,09	0,02
Skupaj:	505,08	100,00

Rastičnogojitveni razred: Jelovo bukovje na karbonatih (af) - 091*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	319,78	0,00	319,78
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,1	10,3	18,0	22,7	43,9	55,3	189,4
Jelka	2,9	6,7	14,7	21,8	53,9	3,1	10,8
Macesen	3,6	8,0	16,1	22,4	49,9	12,8	43,9
Bukev	11,4	23,9	29,5	20,6	14,6	27,4	94,1
Pl. Ist.	10,4	22,6	28,2	21,2	17,6	1,4	5,0
Meh. Ist.	0,0	48,6	34,3	17,1	0,0	0,0	0,0
Iglavci	4,8	9,7	17,5	22,6	45,4	71,1	244,1
Listavci	11,3	23,8	29,6	20,6	14,7	28,9	99,1
Skupaj	6,7	13,8	21,0	22,0	36,5	100,0	343,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,47	0,61	0,86	0,92	1,41	65,1	4,27
Listavci	0,52	0,69	0,63	0,33	0,13	34,9	2,29
Skupaj	0,99	1,30	1,49	1,25	1,54	100,0	6,56

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	219,21	68,6	77,77	24,3	22,80	7,1	0,00	0,0	319,78	100,0
Skupaj vsi gozdovi	219,21	68,6	77,77	24,3	22,80	7,1	0,00	0,0	319,78	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	18,1	1,0	19,1	4,8	3,8	8,6	22,9	4,8	27,7	11,6
30 - 49 cm	5,7	1,0	6,7	1,0	6,7	7,7	6,7	7,7	14,4	25,7
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	1,9	0,0	1,9	1,9	6,5
Skupaj	23,8	2,0	25,8	5,8	12,4	18,2	29,6	14,4	44,0	43,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	71,91	22,5							
Drogovnjak	40,72	12,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	105,73	33,1	4,69	4,4	20,7	71,6	7,7	0,0	
Sestoj v obnovi	101,42	31,7	34,12	33,6	18,1	81,7	0,2	0,0	
Skupaj	319,78	100,0	38,81	12,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	15,78	0,00	0,00	2,08	0,00	20,93	0,00	0,02	0,00	0,00	38,81
%	6,37	0,00	0,00	0,84	0,00	8,44	0,00	0,01	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	82	1,2	7,3	75,6	9,8	6,1
Jelka	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Macesen	17	35,3	35,3	23,5	5,9	0,0
Bukev	28	0,0	14,3	35,7	42,9	7,1
Pl. lst.	3	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	100	7,0	12,0	67,0	9,0	5,0
Skupaj listavci	31	0,0	12,9	38,7	41,9	6,5
Skupaj	131	5,3	12,2	60,4	16,8	5,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	15,2
Veje	1,0
Osutost	0,3
Skupaj	16,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	12.836	7.847	61,1	40,5
LISTAVCI	6.541	5.689	87,0	29,4
Skupaj	19.377	13.536	69,9	69,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	49,4	10,4	5,6
Jelka	3,4	11,1	0,4
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	5,2	4,9	0,6
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	40,1	15,6	4,5
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	1,9	16,6	0,2
Dr. tr. lst.	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	58,0	9,5	6,6
Skupaj listavci	42,0	15,6	4,8
Skupaj	100,0	11,3	11,3

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

Debelinski razredi (v % od LZ)	Skupaj

PRILOGE

	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,9	9,0	10,0	12,5	8,3	9,5	24,0
Listavci	5,4	15,2	20,5	13,6	17,6	15,6	17,4
Skupaj	5,1	11,2	13,6	13,0	9,9	11,3	41,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	49,2	4,4	0,0	9,9	0,0	35,0	0,0	1,5	0,0	0,0
2012	54,1	3,4	0,0	12,1	0,0	29,1	0,0	1,3	0,0	0,0
2022	55,3	3,1	0,0	12,8	0,0	27,4	0,0	1,4	0,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	14.635	18,8											
Listavci	6.343	20,0											
Skupaj	20.978	19,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Obštev	ha	1,35	4,05											
Nega mladja	ha	11,00	11,00											
Nega gočže	ha	6,23	6,23											
Nega letvenjaka	ha	13,56	13,56											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	1,93	1,93											
Začžita s premazom	ha	1,35	4,05											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	189,36	55,18
Jelka	10,77	3,14
Macesen	43,93	12,80
Bukev	94,15	27,43
Gorski javor	2,90	0,84
Veliki jesen	2,06	0,60
Siva jelša	0,03	0,01
Skupaj:	343,20	100,00

PRILOGE

Rastičnogojitveni razred: Jelovo bukovje na silikatih (afs) - 086

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	61,44	445,80	0,00	507,24
Delež (%)	12,1	87,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,5	9,7	18,6	23,4	43,8	80,6	358,1
Jelka	2,1	6,0	15,9	23,1	52,9	2,2	9,8
Macesen	3,2	7,7	18,2	23,9	47,0	1,7	7,4
Ostali igl.	2,4	7,1	19,0	25,0	46,5	0,0	0,1
Bukev	8,6	19,2	22,6	23,7	25,9	15,0	66,5
Pl. Ist.	11,9	24,4	30,1	20,1	13,5	0,4	2,0
Meh. Ist.	10,1	36,7	30,4	17,7	5,1	0,1	0,3
Iglavci	4,4	9,6	18,5	23,4	44,1	84,5	375,4
Listavci	8,7	19,4	22,9	23,6	25,4	15,5	68,8
Skupaj	5,1	11,1	19,2	23,5	41,1	100,0	444,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,71	0,97	1,48	1,59	2,40	83,3	7,14
Listavci	0,28	0,39	0,34	0,26	0,16	16,7	1,43
Skupaj	0,99	1,36	1,82	1,85	2,56	100,0	8,57

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	131,48	25,9	224,90	44,3	79,45	15,7	71,41	14,1	507,24	100,0
Skupaj vsi gozdovi	131,48	25,9	224,90	44,3	79,45	15,7	71,41	14,1	507,24	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	34,2	3,4	37,6	22,9	9,3	32,2	57,1	12,7	69,8	28,9
30 - 49 cm	1,5	0,5	2,0	2,4	3,4	5,8	3,9	3,9	7,8	13,5
50 in več cm	0,0	0,5	0,5	1,0	0,5	1,5	1,0	1,0	2,0	6,4
Skupaj	35,7	4,4	40,1	26,3	13,2	39,5	62,0	17,6	79,6	48,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	115,88	22,8							
Drogovnjak	56,02	11,0	0,13	0,2	0,0	100,0	0,0	0,0	
Debeljak	264,10	52,2	17,37	6,6	19,7	78,5	1,8	0,0	
Sestoj v obnovi	71,24	14,0	15,53	21,8	31,6	52,1	16,3	0,0	
Skupaj	507,24	100,0	33,03	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	13,29	0,36	0,00	1,02	0,00	18,19	0,00	0,14	0,00	0,03	33,03
%	3,40	0,09	0,00	0,26	0,00	4,65	0,00	0,04	0,00	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	316	2,2	15,5	56,7	22,8	2,8
Jelka	8	0,0	37,5	62,5	0,0	0,0
Macesen	9	11,1	66,7	22,2	0,0	0,0
Bukev	63	3,2	7,9	47,6	27,0	14,3
Pl. Ist.	3	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	333	2,4	17,4	55,9	21,6	2,7
Skupaj listavci	66	3,0	7,6	48,5	27,3	13,6
Skupaj	399	2,5	15,8	54,6	22,6	4,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	14,1
Veje	2,0
Osutost	0,0
Skupaj	16,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	40.427	42.046	104,0	84,2
LISTAVCI	9.519	8.285	87,0	16,6
Skupaj	49.946	50.332	100,8	100,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	80,4	19,7	15,4
Jelka	2,3	18,8	0,4
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,7	4,2	0,1
Ostali igl.	0,1	56,7	0,0
Bukev	16,1	19,2	3,1
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,4	33,5	0,1
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	3,1	0,0
Skupaj iglavci	83,5	19,1	16,0
Skupaj listavci	16,5	19,4	3,2
Skupaj	100,0	19,2	19,2

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

PRILOGE

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,8	13,6	15,1	19,7	25,0	19,1	81,8
Listavci	6,2	15,6	25,0	19,9	25,1	19,4	16,1
Skupaj	9,5	14,0	16,8	19,7	25,0	19,2	97,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	76,4	2,1	0,0	3,0	0,0	18,3	0,0	0,2	0,0	0,0
2012	78,3	2,4	0,0	3,0	0,0	16,0	0,0	0,2	0,0	0,1
2022	80,6	2,2	0,0	1,7	0,0	15,0	0,0	0,4	0,0	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	32.376	17,0											
Listavci	5.178	14,8											
Skupaj	37.554	16,7											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	1,27	1,27											
Obštev	ha	10,91	51,61											
Nega mladja	ha	2,46	2,46											
Nega gočže	ha	14,09	14,09											
Nega letvenjaka	ha	7,99	7,99											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,08	11,08											
Začžita s premazom	ha	10,91	61,91											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	358,07	80,61
Jelka	9,80	2,21
Macesen	7,40	1,67
Duglazija	0,13	0,03
Bukev	66,51	14,97
Gorski javor	1,95	0,44
Siva jelša	0,30	0,07
Skupaj:	444,16	100,00

Rastičnogojitveni razred: Jelovje (da) - 164*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	124,94	62,49	0,00	187,43
Delež (%)	66,7	33,3	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,9	7,9	18,4	24,1	46,7	94,4	522,2
Jelka	2,1	6,7	18,7	25,1	47,4	0,5	2,9
Macesen	3,2	8,2	18,8	24,0	45,8	1,7	9,6
Bukev	8,1	20,7	22,5	23,8	24,9	2,1	11,4
Pl. Ist.	10,9	27,0	31,2	19,8	11,1	1,2	6,4
Meh. Ist.	8,7	40,5	33,3	17,5	0,0	0,1	0,5
Iglavci	2,9	7,9	18,4	24,1	46,7	96,7	534,7
Listavci	9,1	23,5	25,8	22,2	19,4	3,3	18,3
Skupaj	3,1	8,4	18,7	24,1	45,7	100,0	553,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,82	1,16	1,95	2,04	2,94	96,2	8,91
Listavci	0,08	0,11	0,08	0,05	0,03	3,8	0,35
Skupaj	0,90	1,27	2,03	2,09	2,97	100,0	9,26

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	76,54	40,8	110,89	59,2	0,00	0,0	187,43	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	76,54	40,8	110,89	59,2	0,00	0,0	187,43	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	31,4	2,9	34,3	12,9	5,7	18,6	44,3	8,6	52,9	23,8
30 - 49 cm	4,3	1,4	5,7	4,3	0,0	4,3	8,6	1,4	10,0	18,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	35,7	4,3	40,0	17,2	5,7	22,9	52,9	10,0	62,9	42,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	35,16	18,8							
Drogovnjak	15,39	8,2	0,11	0,7	0,0	0,0	100,0	0,0	
Debeljak	117,18	62,5	1,77	1,5	20,3	53,1	26,6	0,0	
Sestoj v obnovi	19,70	10,5	2,43	12,3	10,3	73,3	16,4	0,0	
Skupaj	187,43	100,0	4,31	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,11	0,00	0,00	0,01	0,00	1,17	0,00	0,02	0,00	0,00	4,31
%	2,04	0,00	0,00	0,01	0,00	0,77	0,00	0,01	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	126	0,0	20,6	68,3	11,1	0,0
Jelka	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Macesen	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Bukev	6	0,0	0,0	16,7	16,7	66,6
Pl. lst.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. lst.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	129	0,0	21,7	67,4	10,9	0,0
Skupaj listavci	8	0,0	0,0	12,5	37,5	50,0
Skupaj	137	0,0	20,4	64,3	12,4	2,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	8,2
Veje	3,2
Osutost	0,0
Skupaj	11,4

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	17.590	10.769	61,2	59,8
LISTAVCI	404	411	101,8	2,3
Skupaj	17.994	11.180	62,1	62,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	94,2	11,1	10,3
Jelka	0,4	23,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	1,7	7,8	0,2
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	3,2	11,3	0,4
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	0,4	2,4	0,0
Dr. tr. lst.	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	0,1	13,1	0,0
Skupaj iglavci	96,3	11,0	10,5
Skupaj listavci	3,7	8,3	0,4
Skupaj	100,0	10,9	10,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

PRILOGE

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	2,2	5,5	8,2	12,7	14,9	11,0	57,5
Listavci	3,2	9,2	10,6	5,5	13,4	8,3	2,2
Skupaj	2,3	5,7	8,3	12,2	14,9	10,9	59,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	93,6	0,1	0,0	1,9	0,0	2,0	0,0	2,2	0,0	0,2
2012	92,5	0,2	0,0	2,4	0,0	3,1	0,0	1,7	0,0	0,1
2022	94,4	0,5	0,0	1,7	0,0	2,1	0,0	1,2	0,0	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	16.288	16,3											
Listavci	460	13,4											
Skupaj	16.748	16,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Obštev	ha	0,35	0,35											
Nega mladja	ha	3,00	3,00											
Nega gočže	ha	1,67	1,67											
Nega letvenjaka	ha	5,31	5,31											
Začžita s premazom	ha	0,35	0,60											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	522,17	94,43
Jelka	2,88	0,52
Macesen	9,64	1,74
Bukev	11,41	2,06
Gorski javor	3,81	0,69
Veliki jesen	2,57	0,46
Siva jelša	0,54	0,10
Skupaj:	553,02	100,00

Rastičnogojitveni razred: Smrekovje (adp, bp) - 165*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	209,70	0,00	209,70
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	7,2	13,2	19,9	22,7	37,0	98,2	533,1
Jelka	0,0	2,4	9,5	21,5	66,6	0,0	0,2
Macesen	2,9	7,2	17,5	23,8	48,6	1,6	8,8
Bukev	12,6	25,9	33,0	18,9	9,6	0,1	0,7
Pl. Ist.	6,3	15,2	17,7	26,5	34,3	0,1	0,7
Meh. Ist.	11,1	39,1	33,2	16,6	0,0	0,0	0,2
Iglavci	7,1	13,1	19,8	22,7	37,3	99,7	542,0
Listavci	9,5	22,3	25,9	22,2	20,1	0,3	1,5
Skupaj	7,1	13,1	19,9	22,7	37,2	100,0	543,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,84	2,24	2,51	2,18	2,03	99,7	10,80
Listavci	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,3	0,03
Skupaj	1,85	2,25	2,52	2,18	2,03	100,0	10,83

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	209,70	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	209,70	100,0
Skupaj vsi gozdovi	209,70	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	209,70	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	61,5	13,9	75,4	30,8	0,0	30,8	92,3	13,9	106,2	40,7
30 - 49 cm	1,5	0,0	1,5	4,6	0,0	4,6	6,1	0,0	6,1	9,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	5,2
Skupaj	63,0	13,9	76,9	36,9	0,0	36,9	99,9	13,9	113,8	55,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	39,20	18,7							
Drogovnjak	52,35	25,0	3,11	5,9	0,0	100,0	0,0	0,0	
Debeljak	82,80	39,4	1,84	2,2	55,4	44,6	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	35,35	16,9	6,06	17,1	7,1	92,9	0,0	0,0	
Skupaj	209,70	100,0	11,01	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	10,55	0,05	0,00	0,20	0,00	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	11,01
%	6,19	0,03	0,00	0,12	0,00	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	119	0,0	5,0	65,6	27,7	1,7
Macesen	5	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	124	0,0	7,3	64,5	26,6	1,6
Skupaj	124	0,0	7,3	64,5	26,6	1,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	9,1
Veje	5,2
Osutost	0,0
Skupaj	14,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	19.111	19.480	101,9	101,7
LISTAVCI	39	40	101,9	0,2
Skupaj	19.150	19.520	101,9	101,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	98,6	18,4	17,9
Jelka	0,2	94,5	0,0
Bor	0,0	1,2	0,0
Macesen	1,0	8,7	0,2
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	0,2	22,2	0,0
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	0,0	7,4	0,0
Dr. tr. lst.	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	0,0	1,4	0,0
Skupaj iglavci	99,8	18,2	18,1
Skupaj listavci	0,2	8,4	0,0
Skupaj	100,0	18,2	18,2

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,0	14,5	18,7	23,3	19,2	18,2	93,2
Listavci	9,5	13,6	7,1	2,4	12,0	8,4	0,2
Skupaj	6,0	14,5	18,6	23,2	19,2	18,2	93,4

PRILOGE

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	96,2	0,1	0,0	3,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
2012	97,5	0,0	0,1	2,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2
2022	98,2	0,0	0,0	1,6	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	15.414	13,6											
Listavci	34	10,6											
Skupaj	15.448	13,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega gočze	ha	2,06	2,06											
Nega letvenjaka	ha	3,14	3,14											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,41	11,41											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	533,06	98,07
Jelka	0,16	0,03
Macesen	8,81	1,62
Bukev	0,65	0,12
Gorski javor	0,71	0,13
Siva jelša	0,16	0,03
Skupaj:	543,55	100,00

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi s posebnim namenom - 220*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	145,60	0,00	56,63	202,23
Delež (%)	72,0	0,0	28,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,6	14,0	28,6	26,4	26,4	74,1	299,2
Jelka	2,9	11,9	30,3	27,7	27,2	0,3	1,1
Bor	5,7	14,7	25,4	25,7	28,5	1,1	4,6
Macesen	5,0	13,2	27,1	26,9	27,8	4,9	19,6
Bukev	8,7	19,6	22,2	24,0	25,5	15,9	64,3
Pl. Ist.	10,2	18,9	19,5	23,9	27,5	3,0	12,1
Meh. Ist.	8,5	17,3	21,6	24,9	27,7	0,7	2,7
Iglavci	4,7	14,0	28,4	26,4	26,5	80,4	324,5
Listavci	9,0	19,4	21,7	24,0	25,9	19,6	79,1
Skupaj	5,5	15,0	27,2	25,9	26,4	100,0	403,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,64	1,21	1,93	1,51	1,21	80,2	6,50
Listavci	0,34	0,44	0,35	0,29	0,18	19,8	1,60
Skupaj	0,98	1,65	2,28	1,80	1,39	100,0	8,10

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi so dovoljeni	9,62	4,8	34,60	17,1	158,01	78,1	0,00	0,0	202,23	100,0
Skupaj vsi gozdovi	9,62	4,8	34,60	17,1	158,01	78,1	0,00	0,0	202,23	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	33,6	16,4	50,0	21,8	16,4	38,2	55,4	32,8	88,2	33,3
30 - 49 cm	1,8	0,9	2,7	2,7	0,0	2,7	4,5	0,9	5,4	9,0
50 in več cm	0,9	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,9	3,1
Skupaj	36,3	17,3	53,6	24,5	16,4	40,9	60,8	33,7	94,5	45,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	25,40	12,6							
Drogovnjak	26,63	13,2	0,03	0,1	0,0	100,0	0,0	0,0	
Debeljak	115,14	56,9	6,74	5,9	6,7	80,7	12,6	0,0	
Sestoj v obnovi	35,06	17,3	7,47	21,3	1,2	92,8	6,0	0,0	
Skupaj	202,23	100,0	14,24	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	6,72	0,03	0,07	0,07	0,00	5,77	0,00	0,97	0,00	0,61	14,24
%	3,80	0,02	0,04	0,04	0,00	3,26	0,00	0,55	0,00	0,34	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	147	0,0	32,0	49,6	17,0	1,4
Jelka	5	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0
Bor	8	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Macesen	14	7,1	57,2	35,7	0,0	0,0
Bukev	23	0,0	17,4	56,6	21,7	4,3
Pl. Ist.	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	174	0,6	35,6	48,3	14,4	1,1
Skupaj listavci	25	0,0	20,0	52,0	24,0	4,0
Skupaj	199	0,5	33,7	48,7	15,6	1,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,8
Veje	1,3
Osutost	0,2
Skupaj	8,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	13.360	16.448	123,1	110,4
LISTAVCI	1.534	1.439	93,8	9,7
Skupaj	14.894	17.888	120,1	120,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	90,1	22,5	18,1
Jelka	0,4	17,3	0,1
Bor	0,3	7,9	0,1
Macesen	1,2	5,7	0,2
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	6,2	10,7	1,3
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	1,5	14,7	0,3
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,3	12,7	0,1
Skupaj iglavci	92,0	21,5	18,5
Skupaj listavci	8,0	11,4	1,6
Skupaj	100,0	20,1	20,1

PRILOGE

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	12,3	20,7	23,6	24,1	19,7	21,5	79,5
Listavci	5,8	13,4	16,2	10,7	8,7	11,4	7,0
Skupaj	10,6	19,5	22,7	22,3	18,4	20,1	86,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	79,8	0,4	1,9	4,7	0,0	10,5	0,0	2,1	0,0	0,6
2012	80,2	0,5	0,8	4,3	0,0	11,7	0,0	2,0	0,0	0,5
2022	74,1	0,3	1,1	4,9	0,0	15,9	0,0	3,0	0,0	0,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	11.658	17,8											
Listavci	2.214	13,8											
Skupaj	13.872	17,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,91	0,91											
Sadnja	ha	1,36	1,36											
Obštev	ha	3,21	15,19											
Nega mladja	ha	1,72	1,72											
Nega gočže	ha	2,15	2,15											
Nega letvenjaka	ha	1,96	1,96											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,37	0,37											
Začžita s premazom	ha	1,91	8,69											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	299,19	74,17
Jelka	1,13	0,28
Rdeči bor	4,55	1,13
Macesen	19,59	4,85
Bukev	64,34	15,94
Gorski javor	6,42	1,59
Veliki jesen	4,98	1,23
Gorski brest	0,10	0,02
Lipa in lipovec	0,16	0,04
Češnjja	0,42	0,10
Trepetlika	0,45	0,11
Siva jelša	0,72	0,18
Breza	1,35	0,33
Vrbe	0,11	0,03
Skupaj:	403,51	100,00

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 210*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	38,17	0,00	38,17
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,0	7,0	19,0	25,0	47,0	58,6	325,9
Jelka	2,0	7,0	18,9	25,1	47,0	5,2	28,8
Macesen	2,0	7,1	19,0	24,9	47,0	3,0	16,7
Bukev	6,7	15,5	17,5	26,1	34,2	32,1	178,6
Pl. Ist.	6,8	15,3	17,8	26,3	33,8	1,1	6,0
Iglavci	2,0	7,0	19,0	25,0	47,0	66,8	371,4
Listavci	6,7	15,5	17,5	26,1	34,2	33,2	184,6
Skupaj	3,5	9,8	18,5	25,4	42,8	100,0	556,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,34	0,79	1,59	1,59	1,74	71,5	6,05
Listavci	0,27	0,47	0,45	0,59	0,64	28,5	2,41
Skupaj	0,61	1,26	2,04	2,18	2,38	100,0	8,46

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	31,57	82,7	0,00	0,0	0,00	0,0	6,60	17,3	38,17	100,0
Skupaj vsi gozdovi	31,57	82,7	0,00	0,0	0,00	0,0	6,60	17,3	38,17	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	13,3	0,0	13,3	13,3	0,0	13,3	26,6	0,0	26,6	11,1
30 - 49 cm	13,3	0,0	13,3	6,7	0,0	6,7	20,0	0,0	20,0	34,6
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	13,3	0,0	13,3	13,3	0,0	13,3	45,3
Skupaj	26,6	0,0	26,6	33,3	0,0	33,3	59,9	0,0	59,9	91,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Debeljak	38,17	100,0							
Skupaj	38,17	100,0	0,90	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,51	0,00	0,00	0,12	0,00	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90

PRILOGE

%	1,34	0,00	0,00	0,31	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
---	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	23	0,0	39,2	30,4	21,7	8,7
Macesen	8	12,5	37,5	50,0	0,0	0,0
Bukev	10	0,0	30,0	10,0	50,0	10,0
Pl. list.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	31	3,2	38,7	35,5	16,1	6,5
Skupaj listavci	11	0,0	27,3	9,1	45,4	18,2
Skupaj	42	2,4	35,7	28,6	23,8	9,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,9
Veje	8,6
Osutost	0,0
Skupaj	15,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	53,4	5,1	0,0	3,8	0,0	37,1	0,0	0,6	0,0	0,0
2012	59,1	5,6	0,0	3,6	0,0	30,7	0,0	1,0	0,0	0,0
2022	58,6	5,2	0,0	3,0	0,0	32,1	0,0	1,1	0,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	0	0,0											
Listavci	0	0,0											
Skupaj	0	0,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

PRILOGE

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	325,91	58,62
Jelka	28,79	5,18
Macesen	16,74	3,01
Bukev	178,57	32,11
Gorski javor	6,03	1,08
Skupaj:	556,04	100,00

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 200*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	314,96	339,66	105,78	760,40
Delež (%)	41,4	44,7	13,9	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,8	12,4	20,3	24,6	38,9	36,9	109,7
Jelka	3,5	12,9	19,3	25,2	39,1	1,7	5,1
Bor	4,0	13,6	17,5	25,6	39,3	1,8	5,4
Macesen	4,4	13,0	19,5	23,9	39,2	21,1	62,8
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	6,4	16,5	29,9	24,1	23,1	36,8	109,3
Pl. lst.	6,8	17,5	30,1	24,3	21,3	0,0	0,1
Dr. tr. lst.	6,5	17,5	29,4	25,2	21,4	1,7	4,9
Meh. lst.	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Iglavci	4,0	12,7	19,9	24,4	39,0	61,5	183,0
Listavci	6,4	16,6	29,7	24,2	23,1	38,5	114,4
Skupaj	4,9	14,2	23,7	24,3	32,9	100,0	297,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,22	0,48	0,57	0,53	0,50	59,8	2,29
Listavci	0,15	0,31	0,47	0,34	0,27	40,2	1,54
Skupaj	0,37	0,79	1,04	0,87	0,77	100,0	3,83

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	714,25	93,9	46,15	6,1	0,00	0,0	0,00	0,0	760,40	100,0
Skupaj vsi gozdovi	714,25	93,9	46,15	6,1	0,00	0,0	0,00	0,0	760,40	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	16,3	6,3	22,6	17,5	22,5	40,0	33,8	28,8	62,6	20,2
30 - 49 cm	9,2	1,3	10,5	10,0	10,0	20,0	19,2	11,3	30,5	46,1
50 in več cm	0,8	0,0	0,8	1,7	1,7	3,4	2,5	1,7	4,2	12,7
Skupaj	26,3	7,6	33,9	29,2	34,2	63,4	55,5	41,8	97,3	79,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	37,14	4,9							
Drogovnjak	74,99	9,9	14,53	19,4	4,0	82,4	13,6	0,0	
Debeljak	518,05	68,1	11,68	2,3	2,1	68,0	29,9	0,0	
Sestoj v obnovi	130,22	17,1	29,28	22,5	30,1	23,1	42,3	4,5	

PRILOGE

Skupaj	760,40	100,0	55,49	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0
---------------	---------------	--------------	--------------	------------	------------	------------	------------	------------

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	17,35	0,57	0,00	5,61	8,30	23,05	0,00	0,08	0,48	0,05	55,49
%	2,40	0,08	0,00	0,78	1,15	3,19	0,00	0,01	0,07	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	114	0,9	14,9	56,1	27,2	0,9
Jelka	11	0,0	0,0	45,4	36,4	18,2
Bor	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Macesen	83	6,0	19,3	54,2	20,5	0,0
Bukev	155	0,0	7,7	39,4	31,0	21,9
Pl. lst.	2	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Dr. tr. lst.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	210	2,9	15,7	54,3	25,7	1,4
Skupaj listavci	158	0,0	7,6	39,2	30,4	22,8
Skupaj	368	1,6	12,2	47,9	27,7	10,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	9,6
Veje	6,0
Osutost	0,3
Skupaj	15,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	7.140	3.017	42,3	28,8
LISTAVCI	3.348	1.306	39,0	12,5
Skupaj	10.488	4.324	41,2	41,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	58,6	2,2	0,9
Jelka	1,6	1,3	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	9,6	0,7	0,1
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	30,0	1,2	0,4
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	0,2	5,7	0,0
Dr. tr. lst.	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	0,0	7,5	0,0
Skupaj iglavci	69,8	1,6	1,0
Skupaj listavci	30,2	1,2	0,4

PRILOGE

Skupaj	100,0	1,5	1,5
---------------	--------------	------------	------------

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,9	0,9	2,3	2,0	1,4	1,6	3,9
Listavci	1,0	1,4	1,5	1,3	0,6	1,2	1,7
Skupaj	1,0	1,2	1,9	1,8	1,2	1,5	5,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	37,1	1,9	1,0	22,0	0,2	36,6	0,0	0,1	1,1	0,0
2012	38,8	1,9	1,6	20,3	0,0	36,2	0,0	0,0	1,2	0,0
2022	36,9	1,7	1,8	21,1	0,0	36,8	0,0	0,0	1,7	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	8.509	6,1											
Listavci	6.142	7,1											
Skupaj	14.651	6,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega gočže	ha	0,25	0,25											
Nega letvenjaka	ha	3,42	3,42											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,23	0,23											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (brši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	109,69	36,88
Jelka	5,06	1,70
Rdeči bor	5,36	1,80
Črni bor	0,07	0,02
Macesen	62,81	21,12
Bukev	109,34	36,77
Gorski javor	0,14	0,05
Maklen	1,23	0,41
Mokovec	1,92	0,65
Črni gaber	1,78	0,60
Skupaj:	297,40	100,00

12.1.3. OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	1.954,53	401,0	64,0	465,0	7,02	1,25	8,27	16,9	16,5	16,8	94,6
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	145,60	318,3	76,2	394,5	6,33	1,51	7,84	17,6	13,6	16,8	84,7
VAROVALNI GOZDOVI	314,96	193,5	130,0	323,6	2,41	1,76	4,17	7,5	8,0	7,7	59,4
Skupaj vsi gozdovi	2.415,09	369,0	73,3	442,3	6,38	1,33	7,71	16,3	14,3	15,9	91,5

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	338,12	14,0
Drogovnjak	261,03	10,8
Debeljak	1.493,70	61,9
Sestoj v obnovi	322,24	13,3
Skupaj:	2.415,09	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	72,4
Jelka	1,5
Bor	0,2
Macesen	9,3
Ostali igl.	0,0
Bukev	15,1
Pl. lst.	1,1
Dr. tr. lst.	0,1
Meh. lst.	0,2
Iglavci	83,4
Listavci	16,6
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,7	13,2	23,6	26,6	32,9	83,4	369,0
Listavci	8,6	19,7	24,5	21,9	25,3	16,6	73,3
Skupaj	4,5	14,3	23,8	25,8	31,6	100,0	442,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	144.939	16,3											
Listavci	25.364	14,3											
Skupaj	170.303	15,9											

PRILOGE

Neizkor. drevje	Iglavci													
	Listavci													
	Skupaj													

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	2,91	2,91											
Priprava tal	ha	3,37	3,37											
Sadnja	ha	12,01	12,01											
Obštev	ha	28,11	140,78											
Nega mladja	ha	27,88	28,26											
Nega gočže	ha	57,77	60,45											
Nega letvenjaka	ha	58,73	58,73											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	19,70	19,70											
Začžita s premazom	ha	20,68	111,66											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	2.139,48	326,9	66,9	393,8	6,12	1,37	7,48	17,0	15,6	16,7	88,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	38,17	371,4	184,6	556,0	6,05	2,41	8,46	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	339,66	193,1	95,5	288,6	2,43	1,29	3,72	4,6	5,5	4,9	37,8
Skupaj vsi gozdovi	2.517,31	309,5	72,6	382,0	5,62	1,37	6,99	15,6	13,2	15,1	82,8

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	523,40	20,8
Drogovnjak	330,61	13,1
Debeljak	1.174,33	46,7
Sestoj v obnovi	488,97	19,4
Skupaj:	2.517,31	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	71,5
Jelka	1,6
Bor	0,3
Macesen	7,6
Ostali igl.	0,0
Bukev	17,5
Pl. lst.	1,0
Dr. tr. lst.	0,3
Meh. lst.	0,1
Iglavci	81,0
Listavci	19,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,8	12,5	21,0	24,4	37,3	81,0	309,5
Listavci	8,8	19,3	25,1	23,0	23,8	19,0	72,6
Skupaj	5,5	13,8	21,8	24,1	34,8	100,0	382,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	121.550	15,6											
Listavci	24.103	13,2											
Skupaj	145.653	15,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

PRILOGE

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,30	0,30											
Priprava tal	ha	3,45	3,45											
Sadnja	ha	6,39	6,39											
Obštev	ha	41,77	168,51											
Nega mladja	ha	44,92	44,92											
Nega gočže	ha	47,88	47,88											
Nega letvenjaka	ha	62,82	67,36											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	37,09	37,09											
Začžita s premazom	ha	41,34	207,27											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	162,97	271,5	189,5	461,0	4,64	3,69	8,34	16,4	16,3	16,4	90,5
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	56,63	340,3	86,3	426,6	6,94	1,84	8,78	18,1	14,4	17,4	84,4
VAROVALNI GOZDOVI	105,78	119,1	128,6	247,7	1,49	1,72	3,21	7,5	8,2	7,8	60,7
Skupaj vsi gozdovi	325,38	233,9	151,7	385,7	4,02	2,73	6,75	15,4	13,9	14,8	84,5

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	35,94	11,0
Drogovnjak	48,57	14,9
Debeljak	207,76	63,9
Sestoj v obnovi	33,11	10,2
Skupaj:	325,38	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	42,4
Jelka	2,9
Bor	0,1
Macesen	15,3
Ostali igl.	0,0
Bukev	39,0
Pl. lst.	0,0
Dr. tr. lst.	0,3
Meh. lst.	0,0
Iglavci	60,7
Listavci	39,3
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,3	13,3	26,9	26,4	29,1	60,7	233,9
Listavci	7,9	18,9	25,5	23,2	24,5	39,3	151,7
Skupaj	5,8	15,5	26,4	25,1	27,2	100,0	385,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	11.695	15,4											
Listavci	6.857	13,9											
Skupaj	18.552	14,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

PRILOGE

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,91	0,91											
Sadnja	ha	1,76	1,76											
Obštev	ha	2,26	10,94											
Nega mladja	ha	1,06	1,06											
Nega gočže	ha	0,48	0,48											
Nega letvenjaka	ha	3,94	3,94											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,37	0,37											
Začžita s premazom	ha	2,26	10,94											

PRILOGE

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
05078C	48	48	48	28	28	28	28	26
05079A	52	52	52	32	32	30	30	28
05079B	50	50	50	30	30	30	28	28
05080A	32	32	32	30	30	30	30	30
05080B	28	28	28	26	26	26	26	26
05081	54	54	54	32	32	30	30	30
05082	32	32	34	30	30	30	30	30
05083A	52	52	52	30	30	30	30	28
05083B	54	54	54	30	30	30	30	30
05084	52	52	52	30	30	30	30	28
05085	52	52	52	30	30	30	30	28
05086A	52	52	52	30	30	30	30	28
05086B	50	48	48	28	28	28	28	26
05087A	34	34	34	32	30	30	28	28
05087B	50	48	48	28	26	28	26	26
05087C	32	32	32	30	30	30	30	30
05088	32	32	32	32	32	32	32	32
05089	54	54	32	32	32	32	32	32
05090A	32	32	32	30	30	30	30	30
05090B	32	32	32	32	32	32	32	28
05090C	30	30	28	28	28	28	28	28

12.5. Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Cena gozdnega dela

SKZG	€/uro	dnina		
Sekač	17,33	138,64		
Gojitelj	15,09	120,69		
Ročno spravilo	15,09	120,69	Urne postavke za ekonomsko presojo - veljavnost od 1.1.2008 (v EUR)	
Motorna žaga	2,24	17,95		
Traktor pod 45 kw	30,53	244,22	Zasebni	Državni
Traktor nad 45 kw	30,96	247,65	Sečnja	10,34
Goseničar	34,30	274,40	Spravilo	30,96
Lahki zgibnik	39,72	317,76		
Srednji zgibnik	49,70	397,61		
Konj iznos	16,93	135,41		
Konj vlačenje	17,86	142,84		
Žerjav SF mali	124,17	993,36		
Žerjav SF srednji	124,17	993,36		
Žerjav SF Veliki	124,17	993,36		
Klasični	76,21	609,67		

PRILOGE

Cena gozdnih lesnih sortimentov

SKDVEP	SORTIMEP	SORTIMENT	PC	NC
11	H1	Hlodovina I	110,00	110,00
11	H2	Hlodovina II	90,00	90,00
11	H3	Hlodovina III	78,99	78,99
11	O	Ostali les	45,00	45,00
21	H1	Hlodovina I	90,00	90,00
21	H2	Hlodovina II	78,00	78,00
21	H3	Hlodovina III	70,00	70,00
21	O	Ostali les	46,00	46,00
30	H	Hlodovina	60,00	60,00
30	O	Ostali les	40,10	40,10
34	H1	Hlodovina I	102,50	102,50
34	H2	Hlodovina II	90,00	90,00
34	H3	Hlodovina III	81,00	81,00
34	O	Ostali les	50,50	50,50
39	C	Celulozni les	37,44	37,44
40	H1	Hlodovina I	80,00	80,00
40	H2	Hlodovina II	70,00	70,00
40	H3	Hlodovina III	62,50	62,50
40	O	Ostali les	54,00	54,00
50	H	Hlodovina	150,00	150,00
50	O	Ostali les	70,00	70,00
55	H	Hlodovina	87,20	87,20
55	O	Ostali les	36,22	36,22
60	H	Hlodovina	70,00	70,00
60	O	Ostali les	62,00	62,00
70	D	Drva	49,23	49,23
80	P	Prostominski I	40,68	40,68
90	H	Hlodovina	74,86	74,86
90	O	Ostali les	40,00	40,00

12.7. PRILOGA 4: OPISI GOZDA (OBRAZEC E4)

13. PROSTORSKI DEL NAČRTA

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1:25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica: Pregled površin

	Površina (ha)	Indeks (%)
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	5298,1	100,0
1b) Novo določene površine gozdov	19,94	0,38
1c) Novo izločene gozdne površine	50,99	0,96
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	9,27	0,17
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	5257,78	99,24
1d) Površine v zaraščanju (niso gozd)	17,57	

Novo določene površine so v veliki meri odvisne od bolj natančnega izrisovanja površin kot v preteklosti, kar je posledica tudi boljših aerofoto posnetkov.

2. Večfunkcionalna območja

V enoti so območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar pa se po svojem pomenu ne izključujejo (karta 2a). Najbolj pogosto se pojavljajo kombinacije estetske funkcije, funkcije varovanja naravnih vrednot, funkcije varovanje kulturne dediščine ali zaščitne funkcije s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Takih površin je v enoti 1990,87 ha.

Na karti 2b so prikazana območja gozdov, kjer prihaja do nesoglasij pri rabi gozdnega prostora. Ta območja imajo poudarjene različne funkcije gozdov (t.i. večfunkcionalna območja). Praviloma prihaja do nesoglasij na območjih, kjer so poudarjene tako ekološke kot socialne funkcije (npr. povečana rekreacija v mirnih conah vnaša nemir in povzroča stres prostoživečim živalskim vrstam).

Na območju GGE Jezersko smo prepoznali štiri večfunkcionalna območja:

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena socialna funkcija,
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
3. območje – z navzočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

Najpogostejše konfliktno kombinacije so kombinacije ekoloških funkcij (funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, hidrološka funkcija, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev) z rekreacijsko ali turistično funkcijo. 63,3 % gozdnega prostora GGE Jezersko predstavlja območje

Nature 2000, območje EPO pa pokriva celoten gozdni prostor, kar ima za posledico velike površine prekrivanja druge stopnje socialnih funkcij z drugo stopnjo ekoloških funkcij. Največkrat se prekrivata funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in rekreacijska funkcija zaradi rekreativnega nabiranja gob, pohodništva in kolesarjenja. Vsa štiri območja skupaj predstavljajo 3949,86 ha ali 68,5 % celotne površine gozdnega prostora (5.767,30 ha).

Območja gozdov, kjer lahko prihaja do nesoglasij v rabi prostora:

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	331,43	5,7
2. območje	229,81	4,0
3. območje	1898,21	32,9
4. območje	1490,41	25,8
Skupaj	3949,86	68,5

Ukrepi za preprečevanje nesoglasij in konfliktov na večfunkcionalnih območjih:

- pohodnike, ki hodijo iz neurejenih poti, se usmerja na označene poti;
- pohodne poti naj se ohranja prehodne;
- obiskovalce gozdov se podučijo o gozdnem bontonu;
- v času od 1. marca do 30. junija ne izvajajo sečnje in spravila lesa ter gradnje prometnic;
- v območju mirnih con gozdnih kur naj se ne gradi novih pohodnih poti;
- na območjih, kjer je poudarjena tako varovalna kot rekreacijska in turistična funkcija, se ukrepa tako, da se ne povzročajo erozijskih procesov;
- preprečuje se aktivnosti, ki povzročajo erozijske procese.

Karti 2a in 2b sta prikazani v merilu 1:50 000.

3. Intenzivnost gospodarjenja

Na karti št. 3 je v merilu 1:50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50%) in realiziran (50%) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50%) in realiziranih (50%) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica: Pregled površin intenzivnosti gospodarjenja

Intenzivnost	Površina v ha	Delež v %
Zelo velika intenzivnost	1923,29	36,6
Velika intenzivnost	1704,06	32,4
Srednja intenzivnost	910,31	17,3

Majhna intenzivnost	499,71	9,5
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	220,41	4,2
Skupaj	5.257,78	100,0

Intenzivnost gospodarjenja v GGE Jezersko je večinoma razporejena med srednjo, veliko in zelo veliko intenzivnostjo. Gozdov brez načrtovanih ukrepov je 4,19 %.

4. Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi

Na karti št. 4, v merilu 1:50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno – režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter s 44. členom Zakona o gozdovih.

Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi, kjer režimi ne dopuščajo izkoriščanja gozdnih proizvodov.

Kategorija	Površina (ha)	Delež od GGE (%)
Gozdovi s posebnim namenom	202,23	2,94
Gozdovi s posebnim namenom (ukrepi niso dovoljeni)	38,17	0,55
Varovalni gozdovi	760,33	11,05
Skupaj	1000,73	14,5

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni so izločeni zaradi zaščite vodnega vira Anclovo, zaradi izredno poudarjene hidrološke funkcije na podlagi predpisov o vodah navedenih v poglavju 3.1. Prav tako so kot gozd s posebnim namenom z odločbo določeni gozdovi v okolici naselja Jezersko. Varovalni gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter spremembami uredbe in jih najdemo na ekstremno varovalnih predelih z večjo skalovitostjo ter erodibilnostjo. V GGE Jezersko sta z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter spremembami uredbe izločena tudi gozdna rezervata Zadnje stene in Mali vrh.

6. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali in za ohranitev biotske raznovrstnosti

Karta št. 6a v merilu 1:50 000 je namenjena prikazu območij zimovališč in mirnih con.

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območja	Površina (ha)	Delež od GGE (%)
Mirne cone	1042,23	18,07
Zimovališča	677,67	11,75
Skupaj	1719,9	29,82

* Delež je izračunan glede na površino gozdnega prostora (5767,30 ha).

Mirne cone za jelena so: od Dola proti Za Orlovcem, Pod Virnikovim Grintovcem, od Boderšnika do Rakeževe planine, Macesnovec in čez Kokro pod Kopišči. Zimovališče in hkrati mirne cone za gamsa pa so: med Stegovnikom in Rušom, od Macesnovca preko Kopišč do pod Viševskega hriba, Rjavca, pod Golim vrhom, od Boderšnika do Rakeževe planine, Pod Virnikovim Grintovcem ter pod Velikim vrhom.

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območja	Površina (ha)	Delež od GGE (%)
Natura 2000	3651,12	63,3
EPO	5767,30	100,0

* Delež je izračunan glede na površino gozdnega prostora (5767,30 ha).

Na območju GGE Jezersko poteka meja med dvema območjema Natura 2000, in sicer Karavanke (zahodni del GGE) ter Kamniško-Savinjske Alpe (vzhodni del GGE). Celotna površina območij Natura 2000 se v celoti pokriva z EPO (ekološko pomembna območja), medtem ko EPO dodatno obsega tudi osrednje območje GGE in tako zavzema območje celotne GGE.

7. Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Po karti erozijskih območij je v GGE Jezersko 4,47 ha območij s strogimi ukrepi, 3.154,51 ha območij z zahtevnimi ukrepi in 2.552,09 ha z običajnimi zaščitnimi ukrepi.

Območij gozdov s pogosto stopnjo poplavne ogroženosti je v enoti 0,023 ha, zmerno stopnjo poplavne ogroženosti 0,047 ha in zelo majhno stopnjo pa 0,69 ha.

V enoti je na 186,05 ha velika verjetnost pojavljanja plazov, na 257,06 ha srednja verjetnost pojavljanja plazov ter na 69,12 ha majhna verjetnost pojavljanja plazov.

8. Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1:50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

V GGE Jezersko je 86,7 ha gozdov, kjer je krčitev dopustna, 4.179,03 ha gozdov kjer krčitev praviloma ni dopustna in 1000,9 ha gozdov, kjer krčitev ni dovoljena.

9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Na karti št. 9a in 9b so v merilu 1:50.000 prikazane gozdne ceste.

Karta št. 9b v merilu 1:50.000 je namenjena prikazu območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so določena v tistih odsekih kjer je spravilna razdalja večja od 600 m, možni posek večji od 4 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja. Prednostna območja določimo tudi tako, da okoli liniji digitaliziranih gozdnih cest položimo 200 metrski buffer – prostor, ki ostane nepokrit, spada v prednostna območja. Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja. Območja kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji cest, niso uvrščena v prednostno območje.

Karta št. 9b v merilu 1:50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak so določena v tistih odsekih kjer je naklon manjši od 35 stopinj, delež odprtosti odseka manjši od 75 % in možni posek večji od 4 m³/ha/letno.

Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja. Območja kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji vlak, niso uvrščena v prednostno območje.

V GGE Jezersko so vse gozdne ceste produktivne z dolžino 62,30 km. Produktivna dolžina javnih cest je 18,8 km. Odprtost s produktivnimi cestami je 15,5 m/ha.

V GGE Jezersko znaša površina prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest 45,50ha, prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak pa 41,20 ha.

Skupna dolžina vlak znaša 284,1 km, kar pomeni odprtost 54,0 m/ha. V preteklem ureditvenem obdobju se je odprtost povečala za 11,8 m/ha.